

Dásbódh

Dášaka IX. – *Guny* a Forma

Samartha Rámdás

podle anglického překladu

Johna Norwella (2015)

do češtiny přeložili

Gábina, Aleš, Matěj, Martin

19. července 2017

Obsah

IX	<i>Guny</i> a forma	1
9.1	Nejasnosti	3
9.2	Promluva o <i>Brahman</i>	11
9.3	Přednáška o stavu bez pochybností (doslova „bez těla“ - <i>niḥsadeha</i>)	25
9.4	Promluva o Poznání	39
9.5	Odstranění domněnek	53
9.6	Promluva o gunách a formě	67
9.7	Odstranění myšlenek	87
9.8	Konec těla	103
9.9	Odstranění tělesného vědomí	117
9.10	Přednáška o <i>Átman</i>	131

Dařaka IX

Guny a forma

॥ दशक नववा : गुणरूप ॥ ९ ॥

॥ *dařaka navavā : guṇarūpa* ॥ 9 ॥

Gunas and Form

9.1 Nejasnosti

समास पहिला : आशंकांनाम
samāsa pahilā : āśāṅkānāma
Doubt

|| Śrī Rām ||

1. निराकार म्हणजे काये। निराधार म्हणजे काये।
निर्विकल्प म्हणजे काये। निरोपावें ॥ १ ॥
nirākāra mhaṇije kāye | nirādhāra mhaṇije kāye |
nirvikalpa mhaṇije kāye | niropāveṁ || 1 ||

“Formless means what? Support-less means what? Thoughtless means what? I want to understand that non-dual discourse.”

Posluchač se zeptal přednášejícího: „Co to znamená, že je něco bezforemné? Co znamená, že je něco samostatné, bez podpory? Co znamená, že je něco bez myšlenek? Chtěl bych porozumět pojmům této ne-duální rozpravy, prosím, vysvětlí je.“

2. निराकार म्हणजे आकार नाही। निराधार म्हणजे आधार नाही।
निर्विकल्प म्हणजे कल्पना नाही। परब्रह्मासी ॥ २ ॥
nirākāra mhaṇije ākāra nāhīṁ | nirādhāra mhaṇije ādhāra nāhīṁ |
nirvikalpa mhaṇije kalpanā nāhīṁ | parabrahmāsī || 2 ||

Formless means no form? Support-less means no support. Thoughtless means there is no thought or concept, and that is *parabrahman*.

Bezforemné je to, co nemá formu. Samostatné je to, co stojí samo, bez jakékoli opory. Bez myšlenek znamená, že tu není žádná myšlenka či koncept – a to je *Parabrahman*.

3. निरामय म्हणजे काये। निराभास म्हणजे काये।
निरावेव म्हणजे काये। मज निरोपावें ॥ ३ ॥
nirāmaya mhaṇije kāye | nirābhāsa mhaṇije kāye |
nirāveva mhaṇije kāye | maja niropāveṁ || 3 ||

“*nirāmaya* means what? Without appearance means what? Without parts means what? To this ‘me’, there should be that discourse.”

„Co je to *nirmaya*? Co je to neprojevené? Co znamená, že je něco nerozdělené na části?

Toto „já“ by chtělo pochopit tuto rozpravu.“

4. निरामय म्हणजे जळमये नाही। निराभास म्हणजे भासचि नाही।
निरावेव म्हणजे अवेव नाही। परब्रह्मासी ॥ ४ ॥

*nirāmaya mhaṇije jaḷamaye nāhīm | nirābhāsa mhaṇije bhāsaci nāhīm |
nirāveva mhaṇije aveva nāhīm | parabrahmāsī || 4 ||*

nirāmaya means there is no objectification. Without appearance means it has no appearance and without parts means, there are no parts to *parabrahman*.

Nirmaya znamená, že tu nedochází ke vznikání objektů. Neprojevené znamená, že se něco vůbec neprojevuje a bez částí značí, že je něco nerozdělené – a to je *Parabrahman*.

5. निःप्रपंच म्हणजे काये। निःकळंक म्हणजे काये।
निरोपाधी म्हणजे काये। मज निरोपावें ॥ ५ ॥
*niḥprapaṅca mhaṇije kāye | niḥkaḷaṅka mhaṇije kāye |
niropādhi mhaṇije kāye | maja niropāveṅ || 5 ||*

“Without *prapaṅch* means what? Without stain means what? Without *upadhi* means what? To this ‘me’, there should be that non-dual discourse.”

„Co znamená bez *Prapaṅča*? Co znamená bez poskvrnny? Co znamená, že je něco bez *upadhi*? Toto „já“ by chtělo pochopit tuto rozpravu.“

6. निःप्रपंच म्हणजे प्रपंच नाही। निःकळंक म्हणजे कळंक नाही।
निरोपाधी म्हणजे उपाधी नाही। परब्रह्मासी ॥ ६ ॥
*niḥprapaṅca mhaṇije prapaṅca nāhīm | niḥkaḷaṅka mhaṇije kaḷaṅka nāhīm |
niropādhi mhaṇije upādhi nāhīm | parabrahmāsī || 6 ||*

Without *prapaṅch* means there are no five elements. Without stain means there is no stain and without limiting concepts means there are no limiting concepts to *parabrahman*.

Bez *Prapaṅča* znamená, že tu není pět elementů. Bez poskvrnny je to, co je neposkvrněné a bez *upadhi* (bez omezujících konceptů) znamená, že *Parabrahman* není spoutáno žádnými omezujícími koncepty.

7. निरोपम्य म्हणजे काये। निरालंब म्हणजे काये।
निरापेक्षा म्हणजे काये। मज निरोपावें ॥ ७ ॥
*niropamya mhaṇije kāye | nirālamba mhaṇije kāye |
nirāpekṣā mhaṇije kāye | maja niropāveṅ || 7 ||*

“Without comparison means what? Without support means what? Without expectation means what? To this ‘me’, there should be that discourse.”

„Co to znamená, že je něco nesrovnatelné s něčím jiným? Že je něco bez opory? Že je něco bez očekávání? Toto „já“ by chtělo pochopit tuto rozpravu.“

8. निरोपम्य म्हणजे उपमा नाही। निरालंब म्हणजे अवलंबन नाही।
निरापेक्षा म्हणजे अपेक्षा नाही। परब्रह्मासी ॥ ८ ॥

*nirōpamyā mhaṇīje upamā nāhīm | nirālarīmba mhaṇīje avalarīmbana nāhīm |
nirāpekṣā mhaṇīje apekṣā nāhīm | parabrahmāsī || 8 ||*

Without comparison means it has no equal. Without support means it does not grasp for support. Without expectation means there is no expectation, to *parabrahman*.

Nesrovnatelné je to, co nemá sobě rovného. Bez opory je to, co netouží po nějaké opoře. Bez očekávání je to, co nic neočekává – a to je *Parabrahman*.

9. निरंजन म्हाणिजे काये। निरंतर म्हाणिजे काये।
निर्गुण म्हाणिजे काये। मज निरोपावे ॥ ९ ॥
*nirāṃjana mhaṇīje kāye | nirāntara mhaṇīje kāye |
nirguṇa mhaṇīje kāye | maja niropāveṃ || 9 ||*

“*niranjan* means what? *nirantar* means what? *nirgun* means what? That should be discoursed to me.”

„Co znamená *nirandžan*? Co znamená *nirantár*? Co znamená *nirguna*? Byl bych rád, abys mi to vyložil.“

10. निरंजन म्हाणिजे जनचि नाही। निरंतर म्हाणिजे अंतर नाही।
निर्गुण म्हाणिजे गुणचि नाही। परब्रह्मासी ॥ १० ॥
*nirāṃjana mhaṇīje janaci nāhīm | nirāntara mhaṇīje aṃtara nāhīm |
nirguṇa mhaṇīje guṇaci nāhīm | parabrahmāsī || 10 ||*

niranjan means there is no mind or world of knowledge. *nirantar* means there is no inner space (of ‘I am’). *nirgun* means there are no *gunas* in *parabrahman*.

Niranžan znamená, že tu není žádná mysl či svět poznání. *Nirantár* znamená, že tu není žádný vnitřní prostor (prostor „já jsem“). *Nirguna* znamená, že tu nejsou žádné *guny* – a takové je *Parabrahman*.

11. निःसंग म्हाणिजे काये। निर्मळ म्हाणिजे काये।
निश्चळ म्हाणिजे काये। मज निरोपावे ॥ ११ ॥
*niḥsaṅga mhaṇīje kāye | nirmala mhaṇīje kāye |
niścala mhaṇīje kāye | maja niropāveṃ || 11 ||*

“*nisanga* means what? *nirmala* means what? *nishchala* means what? To me, there should be that discourse.”

„Co je to *nisanga*? „Co je to *nirmala*? „Co je to *niščála*? Potřeboval bych si to vyjasnit.“

12. निःसंग म्हाणिजे संगचि नाही। निर्मळ म्हाणिजे मळचि नाही।
निश्चळ म्हाणिजे चळण नाही। परब्रह्मासी ॥ १२ ॥
*niḥsaṅga mhaṇīje saṅgaci nāhīm | nirmala mhaṇīje maḷaci nāhīm |
niścala mhaṇīje caḷaṇa nāhīm | parabrahmāsī || 12 ||*

nisanga means there is no attachment. *nirmala* means there is no dirt. *nishchala*/still means there is no movement, to that *parabrahman*.

Nisanga znamená, že tu k ničemu není žádná připoutanost. *Nirmala* značí, že tu není žádné znečištění. *Niścála*/klidný znamená, že tu není žádný pohyb – a takové je *Parabrahman*.

13. निशब्द म्हाणिजे काये। निर्दोष म्हाणिजे काये।
निवृत्ती म्हाणिजे काये। मज निरोपावें ॥ १३ ॥
nīśabda mhaṇije kāye | nirdoṣa mhaṇije kāye |
nivṛṭṭī mhaṇije kāye | maja niropāveṃ || 13 ||

“Without word means what? Without fault means what? *nivṛitti* means what? To me, there should be that discourse.”

„Co znamená beze slova? Co znamená beze chyby? Co znamená *nivṛitti*? Potřeboval bych to vyložit.“

14. निशब्द म्हाणिजे शब्दचि नाही। निर्दोष म्हाणिजे दोषचि नाही।
निवृत्ति म्हाणिजे वृत्तिचि नाही। परब्रह्मासी ॥ १४ ॥
nīśabda mhaṇije śabdaci nāhī | nirdoṣa mhaṇije doṣaci nāhī |
nivṛṭṭi mhaṇije vṛṭṭica nāhīm | parabrahmāsī || 14 ||

Without word means that not even this original word (‘I am’) is there. Without fault/*niradosha* means there is no body there (*doṣa*- fault or constituent of body). *nivṛitti* means not even this knowing *vṛitti* is there in *parabrahman*.

Beze slova znamená, že tu není dokonce ani ono prvotní slovo („já jsem“). Bez chyby/*niradōša* znamená, že tu není žádné tělo (*dōša* – chyba nebo stavební prvek, z něhož se skládá tělo). *Nivṛitti* znamená, že tu není dokonce ani poznání *vṛitti* – a takové je *Parabrahman*.

15. निःकाम म्हाणिजे काये। निर्लेप म्हाणिजे काये।
निःकर्म म्हाणिजे काये। मज निरोपावें ॥ १५ ॥
nīḥkāma mhaṇije kāye | nirlepa mhaṇije kāye |
nīḥkarma mhaṇije kāye | maja niropāveṃ || 15 ||

“Without desire means what? Without touching means what? Without *karma* means what? To me, there should be that discourse.”

„Co znamená bez touhy? Co znamená bez dotýkání se? Co je to bez *karmy*? Potřeboval bych si to vyjasnit.“

16. निःकाम म्हाणिजे कामचि नाही। निर्लेप म्हाणिजे लेपचि नाही।
निःकर्म म्हाणिजे कर्मचि नाही। परब्रह्मासी ॥ १६ ॥
nīḥkāma mhaṇije kāmāci nāhīm | nirlepa mhaṇije lepāci nāhīm |
nīḥkarma mhaṇije karmāci nāhīm | parabrahmāsī || 16 ||

Without desire means there is no desire at all. Without touching means it does not take the touch. Without *karma* means there is no *karma* (ie. action, destiny), to that *parabrahman*.

Bez touhy znamená, že tu není vůbec žádná touha. Bez dotýkání je to, co se ničeho

nedotýká. Bez *karmy* znamená, že tu není žádná *karma* (tedy konání, osud) – a takové je *Parabrahman*.

17. अनाम्य म्हणजे काये। अजन्मा म्हणजे काये।
अप्रत्यक्ष म्हणजे काये। मज निरोपावें ॥ १७ ॥
anāmya mhaṇije kāye | ajanmā mhaṇije kāye |
apratyakṣa mhaṇije kāye | maja niropāveṁ || 17 ||

“Without name means what? Without birth means what? Without sensory perception means what? To me, there should be that discourse.”

„Co to znamená beze jména? Co to znamená bez zrození? Co je to bez smyslového vnímání? Potřeboval bych to vyložit.“

18. अनाम्य म्हणजे नामचि नाही। अजन्मा म्हणजे जन्मचि नाही।
अप्रत्यक्ष म्हणजे प्रत्यक्ष नाही। परब्रह्म ते ॥ १८ ॥
anāmya mhaṇije nāmaci nāhīm | ajanmā mhaṇije janmaci nāhīm |
apratyakṣa mhaṇije pratyakṣa nāhīm | parabrahma teṁ || 18 ||

Without name means there is no name there. Without birth means, it is not born and without sensory perception means that *parabrahman* does not perceive through sensory organs.

Beze jména znamená, že tu není žádné jméno. Bez zrození znamená, že je to nezrozené. A bez smyslového vnímání značí, že *Parabrahman* nevnímá prostřednictvím smyslových orgánů.

19. अगणित म्हणजे काये। अकर्तव्य म्हणजे काये।
अक्षै म्हणजे काये। मज निरोपावें ॥ १९ ॥
aḡaṇita mhaṇije kāye | akartavya mhaṇije kāye |
akṣai mhaṇije kāye | maja niropāveṁ || 19 ||

“Uncountable means what? Without duty means what? Without destruction means what? To me, there should be that discourse.”

„Co to znamená, že je něco nespočetné? Co to znamená, že je něco bez povinností? Co to znamená, že je něco nezničitelné?“

20. अगणित म्हणजे गणित नाही। अकर्तव्य म्हणजे कर्तव्यता नाही।
अक्षै म्हणजे क्षयचि नाही। परब्रह्मासी ॥ २० ॥
aḡaṇita mhaṇije gaṇita nāhīm | akartavya mhaṇije kartavyatā nāhīm |
akṣai mhaṇije kṣayaci nāhīm | parabrahmāsī || 20 ||

Uncountable means, that cannot be counted or measured. Without duty means, it has no duty (or, nothing needs to be done). Without destruction means that *parabrahman* cannot be destroyed.

Nespočetné je to, co nelze spočítat či změřit. Bez povinností je to, co nemá žádné povinnosti (tedy není potřeba nic dělat). Nezničitelné znamená, že *Parabrahman* nemůže být zničeno.

21. अरूप म्हाणिजे काये। अलक्ष म्हाणिजे काये।
अनंत म्हाणिजे काये। मज निरोपावें ॥ २१ ॥
arūpa mhaṇije kāye | alakṣa mhaṇije kāye |
ananta mhaṇije kāye | maja niropāveṃ || 21 ||

“Without form or shape means what? Imperceptible means what? *ananta*/not ending means what? To me, there should be that discourse.”

„Co to znamená, že něco je bez formy či podoby? Co se myslí tím, že je něco nevnímatelné? Co je to *ananta*/bez konce? Potřeboval bych to vyložit.“

22. अरूप म्हाणिजे रूपचि नाही। अलक्ष म्हाणिजे लक्षत नाही।
अनंत म्हाणिजे अंतचि नाही। परब्रह्मासी ॥ २२ ॥
arūpa mhaṇije rūpaci nāhīm | alakṣa mhaṇije lakṣata nāhīm |
ananta mhaṇije antaci nāhīm | parabrahmāsī || 22 ||

Without form or shape means it has no form whatsoever. Imperceptible means there is no attention of any kind there. *ananta* means that *parabrahman* has no end.

Bez tvaru či podoby znamená, že to nemá vůbec žádnou formu. Nevnímatelné znamená, že tu není vůbec žádný druh pozornosti. *Ananta* znamená, že *Parabrahman* nemá žádný konec.

23. अपार म्हाणिजे काये। अद्वल म्हाणिजे काये।
अतर्क्य म्हाणिजे काये। मज निरोपावें ॥ २३ ॥
apāra mhaṇije kāye | adhala mhaṇije kāye |
atarkya mhaṇije kāye | maja niropāveṃ || 23 ||

“Limitless means what? Immovable means what? Without inference means what? To me, there should be that discourse.”

„Co to znamená, že je něco neomezené? Co to znamená, že je něco nehybné? Co znamená, že je něco mimo dosah logického usuzování?“

24. अपार म्हाणिजे पारचि नाही। अद्वल म्हाणिजे द्वाचि नाही।
अतर्क्य म्हाणिजे तर्कत नाही। परब्रह्म ते ॥ २४ ॥
apāra mhaṇije pāraci nāhīm | adhala mhaṇije dhālaci nāhīm |
atarkya mhaṇije tarkata nāhīm | parabrahma teṃ || 24 ||

Limitless means it has no limit. Immovable means it does not move and without inference means that *parabrahman* cannot be inferred or deduced.

Neomezené znamená, že je to bez jakýchkoli omezení. Nehybné znamená, že se to nehýbe. Mimo dosah logického usuzování znamená, že *Parabrahman* nemůže být nijak vyvozeno či vydedukováno.

25. अद्वैत म्हाणिजे काये। अदृश्य म्हाणिजे काये।
अच्युत म्हाणिजे काये। मज निरोपावें ॥ २५ ॥
advaita mhaṇije kāye | adṛśya mhaṇije kāye |
acyuta mhaṇije kāye | maja niropāveṃ || 25 ||

“Non-dual means what? Not visible means what? Not changing means what? To me, there should be that discourse.”

„Co je to ne-duální? Co je to neviditelné? Co je to neměnné? Potřeboval bych to vyložit.“

26. अद्वैत म्हाणिजे द्वैतचि नाही। अदृश्य म्हाणिजे दृश्यचि नाही।
अच्युत म्हाणिजे चैवत नाही। परब्रह्म तें ॥ २६ ॥
advaita mhaṇije dvaitaci nāhīm | adṛśya mhaṇije dṛśyaci nāhīm |
acyuta mhaṇije cevata nāhīm | parabrahma teṁ || 26 ||

Non-dual means there is no duality. Not visible means it cannot be seen. Not changing means it is fixed and steady, and that is *parabrahman*.

Nedualní znamená, že tu není žádná dualita. Neviditelné znamená, že to nemůže být spatřeno. Neměnné znamená, že to je pevné a stálé – a takové je *Parabrahman*.

27. अछेद म्हाणिजे काये। अदाह्य म्हाणिजे काये।
अक्लेद म्हाणिजे काये। मज निरोपावें ॥ २७ ॥
acheda mhaṇije kāye | adāhya mhaṇije kāye |
akleda mhaṇije kāye | maja niropāveṁ || 27 ||

“Non-breakable means what? Non-inflammable means what? Un-mixed means what? To me, there should be that discourse.”

„Co znamená, že je něco nerozbitné? Co znamená, že je něco nehořlavé? Co znamená, že je něco nespísené?“

28. अछेद म्हाणिजे छेदेना। अदाह्य म्हाणिजे जळेना।
अक्लेद म्हाणिजे कालवेना। परब्रह्म तें ॥ २८ ॥
acheda mhaṇije chedenā | adāhya mhaṇije jaḷenā |
akleda mhaṇije kālavenā | parabrahma teṁ || 28 ||

Non-breakable means it cannot be divided or broken. Non-inflammable means it cannot be burnt. Un-mixed means that *parabrahman* has not mixed with anything else.

Nerozbitné znamená, že to nemůže být rozděleno či rozlomeno na části. Nehořlavé znamená, že to nemůže být spáleno. Nespísené znamená, že *Parabrahman* se nikdy s ničím nemůže smísit.

29. परब्रह्म म्हाणिजे सकळांपरतें। तयास पाहातां आपणचि तें।
हें कळे अनुभवमते। सदगुरु केलियां ॥ २९ ॥
parabrahma mhaṇije sakalāṁparateṁ | tayāsa pāhātāṁ āpaṇaci teṁ |
heṁ kaḷe anubhavamateṁ | sadguru keliyāṁ || 29 ||

parabrahman means beyond this ‘all’ or ‘I am’. When you understand that Reality then, you become that Reality. That thoughtless Reality can be realized through the teaching of *sadguru* when first you understand this ‘I am’ experience.

Parabrahman znamená to, co je za tímto „vším“ či za „já jsem“. Jakmile pochopíš tuto

Skutečnost, tak se Skutečností staneš. Tato Skutečnost za myslí může být realizována pomocí učení *sadgurua*, ale nejprve je nutné pochopit zkušenost „já jsem“.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

आशंका नाम समास पहिला ॥ १ ॥ ९.१

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

āśaṅkānāma samāsa pahilā || 1 || 9.1

Tímto končí 1. kapitola 9. dašky knihy Dásbódh s názvem „Nejasnosti“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2016

9.2 Promluva o *Brahman*

समास दुसरा : ब्रह्मनिरूपण

samāsa dusarā : brahmanirūpaṇa

Discourse on *brahman*

|| Śrī Rām ||

1. जें जें कांहीं साकार दिसे। तें तें कल्पांतीं नासे।

स्वरूप तें असतचि असे। सर्वकाळ ॥ १ ॥

*jeṃ jeṃ kāṃhīm sākāra dise | teṃ teṃ kalpāntīm nāse |
svarūpa teṃ asataci ase | sarvakāla || 1 ||*

When you see this ‘thing’ with form (ie. ‘I am everywhere’) then, that *parabrahman*, beyond all imagination, is not understood. Then that eternal *swarup* appears as a moment of time and there is this ‘I am’ (this ‘I am’ is the beginning of time ie. to simply be or in the ‘now’).

Když vnímáte tuto „věc“ s formou (tj. „Já jsem všude“), pak *Parabrahman*, které je mimo veškerou představivost, není pochopeno. Potom se věčná přirozenost (*svarūpa*) jeví jako časový okamžik a je tam toto „já jsem“ (pocit „já jsem“ je začátek času, tzn. jednoduše „být“ neboli být v „přítomnosti“).

2. जें सकळांमधें सार। मिथ्या नव्हे तें साचार।

जें कां नित्य निरंतर। संचले असे ॥ २ ॥

*jeṃ sakaḷāṃmadheṃ sāra | mithyā navhe teṃ sākāra |
jeṃ kāṃ nitya niraṃtara | saṃcale ase || 2 ||*

But even then that essence within this ‘I am’ does not become false, for It is the only Truth. How can *mula maya* be that eternal and **nirantar* that is complete and full? **(parabrahman-without an inner space or ‘I am’)*

Ale i pak se nestane tato esence, jež je uvnitř pocitu „já jsem“, falešnou, neboť Toto je jedna jediná Pravda. Jak by mohla být tato *mula mája* věčnou Skutečností a rovněž **nirantar*, které je úplné a dokonalé? **(nirantar/Parabrahman – bez vnitřního prostoru neboli „já jsem“)*.

3. तें भगवंताचें निजरूप। त्यासि बोलिजे स्वरूप।

याहि वेगळे अमूप। नामें तयाचीं ॥ ३ ॥

teṃ bhagavaṃtāceṃ nijarūpa | tyāsi bolije svarūpa |

yāhi vegale amūpa | nāmeriṁ tayācīrīṁ || 3 ||

Only when this ‘I am’ gets absorbed in that *parabrahman* can that be called the *swarup*. For this ‘I am’ divides that immeasurable *swarup*.

Pouze když se pocit „já jsem“ rozpustí v *Parabrahman*, pak to lze označit za *svarúpu*. Neboť pocit „já jsem“ rozděluje tuto nezměrnou *svarúpu*.

4. त्यास नामाचा संकेत। कळावया हा दृष्टांत।
परी तें स्वरूप नामातीत। असतचि असे ॥ ४ ॥
tyāsa nāmācā saṁketa | kalāvayā hā dṛṣṭānta |
parī teṁ svarūpa nāmātīta | asataci ase || 4 ||

Though to understand that thoughtless *swarup* that is at the end of this visible ‘all’, we first assign the qualities of this ‘I am’ to that *swarup*. Still that *swarup* is ever-existing beyond this ‘I am’.

Abychom pochopili tuto bez-myšlenkovitou *svarúpu*, která je na konci tohoto viditelného „vše“, prvně *svarúpe* udělíme kvality v podobě pocitu „já jsem“. Přesto je tato *svarúpa* věčně existující, bez kvalit a mimo pocit „já jsem“.

5. दृश्यसबाह्य संचलें। परी तें विश्वास चोरले।
जवळिच नाहीसें जालें। असतचि कैसें ॥ ५ ॥
dṛśyasabāhya saṁcaleṁ | parī teṁ viśvāsa corale |
javaḷica nāhīseṁ jāleṁ | asataci kaiseṁ || 5 ||

It is completely full inside and outside of this visible ‘all’, but is hidden to the world. How can That which only exists and is so close, seem like it is not?¹

Tato *svarúpa* je tímto viditelným „vše“ plná uvnitř i vně, ale světu je utajená. Jak se Toto, co jediné existuje, a je tak blízko, může zdát jako neexistující?²

6. ऐसा ऐकोनियां देव। उठे दृष्टीचा भाव।
पाहों जातां दिसे सर्व। दृश्यचि आवघें ॥ ६ ॥
aisā aikoniyaṁ deva | uṭhe dṛṣṭīcā bhāva |
pāhoṁ jātaṁ dise sarva | dṛśyaci āvagheṁ || 6 ||

It is in fact God who is listening and this understanding of the ‘all’ that arises, is Him. Still when you try to understand Him then, you will no longer see a world of many names and forms and you will perceive this visible ‘all’.

Je to ve skutečnosti Bůh, který naslouchá. Toto „vše“, jež vyvstává, je Jeho Vznešenost. Přesto, jestliže se Boha snažíte pochopit, pak už nevidíte svět mnoha jmen a forem, ale vnímáte toto viditelné „vše“.

¹*Gospel of Thomas*- Jesus said, "If the flesh came into being because of spirit, that is a marvel, but if spirit came into being because of the body, that is a marvel of marvels. Yet I marvel at how this great wealth has come to dwell in this poverty."

²*Tomášovo evangelium*, log. 29: Ježíš řekl: „Jestliže povstalo tělo kvůli duchu, je to zázrak, pokud ale duch vznikl kvůli tělu, je to zázrak nad zázraky. Já se ale podivuji, jak se toto veliké bohatství mohlo usadit v takové chudobě.“

7. दृष्टीचा विषयो दृश्य। तोचि जालिया सादृश्य।
तेणें दृष्टी पावे संतोष। परी तें देखणें नव्हे ॥ ७ ॥
dr̥ṣṭīcā viṣayo dṛśya | toci jāliyā sādṛśya |
teṇem dr̥ṣṭī pāve saṁtoṣa | parī teṁ dekhaṇem navhe || 7 ||

When this visible ‘all’ is the object of your attention then, it is in truth, that *atma* appearing to Itself only. And due to this, your seeing gets satisfaction (ie. ‘I see myself everywhere’), but this vision of knowledge is not that Reality.

Když se toto viditelné „vše“ stane objektem vaší pozornosti, pak se vlastně *Ātman* projevuje/objektivizuje samotnému *Ātman*. A díky tomu vaše zření nabývá spokojenosti (tj. „já vidím sama sebe všude“), avšak tato vize poznání není Skutečností.

8. दृष्टीस दिसे तें नासे। येतद्विषई श्रुति असे।
म्हणौन जें दृष्टीस दिसे। तें स्वरूप नव्हे ॥ ८ ॥
dr̥ṣṭīsa dise teṁ nāse | yetadvīṣāi śruti ase |
mhaṇauna jeṁ dr̥ṣṭīsa dise | teṁ svarūpa navhe || 8 ||

When this visible is seen then, that Reality is lost. The *shruti* have spoken in regard to this (*neti, neti/not this and not that*). Therefore, whatever this *mula maya* sees it not that *swarup*.

Je-li toto viditelné spatřeno, potom je Skutečnost ztracena. V písmu (*śruti*) se mluví v souvislosti s tímto o *neti, neti/ne toto, ne tamto*. Proto cokoliv *mula māja* vidí, není tato *svarūpa*/Skutečnost.

9. स्वरूप तें निराभास। आणी दृश्य भासलें साभास।
भासास बोलिलें नास। वेदांतशास्त्री ॥ ९ ॥
svarūpa teṁ nirābhāsa | āṇī dṛśya bhāsaleṁ sābhāsa |
bhāsāsa bolileṁ nāsa | vedāntaśāstrī || 9 ||

That *swarup* is beyond any appearance and this ‘all’ is the appearance of an apparent form. But the *shasthras* and *vedanta* have stated, this ‘speech’ is an appearance and therefore destructible. (*neti, not this world, and neti, not that ‘I am’ either*)

Svarūpa je mimo jakýkoliv projev a toto „vše“ je projev zdánlivé formy. Avšak texty (*śāstry*) a *vedānta* stanovily, že tato „řeč“/„já jsem“ je zdáním a proto pomíjivá. (*neti – ne tento svět, a neti – rovněž ne toto „já jsem“*).

10. आणी पाहातां दृश्यचि भासे। वस्तु दृश्यावेगळी असे।
स्वान्भवे पाहातां दिसे। तें दृश्यासबाह्य ॥ १० ॥
āṇī pāhātāṁ dṛśyaci bhāse | vastu dṛśyāvegaḷī ase |
svānybhavem pāhātāṁ dise | teṁ dṛśyāsabāhya || 10 ||

And if it is understood that this visible ‘all’ is also an appearance and not true then, there is that Self separate from this visible. This is Self-experience/*swa-anubhav* and it is understood that whatever is seen, inside and outside of this ‘all’, is that Reality.

A jestliže pochopíte, že viditelné „vše“ je zdáním a (*proto*) neskutečné, potom je Já oddělené od toho „všeho“ viditelného. Toto se nazývá prožíváním Já/*svaanūbhava*; a vy

chápete, že vše, co je spatřeno, uvnitř i vně tohoto „vše“, je Skutečnost.

11. जें निराभास निर्गुण। त्याची काये सांगावी खूण।
परी तें स्वरूप जाण। सन्निधचि असें ॥ ११ ॥
jeṁ nirābhāsa nirguṇa | tyācī kāye sāṅgāvī khūṇa |
parī teṁ svarūpa jāṇa | sannidhaci aseṁ || 11 ||

Then this *mula maya* is that *nirgun*, void of any appearance. What can be told about That? (words come back from that inexpressible Self). But when that *swarup* is knowing then that Self is very close by (ie. when there is witnessing, then He is felt to be near by).

Potom je *mula mája* touto *nirgunou*, prostá jakéhokoliv zdání (projevu). Lze o Tom něco říci? (slova se vracejí z tohoto nevyjádřitelného Já). Když je *svarúpa* vědoucí, pak je nablízku toto Já (tzn. když tu je pozorování, potom je On vnímán poblíž).

12. जैसा आकाशीं भासला भास। आणी सकळांमध्ये आकाश।
तैसा जाणजे जगदीश। सबाह्य अभ्यांतरीं ॥ १२ ॥
jaisā ākāśīṁ bhāsalā bhāsa | āṇī sakalāṁmadhyeṁ ākāśa |
taisā jāṇije jagadīśa | sabāhya abhyāntarīṁ || 12 ||

Just as in the space this ‘all’ appears (when nothing is there, everything is there) and in this ‘all’ there is this space. So too, one should know that the ‘Lord of the world’ is inside and outside of this world (ie. He is this space from which the world appears and He is beyond this space even).

Stejně jako se v prostoru zjevuje toto „vše“ (když zde nic není, je tu vše), a v tomto „vše“ tam je tento prostor, tak byste také měli vědět, že „Pán světa“ je uvnitř a vně tohoto světa (tzn. On je tento prostor, ve kterém se objeví svět a On je i za tímto prostorem).

13. उदकामधें परी भिजेना। पृथ्वीमधें परी झिजेना।
वन्हीमधें परी सिजेना। स्वरूप देवाचें ॥ १३ ॥
udakāmadheṁ parī bhijena | pṛthvīmādheṁ parī jhijena |
vahnīmādheṁ parī sijenā | svarūpa devācheṁ || 13 ||

He is in the water but is not wet. He is in the earth but does not get worn away. He is in the fire, but that *swarup* of God does not get burnt.

On je ve vodě, ale není vlhký. On je v zemi, ale neopotřebuje se. On je v ohni, ale tato *svarúpa* Boha se nepopálí.

14. तें रेंद्यामधें परी बुडेना। तें वायोमधें परी उडेना।
सुवर्णी असे परी घडेना। सुवर्णासारिखें ॥ १४ ॥
teṁ reṅdyāmadheṁ parī buḍena | teṁ vāyomādheṁ parī uḍenā |
suvarṇīm ase parī ghaḍenā | suvarṇāsārikheṁ || 14 ||

That is in the mire but does not drown. That is in the wind but does not fly away. That is in the gold but it does not get formed into golden ornaments.

To je v močálu, ale neutopí se. To je ve větru, ale neodlétne. To je ve zlatu, ale není zpracováno do zlatých ozdob.

15. ऐसैं जें संचलें सर्वदा। परी ते आकळेना कदा।
अभेदामाजी वाढवी भेदा। ते हे अहंता ॥ १५ ॥
aiseṁ jeṁ saṁcaleṁ sarvadā | parī te ākalenā kadā |
abhedāmājī vāḍhavī bhedā | te he ahaṁtā || 15 ||

That pervades like *mula maya* but that *swarup* can never be understood. And if a division appears in that indivisible thoughtless *swarup* then, there is this *ahamta*/ego of 'I am' (ie. space).

To prostupuje jako *mula mája*, ale To/*svarúpu* není možné nikdy pochopit. A pokud se objeví rozdílnost v této nedělitelné bez-myšlenkovité *svarúpe*, pak tam je přítomné ego/*ahamta* pocitu „já jsem“ (tj. prostor).

16. तिच्या स्वरूपाची खूण। सांगों कांहीं वोळखण।
अहंतेचें निरूपण। सावध ऐका ॥ १६ ॥
ticyā svarūpācī khūṇa | sāṅgōṁ kāṁhīṁ voḷakhana |
ahaṁteceṁ nirūpaṇa | sāvadhā aikā || 16 ||

If the understanding of that *swarup* becomes this known 'thing' then, you should listen very alertly to this *ahamta*/'I am'. For the only way to become that *swarup* is to remain as this 'thing'.

Pokud se pochopení *svarúpy* stane poznanou „věcí“, pak byste měli naslouchat velmi pozorně pocitu „já jsem“/*ahamta*. Neboť jediný způsob, jak se stát *svarúpu*, je zůstat jako tato „věc“.

17. जे स्वरूपाकडे पावे। अनुभवासवें झेंपावे।
अनुभवाचे शब्द आघवे। बोलोन दावी ॥ १७ ॥
je svarūpākade pāve | anubhavāsaveriṁ jheṁpāve |
anubhavoāce śabda āghave | bolona dāvī || 17 ||

When *mula maya* reaches towards that *swarup* then, this *ahamta*/ego springs up along with this 'experience' and then, while 'speaking' this 'word', it takes the ego of a gross body and shows the 'many' things.

Jestliže se *mula mája* vrhne na *svarúpu*, pak vyvstane *ahamta*/ego spolu se „zkušeností“/pýchou, a zatímco vyjadřuje toto „slovo“, převezme ego hrubého těla a předvádí „mnoho“ věcí.

18. म्हणे आतां मीच स्वरूपा। तेंचि अहंतेचें रूप।
निराकारीं आपे ंआप। वेगळी पडे ॥ १८ ॥
mhaṇe ātāṁ mīca svarūpa | teṁci ahaṁteceṁ rūpa |
nirākārīṁ āpe māpa | vegalī paḍe || 18 ||

If It says 'Now, I am that *swarup*' then, that Reality has become a form with its ego and this 'I am' within that formless *swarup* separates itself from the *swarup* and sets out on its own.

Jestliže To řekne: „Nyní já jsem tato *svarúpa*“, pak se Skutečnost stane formou, která má ego a tento pocit „já jsem“, jenž je uvnitř této bezforemné *svarúpy*, se oddělí od *svarúpy* a zůstane od ní oddělen ve svém vlastním prostoru.

19. स्वयं मीच आहे ब्रह्म। ऐसा अहंतेचा भ्रम।
 ऐसिये सूक्ष्मी सूक्ष्म। पाहातां दिसे ॥ १९ ॥
svayem mīca āhe brahma | aisā ahamtecā bhrama |
aisiyem sūkṣmīm sūkṣma | pāhātām dise || 19 ||

‘I am myself *brahman*’. Such is the delusion of this *ahamta*/ego. Such understanding is that *brahman* appearing within that *brahman*.

“Já jsem samo o sobě *Brahman*“. Takový je klam odděleného ega/*ahamta*. Pochopení (tohoto klamu) je tímto *Brahman*, objevujícím se uvnitř *Brahman*.

20. कल्पना आकळी हेत। वस्तु कल्पनातीत।
 म्हणौन नाकळे अंत। अनंताचा ॥ २० ॥
kalpanā ākalī heta | vastu kalpanātīta |
mhaṇauna nākaḷe anta | anantācā || 20 ||

Imagination confines and then there is this original intent (ie. ‘I want to be’). But that Self is beyond imagination. Therefore, the end of that endless Self cannot be understood (due to imagination, one feels that this knowledge is endless; *maharaj*- put an end to that endless).

Představitivost omezuje a přináší s sebou původní záměr (tj. „Já chci být, existovat“) a touhy. Avšak skutečné Já je mimo představivost. Proto nelze nikdy pochopit konec tohoto nekonečného Já (díky představivosti člověk cítí, že toto poznání je nekonečné; *Maharadž*: dejte konec tomu nekonečnému).

21. अन्वये आणि वीतरेक। हा शब्द कोणीयेक।
 निशब्दाच अंतरविवेक। शोधिला पाहिजे ॥ २१ ॥
anvaye āṇi vītareka | hā śabda koṇīyeka |
niśabdāca antaraviveka | śodhilā pāhije || 21 ||

Through the two systems of logic, *anvaya* and *vyatirek*, this ‘I am’ can be proved³ and then, with this *vivek* of ‘I am’ that ‘wordless’ *svarup* should be searched for. (When there is the knowledge of the waking state then, there is the waking state and when there is no waking state, still knowledge is there. And when there is the knowledge of the dream state then, there is the dream and no waking state but still knowledge is there. And you know that you slept so, knowledge must have been there also within deep sleep. Knowledge is the common cause of the resultant three states and without knowledge, these three states cannot be)

Toto „já jsem“ je možné dokázat prostřednictvím dvou systémů logiky, *anvaya* a *vyatireka*.⁴ Potom by s tímto rozlišováním/*vivékou* „já jsem“ měla být nalezena tato „beze-

³*Sadachar* – Through the methods of *anvaya* (When there is a cause then only is there an effect) and *vyatireka* (When there is no cause then there is no effect), knowledge can be determined.

⁴V knize *Sadācār* jsou zmíněny tyto dvě metody. Metoda *anvaya* značí – Když tu je příčina, jedině potom tu je následek, neboli Je-li tu oheň, je tu kouř. Metoda *vyatireka* značí – Když tu není žádná příčina, potom

slovní“ *svarúpa* (Když je tu poznání bdělého stavu, pak je přítomen bdělý stav, a když tu není žádný bdělý stav, přesto tu je poznání. A když tu je poznání snového stavu, potom tu je sen a žádný bdělý stav, ale poznání tu je. A vy víte, že jste spali, takže poznání tu muselo být také uvnitř snového spánku. Poznání je společná příčina výsledných tří stavů a bez poznání nemohou tyto tři stavy existovat).

22. आधीं घेईजे वाच्यंश। मग वोळखिजे लक्ष्यांश।
लक्ष्यांशीं पाहातां वाच्यांश। असेल कैचा ॥ २२ ॥

*ādhiṁ gheije vācyāṁśa | maga volakhije lakṣyāṁśa |
lakṣyāṁśīṁ pāhātāṁ vācyāṁśa | asela kaimcā || 22 ||*

This ‘word’ meaning at the beginning⁵ should be searched out and then the implied meaning should be recognized (ie. first there is the ‘word’ meaning of ‘You are That’/*tattvasmi*. Therefore the ‘word’ meaning of you should be understood. You discover that you cannot be this “I” that has attached itself to the body and that you are always there as knowledge. And that you are the base of the three worlds. Without you, they could not exist. Then there is the implied meaning of ‘you’. When this is investigated then, you discover that you are that *purush*, the witness or Knower of this known or ‘all’). And when there is the understanding of the implied meaning then, how can there be this ‘word’ meaning? (Now when the ‘word’ meaning of That is enquired into, one discovers it means that witnessing *purush*. Thus the implied meaning of ‘you’ and the ‘word’ meaning of That, are the same. But the implied meaning of That is that, the witnessing *purush* is, in truth, that One *brahman* without another. Thus you are that *brahman*)

Na začátku⁶ byste měli hledat význam „slova“ neboli toho „vše“, a poté by měl být rozpoznán implicitní význam (význam, který z toho vyplývá). (tj. nejprve tam je význam slov „Ty jsi To“/*tattvamasi*. Proto by měl být pochopen význam „slova“ ty. Zjistíš, že nemůžeš být toto „já“, které je připoutáno k tělu a že jste vždy tam jako poznání. A také odhalíš, že jsi základ třech světů. Bez tebe by tyto světy nemohly existovat. Potom tam je implicitní význam slova „ty“. Když je toto prošetřeno, zjistíš, že jsi *Puruša*, svědek neboli Pozorovatel tohoto poznaného neboli „všeho“). A když tu je pochopení implicitního významu „slova“, pak jak tu může být (nadále) tento význam „slova“/„vše“? (Nyní, když je prozkoumán význam „slova“ To (*Parabrahman*), pak zjistíte, že To je označení pro pozorujícího *Purušu*. Poté význam „slova“ To a implicitní význam „ty“ jsou totožné. Nicméně význam Toho, jenž je označením pro pozorujícího *Purušu*, je v podstatě tím Samojediným *Brahman* bez dalšího. Takže Ty jsi *Brahman/To*.)

23. सर्वब्रह्म आणी विमलब्रह्म। हा वाच्यांशाचा अनुक्रम।
शोधितां लक्ष्यांशाचें वर्म। वाच्यांश नसे ॥ २३ ॥

tu není žádný následek, neboli Není-li tu oheň, není tu ani kouř. Prostřednictvím těchto dvou metod lze získat poznání.

⁵Note: in the Bible, John 1.1-5 it says, In the beginning was the Word, and the Word was with God and the Word was God. He was in the beginning with God. All things were made through Him and without Him nothing was made, that was made. In Him was life and the life was the light of men. And the light shines in the darkness and the darkness does not recognize it.

⁶V Bibli, Jan 1, 1-5, se praví: „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a život byl světlo lidí. To světlo ve tmě svítí a tma jej nepohltí.“

*sarvabrahma āṇī vimalabrahma | hā vācyāṁśācā anukrama |
śodhitāṁ lakṣyāṁśācēṁ varma | vācyāṁśa nase || 23 ||*

The ‘word’ meaning is this ‘all’ is *brahman* and the implied meaning is that pure *brahman*. These two understandings are to be studied in sequence. First the ‘word’ meaning of that thoughtless *swarup* is to be understood and then, when the implied meaning (ie. that thoughtless pure *brahman*) is understood, the ‘word’/‘all’ will be destroyed.

Význam „slova“ je - Toto „vše“ je *Brahman*; a implicitní význam je – Toto je bez-myšlenkovité ryzí *Brahman*. Tato dvě pochopení je třeba prostudovat po sobě. Nejprve je třeba pochopit význam „slova“/„vše“, této bez-myšlenkovité *svarúpy*, a poté, jakmile je pochopen implicitní význam (tj. toto bez-myšlenkovité ryzí *Brahman*), dojde k zničení (rozpuštění) „slova“/„vše“.

24. सर्व विमल दोनी पक्ष। वाच्यांशीं आटती प्रत्यक्ष।
लक्ष्यांशी लावीता लक्ष। पक्षपात घडे ॥ २४ ॥
*sarva vimala donī pakṣa | vācyāṁśīṁ āṭatī pratyakṣa |
lakṣyāṁśī lāvītā lakṣa | pakṣapāta ghaḍe || 24 ||*

This ‘all’ and that pure *brahman* are the two sides of *prakṛti* and *purush* (ie. this ‘all’ is *prakṛti* and the *purush* is that pure *brahman*). In this ‘word’ meaning, sensory perception (ie. body consciousness) dries up and when this ‘I am’ attention is planted within the implied meaning (I do not exist) then, this ‘I am’ also disappears and the pure *brahman* remains.

Toto „vše“ a toto ryzí *Brahman* jsou dvě strany jedné mince (“vše“ je *Prakṛti* a *Puruša* je toto ryzí *Brahman*). V tomto významu „slova“ vyschne smyslové vnímání (tzn. tělesné vědomí), a když je pozornost „já jsem“ usazena uvnitř implicitního významu (tj. Já neexistuji), poté zmizí rovněž toto „já jsem“ a to, co zůstává, je ryzí *Brahman*.

25. हें लक्ष्यांशें अनुभवणें। येथें नाही वाच्यांश बोलणे।
मुख्य अनुभवाचे खुणे। वाचारंभ कैचा ॥ २५ ॥
*heṁ lakṣyāṁśēṁ anubhavaṇēṁ | yethēṁ nāhīṁ vācyāṁśa bolṇe |
mukhya anubhavāche khuṇe | vācāraṁbha kair̥cā || 25 ||*

When that thoughtless implied meaning has been gained on account of this ‘I am’ experience then, this ‘word’ meaning cannot to be ‘spoken’. When that Supreme understanding is gained through this ‘experience’ then, how can there be this original speech of *para* (‘I am’)?

Jakmile jste díky zkušenosti „já jsem“ pochopili bez-myšlenkovitý implicitní význam, pak ten význam „slova“/„vše“ již není potřeba nadále „zmiňovat“. Když je prostřednictvím této „zkušenosti“ získáno toto Nejvyšší pochopení, jak zde potom může být prapůvodní řeč *para* (“já jsem“)?

26. परा पश्यंती मधेमां वैखरी। जेथें वोसरती च्यारी।
तेथें शब्द कळाकुंसरी। कोण काज ॥ २६ ॥
parā paśyaṁtī madhemāṁ vaikhari | jethēṁ vosaratī cyārī |

tetheriṁ śabda kalākurṁsarī | koṇa kāja || 26 ||

When there are the **para*, *pashyanti*, *madhyama* and *vaikari* (ie. the articulated word) then, there is body consciousness and that One *brahman* fades away within these four speeches. But ‘there’ in that *brahman*, who will have the skills of the articulated words or the ‘art’ of this ‘word’? *(The world gets created by these four speeches; from the *para* of ‘I am’, a thought starts to form; then it gets formed and one feels, “I must say this” and finally the thought is spoken out. This process of this original ‘word’ becoming ‘many’ words is the power of *maya*)

Jsou-li tu čtyři úrovně řeči, tj. **para*, *pašjanti*, *madhjama* a *vaikari* (tj. vyřčené slovo), potom tam je tělesné vědomí a Samo-jediné *Brahman* zeslábne (pohasne) uvnitř těchto čtyř (úrovní) řeči. Ale kdo bude „tam“ v *Brahman* schopen vyřknout slova či kdo bude mít „dovednost“ tohoto „slova“? *(Svět je stvořen těmito čtyřmi úrovněmi řeči; od nejjemnější řeči *para* pocitu „já jsem“ se začnou formovat myšlenky; potom se myšlenky zformují a člověk pocítí: „Musím říci toto“ a myšlenka se tak vysloví. Tento proces proměny původního „slova“ v mnoho slov je síla *máji*).

27. शब्द बोलतां सर्वेच नासे। तेथे शाश्वतता कोठे असे।

प्रत्यक्षास प्रमाण नसे। बरे पाहा ॥ २७ ॥

śabda bolatāṁ sarveṁca nāse | tetheṁ śāśvatatā koṭheṁ ase |
pratyakṣāsa pramāṇa nase | bareṁ pāhā || 27 ||

This ‘word’ that is silently uttered will, of its own **accord*, disappear. How can this therefore be that eternal *brahman* ‘there’? That *brahman* cannot be understood when you see this world through the sensory organs. But He can be understood by means of this pure *sattwa*. *(When you awake it arises and when you sleep is disappears. Of this process you have no control. But through *vivek* this ‘word’ can be understood and by further *vivek* this ‘word’ too, will fade away)

Toto „slovo“, které je potichu vysloveno, **samo* od sebe zmizí. Jak „tam“ může být proto toto „slovo“ tímto věčným *Brahman*? *Brahman* nemůže být pochopeno tehdy, když vidíte tento svět prostřednictvím smyslových orgánů. Avšak On může být pochopen pomocí této ryzí satvy. *(Když se probudíš, svět vyvstane, a když jdeš spát, zmizí. Nad tímto procesem nemáš žádnou kontrolu. Ale prostřednictvím *viveky* lze pochopit toto „slovo“/„vše“ a pomocí další (hlubší) *viveky* se i toto „slovo“ vytratí).

28. शब्द प्रत्यक्ष नासिवंत। म्हणोन घडे पक्षपात।

सर्व विमळ ऐसा हेत। अनुभवी नाही ॥ २८ ॥

śabda pratyakṣa nāsivaṁta | mhaṇona ghaḍe pakṣapāta |
sarva vimāḷa aisā heta | anubhavīṁ nāhīṁ || 28 ||

This ‘word’ and sensory perception are both destructible and therefore you have to have faith in that pure *brahman*. This ‘all’ is the original inspiration and it is not that pure *brahman* that is within this ‘experience’.

Toto „slovo“ a smyslové vnímání – to obojí je pomíjivé/zničitelné, a proto musíte upnout plnou pozornost a víru v toto ryzí (*nezničitelné*) *Brahman*. Toto „vše“ je původní zdroj, ale není to ryzí *Brahman*, jež je uvnitř této „zkušenosti“.

29. ऐक अनुभवाचें लक्षण। अनुभव म्हणजे अनन्य जाण।
 ऐक अनन्याचें लक्षण। ऐसें असे ॥ २९ ॥
aika anubhavācēṁ lakṣaṇa | anubhava mhaṇije ananya jāṇa |
aika ananyācēṁ lakṣaṇa | aiseṁ ase || 29 ||

If you listen then, there is this ‘experience’.⁷ ‘Experience’ means that *‘no-otherness’ is knowing (ie. and otherness has come). When you listen then, that attention of ‘no-otherness’ becomes like this ‘experience’ (The attention of ‘no-otherness’ is the attention of the *sadhu* or Master. He uses this knowledge but never becomes this knowledge ie. implied meaning. The listening of the *sadhak* is not like that. His attention brings this ‘experience’ and destroys body consciousness ie. ‘word’ meaning). *(When this knowledge of ‘I am’/‘another’ merges in that Reality)

Pokud posloucháte, pak tam je (přítomna) tato „zkušenost“⁸. „Zkušenost“ značí, že tato *„ne-rozdílnost je „Tím“, co poznává (toto poznání „já jsem“/„další“ splyne v tuto Skutečnost a stává se Tím). Když posloucháte, pak pozornost „ne-rozdílnosti“ se stává touto „zkušeností“ (Pozornost „ne-rozdílnosti“ je pozornost *Sádhua* neboli Mistra. On používá toto poznání, ale nikdy se nestane tímto poznáním, tj. implicitním významem. Poslouchání *sádhaky*/hledajícího není tohoto typu jako poslouchání Mistra. *Sádhakova* pozornost přináší tuto „zkušenost“ a dostává se za tělesné vědomí, tj. význam „slova“) *(Když se toto poznání „já jsem“/„druhé“ ponoří do Skutečnosti.)

30. अनन्य म्हणजे अन्य नसे। आत्मनिवेदन जैसें।
 संगभंगें असतचि असे। आत्मा आत्मपणें ॥ ३० ॥
ananya mhaṇije anya nase | ātmanivedana jaiseṁ |
sangabhaṅgēṁ asataci ase | ātmā ātmapaṇēṁ || 30 ||

No-otherness means there is no other and such is the surrender to the *atma*. It means That which is, when every attachment has been destroyed. It is the *atma*, by being the *atma*.

Ne-rozdílnost značí, že tam není nic jiného, a takové je odevzdání se *Ātmanu*. To označuje To, co tu zůstává poté, když je každá připoutanost rozpuštěna (zlikvidována). To je *Ātman*, ve smyslu být *Ātman*.

31. आत्म्यास नाही आत्मपण। हेचि निःसंगाचें लक्षण।
 हें वाच्यांशें बोलिले जाण। कळावया कारणें ॥ ३१ ॥
ātmyāsa nāhīṁ ātmapaṇa | heṁci niḥsaṅgācēṁ lakṣaṇa |
heṁ vācyāṁśēṁ bolile jāṇa | kaḷāvayā kāraṇēṁ || 31 ||

To that *atma*, there is no sense of being the *atma*. That thoughtless *atma* uses this knowledge but has no attachment to this knowledge. That thoughtless *atma* knows

⁷ *siddharameshwar maharaj*– The meaning of experience is that which has appeared afterwards. Now whatever appears afterwards will be smaller and so it follows, that without becoming small, experience cannot happen. It is to be clearly understood then, that as long as experience is there then the one who pervades the experience is not there.

⁸ *Siddharamēśvar Maharadž*: Významem zkušenosti je to, co se objevilo až následně po samotném prožitku. Vše, co se objeví poté, bude menší. Takže se musíte stát malým, jinak bez toho se zkušenost nemůže stát. Potom je třeba jasně pochopit, že dokud zde je zkušenost, potom tam To, co prostupuje zkušenost, není „přítomné“.

due to this ‘word’ and that thoughtless *atma* is also understood by means of this ‘speech’/‘word’ (ie. when this ‘I am’ gets absorbed into that *swarup* then it is not different from that *swarup* and this is ‘no-otherness’. And this ‘I am’ is also the medium by which He creates and knows His creation).

V *Átman* není přítomen pocit bytí (někoho, tedy ani) *Átman*. Bez-myšlenkovité *Átman* používá poznání, avšak nemá připoutanost k tomuto poznání. Bez-myšlenkovité *Átman* poznává jen díky tomuto „slovu“/„vše“ a je také pochopeno pomocí tohoto „slova“/„já jsem“ neboli řeči (tj. když se toto „já jsem“ vstřebá do *svarúpy*, pak není od této *svarúpy* odlišné, a to je „ne-rozdílnost“/nedvojnost neboli *advaita*. A toto „já jsem“ je také zprostředkovatel, díky němuž On vytváří a zná Svě stvoření).

32. येरवीं लक्ष्यांश तो वाच्यांशें। सांगिजेल हें घडे कैसें।

वाक्य विवरणें अपैसैं। कळों लागे ॥ ३२ ॥

yeravīm lakṣyāṁśa to vācyāṁśēṁ | sāṅgijela heṁ ghaḍe kaiseṁ |

vākya vivaraṇeṁ apaiseṁ | kaḷom lāge || 32 ||

Otherwise, tell me, how will that thoughtless implied meaning ever be understood without first knowing this ‘word’ meaning? By deep investigation of this ‘I am’, That which is *beyond this space is understood. *(*parabrahman*)

Pověz mi, jak jinak je možné vůbec kdy pochopit tento bez-myšlenkovitý implicitní význam bez toho, abys nejprve znal význam „slova“/„vše“? To, co je za tímto prostorem (*Parabrahman*), je pochopeno hlubokým prošetřením tohoto pocitu „já jsem“.

33. करावें तत्वविवरण। शोधावें ब्रह्म निर्गुण।

पाहावें आपणास आपण। म्हणिजे कळे ॥ ३३ ॥

karāveṁ tatvavivarṇa | śodhāveṁ brahma nirguṇa |

pāhāveṁ āpaṇāsa āpaṇa | mhaṇije kaḷe || 33 ||

This great element (ie. space/zero/*sagun*) should be investigated and with this you should search out that *nirgun brahman*. You should understand your Self and that is the *nirgun* understanding.

Jemný element (tj. prostor/*saguna*/*prázdnota*) je třeba prozkoumat a poté byste s tímto měli vypátrat *Brahman* bez atributů (*Nirguna Brahman*). Měli byste pochopit vlastní Já a tomu se říká pochopení *Nirguna*.

34. हें न बोलतांच विवरिजे। विवरोन विरोन राहिजे।

मग अबोलणेंचि साजे। माहापुरुषीं ॥ ३४ ॥

heṁ na bolatāṁca vivarije | vivarona virona rāhije |

maga abolaṇeṁci sāje | māhāpuruṣīm || 34 ||

That thoughtless Self that cannot be ‘spoken’ of should be carefully investigated. But first investigate this ‘speech’ and then, this ‘speech’ will dissolve and thoughtlessness will remain and you will come upon that ‘unspoken’ and great *purush*.

Toto bez-myšlenkovité Já, které nelze „popsat“, byste měli pečlivě prozkoumat. Avšak nejprve prozkoumejte tuto „řeč“, a potom se tato „řeč“ vytratí a to, co zůstane, je bez-myšlenkovitost, a vy tak narazíte na tuto „nepopsatelnou“ a jemnou „energii“ *Pu-*

ruṣā.

35. शब्दचि निशब्द होती। श्रुति नेति नेति नेति म्हणती।
हैं तो आलें आत्मप्रचिती। प्रत्यक्ष आतां ॥ ३५ ॥
śabdaci niśabda hotī | śruti neti neti neti mhaṇatī |
hem toṁ ālem ātmapracitī | pratyakṣa ātām || 35 ||

Then this ‘word’ has become that ‘wordless’ *swarup*. The *shruti* could only say, *neti, neti*/not this and not that, but then, within that *atma* ‘experience’ there came the sensory perception of ‘many’ objects.

Poté se „slovo“ stalo bezeslovní „*svarúpa*“. Písma (*śruti*) dokáží pouze sdělit ne toto, ne tamto/ *neti, neti*, ale potom uvnitř tohoto prožívání (*přirozenosti*) *Ātman* došlo k smyslovému vnímání „mnoha“ objektů.

36. प्रचित आलियां अनुमान। हा तों प्रत्यक्ष दुराभिमान।
तरी आतां मी अज्ञान। मज काहींच न कळे ॥ ३६ ॥
pracita āliyaṁ anumāna | hā toṁ pratyakṣa durābhimāna |
tarī ātām mī ajñāna | maja kāṁhīṁca na kaḷe || 36 ||

When this ‘experience’ brings conjecture then, that thoughtless Self is the experiences we get through our senses and that *paramatma* has the ego of a body and far away from its Self. Then there comes the understanding, “I am ignorant and I have not understood this ‘thing’”

Když tato „zkušenost“ přináší dohady, pak je toto bez-myšlenkovité Já zkušenostmi, které dostáváme prostřednictvím našich smyslů, a *Paramátman* má kvůli tomu tělesnou totožnost (*ego*), a je tudíž daleko od svého Já. Potom si říkáte: „Já jsem nevědomec a nepochopil jsem tuto „věc““

37. मी लटिका माझें बोलणें लटिकें। मी लटिका माझें चालणें लटिकें।
मी माझें अवघेंचि लटिकें। काल्पनिक ॥ ३७ ॥
mī laṭikā mājhem bolaṇem laṭikem | mī laṭikā mājhem cālaṇem laṭikem |
mī mājhem avagheṁci laṭikem | kālpanika || 37 ||

But even this ‘I’ is false and my ‘speech’ is false; ‘I’ is false and my ‘action’ is false. ‘I’ and ‘mine’ are both false and imagined by the mind only. Understand in this way.

Ale i toto „já“ je falešné a moje „řeč“ je falešná; „já“ je falešné a moje „činnost“ je falešná. „Já“ a „moje“ - to obojí je falešné a vyprojektované pouze myslí. Pochopte to tímto způsobem.

38. मज मुळींच नाहीं ठाव। माझे बोलणें अवघेंचि वाव।
हा प्रकृतीचा स्वभाव। प्रकृती लटिकी ॥ ३८ ॥
maja muḷīṁca nāhīm ṭhāva | mājhe bolaṇem avagheṁci vāva |
hā prakṛticā svabhāva | prakṛtī laṭikī || 38 ||

‘My’ has no place at the root. Due to the worthless mind, my ‘speech’ (*‘I am’*) has come about (*ie. whatever comes out of the worthless will also be worthless*). Then that thoughtless *swarup* is the nature of the *prakruti*; and this *prakruti* is false.

“Moje“ nemá v jádru (zdroji) žádné místo. V důsledku bezcenné mysli se přihodila má „řeč“ („já jsem“); (tj. vše, co vyjde z bezcenného, bude také bezcenné). Tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* je poté přirozenost *Prakruti*; a tato *Prakruti* je falešná.

39. प्रकृती आणि पुरुष। यां दोहींस जेथें निरास।
तें मीपण विशेष। हें केवि घडे ॥ ३९ ॥
prakṛtī ānī puruṣa | yām dohīṁsa jethem nirāsa |
tem mīpaṇa viśeṣa | hem kevi ghaḍe || 39 ||

When there is *prakruti* then, there is that *purush*. But when this ‘speech’/*prakruti* dissolves in that *purush* then, how can ‘I’-ness appear, for there is only thoughtlessness ‘there’?

Když tu je *Prakruti*, zákonitě tu je tento *Puruša*. Avšak jakmile se v *Purušovi* vytratí tato „řeč“/*Prakruti*, potom „tam“ je pouze bez-myšlenkovitost. Jak se pak může zjevit „jáství“?

40. जेथें सर्व हि अशेष जालें। तेथें विशेष केंचे आलें।
मी मौनी म्हणतां भंगलें। मौन्य जैसे ॥ ४० ॥
jethem sarva hi aśeṣa jālem | tethem viśeṣa kaimce ālem |
mī maunī mhaṇatām bhaṅgalem | maunya jaisem || 40 ||

If this ‘all’ ‘here’ does not remain then, how can this pure *sattva* be ‘there’? (This ‘all’ is pure *sattva*, the beginning of *maya*) It would be like breaking that silence/*mouna* to say, “I am in silence/*mouna*.”

Jak „tam“ může být tato ryzí *sattva*, jestliže toto „vše“ „zde“ nezůstane? (Toto „vše“ je ryzí *satva*, počátek *máji*). Bylo by to jako prolomit toto ticho/*mouna* tím, že řeknete „Já jsem v tichosti/*mouna*.“

41. आतां मौन्य न भंगावें। करून कांहींच न करावें।
असोन निशेष नसावें। विवेकबळें ॥ ४१ ॥
ātām maunya na bhaṅgāveṁ | karūna kāṁhīṁca na karāveṁ |
asona niśeṣa nasāveṁ | vivekabaḷem || 41 ||

Now, that silence should not be broken and then, even while *doing, this ‘thing’ does not do (ie. for there is ‘no-otherness’). Therefore by constant *vivek*, you should be, by utterly not being at all. *(With this ‘thing’ the Master stays in the world but doesn’t take the touch)

Nyní by tato tichost neměla být přerušena a pak i během konání tato „věc“* nekoná (tj. neboť tam je „ne-rozdílnost“). Proto díky neustálému rozlišování (*vivéka*) byste měli jen Být (v tom smyslu, že vy jako takový neexistujete). *(S touto „věcí“ Mistr spočívá ve světě, ale není jim zasažen).

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
ब्रह्मनिरूपणनाम समास दुसरा ॥ २ ॥ ९.२
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
brahmanirūpaṇanāma samāsa dusarā || 2 || 9.2

Tímto končí 2. kapitola 9. dášky knihy Dásbódh s názvem „Promluva o Brahman.

Překlad z angličtiny – Aleš Adámek 2016

9.3 Přednáška o stavu bez pochybností (doslova „bez těla“ - *niḥsadeha*)

समास तिसरा : निःसंदेह निरूपण

samāsa tisarā : niḥsaṁdeha nirūpaṇa

Discourse on Doubtlessness (lit: Without a Body)

|| Śrī Rām ||

1. श्रोतीं केला अनुमान। ऐसैं कैसें ब्रह्मज्ञान।
काहींच नाही असोन। हें केवि घडे ॥ १ ॥
śrotīṁ kelā anumāna | aiseṁ kaiseṁ brahmajñāna |
kāmhīṁca nāhīṁ asona | heṁ kevi ghaḍe || 1 ||

If in the listener, conjecture has been created then, how then can there be that knowledge of *brahman*? If this ‘thing’ is not then, how can thoughtlessness ever be achieved?

Jakmile v posluchači vznikají pochybnosti, jak tu potom může být poznání *Brahman*?
Není-li tu tato „věc“, jak může být dosaženo stavu za myslí?

2. सकळ करून अकर्ता। सकळ भोगून अभोक्ता।
सकळांमधें अलिप्तता। येईल कैसी ॥ २ ॥
sakaḷa karūna akartā | sakaḷa bhogūna abhoktā |
sakaḷāṁmadheṁ aliptatā | yeīla kaisī || 2 ||

The listener says (ie. conjecture is created), “If there is this ‘all’ doing and that non-doer (ie. *purush*) and if there is this ‘all’ enjoying and that non-enjoyer then, how can that untouched *purush* within this ‘all’ be realised?” (ie. when there is *prakṛuti/purush* then, this is the beginning of *maya*; the ‘all’ ie. *prakṛuti* is doing and the non-doer is the hidden *purush* within. This is the witness state and there you identify with this *prakṛuti* but not that *purush*)

Posluchač se zeptal: (tedy vznikla v něm pochybnost): „Je-li tu na jedné straně toto „vše“, které koná, a na straně druhé onen ne-konající (tedy *puruša*) a dále, je-li tu toto „vše“, které zakouší, a na druhé straně onen ne-zakoušející, jak potom může být tento „nedotknutelný“ *puruša* uvnitř tohoto „vše“ vůbec pochopen“? (tedy je-li tu dvojice *prakṛuti/puruša*, je to počátek *Máji*. *Prakṛuti*, čili toto „vše“, je konající a v jeho nitru je

skryt *puruša*, ne-konající. Jedná se o takzvaný „stav svědka“, kdy se člověk ztotožňuje s *prakṛti* a nikoli s *purušou*.)

3. तथापि तुम्ही म्हणतां। योगी भोगून अभोक्ता।
स्वर्गनरकहि आतां। येणेंचि न्यायें ॥ ३ ॥
tathāpi tumhī mhaṇatāṁ | yogī bhogūna abhoktā |
svarganarakahi ātāṁ | yeṇemci nyāyeri || 3 ||

“Still you say the *yogi* enjoys and is the non-enjoyer. How can heaven and hell and this ‘I am’ be enjoyed and yet not enjoyed?” (ie. this world is our heaven and our hell; its to this world we return to when we leave this body. And here we say, “We are enjoying” or “We are suffering.” Even if we cast off this world still there is an enjoyer of knowledge. But the Master tells us that even this is not true and He sees only Himself)

A posluchač se ptal dál: „Stále říkáš, že *jogín* zakouší, a přesto není zakoušejícím. Jak může někdo zakoušet nebe a peklo (radosti a utrpení světa), a přitom nebýt zakoušejícím?“ (Tedy – tento svět je naším nebem a naším peklem. Potom říkáme: „To je nádhera!“ nebo „To je hrůza!“ A i když se odpoutáme od světa, stále tu zůstává ten, kdo si užívá poznání. Ale Mistr nám říká, že ani toto není skutečné a že On vidí pouze Sebe Sama.)

4. जन्म मृत्यु भोगिलेच भोगी। परी तो भोगून अभोक्ता योगी।
यातना हि तयालागीं। येणेंचि पाडें ॥ ४ ॥
janma mṛtyu bhogileca bhogī | parī to bhogūna abhoktā yogī |
yātanaḥ hi tayālagīṁ | yeṇemci pāḍem || 4 ||

“Everyone endures the suffering of birth and death, but you say that, the *yogi* suffers and yet still He does not suffer. That these sufferings He has cast off, due to His thoughtless understanding.”

A posluchač pokračoval v otázkách: „Každý prožívá utrpení zrození a smrti, ale ty říkáš, že *jogín* trpí, a přesto utrpení neprožívá. Že se zbavil všeho utrpení díky Svému pochopení, které je za myslí.“

5. कुटून नाही कुटिला। रडोन नाही रडला।
कुंथोन नाही कुंथिला। योगेश्वर ॥ ५ ॥
kuṭūna nāhīṁ kuṭilā | raḍona nāhīṁ raḍalā |
kuṁthona nāhīṁ kuṁthilā | yogeśvara || 5 ||

“Then though He is thrashed still, He is not thrashed and though He is crying still He is not crying. And though He makes great efforts still, He is making no effort whatsoever, for He is the Lord of *yoga*.”

„A také říkáš, že potom i když je zostouzen, jeho se to nedotýká, a i když nařiká, tak zůstává nepohnutý. A i když vynakládá obrovské úsilí, tak ho to ve skutečnosti nijak neunavuje, protože je Pánem *jógy*.“

6. जन्म नसोन घातला। पतित नसोन जाला।
यातना नसोन पावला। नानापरी ॥ ६ ॥
janma nasona ghātalā | patita nasona jālā |

yātanā nasona pāvalā | nānāparī || 6 ||

“You say that He is born and yet not born; that He has come down into a body and yet not come down; that He suffers in ‘many’ ways and yet does not suffer?”

„Říkáš, že je zrozený, a přesto se nikdy nenarodil, že poklesl na úroveň těla, a přesto nepoklesl, že trpí „mnoha“ způsoby, a přesto netrpí, jak je to možné?“

7. ऐसा श्रोतयांचा अनुमान। श्रोतीं घेतलें आडरान।

आतां याचें समाधान। केलें पाहिजे ॥ ७ ॥

aisā śrotayāñcā anumāna | śrotīṃ ghetalēṃ āḍarāna |

ātām yāceṃ samādhāna | keleṃ pāhije || 7 ||

Such were the conjectures of the listener, for in the listener these wanderings of the mind have been *accepted. Therefore now this ‘speech’ should be created and that *samadhan* should be realized. *(*maharaj – you welcome the thoughts*)

Takové byly pochybnosti posluchače, protože si jeho mysl v podobných myšlenkových hrách *libovala. Proto je nezbytné, aby nyní vznikla tato „řeč“ a bylo dosaženo spokojenosti (*samádhan*). *(*Randžit Mahárádž – Vy ty myšlenky prostě milujete!*)

8. वक्ता म्हणे सावध द्वावें। तुम्ही बोलतां बरवें।

परी हें तुमच्याच अनुभवं। तुम्हास घडे ॥ ८ ॥

vaktā mhaṇe sāvadha dhāveṃ | tumhī bolatām baraveṃ |

parī heṃ tumacyāca anubhaveṃ | tumhāsa ghaḍe || 8 ||

The speaker says, be alert and listen. When you leave your worries and concepts that you have created then, you ‘speak’ very well (ie. this ‘I am’ naturally remains), but your ‘experience’ has not met with that thoughtless *swarup*. (You are the only One; you do not even have knowledge. But this ‘speech’ or ‘I am’ has created separateness and afterwards you fell down into body consciousness. And as long as your thoughtless *swarup* is not understood and this ‘I am’ is not merged in That then, this indecisive understanding will waver between this ‘I am’ experience and body consciousness. Therefore firm understanding and conviction are required).

Přednášející řekl, buď bdělý a pozorně poslouchej. Jakmile opustíš své obavy a koncepty, které sis vytvořil, potom začneš „mluvit“ velmi dobře (tedy spočíváš přirozeně v „já jsem“), ale tvá „zkušenost“ se ještě nesetkala s onou pravou přirozeností (*svarúpu*), která je za myšlenkami. (Ty jsi ono Jedno Jediné; nemáš dokonce ani poznání. Ale tato „řeč“ či „já jsem“ vytvořila oddělenost a ty jsi následkem toho poklesl na úroveň tělesného vědomí. A dokud neporozumíš své *svarúpě*, která je za myšlenkami, a dokud tvé „já jsem“ nesplyne s „To“, potom tvé vrtkavé pochopení bude kolísat mezi zkušeností „já jsem“ a tělesným vědomím. Proto je nutné mít pevné pochopení a pevnou víru.)

9. ज्याचा अनुभव जैसा। तो तो बोलतो तैसा।

संपदेविण हो धिवसा। तो निरार्थक ॥ ९ ॥

jyācā anubhava jaisā | to to bolato taisā |

saṃpadeviṇa ho dhivasā | to nirārthaka || 9 ||

As is our experience, so will be our talk. If that *purush* has this ‘experience’ then, He will utter ‘I am’. But if that *purush* has no courage then, he will say these things which are empty and vain (then this inner ‘speech’ becomes the ‘many’ empty and vain words and He will be full of doubts). (*maharaj* – have the courage to be He)

Jaká je naše zkušenost, taková je i naše řeč. Má-li *puruša* tu správnou „zkušenost“, potom říká „já jsem“. Ale nemá-li *puruša* dost odvahy, bude říkat jen samé prázdné a zbytečné věci (a tato vnitřní „řeč“ se stane „mnoha“ nicotnými a jalovými slovy a On bude náhle plný pochybností). (*Randžit Mahárádž* – Mějte odvalu, abyste byli On!)

10. नाही ज्ञानाची संपदा। अज्ञानदारिद्र्ये आपदा।
भोगिल्याच भोगी सदा। शब्दज्ञाने ॥ १० ॥
nāhīṁ jñānācī sampadā | ajñānadāridreṁ āpadā |
bhogilyāca bhogī sadā | śabdajñāneṁ || 10 ||

Where there is not the fullness of knowledge then, there is the misfortune and poverty⁹ of ignorance and He is confined within a mind. But when there is this knowledge of the ‘word’ then, that eternal Self will be the enjoyer enjoying.

Pokud tu není úplné poznání, potom je tu neštěstí a chudoba¹⁰ nevědomosti a On je uvězněn v mysli. Ale jakmile je tu toto poznání „slova“, potom je ono věčné Já zakoušejícím zakusitelem.

11. योगी वोळखावा योगेश्वरें। ज्ञानी वोळखावा ज्ञानेश्वरें।
माहाचतुर तो चतुरें। वोळखावा ॥ ११ ॥
yogī voḷakhāvā yogeśvareṁ | jñānī voḷakhāvā jñāneśvareṁ |
māhācatura to catureṁ | voḷakhāvā || 11 ||

The *yogi* should be recognized by that Lord of *yoga*. The *gnyani* should be recognized by the Lord of knowledge and the wise should recognize that ‘most wise’ (ie. the *atma*). (ie. you will only recognize the body when you stay as a body and you can only recognize God when you are God).

Pán *jógy* by měl kolem sebe vidět jen *jóginy*. Pán poznání by měl ve všech rozpoznávat jen *džňániny* a pro moudrého člověka by mělo existovat jen „to nejmoudřejší“ (tedy *átman*). (Tedy máš-li tělesnou totožnost, jsi schopen vidět jenom těla, a jsi-li Bohem, vidíš všude jen Boha.)

12. अनुभवी अनुभवियास कळे। अलिप्त अलिप्तपणें निवळें।
विदेहाचा देहभाव गळे। विदेही देखतां ॥ १२ ॥
anubhavī anubhaviyāsa kale | alipta aliptapaṇeṁ nivaḷeṁ |
videhācā dehabhāva gaḷe | videhī dekhatāṁ || 12 ||

The one with this ‘experience’ understands this ‘experience’ only and the one who does not touch this ‘experience’ is purified by remaining untouched and this body awareness that is within the *videha is dropped in the presence of the *videha*. *(The One without

⁹ *Gospel of Thomas*- Jesus said. Yet I marvel at how this great wealth has come to dwell in this poverty

¹⁰ *Tomášovo evangelium*, log. 29: Ježíš řekl: Jestliže povstalo tělo kvůli duchu, je to zázrak, pokud ale duch vznikl kvůli tělu, je to zázrak nad zázraky. Já se ale podivuji, jak se toto veliké bohatství mohlo usadit v takové chudobě.

body will be recognized when you leave the body through *vivek*)

Člověk, který má určitou „zkušenost“, je schopen vnímat jen podobné „zkušenosti“. Člověk, který se z touto „zkušeností“ neztotožňuje, je pročištěn a ona se ho nijak nedotýká. A tělesné vědomí, které se objevilo v **netělesném/vidéha*, je odhozeno v okamžiku setkání s *netělesným/vidéha*. *(Toto Jediné, které je bez tělesné formy, dokážeš rozpoznat ve chvíli, kdy se pomocí *rozlišování/vivéka* vzdáš totožnosti s tělem.)

13. बद्धासारिखा सिद्ध। आणी सिद्धासारिखा बद्ध।

येक भावील तो अबद्ध। म्हणावाच नलगे ॥ १३ ॥

baddhāsārikhā siddha | āṇī siddhāsārikhā baddha |
yeka bhāvīla to abaddha | mhaṇāvāca nalage || 13 ||

“The *siddha* is the same as the *baddha*/bonded and the bonded is the same as a *siddha*.” If one thinks like this then, it goes without saying that, that *ātma* has become wild and foolish. (It is true; the *baddha* is the *siddha* but, he doesn't know Himself)

Někteří tvrdí: „*Siddha/osvobozený* je stejný jako *baddha/spoutaný* a naopak *spoutaný* je stejný jako *siddha*.“ Je nade vši pochybnost, že pokud si tohle někdo myslí, je to případ, kdy se jeho *ātma* trochu zbláznilo a zhlouplo. (Ano, je pravda, že *baddha* je *siddha*, ale *baddha* nezná Sám sebe.)

14. झडपला तो देहधारी। आणी देहधारक पंचाक्षरी।

परंतु दोघां येकसरी। कैसी द्यावी ॥ १४ ॥

jhaḍapalā to dehadhārī | āṇī dehadhāraka pañcākṣarī |
paramtu doghām yekasarī | kaisī dyāvī || 14 ||

The one possessed by a spirit (ie. *body ego*) is the holder of a body and the one who exorcises this spirit, is also a holder of a body (ie. *the 'all' is his body*), but how can both be taken to be the same?

Ten, kdo je posedlý ďáblem (*tedy tělesné ego*), je vlastníkem těla, a ten, kdo ďábla vymítá, je také vlastníkem těla (*tedy jeho tělem je „vše“*), ale nemůžeme přece tvrdit, že jsou stejní!

15. तैसा अज्ञान पतित। आणी ज्ञानी जीवन्मुक्त।

दोघे समान मानील तो युक्त। कैसा म्हणावा ॥ १५ ॥

taisā ajñāna patita | āṇī jñānī jīvanmukta |
doghe samāna mānila to yukta | kaisā mhaṇāvā || 15 ||

In the same way, if the fallen and ignorant *jīva* regards himself as a *jīvanmukti* or *gnyani* then, how could he be called shrewd?

A stejně tak, pokud se pokleslý a nevědomý *džīva* považuje za *džīvanmuktu* či *džñānina*, jak bychom ho mohli brát vážně a považovat ho za nějakou autoritu?

16. आतां असो हे दृष्टांत। प्रचित बोलों कांहीं हेत।

येथें श्रोतीं सावचित्त। क्षणयेक व्हावें ॥ १६ ॥

ātām aso he dṛṣṭānta | pracita bolom kāñhīm heta |
yethem śrotīm sāvaccitta | kṣaṇayeka vhaṅveṁ || 16 ||

It is the thoughtless Self, beyond this visible ‘all’, that has become this ‘now’ (ie. by forgetting everything). Then He is this ‘experience’, this ‘speech’, this ‘thing’ and this original intent (ie. ‘I want to be, I want to know’). Therefore when ‘here’ within the listener, there should be the alertness of this ‘now’ then, He can be revealed.

Já (*átman*), které je za všemi myšlenkami a je skryto za viditelným „vše“, se náhle stalo tímto „ted“ (*tedy díky tomu, že žák zapomněl na vše*). Takže On je přítomen v této „zkušenosti“, v této „řeči“, v této „věci“ a v tomto původním záměru (*v touze „já chci být“, „já chci vědět“*). A proto je důležité, aby byl „nyní“ posluchač velice pozorný, neboť má příležitost, aby se mu On vyjevil.

17. जो जो ज्ञाने गुप्त जाला। जो विवेके विराला।
जो अनन्यपणे उरला। नाहीच कांहीं ॥ १७ ॥
jo jo jñāneṁ gupta jālā | jo vivekeṁ virālā |
jo ananyapaṇeṁ uralā | nāhīṁca kāṁhīṁ || 17 ||

That hidden *purush* is perceived due to knowledge. That *purush* is made *so open by His *vivek*. And then that *purush* remains by no-otherness, without being this ‘thing’ even. *(*maharaj- He is so open He doesn’t take the touch of anything*)

Tento skrytý *puruša* může být vnímán díky poznání. *Puruša* se stane snadno *dostupným (*otevřeným*) prostřednictvím rozlišování/*vivéka*. A potom spočívá *puruša* v nemnohosti, není dokonce ani touto „věcí“. *(*Randžit Mahárádž – On je tak otevřený, že se ničeho nedotýká.*)

18. तयास कैसें गवसावे। शोधू जातां तोचि व्हावे।
तोचि होतां म्हणावे। नलगे कांहीं ॥ १८ ॥
tayāsa kaiseṁ gavasāveṁ | śodhūṁ jātaṁ toci vḥāveṁ |
toci hotāṁ mhaṇāveṁ | nalage kāṁhīṁ || 18 ||

“But how to find that Reality?” If you should search for Him then, He only will be and when He only is then, it will not be necessary to call Him this ‘thing’ (ie. the beginning of otherness).

„Ale jak najít tuto Skutečnost?“ Budeš-li Ho hledat, potom tu bude jen On. A když tu bude jen On, tak nebude třeba Jej označovat jako „věc/vše/*saguna brahman*“ (*tedy počátek mnohosti*).

19. देही पाहातां देसिना। तत्वे शोधितां भासेना।
ब्रह्म आहे निवडेना। कांहीं केल्या ॥ १९ ॥
dehīṁ pāhātāṁ desinā | tatveṁ śodhitāṁ bhāsenā |
brahma āhe nivaḍenā | kāṁhīṁ kelyāṁ || 19 ||

You understand that He is within the body yet He cannot be seen. You searched the manifest elements but He is not something that appears. That *brahman* is and yet He is not chosen the way you choose this created ‘thing’ (He cannot be the known, for He is the Knower. Therefore any form of attention or knowledge has to be dropped).

Pochop, že On je v těle, a přesto nemůže být spatřen. Hledal jsi Ho v pěti projevených elementech, ale On není něčím, co se jeví. Toto *brahman* existuje, a přesto nemůže

být uchopeno způsobem, jakým chápeš projevené „vše/věc“. (On nemůže být poznán, protože je Poznávajícím. Proto jakákoli forma pozornosti či poznávání musí být opuštěna.)

20. दिसतो तरी देहधारी। परी कांहींच नाही अंतरीं।
 तयास पाहातां वरिवरी। कळेल कैसा ॥ २० ॥
disato tari dehadhārī | parī kāñhīñca nāhīm antarīm |
tayāsa pāhātām varivarī | kaḷela kaisā || 20 ||

When He sees through the eyes then, there He is the holder of a body (ie. *jīva*, see 13.1.24). But in truth, He is not even this ‘thing’, for He is within this ‘thing’. But if you understand Him as these outer appearances then, how can He be realized?

Když se On dívá prostřednictvím očí, potom je vlastníkem těla (tedy stal se *džívou*, viz 13.1.24). Ale ve skutečnosti není touto „věcí/vším“, protože je uvnitř této „věci“. Ale ty Ho považuješ za všechn vnější projev, tak jak Ho potom můžeš opravdu pochopit?

21. कळाय़ा शोधवें अंतर। तंव तो नित्य निरंतर।
 जयास धुडितां विकार। निर्विकार होती ॥ २१ ॥
kalāyā śodhāvēñ antara | tañva to nitya nirañtara |
jayāsa dhumḍitām vikāra | nirvikāra hotī || 21 ||

To understand Him, you have to search this inner space for the One who is eternal and beyond this inner space. If *mula maya* is searched through then, this modification ‘I am’ will become that unmodified Self that never moves.

Abys Ho pochopil, musíš zkoumat vnitřní prostor a hledat Toho, kdo je věčný a je za tímto vnitřním prostorem. Je-li *mula mája* pečlivě prozkoumána, potom se proměnlivé „já jsem“ stane neproměnným Já, které je nehybné.

22. तो परमात्मा केवल। तयास नाही मायामळ।
 अखंड हेतूचा विटाळ। जालाच नाही ॥ २२ ॥
to paramātmā kevala | tayāsa nāhīm māyāmaḷa |
akhañḍa hetūcā viṭāḷa | jāḷāca nāhīm || 22 ||

That *paramatma* is pure knowledge (ie. *no-knowledge*). That has no blemish of *maya*. That which is unbroken has not become the impurity of this original intent.

Toto *paramátma* je čiré poznání (tedy *ne-poznání/za poznáním*). Není nijak poskvřeno *májou*. Je celistvé a není znečištěno prvotním záměrem (tuhou „já chci být“).

23. ऐसा जो योगीराज। तो आत्मा सहजीं सहज।
 पूर्णब्रह्म वेदबीज। देहाकारें कळेना ॥ २३ ॥
aisā jo yogīrāja | to ātmā sahajīm sahaja |
pūrñabrahma vedabīja | dehākāreñ kaḷena || 23 ||

That *purush* is the ‘King of *yoga*’. That *atma* is the natural within the natural (ie. *there is That only, He is not required to be the witness ‘there’*). That complete *brahman* is the *seed the *vedas* speak of, yet He cannot be understood when you hold this ‘all’ body form. *(From this seed of the ‘all’ the words come and the *vedas* were formed and

a world appeared)

Tento *puruša* je „Králem *jógy*“. Toto *átma* spočívá přirozeně samo v sobě (tedy je tu jen Ono a není potřeba žádný „svědek“). Toto dokonalé *Brahman* je *semenem, o kterém mluví *védy*, ale nemůže být pochopeno, pokud se držíš tělesné formy onoho „vše“. *(Z tohoto semene onoho „vše“ vyvstala slova, vznikly *védy* a objevil se svět.)

24. देह भावितां देहचि दिसे। परी अंतर अनारिसें असे।

तयास शोधितां नसे। जन्म मरण ॥ २४ ॥

deha bhāvitām dehaci dise | parī antara anāriseṁ ase |

tayāsa śodhitām nase | janma maraṇa || 24 ||

As soon as you imagine a body then, a body is seen. But truly, He is very different to this inner space even (ie. ‘all’ body). Thus if in this way, you search for that Reality, birth and death will disappear. (*maharaj*- whatever you see and perceive, He is not that)

Jakmile si představuješ tělo, vidíš tělo. Ale On je ve skutečnosti velice odlišný dokonce i od tohoto vnitřního prostoru (tj. těla „vše“). Proto když budeš hledat Skutečnost tímto způsobem, zrození a smrt zmizí. (*Randžit Mahárádž* – cokoli, co vidíš a vnímáš, to není On.)

25. जयास जन्ममरण व्हावें। तें तो नव्हेचि स्वभावें।

नाहीच तें आणावें। कोठून कैचें ॥ २५ ॥

jayāsa janmamaraṇa vhaṁveṁ | teṁ to navheci svabhāveṁ |

nāhīṁca teṁ āṇāveṁ | koṭhūna kaimceṁ || 25 ||

Birth and death are for *mula maya*. But this is not the nature of that *atma purush*. For how can that *Reality be brought from out of nothing (this *mula maya* is zero; everything comes from zero, ignorance)? *(*parabrahman* has nothing to do with all this, He has never lost Himself and He cannot be a product of what is not/*maya*)

Zrození a smrt se týkají jen *mula máji*. Ale *átma puruša* takovou přirozenost vůbec nemá. Protože jak by tato *Skutečnost mohla vyvstat z ničeho? (Tato *mula mája* je nula; vše vzniká z nuly, z nevědomosti.) *(*Parabrahman* s ničím takovým nemá nic společného, nikdy neztratilo Sebe Sama a nemůže být produktem toho, co není/*máji*.)

26. निर्गुणास जन्म कल्पिला। अथवा निर्गुण उडविला।

तरी उडाला आणी जन्मला। आपला आपण ॥ २६ ॥

nirguṇāsa janma kalpilā | athavā nirguṇa uḍavilā |

tarī uḍālā āṇī janmalā | āpalā āpaṇa || 26 ||

If you imagine that that *nirgun* can be born or that It can be struck down then, you are bringing death and birth upon Yourself (ie. caught in the claws of imagination you imagine you are and consequently will not be).

Pokud si představuješ, že tato *nirguna* se může zrodit či zaniknout, tak sám sobě přivoláváš zrození a smrt. (Tedy kvůli pasti své představivosti si myslíš, že jsi a následně nebudeš.)

27. माध्यांनीं थुंकितां सूर्यावरी। तो थुंका पडेल आपणांच वरी।
दुसऱ्यास चिंतितां अंतरी। आपणास घडे ॥ २७ ॥
mādhyañnīm thumkitāṁ sūryāvārī | to thumkā paḍela āpaṇāṅca varī |
dusaṛyāsa cīntitāṁ āntarīm | āpaṇāsa ghaḍe || 27 ||

When you spit at the mid-day sun then, that spit falls on you only. In the same way, when you think that there is another then, in this inner space you have been formed (and the separateness of ‘I am-ness’ is created).

Když plivneš na polední slunce, tak slina dopadne zpátky na tebe. Stejně tak, když si myslíš, že je tu něco druhého, potom jsi v tomto vnitřním prostoru vytvořil sebe (a vznikla oddělenost „jáství“).

28. समर्थ रायाचे महिमान। जाणतां होते समाधान।
परंतु भुंकों लागले स्वान। तरी तें स्वानचि आहे ॥ २८ ॥
samartha rāyāce mahimāna | jāṇatāṁ hote samādhāna |
paraṁtu bhumkōṁ lāgaleṁ svāna | tarī teṁ svānaci āhe || 28 ||

There is the Master and there is the power of the Master. When you know these then, there is *samadhan*. But when the dog starts barking (*maharaj*- the dog knows, “I am a dog; I am not a cat”), then that Reality has become a dog only. (This body consciousness is not any better than being a dog. It seeks only food, a female and sleep. It spends its life with its tongue out, begging for something and does not know what is *vivek*)

Je tu Mistr a je tu jeho síla. Když to víš, je tu spokojenost/*samádhan*. Ale když pes začne štěkat (*Randžit Mahárádž* – pes ví, „já jsem pes a nejsem kočka“), potom se tato Skutečnost stane pouhým psem. (Mít toto tělesné vědomí není o nic lepší než být psem. Pes se stará jen o žrádlo, o feny a spánek. Stráví svůj život tím, že s vyplazeným jazykem stále o něco žebře a neví, co je to *vivéka*/rozlišování.)

29. ज्ञानी तो सत्यस्वरूप। अज्ञान देखे मनुष्यरूप।
भावासारिखा फळद्रूप। देव तैसा ॥ २९ ॥
jñānī to satyasvarūpa | ajñāna dekhe manuṣyarūpa |
bhāvāsārikhā phaladrūpa | deva taisā || 29 ||

The *gnyani* is that true *swarup* but the ignorant see a man’s form.¹¹ God appears according to whatever conviction you hold of Him.

Džňánin je touto pravou *svarúpow*, ale nevědomí lidé vidí jen lidskou formu.¹² Bůh

¹¹ *siddharameshwar maharaj*- What reward should the *guru* give to the disciple who pays no attention to the instructions in the *sadguru’s* discourse and fails to act accordingly? Instead, the disciple only recites “*Guru brahma, guru vishnu...*” and does *puja* with frankincense, lamp and food-offerings. Suppose a master orders a servant, “Bring some water,” but the servant neglects this and instead starts dancing around and says “Oh master, what a beautiful face you have, what a fine physique, how wonderful you are.” If the servant acts like this then, what reward will he get from his master? In the same way, if the disciple only makes the *sadguru’s puja* with sweet words then, what is the use of *sadguru’s* speech?

¹² *Śrī Siddharáméšvar Mahárádž* – Jakou odměnu může *guru* dát žákovi, jenž nevěnuje pozornost instrukcím, které mu byly předány v přednášce *sadgurua*, a vůbec se jimi v praxi neřídí? Místo toho žák jenom recituje „*Guru Brahma, Guru Višnu...*“ a dělá *púdzu* s tyčinkami, aratí lampou a *prasádem*. Když sluha dostane od pána pokyn „přines trochu vody“, ale sluha to neudělá a místo toho začne kolem tancovat a říkat „Ó pane,

se nám zjevuje vždy v takové podobě, jež odpovídá našim představám, které o něm máme.

30. देव निराकार निर्गुण। लोक भाविती पाषाण।
पाषाण फुटतो निर्गुण। फुटेल कैसा ॥ ३० ॥
deva nirākāra nirguṇa | loka bhāvītī pāṣāṇa |
pāṣāṇa phuṭato nirguṇa | phuṭela kaisā || 30 ||

God is formless and *nirgun* but the world gives regard to stone idols. The stone will get broken one day but, how will that *nirgun* ever be broken?

Bůh je bez formy a je *nirgunou*, ale svět se stará jen o kamenné sochy. Kámen se jednou rozpadne, ale jak by mohla být zničena *nirguna*?

31. देव सदोदित संचला। लोकीं बहुविध केला।
परंतु बहुविध जाला। हैं तो घडेना ॥ ३१ ॥
deva sadodita samcalā | lokīm bahavidha kelā |
paraṃtu bahavidha jālā | heṃ toṃ ghaḍenā || 31 ||

God is ever-arisen/*sado-dita* and completely full but in this world, He is made into the ‘many’ forms (ie. gross bodies and stone idols). But with the appearance of these ‘many’ forms, that thoughtless *paramatma* can never be understood.

Bůh je věčně-zářící/*sadó-dita* a prostupuje vším, ale v tomto světě nabývá „mnoha“ forem (v podobě hrubých těl a kamenných soch). Vidíš-li pouze tyto „mnohé“ jevící se formy/*bahavidha*, pak nemůžeš ono *paramátma*, které je před myslí, nikdy pochopit.

32. तैसा साधु आत्मज्ञानी। बोधे पूर्ण समाधानी।
विवेके आत्मनिवेदनी। आत्मरूपी ॥ ३२ ॥
taisā sādhu ātmajñānī | bodheṃ pūrṇa samādhānī |
vivekeṃ ātmanivedanī | ātmarūpī || 32 ||

The *sadhu* is the *atma gnyani*. By understanding He has gained complete *samadhan*. Through *vivek*, He has surrendered to the *atma* and has become like that *atma*.

Sādhu je *átma džňánin*. Díky pochopení získal úplnou spokojenost/*samádhan*. Pomocí rozlišování/*vivéka* se odevzdal *átma* a stal se jím.

33. जळोन काष्ठचा आकार। अग्नि दिसे काष्ठकार।
परी काष्ठ होईल हा विचार। बोलोच नये ॥ ३३ ॥
jalona kāṣṭhācā ākāra | agni dise kāṣṭhākāra |
parī kāṣṭha hoīla hā vicāra | bolomca naye || 33 ||

When a piece of wood burns then, the fire takes the shape of wood but has the fire become that wood? In the same way, that thoughtless *swarup* has never become this ‘I am’.

---

jakou nádhernou máš tvář, krásnou postavu a vůbec, celý jsi úžasný“. Jakou asi dostane sluha od svého pána odměnu za takové chování? Podobně pokud žák provádí pro *sadguru* *púdžu* a má jen plná ústa krásných řečí, jaký smysl má potom *sadguruova* přednáška a jeho slova?

Plamen má tvar hořícího dřeva, ale znamená to snad, že se stal dřevem? Podobně se *svarúpa*, která je za myslí, nikdy nemůže stát „já jsem“.

34. कर्पूर असे तों जळतां दिसे। तैसा ज्ञानीदेह भासे।

तयास जन्मवितां कैसें। कर्दळीउदरीं ॥ ३४ ॥

karpūra ase tom̄ jalatām̄ dise | taisā jñānīdeha bhāse |

tayāsa janmavitām̄ kaiseṁ | kardalīudarīm̄ || 34 ||

The body of the *gnyani* is like camphor; it is seen while it is burning. It appears but it is burning away and will not remain in the end. And just as the *camphor cannot return to the plantain so too, how can that *gnyani* ever be made to take a birth? *(Camphor is produced from the resin of a plantain)

Tělo *džňánina* je jako kafr; dokud hoří, je viditelné. Zdánlivě tu je, ale nakonec shoří a nic po něm nezůstane. A tak jako se *kafr nemůže vrátit zpět do kafrovníku, tak se ani *džňánin* nemůže vrátit zpátky k tělesné totožnosti. *(Kafr se vyrábí ze silice stromu kafrovníku lékařského.)

35. बीज भाजलें उगवेना। वस्त्र जळालें उकलेना।

वोघ निवडितां निवडेना। गंगेमधें ॥ ३५ ॥

bīja bhājaleṁ ugavenā | vastra jalāleṁ ukalenā |

vogha nivaditām̄ nivaḍenā | gaṅgemadheṁ || 35 ||

The seed that is burnt does not germinate. The cloth that is burnt cannot be picked up and the agreed upon stream cannot be agreed upon, when it enters the *ganga*.

Semeno, které je spáleno, nemůže už vyklíčit. Látku, která shořela, nelze zvednout z popela a to, na čem ses dohodl u řeky, už neplatí, když se řeka vlije do *Gangy*.

36. वोघ गंगेमागें दिसे। गंगा येकदेसी असे।

साधु कांहींच न भासे। आणी आत्मा सर्वगत ॥ ३६ ॥

vogha gaṅgemāgeṁ dise | gaṅgā yekadesī ase |

sādhū kāṁhīṁca na bhāse | āṇī ātmā sarvagata || 36 ||

The stream can be seen before it enters the *ganga* but afterwards it becomes one with the *ganga*. In the same way, the *sadhū* does not appear as this ‘thing’ even, for He is the *atma* that pervades this ‘all thing’.

Řeku je možné vidět jen do jejího soutoku s *Gangou*, ale potom se s ní neoddělitelně spojí a už není zjevná. Podobně se *sādhu* nejeví dokonce ani jako tato „věc/vše“, protože On je *átma*, které proniká touto „věcí/vším“.

37. सुवर्ण नव्हे लोखंड। साधूस जन्म थोतांड।

अज्ञान प्राणी जडमूढ। तयास हें उमजेचिना ॥ ३७ ॥

suvārṇa navhe lokhaṁḍa | sādhusa janma thotāṁḍa |

ajñāna prāṇī jaḍamūḍha | tayāsa heṁ umajecinā || 37 ||

The gold can never become iron again once it has been touched by the *paris* stone; in the same way the birth of that *sadhū* is merely a fictitious story. But the ignorant in the *prana* are gross and dull and if they see this body and say it is the *sadhū* then, how

then will they ever understand that thoughtless Reality?

Zlato se už nikdy nestane znovu železem, ze kterého vzniklo díky doteku kouzelného kamene *paris*. Podobně je zrození *sádhua* pouhou smyšlenkou. Ale nevědomí lidé jsou hloupí a hrubí a když vidí *sádhua*, považují ho za tělo. Jak by potom mohli pochopit Skutečnost, která je za myslí?

38. अंधास कांहींच न दिसे। तरी ते लोक आंधळे कैसे।

सन्नपाते बरळतसे। सन्नपाती ॥ ३८ ॥

aṁdhāsa kāṁhīncā na diṣe | tarī te loka āṁdhāḷe kaise | sannapāṭeṁ barāḷatase | sannapāṭī || 38 ||

The blind cannot see this ‘thing’/knowledge. How then will this world of the blind and confused even understand that Reality? The ignorant’s talk is no better than the wild and incoherent babblings that are caused by fever.

Slepí nemohou vidět dokonce ani „věc/poznání“. Natož aby tito zmatenci dokázali pochopit Skutečnost, která je za poznáním! Slova nevědomého člověka jsou jako nesmyslné blábolení způsobené horečkou.

39. जो स्वप्नामधे भ्याला। तो स्वप्नभये वोसणाला।

ते भये जागत्याला। केवि लागे ॥ ३९ ॥

jo svapnāmadheṁ bhyālā | to svapnabhayeṁ vosañālā | teṁ bhaye jāgatyālā | kevi lāge || 39 ||

When that *purush* gets frightened in this dream then, that *atma* screams out with ‘dream fear’. But how can fear ever affect the One who is awake?

Když se *purušovi* zdá hrozivý sen, pak toto *átma* křičí ze sna strachem. Ale jak může takový strach zasáhnout Toho, kdo je vzhůru?

40. मुळी सर्पाकार देखिली। येक भ्याला येकें वोळखिली।

दोघांची अवस्था लेखिली। सारिखीच कैसी ॥ ४० ॥

muḷī sarpākāra dekhilī | yeka bhyālā yekēṁ volakhilī | doghāṁcī avasthā lekhilī | sārīkhīca kaisī || 40 ||

The shape of the root gives the appearance of a snake and one person gets afraid while another knows there is no snake. How can the states of both be regarded as the same?¹³

Kořen se může svým tvarem podobat hadovi a jeden člověk se ho lekne, zatímco druhý ví, že je to jen kořen. Můžeme snad považovat stavy těchto dvou lidí za totožné?¹⁴

¹³ *siddharameshwar maharaj*- For instance, once the intellect of a man decides that the rope, in the darkness, is a snake then it will be a snake, though a snake doesn’t actually exist. The intellect at that time decides it is a snake and it stops there. Having decided, “snake”, it leaves any further thinking on this and one begins to behave toward the rope as if it was a snake. Another man comes along and tries in so many ways to convince the first man, “My dear man! It’s not a snake, it’s a rope,” but if the first man does not give up this objectification by his intellect and doesn’t investigate further, then all efforts of the other man will be in vain.

¹⁴ *Śrī Siddharáméśvar Mahárádž* – Když se intelekt nějakého člověka rozhodne, že provaz ve tmě je had, tak to bude had, i když žádný had ve skutečnosti neexistuje. Intelekt se rozhodl, že to je had, a tady se zastavil. Člověk vidí „hada“ a dál už o tom nepřemýšlí. Začne se k provazu chovat, jako kdyby to byl opravdu had.

41. हतीं धरितां हि डसेना। हें येकास भासेना।
 तरी ते त्याची कल्पना। तयासीच बाधी ॥ ४१ ॥
hatīm dharitām hi ḍasenā | heṁ yekāsa bhāsenā |
tarī te tyācī kalpanā | tayāsīca bādhī || 41 ||

Even if held in the hand or kept in one's possession still, it can never bite.¹⁵ In the same way, that thoughtless Reality cannot appear to the one who sees this illusion. When that Reality imagines Its own self then, pain and suffering come to that Reality.

I když člověk domnělého „hada“ drží v ruce nebo ho dokonce vlastní, nemůže jím být uštknut.¹⁶ Podobně nemůže ten, kdo pochopil tuto iluzi, považovat Skutečnost, která je za myslí, za nějaký vnější projev. Ale když si tato Skutečnost začne o Sobě vytvářet různé představy, potom upadne do bolesti a utrpení.

42. विंचु सर्प डसला। तेणें तोचि जाकळला।
 तयाचेनि लोक जाला। कासावीस कैसा ॥ ४२ ॥
viṅcu sarpa ḍasalā | teṅeṁ toci jākaḷalā |
tayāceni loka jālā | kāsavīsa kaisā || 42 ||

When the scorpions and snakes bite (ie. desires) then, that one who is truly *paramatma*, gets tormented. But how can that Reality be distressed by the appearances of this world? (If He uses *vivek* then, His world will be this 'all'/knowledge. And when He uses further *vivek* then, He understands that this too, is false)

Když hadi a škorpioni (tedy touhy) začnou kousat, potom ten, kdo je ve skutečnosti *paramátma*, začne trpět. Ale jak by tato Skutečnost mohla doopravdy trpět iluzorními projevy tohoto světa? (Pokud On začne používat rozlišování/*vivéka*, potom Jeho světem se stane toto „vše/poznání“. A když pokračuje v rozlišování, dospěje nakonec k tomu, že i to je falešné.)

43. आतां तुटला अनुमान। ज्ञानियास कळे ज्ञान।
 अज्ञानास जन्ममरण। चुकेचिना ॥ ४३ ॥
ātām tuṭalā anumāna | jñāniyāsa kaḷe jñāna |
ajñānāsa janmamaraṇa | cukecinā || 43 ||

Now with understanding of this 'all', the conjecture has been broken and then the *gnyani* understands that pure knowledge. However, the ignorant cannot avoid birth and death.

Takže pochopením tohoto „vše“ se pochybnosti rozplynou a následně *džňánin* pochopí

Když přijde někdo druhý a snaží se ho mnoha způsoby přesvědčit – „Prosím tě, vždyť to není žádný had, je to jen provaz!“ – tak se stává, že se ten první člověk nechce za žádnou cenu vzdát objektu, který vytvořil jeho intelekt, a odmítá to blíže prozkoumat. Potom je všechno úsilí druhého člověka marné.

¹⁵*siddharameshwar maharaj*- From this you can see that happiness is not in leaving the experience of sense objects but is in understanding that the objects are false. The rubber snake is not a snake. When one sees the rubber snake and understands it is false, then whether the rubber snake is discarded or not, what is the difference?

¹⁶*Śrī Siddharáméšvar Mahárádž* – Z toho krásně můžete vidět, že štěstí není v tom, když člověk opustí zkušenosti plynoucí ze smyslových objektů, ale v pochopení, že tyto objekty jsou neskutečné. Had z gumy není opravdový had. Pokud člověk vidí gumového hada a chápe, že je neskutečný, tak je přece jedno, zda ho zahodí, nebo si ho nechá!

i čiré poznání. Nicméně nevědomý člověk se zrození a smrti vyhnout nemůže.

44. येका जाणण्यासाठी। लोक पडिले अटाटी।
नेणपणे हिंपुटी होती। जन्ममृत्ये ॥ ४४ ॥
yekā jāṇanyāsāṭhī | loka paḍile aṭāṭī |
neṇapaṇeṃ hiṃpuṭī hotī | janmamṛtyeṃ || 44 ||

That One, on account of this knowing, will fall in this world of the ‘all’ and then, will objectify further and see a world of ‘many’ names and forms. And due to His ignorance/not knowing, He will get drowned in births and deaths.

Potom toto Jedno, kvůli touze poznávat, poklesne na úroveň světa tohoto „vše“ a protože pokračuje v tvorbě objektů, vytvoří si svět „mnoha“ jmen a forem. A v důsledku Své nevědomosti se On ponoří do bahna zrození a smrtí.

45. तेचि कथानुसंधान। पुढें केलें परिच्छिन्न।
सावधान सावधान। म्हणे वक्ता ॥ ४५ ॥
teñci kathānusaṃdhāna | puḍheṃ keleṃ parichinna |
sāvadhāna sāvadhāna | mhaṇe vaktā || 45 ||

If that Reality accepts this connection to this ‘story’ of the ‘all then, afterwards It will get divided out into numerous different forms. Therefore the speaker/Master says, “Be alert, be ever alert.”

Pokud tato Skutečnost přijme svou roli v „příběhu“ tohoto „vše“, potom je následně rozdělena do mnoha rozdílných forem. Proto přednášející/Mistr varuje - „Buď bdělý, neustále bdělý!“

- इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
निःसंदेहनिरूपणनाम समास तिसरा ॥ ३ ॥ ९.३
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
niḥsaṃdehanirūpaṇanāma samāsa tisarā || 3 || 9.3

Tímto končí 3. kapitola 9. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Přednáška o stavu bez pochybností (doslova „bez těla“ - niḥsadeha.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2016

9.4 Promluva o Poznání

समास चवथा : जाणपणनिरूपण

samāsa cavathā : jāṇapaṇanirūpaṇa

This Discourse of Knowingness

|| Śrī Rām ||

1. पृथ्वीमर्धे लोक सकळ। येक संपन्न येक दुर्बळ।

येक निर्मळ येक वोंगळ। काय निमित्य ॥ १ ॥

pr̥thvīmardheṁ loka sakāḷa | yeka saṁpanna yeka durbaḷa |

yeka nirmaḷa yeka voṅgaḷa | kāya nimitya || 1 ||

“Within this gross elemental earth there is this world of the ‘all’. What is the reason for one being endowed with this great wealth of the ‘all’ and the other being powerless due to body consciousness? What is the reason that one is pure and the other is impure?”
(There are these two worlds. The world of the ‘all’ and the world of the ‘many’. And within these two worlds there is that One *ātma*.)

„Uvnitř tohoto hrubohmotného elementárního světa (*forem*) je tento svět „já jsem“/„vše“. Z jakého důvodu je někdo obdařen tímto velkým bohatstvím poznání „já jsem“/„vše“ a jiný je toho kvůli tělesnému vědomí zbaven a neschopen to mít? Proč je někdo čistý a druhý nečistý?“ (Jsou tam dva světy. Svět pocitu „já jsem“/„vše“ a svět „mnohosti“(*forem*). A uvnitř těchto dvou světů je toto Jedno *Ātman*).

2. कित्येक राजे नांदती। कित्येक दरिद्र भोगिती।

कितीयेकांची उत्तम स्थिती। कित्येक अधमोद्धम ॥ २ ॥

kityeka rāje nāṁdatī | kityeka daridra bhogitī |

kitīyekāṁcī uttama sthitī | kityeka adhamoddhama || 2 ||

“That One who is within the ‘many’ rules as the King or that One within the ‘many’ suffers the misery of body consciousness. For that One within the ‘many’ there is the highest state and for that One within the ‘many’ there is the lowest of the low?”

„To Samojediné, které je uvnitř „mnoha“ (*forem*), vládne jako Král, či trpí mizérií tělesného vědomí. Je To Samojediné tam uvnitř „mnoha“ *forem* tím nejvyšším či tím nejnižším z nízkých?“

3. ऐसैं काय निमित्य जालें। हें मज पाहिजे निरोपिलें।

याचे उत्तर ऐकिलें। पाहिजे श्रोतीं ॥ ३ ॥

*aiseṁ kāya nimitya jālerṁ | heṁ maja pāhije niropileṁ |
yāce uttara aikileṁ | pāhije śrotīṁ || 3 ||*

“What is the reason for this and tell to ‘me’, what is that thoughtless discourse?” The speaker says, in the listener, there should be the listening to this reply (*maharaj- reply to the mind in such a way that the mind goes off*).

„Z jakého důvodu to tak je? A řekni mi, co je to vlastně bezmyšlenkovitá rozprava?“ Řečník poté řekl posluchači, aby si pozorně vyslechl odpověď (*Randžit Mahárádž – odpověz myslí tím způsobem, aby samotná mysl explodovala*).

4. हे सकळ गुणापासीं गती। सगुण भाग्यश्री भोगिती।

अवगुणास दरिद्रप्राप्ती। येदर्थी संदेह नाही॥ ४॥

*he sakāḷa guṇāpāsīṁ gatī | saguṇa bhāgyaśrī bhogitī |
avaguṇāsa daridrāprāptī | yedarthīṁ saṁdeha nāhīṁ || 4 ||*

When that thoughtless *swarup* is this ‘all’ state then, It is in the charge of the *sattwa guṇa*. It has become this *sagun* ‘experience’ and enjoys good fortune. But when It accepts these inferior *gunas then, it becomes body conscious and stricken with poverty. For this reason, one should leave off these doubts that hold you in body consciousness. *(*Objectification or imagination*)

Je-li bezmyšlenkovitá *svarúpa* tímto stavem „já jsem“/„vše“, pak Ona řídí satva *gunu*. Stala se touto „zkušeností“ *saguna Brahman* (*Brahman s kvalitami*) a užívá si šťastné a dobré chvíle. Avšak pokud přijme podřadné *guny* (tj. *dojde k objektivizaci neboli představitivosti*), stane se tělesným vědomím a je postižena chudobou. Z toho důvodu bys měl upustit od pochybností, které tě drží v tělesném vědomí.

5. जो जो जेथें उपजला। तो ते वेवसाई उमजला।

तयास लोक म्हणती भला। कार्यकर्ता॥ ५॥

*jo jo jethēṁ upajālā | to te vevasāīṁ umajālā |
tayāsa loka mhaṇatī bhalā | kāryakartā || 5 ||*

When that *purush* gets born ‘here’ in *mula maya* then, it is understood to be a ‘doer’. Then He gets called wise, knowledgeable and capable, for He is ever engaged in doing this action of the ‘all’ (ie. ‘*Myself is everywhere*’).

Když je *Puruša* zrozen „zde“ v *mula máji*, potom se má za to, že je „konatelem“. Pak se označuje za moudrého, znalého a schopného, neboť On se vždy věnuje uskutečňování pocitu „já jsem“/„vše“ (tj. „*Já jsem všude*“).

6. जाणता तो कार्य करी। नेणतां कांहींच न करी।

जाणता तो पोट भरी। नेणता भीक मागे॥ ६॥

*jāṇatā to kārya karī | neṇatāṁ kāṁhīṁca na karī |
jāṇatā to poṭa bharī | neṇatā bhīka māge || 6 ||*

That Knower does this ‘all’ action and those who don’t know/ignorant cannot do this action of the ‘thing’. That Knower gets satisfied within (ie. *ananda*) and those who don’t know have to beg (*give me this and that and make me happy*).

Tento Konatel vykonává „všechny“ činnosti; naproti tomu nevědomí lidé nemohou vykonávat tuto činnost pocitu „já jsem“/„věc“. Znalec získává uspokojení zevnitř (tj. *ánanda*), kdežto ti nevědomí musí o to žadonit (dej mi to a tamto, a učiň mne šťastným/šťastnou).

7. हैं तौ प्रकटचि असे। जनीं पाहातां प्रत्यक्ष दिसे।
विद्येवीण करंटा वसे। विद्या तो भाग्यवंत ॥ ७ ॥

*heṁ toṁ prakṭaṭaci ase | janīm pāhātāṁ pratyakṣa dise |
vidyevīṇa karaṁṭā vase | vidyā to bhāgyavaṁta || 7 ||*

That One understands that all this is myself made manifest but when That takes birth in this world then, It sees through the sensory organs. When there is no knowledge then, that *atma* lives as a miserable wretch and when there is knowledge then, that *atma* is the possessor of good fortune.

Samojediné chápe, že vše je jím „stvořený“ projev, avšak když se lidská bytost zrodí ve světě, je nucena vnímat prostřednictvím smyslových orgánů. Když zde není žádné poznání, pak *Átman* žije jako bídný ubožák, a je-li tu poznání, je *Átman* držitelem šťastného a dobrého života.

8. आपुली विद्या न सिकसी। तरी काये भीक मागसी।
जेथें तेथें बुद्धी ऐसी। वडिलें सांगती ॥ ८ ॥

*āpulī vidyā na sikasī | tarī kāye bhīka māgasī |
jethem tethem buddhī aisī | vaḍileṁ sāṅgatī || 8 ||*

If you do not learn your own knowledge then, how much will you have to beg? (How can I find happiness? Please somebody or something give me some happiness) But when your *buddhi* 'here' is 'there' then, that elder, the *atma*, says, "I don't want nothing because nothing is true."

Jak moc budete muset žadonit, nedosáhnete-li svého vlastního poznání? (Jak mohu nalézt štěstí? Ať mi někdo či něco přinese nějaké štěstí). Ale jestliže se vaše *buddhi* (intelekt) „zde“ stane poznáním „tam“, pak tento respektovaný mudrc (*Átman*) řekne: „Já nic nechci, protože vše je neskutečné.“

9. वडिल आहे करंटा। आणी समर्थ होये धाकुटा।
कां जे विद्येनें मोटा। म्हणोनिया ॥ ९ ॥

*vaḍila āhe karaṁṭā | āṇī samartha hoye dhākuṭā |
kāṁ je vidyeneṁ moṭā | mhaṇoniyā || 9 ||*

But if that elder is a wretch and has no knowledge then, He becomes a servant. And how then can *mula maya* become *brahman* if there is this knowledge of the servant?

Avšak je-li tu místo mudrce ubožák, který nemá sebemenší poznání, pak se On stává služebníkem. A jak se potom může stát *mula mája* samotným *Brahman*, když tam je uvědomění ve smyslu „já jsem služebník“?

10. विद्या नाही बुद्धी नाही। विवेक नाही साक्षेप नाही।

कुशळता नाही व्याप नाही। म्हणौन प्राणी करंटा ॥ १० ॥

vidyā nāhī buddhī nāhī | vīveka nāhīm sākṣepa nāhīm |

kuśalatā nāhīm vyāpa nāhīm | mhaṇauna prāṇī karaṁtā || 10 ||

If there is no knowledge and no *buddhi*; if there is no *vivek* and no alertness; if there is no cleverness and no pervasiveness then, He is a wretched fool in the *prana*.

Jestliže tu není žádné poznání, ani žádný intelekt/*buddhi*; jestliže tu není žádné rozlišování, ani bdělost; jestliže tu není žádná bystrost, ani všudypřítomnost, pak je On ubohým hlupákem v *práně*.

11. इतुके हि जेथें वसे। तेथें वैभवास उणें नसे।

वैभव सांडितां अपैसें। पाठीं लागे ॥ ११ ॥

*itukem hi jethem vase | tethem vaibhavāsa uṇem nase |
vaibhava sāmḍitāṁ apaiserim | pāṭhīm lāge || 11 ||*

But whenever knowledge, *vivek* etc. are present ‘here’ then, there is no lack of this grandeur ‘there’. And then even if one leaves aside this grandeur (ie. this ‘all’), still it will follow behind. (*maharaj*- knowledge runs after you, it wants to serve you)

Avšak kdykoliv je „zde“ přítomné poznání, rozlišování (*vivéka*) apod., pak tu nedochází k žádnému nedostatku této vznešenosti, která je „tam“ obsažena. A i když někdo opomene tuto vznešenost (tj. toto „vše“), přesto se ona bude držet vzadu. (*Randžit Mahárádž*: Poznání běží za vámi, ono vám chce sloužit).

12. वडिल समर्थ धाकुटा भिकारी। ऐका याची कैसी परी।

वडिला ऐसा व्याप न करी। म्हणोनियां ॥ १२ ॥

*vaḍila samartha dhākuṭā bhikārī | aikā yācī kaisī parī |
vaḍilā aisā vyāpa na karī | mhaṇoniyām || 12 ||*

And if the father has that understanding but His son is a beggar then, he has not been listening to His father’s ‘speech’? The pervasiveness that is with the Father has not therefore been created by the son.

Má-li otec toto pochopení, ale Jeho syn je žebrákem, není to proto, že si nevyslechl „řeč“ Svého otce? Všudypřítomnost, která je s Otcem, nebyla (*dosud*) vytvořena Jeho synem.

13. जैसी विद्या तैसी हांव। जैसा व्याप तैसें वैभव।

तोलासारिखा हावभाव। लोक करिती ॥ १३ ॥

*jaisī vidyā taisī hāṁva | jaisā vyāpa taisēm vaibhava |
tolāsārikhā hāvabhāva | loka karitī || 13 ||*

As is one’s knowledge, so will be one’s desires. As is one’s pervasiveness, so will be one’s glory. The actions that we make will be the same as the inclination of our mind and we will create a world accordingly (ie. either this world of ‘many’ imaginations or this world of the pervasive ‘all’).

Jaké je vaše poznání, takové budou vaše touhy. Jak rozsáhlá je vaše (*všudy*) přítomnost, taková bude vaše sláva (*velkolepost*). Činy, které činíme, jsou stejné jako sklon/záliba naší mysli, a dle toho tvoříme svět (tj. buď stvoříme tento svět „mnoha“ představ či tento svět všudypřítomného „já jsem“/„vše“).

14. विद्या नसे वैभव नसे। तेथें निर्मळ कैचा असे।
करंटेपणें वोखटा दिसे। वोंगळ आणी विकारी ॥ १४ ॥
vidyā nase vaibhava nase | tethēṅ nirmaḷa kair̥cā ase |
karaṅṭeṇaṅ vokaḥṭā dise | voṅgaḷa āṅī vikārī || 14 ||

When there is no knowledge then, there is no glory of this ‘all’. And if there is no glory then, how will there ever be the purity of ‘there’? Due to such wretchedness (ie. *rajo guna*), the filthy is seen and there is ugliness and many modifications.¹⁷

Není-li poznání, není ani sláva (*velkolepost*) všudypřítomného „vše“. A jak „tam“ může být ryzost, chybí-li sláva (*velkolepost*) toho „vše“? Kvůli tomuto strádání (tj. *radža guna*) je vidět všude jen samá špína a hnus a samé obměny/mnohost.¹⁸

15. पशु पक्षी गुणवंत। त्यास कृपा करी समर्थ।
गुण नस्तां जिणें वेर्थ। प्राणीमात्राचें ॥ १५ ॥
paśu pakṣī guṇavaṅta | tyāsa kṛpā karī samartha |
guṇa nastaṅ jīṅeṅ vertha | prāṅīmātrācēṅ || 15 ||

Whereas the one who possesses this *sattva guna* is the beast and the bird for he understands, ‘I am everything, everywhere’ and he has received the grace of the Master. But if this *guna* is destroyed then, there is merely this empty living in the *prana*.

Kdežto ten, kdo vlastní/ovládá *sattva gunu*, je jako pták, neboť chápe: „Já jsem vše, já jsem všude“, a on obdržel milost Mistra. Avšak je-li tato *guna* zničena, potom tam je pouze toto tupé přežívání v *práně*.

16. गुण नाही गौरव नाही। सामर्थ्य नाही महत्व नाही।
कुशळता नाही तर्क नाही। प्राणीमात्रासी ॥ १६ ॥
guṇa nāhīṅ gaurava nāhīṅ | sāmārthyā nāhīṅ mahatva nāhīṅ |
kuśaḷatā nāhīṅ tarka nāhīṅ | prāṅīmātrāsī || 16 ||

If this *guna* is not then there is no honour. Where this power is not then there is no greatness. For there is no pervasiveness and no glory for the one confined within the *prana*.

Jestliže není k dispozici tato *guna*, potom není žádné uznání. Tam, kde chybí tato síla, není přítomna ani významnost. Neboť pro toho, kdo je utažený (*jako šroub*) uvnitř *prány*, není všudypřítomnost možná, a tudíž ani velkolepost (*sláva*).

17. याकारणें उत्तम गुण। तेचि भाग्याचें लक्षण।

¹⁷ *Gospel of Thomas*- Jesus said, "I took my stand in the midst of the world, and in flesh I appeared to them. I found them all drunk, and I did not find any of them thirsty. My soul ached for the children of humanity, because they are blind in their hearts and do not see, for they came into the world empty, and they also seek to depart from the world empty. But meanwhile they are drunk. When they shake off their wine, then they will change their ways."

¹⁸ *Tomášovo evangelium*, log. 28 – Ježíš řekl: „ Stál jsem uprostřed světa a zjevil jsem se jim v těle a našel jsem je všechny opilé; nenašel jsem mezi nimi jediného žíznivého a má duše pocítila bolest nad lidskými bytostmi, že jsou slepí ve svém srdci a nevidí, že přišli na svět prázdní (nazí neboli svobodní) a nevědí, že se dožadují toho, aby prázdní vyšli ze světa. Ale teď jsou opilí. Až setřesou své víno/nevědomost, budou činit pokání.)

लक्षणवीण अवलक्षण। सहजचि जालें ॥ १७ ॥
yākāraṇem uttama guṇa | teṁci bhāgyācem lakṣaṇa |
lakṣaṇevīṇa avalakṣaṇa | sahajaci jālem || 17 ||

On account of this ‘speech’ of that superior *guṇa*, that Reality becomes this attention of the fortunate (*‘I am everywhere’*). But without this attention of ‘I am’, that natural thoughtless Self becomes misfortune and bad habits (*“I am a body”*).

Skutečnost se vzhledem k této „řeči“ pronášené nejlepší (*nejvyšší*) *guṇou*, stává pozorností šťastlivce (*spočívajícím v pocitu „já jsem“ neboli „já jsem všude“*). Avšak bez tohoto pocitu/pozornosti „já jsem“ se přirozené bezmyšlenkovité Já stává neštěstím a špatnými zvyky (*“já jsem tělo“*).

18. जनामधे तो जाणता। त्यास आहे मान्यता।
 कोणी येक विद्या असतां। महत्व पावे ॥ १८ ॥
janāmadhem to jāṇatā | tyāsa āhe mānyatā |
koṇī yeka vidyā asatām | mahatva pāve || 18 ||

That *purush* is the Knower within this world and He is the only one worthy of respect. When that One who is within everyone acquires this knowledge then, He is to be considered great.

Puruša je Znalcem uvnitř tohoto světa a jedině On si zaslouží respekt. Potom je třeba Toho, jenž nabyde toto poznání a je uvnitř každého, považovat za významného (*velkého*).

19. प्रपंच अथवा परमार्थ। जाणता तोचि समर्थ।
 नेणता जाणिजे वेर्थ। निःकारण ॥ १९ ॥
prapaṁca athavā paramārtha | jāṇatā toci samartha |
neṇatā jāṇije vertha | niḥkāraṇa || 19 ||

Whether there is this worldly life/*prapanch* or *paramarth* still, there is that One who knows. You should understand that to not know/ignorance is void of any glory and worthless.

Ať už tu je tento světský život/*prapanča*, či *paramārtha*, přesto tu je On, kdo ví. Měli byste vědět, že nevědomost neboli neznalost je prostá jakékoliv slávy či významnosti.

20. नेणतां विंचु सर्प डसे। नेणतां जीवघात असे।
 नेणतां कार्य नासे। कोणी येक ॥ २० ॥
neṇatām viṁcu sarpa ḍase | neṇatām jīvaghāta ase |
neṇatām kārya nāse | koṇī yeka || 20 ||

The one who does not know gets bitten by scorpions and snakes (*the poison of desire*). The one who does not know loses this life. The one who does not know destroys this action of the moving ‘all’.

Nevědomý člověk je uštknut škorpióny a hady (*jed žádosti*). Tento nevědomec promarní život a zničí fungování aktivního pocitu „já jsem“/„vše“.

21. नेणतां प्राणी सिंतरे। नेणपणें तच्चे भरे।
नेणपणे ठके विसरे। पदार्थ कांहीं ॥ २१ ॥
neṇatāṃ prāṇī śintare | neṇapaṇeṃ taṅhe bhare |
neṇapaṇe ṭhake visare | padārtha kāṃhīm || 21 ||

The one who does not know is ensnared in the *prana*. By not knowing, one is tormented and by not knowing one is deceived and forgets this object that is this ‘thing’.

Nevědomý člověk je polapen a utážen v *práně*. Kvůli nevědomosti je trýzněn a podveden a zapomene na tu „věc“/„já jsem“, která je (jinak) patrná.

22. नेणतां वैरी जिंकित्ती। नेणतां अपाई पडती।
नेणतां संव्हारती घडती। जीवनास ॥ २२ ॥
neṇatāṃ vairī jīṅkitī | neṇatāṃ apāī paḍatī |
neṇtāṃ saṃvohāratī ghaḍatī | jīvanāsa || 22 ||

The one who does not know gets conquered by the enemy (ie. ego). The one who does not know makes mistakes and suffers great lose. The one who does not know destroys everything and destroys this life.

Nevědomý člověk je přemožen nepřítelem (tj. egem). Tento nevědomec dělá chyby, trpí velkou ztrátou, a ničí vše, na co přijde, až zničí i samotný život.

23. आपुले स्वहित न कळे जना। तेणें भोगिती यातना।
ज्ञान नेणतां अज्ञाना। अधोगती ॥ २३ ॥
āpule svahita na kale janā | teṇeṃ bhogitī yātanā |
jñāna neṇatāṃ ajñānā | adhogatī || 23 ||

The people do not understand this which is their own Self-benefit and therefore great suffering has to be endured. If this knowledge is not known then, there is ignorance and one falls down into the body and stays so very far away from the Self.

Lidé nechápou To (Já), které je pro ně užitečné, a proto musí podstupovat velká utrpení. Není-li dosaženo poznání, mají už jen nevědomost, čímž se utvrzují v tělesné totožnosti, a zůstávají tak na hony vzdáleni Pravdě (Já).

24. मायाब्रह्म जीवशिव। सारासार भावाभाव।
जाटिल्यासाठीं होतें वाव। जन्ममरण ॥ २४ ॥
māyābrahma jīvaśiva | sārāsāra bhāvābhāva |
jāṭilyāsāṭhīm hoteṃ vāva | jnmamaraṇa || 24 ||

Only through detachment will one come to understand *maya* and *brahman*, the *jīva* and *śiva*; the essence and non-essence and existence and non-existence, and then birth and death are made void.

Jedině prostřednictvím odpoutanosti můžeš pochopit *máju* a *brahman*, *džívu* a *šivu*; podstatné a nepodstatné, a existenci a ne-existenci. Poté je zrození a smrt prázdný pojem.

25. कोण कर्ता निश्चयेंसी। बद्ध मोक्ष तो कोणासी।

ऐसें जाणतां प्राणीयासी। सुटिकां घडे ॥ २५ ॥
koṇa kartā niścayemśim | baddha mokṣa to koṇāsī |
aiseṁ jāṇatām prāṇīyāsī | suṭikām ghaḍe || 25 ||

When you know who is truly the doer and who is bound and who is liberated then, you are released from within the *prana*.

Jestliže víš, kdo je skutečný konatel, a kdo je spoutaný a kdo osvobozený, jsi uvolněn z *prány*.

26. जाणिजे देव निर्गुण। जाणिजे मी तो कोण।
जाणिजे अनन्यलक्षण। म्हणिजे मुक्त ॥ २६ ॥
jāṇije deva nirguṇa | jāṇije mī to koṇa |
jāṇije ananyalakṣaṇa | mhaṇije mukta || 26 ||

That *nirgun* God should be known; one should know, who am I? and who is God? One should know that ‘no-otherness’ and that only should be called Liberation.

Měl bys poznat Boha *nirguny* (**neomezení**); měl bys znát odpověď na otázku: „Kdo jsem já?“, „Kdo je Bůh?“ Měl by poznat jednotu neboli ne-dvojnost, a jen toto by se mělo pokládat za Osvobození.

27. जितुकें जाणोन सांडिलें। तितुकें दृश्य बोलांडिलें।
जाणत्यास जाणतां तुटलें। मूळ मीपणाचें ॥ २७ ॥
jitukem jāṇona sāmḍileṁ | titukem dṛśya volāṁḍileṁ |
jāṇatyāsa jāṇatām tuṭaleṁ | mūla mīpaṇāceṁ || 27 ||

When whatever is known is let slip away and whatever is visible is left behind then, you are the Knower and the root of ‘I am-ness’ is dissolved.

Je-li vše poznané odhozeno a vše viditelné zapomenuto, jsi Znalcem a kořen „jáství“ je rozpuštěn.

28. न जाणतां कोटीवरी। साधनें केलीं परोपरी।
तरी मोक्षास अधिकारी। होणार नाही ॥ २८ ॥
na jāṇatām koṭīvarī | sādhanem kelīm paroparīm |
tarī mokṣāsa adhikārī | hoṇāra nāhīm || 28 ||

The one who does not know up to that pure knowledge may do many kinds of *sadhana*, but still he will not be worthy of Final Liberation.

Konečného Osvobození není hoden ten, kdo nedospěje až k ryzímu poznání, přestože provádí různé druhy *sádhany*.

29. मायाब्रह्म वोळखावें। आपणास आपण जाणावें
इतुक्यासाठीं स्वभावें। चुके जन्म ॥ २९ ॥
māyābrahma volakhāveṁ | āpaṇāsa āpaṇa jāṇāveṁ
itukyāsāṭhīm svabhāveṁ | cuke janma || 29 ||

maya and *brahman* should be recognized. You should know your Self. And on account

of this, birth will naturally be avoided.

Měl bys rozpoznat máju (**iluzi**) a *brahman*. Měl bys poznat své Já. A díky tomu se přirozeně vyhneš zrození.

30. जाणतां समर्थाचें अंतर। प्रसंगें वर्ते तदनंतर।
भाग्य वैभव अपार। तेणेचि पावे ॥ ३० ॥

*jāṇatāṁ samarthācēṁ antara | prasāṅgēṁ varte tadanaṁtara |
bhāgya vaibhava apāra | teṇeci pāve || 30 ||*

When you know the inner space of the Master and afterwards, exist and function through His knowledge then, you are truly blessed and acquire the glory of that limitless *swarup*.

Když znáš vnitřní prostor Mistra a poté začneš existovat a fungovat prostřednictvím Jeho poznání, jsi vskutku požehnan a získáváš tak slávu (**velkolepost**) neomezené *svar-úpy* (**pravé přirozenosti**).

31. म्हणौन जाणणें नव्हे सामान्य। जाणतां होईजे सर्वमान्य।
कांहींच नेणतां अमान्य। सर्वत्र करिती ॥ ३१ ॥

*mhaṇauna jāṇaṇēṁ navhe sāmānya | jāṇatāṁ hoīje sarvamānya |
kāṁhīṁca neṇatāṁ amānya | sarvatra karitī || 31 ||*

Therefore, to know is not *nirgun* (**ie. He does not know even**). The One who knows has respect for this ‘all’ and the One who does not know has no respect for this ‘thing’ at all.

Proto platí, že „poznat“ není (**konečná**) realizace *nirguny* (**tzn. Ona realizovaná bytost dokonce ani nezná/neví**). Ten, kdo zná, chová k vědomí/„vše“ úctu, kdežto Ten, kdo ani neví, nemá sebemenší uznání k této „věci“/„vše“.

32. पदार्थ देखोन भूत भावी। नेणतें झडपोन प्राण ठेवी।
मिथ्या आहे उठाठेवी। जाणते जाणती ॥ ३२ ॥

*padārtha dekhona bhūta bhāvī | neṇateṁ jhaḍapona prāṇa ṭhevī |
mithyā āhe uṭhāṭhevī | jāṇate jāṇatī || 32 ||*

Though we are actually seeing by means of this ‘thing’ still, the one who does not know this conceives of ‘many’ objects and being possessed of the elements gets placed in the *prana*. But the Knower knows these elements are false and the source of only troubles and toil.

I když ve skutečnosti vnímáme pomocí této „věci“, přesto ten nevědomý si představuje „mnoho“ objektů, nechá se ovládat elementy, a utáhnout v omezenosti *prány*. Avšak Znalec zná tyto elementy a ví, že jsou jednak falešné, ale také zdrojem samotných potíží a boje.

33. जाणत्यास कळे वर्म। नेणत्याचें खोटें कर्म।
सकळ कांहीं धर्माधर्म। जाणतां कळे ॥ ३३ ॥

*jāṇatyāsa kaḷe varma | neṇtyācēṁ khoṭēṁ karma |
sakaḷa kāṁhīṁ dharmādharma | jāṇatāṁ kaḷe || 33 ||*

To the One who knows, there comes the understanding of that thoughtless essence. And to the One who does not know there comes, his false *karma*. The Knower, He understands the difference between *dharma* and *adharmā* and perceives this ‘all thing’. (He realizes that one’s inherent nature or *dharma* is to stay in this ‘I am’ or effortless knowing and so drops everything; all thoughts from His mind)

Pro Znalce je tu pochopení této bezmyšlenkovité esence (podstaty). A na toho, kdo je nevědomý, čeká jeho falešná *karma*. Znalec chápe rozdíl mezi *dharmou* a *adharmou*, vnímá tuto „věc“/„vše“. (Uvědomuje si, že jeho vnitřní přirozeností neboli *dharmou* je spočívat v pocitu „já jsem“ neboli neusilovném poznání a tímto způsobem opouští všechny myšlenky ze Své mysli).

34. नेणत्यास येमयातना। जाणत्यास कांहींच लागेना।
सकळ जाणोन विवंचना। करी तो मुक्त॥ ३४॥
neṇatyāsa yemayātana | jāṇatyāsa kāṁhīncā lāgenā |
sakaḷa jāṇona vivāncanā | karī to mukta || 34 ||

To the One who does not know, there are the sufferings of death. While the One who knows, does not take the touch of this ‘thing’ even. For He has known this ‘all’ and then investigated thoughtlessness and was liberated.

Pro nevědomého je tu utrpení smrti. Kdežto Znalce se nedotkne ani tato „věc“. Protože On poznal toto „vše“ a poté prošetřil bez-myšlenkovitost a byl (od tohoto „všeho“) osvobozen.

35. नेणतां कांहीं राजकारण। अपमान करून घेती प्राण।
नेणतां कठीण वर्तमान। समस्तांस होये॥ ३५॥
neṇatāṁ kāṁhīṁ rājākāraṇa | apamāna karūna ghetī prāṇa |
neṇatāṁ kaṭhīṇa vartamāna | samastāṁsa hoye || 35 ||

The one who does not know this ‘thing’ of *raja-karana has no authority and loses his life (lit. gets the *prana*). When one does not know this then, this ‘all’ exists in the hard and gross objectified world. *(‘He does everything’; see 11.5)

Ten, kdo nezná tuto „věc“ radža-karana (neboli „On koná vše“; viz 11.5), postrádá jakoukoliv autoritu a ztrácí svůj život (doslova obdrží *prānu*). Když neznáš tuto věc, pak toto „vše“ existuje (v převleku) v hrubém a hmotném objektivním světě.

36. म्हणोनियां नेणणें खोटें। नेणते प्राणी करंटे।
जाणतां विवरतां तुटे। जन्ममरण॥ ३६॥
mhaṇoniyāṁ neṇaṇeṁ khoṭeṁ | neṇate prāṇī karaṁṭe |
jāṇatāṁ vivaratāṁ tuṭe | janmamaraṇa || 36 ||

Therefore to not know is useless. By not knowing, that Reality becomes a wretch in the *prana*. While the one who knows and then understands thoughtlessness, breaks the bond of birth and death.

Proto neznalost (nevědomost) je k ničemu. Kvůli ní se Skutečnost stává ubožákem v *prānē*. Zatímco ten, kdo (nejprve) má poznání a poté chápe bezmyšlenkovitost, přetne zcela pouta zrození a smrti.

37. म्हणोन अलक्ष करूं नये। जाणणें हाचि उपाये।
जाणतां सापडें सोये। परलोकाची ॥ ३७ ॥
mhaṇona alakṣa karūn naye | jāṇaṇeṁ hāci upāye |
jāṇatām sāpaḍeṁ soye | paralokācī || 37 ||

Therefore one should not be inattentive. Due to knowing, that thoughtless Self has become this remedy of 'I am' ('I am' is the remedy for the poisonous bites of desires). When you know, you find the comfort of this world beyond.

Proto je třeba, abys byl bdělý. Díky poznání se toto bez-myšlenkovité Já stalo lékem v podobě pocitu „já jsem“ („já jsem“ je lék na jedovatá uštknutí tužeb). Máte-li poznání, nalézáte pohodlí toho světa „za“.

38. जाणणें सकळांस प्रमाण। मूर्खास वाटे अप्रमाण।
परंतु अलिप्तपणाची खूण। जाणतां कळे ॥ ३८ ॥
jāṇaṇeṁ sakalāṁsa pramāṇa | mūrkhāsa vāṭe apramāṇa |
paraṁtu aliptapaṇācī khūṇa | jāṇatām kaḷe || 38 ||

Knowing substantiates this 'all' and the foolish imagine the 'many' unsubstantial objects. But that understanding of the untouched Self should be understood by the One who knows (ie. we must go beyond Knower and knowledge).

Poznání dokazuje (platnost) pocitu „vše“, kdežto nevědomost/hloupost si představuje „mnoho“ nepodstatných objektů. Avšak Ten, kdo chce poznat Konečnou Pravdu, (tj. my se musíme dostat i za Znalce a poznání) by se měl chopit (transcendentálního) chápání nedotčeného Já.

39. येक जाणणें करून परतें। कोण सोडी प्राणीयातें।
कोणी येक कार्य जें तें। जाटिल्याविण न कळे ॥ ३९ ॥
yeka jāṇaṇeṁ karūna parateṁ | koṇa soḍī prāṇīyāteṁ |
koṇī yeka kārya jeṁ teṁ | jāṭilyāvīṇa na kaḷe || 39 ||

That One goes to the other shore by knowing and this 'I am' will be released from its confinement within the *prana* (*siddharameshwar maharaj- Liberation is beyond the breath*). Unless there is great detachment, that One who is within everyone remains as this 'all' action and will not understand that Reality.

Ten, kdo Ji pozná, se dostane na druhý břeh díky samotnému poznání, a tento pocit „já jsem“ bude uvolněn ze svého sevření uvnitř *prány* (*Siddharamేశvar Mahārādž: Osvobození je za dechem*). Dokud tu není naprostá odpoutanost, pak Ten, jenž dlí uvnitř každého, zůstává aktivitou „všeho“/pocitu „já jsem“, a nepochopí tak Konečnou Pravdu/Skutečnost.

40. जाणणें म्हणजे स्मरण। नेणणें म्हणजे विस्मरण।
दोहींमधें कोण प्रमाण। शाहाणे जाणती ॥ ४० ॥
jāṇaṇeṁ mhaṇije smaraṇa | neṇaṇeṁ mhaṇije vismaraṇa |
dohīmādheṁ koṇa pramāṇa | śāhāṇe jāṇatī || 40 ||

To know means remembering. To not know means forgetting. Who is there with the wisdom to know that established Truth that is hidden within this *prakruti/purush*?

Znát značí nezapomínat. Neznat značí zapomínat. Je tu někdo, kdo je natolik moudrý, že pochopil tuto prokázanou Pravdu ukrytou uvnitř dvojice *Prakṛuti/Puruša*?

41. जाणते लोक ते शाहाणे। नेणते वेडे दैन्यवाणे।
विज्ञान तेहि जाणपणें। कळो आलें ॥ ४१ ॥
jāṇate loka te śāhāṇe | neṇate veḍe dainyavāṇe |
vijñāna tehi jāṇapaṇeṃ | kaḷo āleṃ || 41 ||

By knowing there is the world of the wise (ie. the world beyond)¹⁹ and by not knowing there is the world of madness, confusion and misery. That *vignyan*/dissolution of knowledge can only be understood if you have gained knowledge.

Díky tomuto poznání tu je svět moudrého (tj. svět „za“)²⁰ a kvůli nevědomosti tu je svět šílenství, zmatku a soužení. Tohoto rozpuštění samotného poznání /*vidžňána* lze dosáhnout jedině když předtím nabudete poznání.

42. जेथें जाणपण खुंटलें। तेथें बोलणें हि तुटलें।
हेतुरहित जालें। समाधान ४२ ॥
jetherṃ jāṇapaṇa khunṭaleṃ | tetheṃ bolṇeṃ hi tuṭaleṃ |
heturahita jāleṃ | samādhāna 42 ||

Then this knowingness of ‘here’ is confounded and ‘there’ the ‘speech’ is stopped then, free of this original intent, there is that *samadhan*.

Potom je znalost mnohého „zde“ ztracena, a „tam“/za ustane „řeč“; nakonec je tu úplná spokojenost/*samádhan*, oprostěná od původního záměru (“já chci být, existovat“).

43. श्रोतें म्हणती हें प्रमाण। जालें परम समाधान।
परी पिंडब्रह्मांड ऐक्यलक्षण। मज निरोपावें ॥ ४३ ॥
śroṭeṃ mhaṇatī heṃ pramāṇa | jāleṃ parama samādhāna |
parī piṇḍabrahmāṇḍa aikyalakṣaṇa | maja niropāveṃ || 43 ||

The listener said, “That thoughtless Truth has been realized and there is supreme *samadhan*. Still this attention that unites the *pinda* and *brahmanda* should be discoursed to me again.”

Posлуhač řekl: „Tato bezmyšlenkovitá konečná Pravda byla realizována a zavládla zde naprostá spokojenost/*samádhan*. Přesto bych rád, kdybyste mi mistře znovu ozřejmil pojem pozornosti, jež spojuje tělo (*pinda*) a *brahmandu* (bod na temeni hlavy).“

44. ब्रह्मांडीं तेंचि पिंडीं असे। बहुत बोलती ऐसें।
परंतु याचा प्रत्यय विलसे। ऐसें केलें पाहिजे ॥ ४४ ॥
brahmāṇḍīṃ teṃci piṇḍīṃ ase | bahuta bolatī aiseṃ |

¹⁹ From the *Gospel of Thomas*- His disciples said to him, “When will the kingdom come?”(Jesus said) “It will not come by watching for it. It will not be said, ‘Look, here!’ or ‘Look, there!’ Rather, the Father’s kingdom is spread out upon the earth, and people don’t see it.”

²⁰ *Tomášovo evangelium*, log. 113 – Jeho učedníci Ježíšovi řekli: Kdy přijde Království? Ježíš odpověděl: „Nepřijde podle očekávání. Neřeknou: Hle, tady je to! nebo: Hle, tam! Ale království Otce je rozšířeno na celé zemi a lidé je nevidí.“

paraṃtu yācā pratyaya vilase | aiseṃ keleṃ pāhije || 44 ||

The Master/speaker said, you have not achieved that thoughtless *samadhan*. That Reality within the *brahmanda* and *pinda* has become this ‘speech’ and this you have understood. But that *nirgun* understanding of this clear ‘speech’ still has to be created.

Mistr (řečník) odpověděl: „ Ještě jsi nedosáhl této bezmyšlenkovité spokojenosti/*samádhan*. Tato Skutečnost, jež dříme uvnitř *brahmandy* a *pindy*, se stala touto „řečí“ a to jsi pochopil. Avšak pochopení *nirguny* této jasné „řeči“ dosud nevyšlo.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

जाणपणनिरूपणनाम समास चौथा ॥ ४ ॥ ९.४

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

jāṇapaṇanirūpaṇanāma samāsa cauthā || 4 || 9.4

Tímto končí 4. kapitola 9. část knihy Dásbódh s názvem „Promluva o Poznání“.

Překlad z angličtiny – Aleš Adámek 2016

9.5 Odstranění domněnek

समास पांचवा : अनुमाननिर्शन

samāsa pāñcavā : anumānanirśana

Discarding Guesswork

|| Śrī Rām ||

1. पिंडासारिखी ब्रह्मांडरचना। नये आमुच्या अनुमाना।

प्रचित पाहातां नाना। मते भांबावती ॥ १ ॥

piṇḍāsārikhī brahmāṇḍaracanā | naye āmucyā anumānā |

pracita pāhātām nānā | matem bhāmbāvati || 1 ||

The construction of the *pinda* (ie. individual body) is like the construction of the *brahmānda* (ie. universal body). But this will not be understood by our conjecture and guesswork. When you understand this *sagun* ‘experience’ then, this *pinda* and *brahmānda* are the same, otherwise there are just the ‘many’ confusing opinions.

Struktura *pindy* (tedy individuálního těla) je stejná jako struktura *brahmāndy* (tedy univerzálního těla). (*Piṇḍa-Brahmāṇḍa*; koncept indické filosofie – mikrokosmos je odrazem makrokosmu. *Brahma* = Stvořitel, v širším významu „vesmír“ - ze základu *briḥ*/expanze. Slovo *anda/andam* znamená vejce. Takže *brahmānda* je „vesmírné/kosmické vejce“, ze kterého povstal celý vesmír. Toto kosmické vejce se též nazývá *Hiranyagarbha*/zlatá děloha, zlaté vejce. Pozn. českého překl.) Ale to nelze pochopit na základě pochybností a domněnek. *Pinda* a *brahmānda* mohou být pro tebe totožné jedině tehdy, když jsi pochopil „zkušenost“ *sāguna*, jinak jsou to jenom jedny z „mnoha“ matoucích konceptů.

2. जें पिंडीं तेंचि ब्रह्मांडीं। ऐसी बोलावयाचि प्रौढी।

हें वचन घडिनें घडी। तत्वज्ञ बोलती ॥ २ ॥

jem piṇḍīm teñci brahmāṇḍīm | aisī bolāvayāci prauḍhī |

hem vacana ghaḍīnem ghaḍī | tatvajña bolatī || 2 ||

It is said that, whatever is in the *pinda* is also in the *brahmānda*. But this is just the loose talk that is made when this ‘speech’ has not been understood. While the Knower of *brahman* speaks this divine ‘word’ each and every moment.

Říká se, že cokoli je v *pindě*, to je i v *brahmāndě*. Ale to jsou jen prázdná slova, pokud to tvrdí někdo, kdo zatím nepochopil tuto „řeč“. Zatímco skutečný Znalec *brahman* vyslovuje toto božské „slovo“ v každém okamžiku.

3. पिंड ब्रह्मांड येक राहाटी। ऐसी लोकांची लोकधाटी।
परी प्रत्ययाचे परीपाटी। तगों न सके ॥ ३ ॥
piṇḍa brahmāṇḍa yeka rāhāṭī | aisī lokāṅcī lokadhāṭī |
parī pratyayāce parīpāṭīṁ | tagom na sake || 3 ||

It is traditionally said that the *pinda* and *brahmāṇḍa* have been fashioned in the same manner. But when there is the establishment of that *nirgun* understanding then, how can either of them possibly remain?

Bývá zvykem tvrdit, že *pinda* a *brahmāṇḍa* jsou vytvořeny stejným způsobem. Ale jak by tyto koncepty mohly vůbec existovat pro toho, kdo je ukotven v pochopení *nirguny*?

4. स्थूल सूक्ष्म कारण माहाकारण। हे च्यारी पिंडींचे देह जाण।
विराट हिरण्य अव्याकृत मूलप्रकृती हे खूण। ब्रह्मांडींची ॥ ४ ॥
sthūla sūkṣma kāraṇa māhākāraṇa | he cyārī piṇḍīṅce deha jāṇa |
virāṭa hiranya avyākṛta mūlaprakṛtī he khūṇa | brahmāṇḍīṅcī || 4 ||

Know that the gross, subtle, causal and great causal body, the four bodies of the *pinda*, are that thoughtless *swarup*. And know that the universal gross/*virat*, universal subtle/*hiranya*, non-manifest/*avyakrut* and the original illusion/*mula maya*, the four bodies of the *brahmāṇḍa*, are also that thoughtless understanding.

Pochop, že čtyři těla *pindy* (hrubé – *sthūla*, jemné – *sūkṣma*, kauzální – *kāraṇa* a suprakauzální – *māhākāraṇa*) jsou ve skutečnosti onou *swarúpou*, která je za myslí. A pochop, že také čtyři těla *brahmāṇḍy* (hrubé – *virāṭ*, univerzální – *hiranya*, neprojevené – *avyākṛt* a primární iluze – *mūlaprakṛtī*) jsou rovněž oním poznáním za myslí.

5. हे शास्त्राघाटी जाणावी। परी प्रचित कैसी आणावी।
प्रचित पाहातां गथागोवी। होत आहे ॥ ५ ॥
he śāstrādhāṭī jāṇāvī | parī pracita kaisī āṇāvī |
pracita pāhātām gathāgovī | hota āhe || 5 ||

If you know only the verses of the *shasthras* then, how can this *sagun* ‘experience’ be brought? For then this ‘experience’ has been caught in a confusing entanglement.

Jak můžeš mít „zkušenost“ *ságuna*, znáš-li jenom verše z *śāster*? Protože potom je tato „zkušenost“ chycena v síti nejasností.

6. पिंडीं आहे अंतःकरण। तरी ब्रह्मांडीं विष्णु जाण।
पिंडीं बोलिजेतें मन। तरी ब्रह्मांडीं चंद्रमा ॥ ६ ॥
piṇḍīm āhe antahkāraṇa | tarī brahmāṇḍīm viṣṇu jāṇa |
piṇḍīm bolijeteṁ mana | tarī brahmāṇḍīm caṇḍramā || 6 ||

According to some verses of the *shasthras* it is said that when in the *pinda* there is the *antah-karana* (ie. inner knowing faculty), then in the *brahmāṇḍa*, *vishnu* is knowing and when in the *pinda* there is the mind then, in the *brahmāṇḍa* there is the moon.

V některých verších *śāster* se říká, že tak jako je v *pindě* obsažena *antahkarana* (tedy vnitřní nástroj poznávání – dělí se na 4 složky: *manas*/mysl, *buddhi*/intelekt,

čitta/paměť a ahamkāra/ego), tak je v *brahmándě Višnu*, který poznává. A tomu, čemu se v *pindě* říká *mysl/manas*, odpovídá v *brahmándě* měsíc/*candramā*.

7. पिंडीं बुद्धी ऐसैं बोलिजे। तरी ब्रह्मांडीं ब्रह्मा ऐसैं जाणिजे।
 पिंडीं चित्त ब्रह्मांडीं वोळखिजे। नारायेणु ॥ ७ ॥
piṇḍīm buddhī aiseṁ bolije | tarī brahmāṇḍīm brahmā aiseṁ jāṇije |
piṇḍīm citta brahmāṇḍīm voḷakhije | nārāyeṇu || 7 ||

When in the *pinda* there is the *buddhi* then, in the *brahmanda* there is *brahma*. And when in the *pinda* there is the *chitta*/thinking then, in the *brahmanda* there is *narayana*.

Tak jako v *pindě* existuje *buddhi*, tak je obdobně v *brahmándě* *Brahma*. A podobně jako je v *pindě* *čitta*, je v *brahmándě* *Nárájana*.

8. पिंडीं बोलिजे अहंकार। ब्रह्मांडीं रुद्र हा निर्धार।
 ऐसा बोलिला विचार। शास्त्रांतरीं ॥ ८ ॥
piṇḍīm bolije ahamkāra | brahmāṇḍīm rudra hā nirdhāra |
aisā bolilā vicāra | śāstrāṅtarīm || 8 ||

If in the *pinda* there is the *ahamkar/ego* then, in the *brahmanda*, that supportless Reality, gets called *rudra*. But if this is to be believed then, this ‘speech’ of ‘I am’ and that thoughtless Self (I do not exist) has been divided up by the scriptures/*shasthras*. (Therefore leave aside the divisions of the *pinda* and *brahmanda* as stated in the verses of the scriptures and understand this ‘speech’ within the scriptures and then be that thoughtless Self)

Je-li v *pindě* *ahamkāra/ego*, potom se Svrchované Skutečnosti v *brahmándě* říká *Rudra*. Ale pokud bychom tomu měli věřit, znamenalo by to, že posvátná písma/*śāstry* oddělují od sebe tuto „řeč“ „já jsem“ a *Átman/Já*, které je za myslí („já neexistuji“). (Proto zapomeň na dělení na *pindu* a *brahmāndu*, o kterém píší písma, pochop onu „řeč“, která je v jádru těchto textů, a buď oním *Já*, které dlí za myslí.)

9. तरी कोण विष्णूचें अंतःकर्ण। चंद्राचें कैसें मन।
 ब्रह्मयाचे बुद्धीलक्षण। मज निरोपावें ॥ ९ ॥
tarī koṇa viṣṇūcēṁ antaḥkarṇa | caṇḍrācēṁ kaiseṁ mana |
brahmayāce buddhīlakṣaṇa | maja niropāvēṁ || 9 ||

Tell me, how is the *antah-karana* and *vishnu* the same? And how is the moon, the mind? And how is the attention of the *buddhi*, lord *brahma*?

Posluchač se zeptal: Řekni mi, jak mohou být *antah-karana* a *Višnu* totožní? Proč je totožná *mysl/manas* a měsíc/*candramā*? A jak může být pozornost *buddhi* Pánem *Brahmou*?

10. नारायणाचें कैसें चित्त। रुद्रअहंकाराचा हेत।
 हा विचार पाहोन नेमस्त। मज निरोपावा ॥ १० ॥
nārāyaṇācēṁ kaiseṁ citta | rudraahamkāracā heta |
hā vicāra pāhona nemasta | maja niropāvā || 10 ||

And tell me, how can the *chitta* be the same as *narayana* and how can *rudra* have the wish for an *ahamkar*/ego? Therefore thoughtlessness should be clearly understood.

A řekni mi, jak paměť/*čitta* může být stejná jako *Nárájana* a jak může mít *Rudra* něco společného s *ahamkárrou*/egem? Je proto třeba jasně pochopit to, co je za myslí.

11. प्रचितनिश्चयापुढें अनुमान। जैसे सिंहापुढें आलें स्वान।

खन्यापुढें खोटें प्रमाण। होईल कैसें ॥ ११ ॥

pracitaniścayāpuḍheṁ anumāna | jaiseṁ sirnhāpuḍheṁ āleṁ svāna |
khaṛyāpuḍheṁ khoṭeṁ pramāṇa | hoīla kaiseṁ || 11 ||

Conjecture before the conviction of this ‘experience’ is like a dog in front of a lion. How will the untrue remain when it gets placed before the Truth?

Srovnávat pouhé domněnky s pevným přesvědčením této „zkušenosti“ je jako srovnávat psa se lvem. Jak může to, co je nepravdivé, obstát před Pravdou?

12. परी यास पारखी पाहिजे। पारखीनें निश्चय लाहिजे।

परिक्षा नस्तां राहिजे। अनुमानसंशई ॥ १२ ॥

parī yāsa pāraḥī pāhije | pāraḥīneṁ niścaya lāhije |
parikṣā nastāṁ rāhije | anumānasamśaiḥ || 12 ||

But an astute examiner of this ‘experience’ is required. Due to an astute examiner, this conviction of ‘I am’ gets imbibed. Really a proper examiner will not let these doubts and conjectures remain.

Ale k nabytí této „zkušenosti“ je nezbytný bystrý zakoušející. Jen bystrý zakoušející je schopen vstřebat toto přesvědčení „já jsem“. A jen v něm nezůstanou žádné domněnky a pochybnosti.

13. विष्णु चंद्र आणी ब्रह्मा। नारायेण आणी रुद्रनामा।

यां पाचांची अंतःकर्णपंचके आम्हा। स्वामी निरोपावीं ॥ १३ ॥

viṣṇu caṁdra āṇī brahmā | nārāyeṇa āṇī rudranāmā |
yāṁ pācāṁcī antaḥkarṇapaṁcakeriṁ āmhā | svāmī niropāvīṁ || 13 ||

The listener said, “Then *swami* should explain how *viṣṇu*, the moon, *brahma*, *narayana* and the one called *rudra* (ie. the five parts of the *antah-karana* of *brahmānda*); and the five parts of our inner faculty of knowing/*antah-karana* are this ‘speech’?”

Posluchač se zeptal: „*Svámí*, prosím vysvětli mi, jak mohou být *Višnu*, měsíc, *Brahma*, *Nárájana* a *Rudra* (tedy pět částí *antah-káraný brahmáundy*) a oněch pět částí *antah-káraný*/vnitřního nástroje poznávání *pindy*, touto „řečí“?“

14. यथे प्रचित हें प्रमाण। नलग्गे शास्त्राचा अनुमान।

अथवा शास्त्रीं तरी पाहोन। प्रत्ययो आणावा ॥ १४ ॥

yetheṁ pracita heṁ pramāṇa | nalage śāstrācā anumāna |
athavā śāstrīṁ tarī pāhona | pratyayo āṇāvā || 14 ||

The Master said. This *sagun* ‘experience’ and that thoughtless Self do not require the conjecture of the *shasthras*. If the meaning contained within these verses of the *shasthras*

is understood then, this will bring that thoughtless understanding.

Mistr odpověděl: Tato *ságuna* „zkušenost“ a ono Já, které je za myslí, nepotřebují vůbec domněnky *śáster*. Kdo pochopí význam skrytý za slovy veršů *śáster*, získá ono poznání, které je za myslí.

15. प्रचितीवीण जें बोलणें। तें अवघेंचि कंटाळवाणें।
 तोंड पसरून जैसैं सुणें। रडोन गेलें ॥ १५ ॥
pracitīvīṇa jeṃ bolāṇeṃ | teṃ avagheṃci kaṅṭālavāṇeṃ |
toṃḍa pasarūna jaiseṃ suṇeṃ | raḍona geleṃ || 15 ||

Any talk that you make without this ‘experience’ is made by a restless and bored mind. And whatever comes out of that mouth then, is no better than the barks of a dog.

Vše, co je vysloveno bez této „zkušenosti“, je výtvořem neklidné a znuďené myslí. A nic z toho, co vychází z takových úst, nemá větší hodnotu než štěkot psa.

16. तेथें काये हो ऐकावें। आणी काये शोधून पाहावें।
 जेथें प्रत्यायाच्या नावें। सुन्याकार ॥ १६ ॥
tetheṃ kāye ho aikāveṃ | āṇī kāye śodhūna pāhāveṃ |
jetheṃ pratyāyācyā nāveṃ | sunyākāra || 16 ||

‘There’ in *brahman* what need is there to listen even (even knowing or listening is not required)? And ‘there’ what needs to be searched for and understood? It is ‘here’ in *maya*, where there is this *zero of ‘I am’ that listening is required and then there can be the search for that *nirgun*. *(You say ‘nothing is there’ but you are there).

Copak „tam“ v *brahman* existuje nějaká potřeba něčemu naslouchat? (Tam není potřeba ani poznání, ani naslouchání.) A co je „tam“ potřeba hledat a pochopit? Naslouchání je potřebné „zde“, v základní iluzi/*mula mája*, kde se nachází *nula onoho „já jsem“, aby bylo možné hledat *nirgunu*. *(Říkáš „nic tu není“, ale jsi tu ty.)

17. आवघें आंधळेचि मिळाले। तेथें डोळसाचें काय चाले।
 अनुभवाचे नेत्र गेले। तेथें अंधकार ॥ १७ ॥
āvagheṃ āṃḍhaleci miḷāle | tetheṃ ḍoḷasāceṃ kāya cāle |
anubhavāce netra gele | tetheṃ āṃḍhakāra || 17 ||

This restless mind that sees so many forms has made you blind. How can your eyes of flesh work ‘there’? When this vision of knowledge is destroyed then, ‘there’ is only the darkness of ignorance.

Neklidná mysl, která vidí tolik různých forem, tě oslepila. „Tam“ nemohou fungovat tvé fyzické oči. A protože byl zničen zrak poznání, je „tam“ jen temnota nevědomosti.

18. नाही दुग्ध नाही पाणी। केली विष्टेची सारणी।
 तेथें निवडावयाचे धनी। ते एक डोंबकावळे ॥ १८ ॥
nāhī dugdha nāhī pāṇī | kelī viṣṭhecī sāraṇī |
tetheṃ nivaḍāvayāce dhanī | te eka ḍoṃbakāvāle || 18 ||

Then there is no milk (ie. *nirgun*) and there is no water (ie. *sagun*; ref. the royal swan

who knows how to separate the two) and only a pile of excrement (*maharaj*- this body is a shit factory). And if one has a longing to pick through this then, that One ‘there’ is no better than the crow (due to desires, mind makes the pure and true *brahman* into the false names and forms of *maya*).

Potom tam není žádné mléko (tedy *nirguna*) a žádná voda (tedy *ságuna*; zde *Šrí Rámdás* odkazuje na královskou labuť, která umí oddělit mléko od vody) a je tam jen hromada hnoje (*Randžit Mahárádž* – Toto tělo je jen továrna na hovna.) A pokud má člověk chuť se v té hromadě hrabat, potom ono „Já“ „tam“ není o nic lepší než vrána, která si v hnoji libuje. (Kvůli touhám přetvoří mysl čiré a pravdivé *brahman* do podoby falešných jmen a forem *máji*.)

19. आपुले इछेनें बोलिलें। पिंदाऐसे ब्रह्मांड कल्पिले।
परी तेँ प्रचितीस आलें। कोण्या प्रकारें ॥ १९ ॥
āpule ichenerēṁ bolileṁ | piṁḍāaise brahmāṁḍa kalpile |
parī teṁ pracitīsa āleṁ | koṇyā prakāreṁ || 19 ||

Due to your ‘wish’ (I want to be) there is this ‘speech’ (knowing) and then the imagined *brahmanda* and *pinda* are the same. But how can that formless, thoughtless Self be this *sagun* form even?

Kvůli tvé „touze“ (já chci být) je tu tato „řeč“ (poznání) a vzniká představa o existenci nějaké *brahmāndy* a *pindy* a o tom, že jsou totožné. Ale jak by bezforemné Já, které je za myslí, mohlo vůbec nabýt této *ságuna* formy?

20. म्हणोन हा अवघाच अनुमान। अवघें कल्पनेचें रान।
भलीं न घ्यावें आडरान। तश्करीं घ्यावें ॥ २० ॥
mhaṇona hā avaghāca anumāna | avagheṁ kalpanecerēṁ rāna |
bhalīṁ na ghyāveṁ āḍarāna | taśkarīṁ ghyāveṁ || 20 ||

Understand that it is the thoughtless Self that has become the restless mind that is full of conjecture; it is that thoughtless Self that has become this wild forest of imagination. The wise should therefore not go wandering through this forest, for they will surely be robbed.

Pochop, že to, co se stalo neklidnou myslí plnou domněnek a pochybností, je ve skutečnosti toto Já, které je za myslí. Toto bez-myšlenkovité Já, se stalo divokým a nebezpečným lesem představivosti. A moudrý člověk by tudíž neměl tímto lesem bloudit, protože je jisté, že bude oloupen.

21. कल्पून निर्मिले मंत्र। देव ते कल्पनामात्र।
देव नाही स्वतंत्र। मंत्राधेन ॥ २१ ॥
kalpūna nirmile maṁtra | deva te kalpanāmātra |
deva nāhīṁ svataṁtra | maṁtrādhena || 21 ||

It was imagination that created the *mantras* and then, these gods were imagined. These gods are not that independent God, for are dependent on the imagined *mantras*.

To představivost vytvořila všechny *mantry* a z představivosti vznikli také všichni bozi. Ale tito bozi nejsou oním nezávislým Bohem, protože jsou závislí na vymyšlených *man-*

trách.

22. येथें न बोलतां जाणावें। बोलणें विवेका आणावें।
आंधळें पाउलीं वोळखावें। विचक्षणें ॥ २२ ॥

*yethem na bolatām jāṅāverim | bolāṇem vivekā āṅāverim |
āṁdhāḷem pāulīm voḷakhāverim | vicakṣaṇem || 22 ||*

‘Here’ the end of this ‘speech’ should be known and by means of *vivek*, this ‘speech’ should be brought ‘there’. Such *vivek* can be compared to a blind man who by very keen listening, can recognize someone merely by their footsteps (‘here’ these eyes of flesh are not required; *vivek* is required)

Je nutné poznat konec této „řeči“ „zde“ a pomocí *vivěky* přenést tuto řeč „tam“. Taková *vivěka* může být přirovnána k tomu, když slepec, pomocí pozorného naslouchání, dokáže rozpoznat někoho jenom podle jeho kroků. („Zde“ nejsou potřeba fyzické oči, ale *vivěka*.)

23. जयास जैसें भासलें। तेणें तैसें कवित्व केलें।
परी हें पाहिजे निवडिलें। प्रचितीनें ॥ २३ ॥

*jayāsa jaisem bhāsaḷem | teṅem taisem kavitva keḷem |
parī heṁ pāhijē nivaḍileṁ | pracitīneṁ || 23 ||*

Let whatever appearance that has to come to *mula maya*, come and then, it will just be like a beautiful poem* composed by that Reality (Whatever is going to come, will come; so let it come without attraction or rejection. And whatever has to go, will go; so let it go without fear or care). Then by remaining in this ‘experience’ (ie. poem), thoughtlessness should be chosen. *(See 14.3 The art of poetry. There is the compositions or poems made in this world of many forms. There can be this continuous composition or poem that is this world beyond/*sagun*. Or you can be the poet, that *nirgun* Self)

Potom ať v *mula máje* vyvstane jakýkoli projev, bude to jako krásná báseň* vytvořená Skutečností. (Co se má stát, stane se; tak to přijímej bez odporu a bez lačnosti. A co má odejít, to odejde; tak to nech odejít beze strachu a bez připoutanosti.) A ty zůstávej v této „zkušenosti“ (v této básni), ale spočívej v nemyšlení. *(Viz 14.3. Umění poezie. Jsou tu jednak skladby či básně sestavené v tomto světě z mnoha různých forem. Může tu být také tato neustávající skladba či báseň toho, co svět překračuje/*saguna*. Ale můžeš být také samotným básníkem, tímto *nirguna* Átman/Já.)

24. ब्रह्मानें सकळ निर्मिलें। ब्रह्मास कोणें निर्माण केलें।
विष्णूनें विश्व पाळिलें। विष्णूस पाळिता कवणु ॥ २४ ॥

*brahmyāṇem sakaḷa nirmileṁ | brahmyāsa koṇem nirmāṇa keḷem |
viṣṇūṇem viśva pāḷileṁ | viṣṇūsa pāḷitā kavaṇu || 24 ||*

If everything was created by *brahma* then, who has created *brahma*? If the universe is protected by *vishnu*, then who protects *vishnu*?

Jestliže vše bylo stvořeno *Brahmou*, kdo potom stvořil *Brahmu*? Je-li vesmír ochraňován *Višnuem*, kdo potom chrání *Višnua*?

25. रुद्र विश्वसंहारकर्ता। परी कोण रुद्रास संहारिता।

कोण काळाचा नियंता। कळला पाहिजे ॥ २५ ॥

*rudra viśvasaṁvohārakartā | parī koṇa rudrāsa saṁvohāritā |
koṇa kālācā niyaṁtā | kaḷalā pāhije || 25 ||*

If *rudra* destroys the universe then, who will destroy *rudra*? Therefore that One who is the ruler of death/*rudra* should be understood.

Je-li *Rudra* ničitelem vesmíru, kdo potom zničí *Rudru*? Proto je potřeba pochopit Toho, kdo je vládcem smrti/*Rudry*.

26. याचा कळेना विचार। तों अवघा अंधकार।

म्हणोनियां सारासार। विचार करणें ॥ २६ ॥

*yācā kaḷenā vicāra | toṁ avaghā aṁdhakāra |
mhaṇoniyāṁ sārāsāra | vicāra karaṇeṁ || 26 ||*

If the thoughtlessness (*nirgun*) of this ‘speech’ (*sagun*) is not understood then, there comes only the darkness of worldly life. Therefore, that thoughtless essence should be formed.

Není-li pochopena bez-myšlenkovitost (*nirguna*) této „řeči“ (*saguna*), potom přichází temnota světského života. Proto je potřeba se upevnit v tomto principu, který je za myslí.

27. ब्रह्मांड स्वभावेचि जालें। परंतु हें पिंडाकार कल्पिलें।

कल्पिलें परी प्रत्यया आलें। नाही कदा ॥ २७ ॥

*brahmāṁḍa svaabhāveṁci jāleṁ | paraṁtu heṁ piṁḍākāra kalpileṁ |
kalpileṁ parī pratyayā āleṁ | nāhīṁ kadā || 27 ||*

When the *brahmāṁḍa* spontaneously appeared then, that thoughtless Self became an imagined ‘dweller of the *pinda*’ (ie. and accepted a body consciousness). And such imagining can never bring that *nirgun* understanding.

Poté, co samovolně vznikla *brahmāṁḍa*, se ono Já, které je za myslí, stalo zdánlivým „tím, kdo přebývá v *pindě*“ (a tedy přijalo tělesné vědomí). Ale takové výtvořiny představivosti nemohou nikdy vést k pochopení *nirguny*.

28. पाहातां ब्रह्मांडाची प्रचिती। कित्येक संशय उठती।

हें कल्पनिक श्रोतीं। नेमस्त जाणावें ॥ २८ ॥

*pāhātāṁ brahmāṁḍācī pracitī | kityeka saṁśaya uṭhatī |
heṁ kalpanika śrotīṁ | nemasta jāṇāveṁ || 28 ||*

And if you understand that this whole *brahmāṁḍa*/universe is within the ‘all’/knowledge then, that One within the ‘many’ has arisen as this ‘I am’ feeling. Then that thoughtless One, who is beyond imagination, is imagined as a listener. This should be clearly understood (ie. this ‘I am’ feeling is also not the Truth).

A pokud jsi dospěl k poznání, že celý tento vesmír/*brahmāṁḍa* je uvnitř poznání/„vše“, potom ono Jediné, které je v „mnohém“, vyvstalo jakožto pocit „já jsem“. Potom se toto bez-myšlenkovité Jedno, které je mimo jakoukoli představivost, stalo zdánlivým naslouchajícím. To je potřeba jasně pochopit. (Tedy ani tento pocit „já jsem“ není ještě

konečnou Pravdou.)

29. पिंडासारिखी ब्रह्मांडरचना। कोण आणितो अनुमान।
 ब्रह्मांडी पदार्थ नाना। ते पिंडीं कैचे ॥ २९ ॥
piṅḍāsārikhī brahmāṅḍaracanā | koṇa āṇito anumānā |
brahmāṅḍīm padārtha nānā | te piṅḍīm kairce || 29 ||

How can anyone conclude that this constructed *pinda* is like this constructed *brahmāṅḍa*? How can these ‘many’ objects that are in the *brahmāṅḍa* also in the *pinda*?

Jak může někdo tvrdit, že složení *pindy* je stejné jako složení *brahmāṅḍy*? Jak mohou tyto „mnohé“ objekty, které jsou v *brahmāṅḍě*, být obsaženy také v *pindě*?

30. औटकोटी भुतावळी। औटकोटी तीर्थावळी।
 औटकोटी मंत्रावळी। पिंडीं कोठें ॥ ३० ॥
auṭakoṭī bhutāvalī | auṭakoṭī tīrthāvalī |
auṭakoṭī mantrāvalī | piṅḍīm koṭhem || 30 ||

It is said in the scriptures that there are three and a half *koti beings in this world; three and a half *koti* places of pilgrimage and three and a half *koti* mantras. Where are they in the *pinda*? *(*koti* means ten million. But *koti* also means that most excellent reply and in *vedānta* that is then pure *sattwa guna* or knowing. It is the base upon which this world appears. This three and a half *koti* represents the this ‘word’ or *aum*; these are the three states of waking/*raja*, dream/*sattwa*, sleep/*tama* and the half is this state of knowing or pure *sattwa* that is represented by the point above the *aum* symbol. Therefore contained within this ‘word’ *aum* or ‘speech’ there is everything, including the ‘many’ beings, pilgrimage places and *mantras*. Understand in this way. If you take *koti* as ten million then, how can these be in the *pinda*?

Ve svatých textech se píše, že v tomto světě existuje tři a půl *kóti bytostí, tři a půl *kóti* poutních míst a tři a půl *kóti* manter. Jak se mohou vejít do *pindy*? *(*Kóti* je 10 milionů. Ale *kóti* znamená také tu nejlepší možnou odpověď a ve *védántě* je tím myšlena čirá *satva guna* či poznání. Je to základní podstata, z níž vyvstává tento svět. Číslo 3,5 *kóti* představuje „slovo“, čili posvátnou slabiku *óm/aum*; jsou to tři stavy – bdění/*radža*, snění/*satva* a hluboký spánek/*tama* – a onou polovinou je stav čiré *satvy* čili poznání, který je znázorněn bodem nad symbolem pro slabiku *óm/*. Proto v tomto „slovu“ *aum* či v „řeči“ je obsaženo vše, včetně „mnoha“ bytostí, poutních míst a *manter*. Toto je pravý význam slova *kóti*, nikoli 10 milionů – jak by se jinak toto vše mohlo do *pindy* vejít?)

31. तेतीस कोटी सुरवर। अठ्यांसि सहस्र ऋषेश्वर।
 नवकोटी कात्यायेणीचा विचार। पिंडीं कोठें ॥ ३१ ॥
teṭisa koṭī suravara | aṭhyānsi sahastra ṛṣeśvara |
navakoṭī kātyāyeṇīcā vicāra | piṅḍīm koṭhem || 31 ||

It is said that there are thirty-three *koti* gods in the *brahmāṅḍa*. It is said that there are eighty-eight thousand *rishi* Lords. And it is said that there are nine *koti* *katyayana*. Where are these in the *pinda*? (The real meaning is that within the twenty-five divisions

of the five subtle elements, the three *gunas* and this knowing *guna* there are the ‘many’ gods. And within that Lord ie. *purush*, and this knowing, there are the ‘many’ *jivas* formed from the eighty-four principles and the four different forms of birth. And from within the five elements and four speeches and this pure *sattwa*, there comes the beating and killing in this world of the ‘many’. Creation can be divided up in this way, but then how will this ‘knowing’ or ‘most excellent reply’ be understood?)

Říká se, že v *brahmándě* je 33 *kóti* bohů. Říká se, že je 88 tisíc Pánů *Rišíů* (světců) a 9 *kóti* ničivých božstev/*katyayana*. Jak se mohou vejít do *pindy*? (Skutečný význam je ten, že v rámci rozdělení pěti jemných elementů, tří *gun* a čiré *satva guny*/poznání na 25 částí vzniklo „mnoho“ bohů. A „mnoho“ *džívů* vzniklo rozdělením *puruší*/Pána a tohoto poznání na 84 principy a 4 formy zrození. A z pěti elementů, čtyř řečí a čiré *satvy* vzniklo všechno ničení a zabíjení v tomto světě „mnohosti“. Takto se dá dělit stvořený vesmír, ale jak by potom bylo možné pochopit toto „poznání“ a tuto *kóti*/„nejlepší možnou odpověď“?)

32. च्यामुंडा छप्पन्न कोटी। कित्येक जीव कोट्यानुकोटी।

चौच्यासी लक्ष योनींची दाटी। पिंडीं कोठें ॥ ३२ ॥

cyāmuṅḍā chappanna koṭī | kityeka jīva koṭyānukoṭī |

cauṛyāsi lakṣa yonīmīcī dāṭī | piṅḍīm koṭherīm || 32 ||

It is said there are fifty-six *koti* goddesses/*chamundas* and that One within the ‘many’ has become the billions upon billions of different creatures in the *brahmānda*; it is said there are 8.4 *laksha* types of species in the *brahmānda*. Where are these in the *pinda*? (The inner meaning is that, within the twenty-five subtle and gross principles, the four bodies, knowledge and ignorance, and the knowing of pure *sattwa* there are the *chamundas* ie. those confined to a skin or body. Then that One within the ‘many’ has become the countless *jivas* due to the mixing of pure knowledge and ignorance. And there are the *jivas* due to placing ones attention ie. *laksha*, on these eighty-four principles that make up a gross body; see. 17.8,9)

Říká se, že existuje 56 *kóti* bohyň/*čámundá* a že toto Jedno se v „mnohém“ proměnilo v miliardy miliard rozličných stvoření *brahmándy*. Říká se, že v *brahmándě* existuje 8,4 *lakšů* druhů bytostí (*lakša* = sto tisíc, ale také pozornost, cíl – pozn. překl. do češtiny). Jak se mohou vejít do *pindy*? (Skutečný význam je ten, že uvnitř dvaceti pěti jemných a hrubých principů, čtyř těl, poznání a nevědomosti a poznání čiré *satvy* jsou *čámundá* – tedy bytosti uvězněné v kůži či v těle. Tím se ono Jediné, v důsledku smísení čirého poznání s nevědomostí, stalo v „mnohosti“ nespočetným množstvím *džívů*. *Džívové* jsou tu proto, že je tu pozornost/*lakša* zaměřená na tyto 84 principy, které vytvářejí hrubé tělo; viz 17.8.9)

33. ब्रह्मांडीं पदार्थ निर्माण जाले। पृथकाकारें वेगळाले।

तेहि तितुके निरोपिले। पाहिजेत पिंडीं ॥ ३३ ॥

brahmāṅḍīm padārtha nirmāṇa jāle | pṛthakākāreṁ vegalāle |

tehi tituke niropile | pāhijeta piṅḍīm || 33 ||

Within the *brahmānda* there is this created ‘object’ and the ‘many’ different forms separate from this (depending on where you place your attention; if you look out, you will see the ‘many’ and if you look in, you will perceive this one moving form). And it

should also be explained how that thoughtless Reality is within the *pinda*?

V brahmándě je tento stvořený „objekt“ a také „mnoho“ odlišných forem, které jsou od něj odděleny. (Záleží na tom, kam zaměříš pozornost: když se díváš ven, vidíš „mnohost“ a když se díváš dovnitř, vnímáš tuto jedinou pohyblivou formu.) Mohl bys mi také vyložit, jak může být tato bez-myšlenkovitá Skutečnost uvnitř *pindy*?

34. जितुक्या औषधी तितुकीं फले। नाना प्रकारीं रसालें।
 नाना बीजें धान्यें सकळें। पिंडीं निरोपावीं ॥ ३४ ॥
jitukyā auśadhī titukīṁ phale | nānā prakārīṁ rasāleṁ |
nānā bījēṁ dhānyēṁ sakāḷēṁ | piṇḍīṁ niropāvīṁ || 34 ||

It all depends upon which remedy you use. If you use the ‘many’ medicines (ie. [opinions and conjectures](#)) then, you will remain in body consciousness. And if, ‘I am He’ is used then, you will be He. Within these bitter ways of the ‘many’ there is this sweet juice of ‘I am’. Therefore the ‘many’ seeds (ie. [concepts](#)) within the *pinda* should be understood by this ‘all’ (put away the names and forms ie. the ‘many’ seeds of this gross creation, and rest in this knowing and the conviction, ‘I am He’. This is the proper medicine).

Vše záleží na tom, jaký lék použiješ. Použiješ-li „mnoho“ léků (tedy názorů a domněnek), potom zůstáváš v tělesném vědomí. A pokud použiješ lék „já jsem On“, potom budeš Jím. Vedle hořkých cest „mnohosti“ je tu také sladká šťáva „já jsem“. Proto je potřeba, aby toto „vše“ pochopilo „mnohost“ semen (tedy konceptů) uvnitř *pindy*. (Zapomeň na jména a formy, tedy „mnohá“ semena tohoto stvoření a spočivej v poznání a přesvědčení „já jsem On“. To je ta správná medicína.)

35. हें सांगतां पुरवेना। तरी उगेंचि बोलावेना।
 बोलिलें न येतां अनुमाना। लाजिरवाणें ॥ ३५ ॥
heṁ sāṅgatāṁ puravenā | tarī ugeṁci bolāvenā |
bolileṁ na yetāṁ anumānā | lājiravāṇēṁ || 35 ||

If that thoughtless Self had not been buried beneath these imaginings then, that still and silent *brahman* would have no need to ‘speak’ this remedy of ‘I am’. But if there is any conjecture whatsoever then, that should be put to shame by this ‘speech’.

Pokud ono bez-myšlenkovité Já není pohřbeno pod nánosem představ, potom toto klidné a tiché *brahman* nijak nepotřebuje „mluvit“ pomocí léku „já jsem“. Ale pokud je tu jakákoli pochybnost, tak je nutné ji touto „řečí“ zahanbit a zahnat.

36. तरी हें निरोपिलें नवचे। फुकट बोलतां काय वेचे।
 याकारणें अनुमानाचें। कार्य नाही ॥ ३६ ॥
tarī heṁ niropileṁ navace | phukaṭa bolatāṁ kāya vece |
yākāraṇēṁ anumānācēṁ | kārya nāhīṁ || 36 ||

Even if that thoughtless discourse has not come, why should this ‘speech’ select these worthless conjectures? By means of this ‘speech’, you come to understand that, ‘He does everything’ and then there are not all these actions formed from conjecture. (There is just this one moving action or *chaitanya* when there is this thought, ‘I am’ and there is not the worthless chatter within like, “I did this and I didn’t do that” etc.etc.).

I kdyby tu dosud nebyla tato bez-myšlenkovitá promluva, proč by tato „řeč“ měla dávat přednost bezcenným domněnkám a pochybám? Pomocí této „řeči“ pochopíš, že „On dělá vše“ a že tu žádné činnosti vykonané pochybnostmi a domněnkami vůbec nejsou. (Je-li tu myšlenka „já jsem“, potom tu je pouze tato jediná činnost pohybu *čajtanja* a žádné bezcenné žvanění jako „Já jsem udělal tohle, já jsem udělal tamto...“ tu vůbec není.)

37. पांच भूतें ते ब्रह्मांडीं। आणि पांचचि वर्तती पिंडीं।
याची पाहावी रोकडी। प्रचीत आतां ॥ ३७ ॥

*pāñca bhūteṃ te brahmāṇḍīṃ | āṇi pāñcaci vartatī piṇḍīṃ |
yācī pāhāvī rokaḍī | pracīta ātāṃ || 37 ||*

There is that Reality and the five great elements within this *brahmāṇḍa* and when there is this mixing of these five elements (ie. *objectivity*) then, that One stays in the *pinda*. Therefore now this ever present *sagun* ‘experience’ should be known

V brahmánde je Skutečnost a pět elementů. Dojde-li k promíchání pěti elementů (*tedy ke vzniku objektů*), potom se ono Jedno ocitlo v *pindě*. Nyní je proto potřeba poznat tuto vždy přítomnou „zkušenost“ *saguna*.

38. पांचा भूतांचे ब्रह्मांड। आणी पंचभूतिक हें पिंड।
यावेगळें तें उदंड। अनुमानज्ञान ॥ ३८ ॥

*pāñcā bhūtāñce brahmāṇḍa | āṇi pañcabhūtika heṃ piṇḍa |
yāvegaḷeṃ teṃ udaṇḍa | anumānajñāna || 38 ||*

There is that thoughtless *swarup* and this *brahmāṇḍa* made of the five elements and the *pinda* made of the five elements. But without this ‘speech’, that vast *paramatma* becomes merely this guesswork and conjecture.

Je tu bez-myšlenkovitá *svarúpa* a je tu *brahmánda* složená z pěti elementů a také *pinda* složená z pěti elementů. Ale bez této „řeči“ se stává toto nezměrné *paramátma* pouhou domněnkou.

39. जितुकें अनुमानाचें बोलणें। तितुकें वमनप्राये त्यागणें।
निश्चयात्मक तेंचि बोलणें। प्रत्ययाचें ॥ ३९ ॥

*jitukeṃ anumāñacēṃ bolaṇeṃ | titukeṃ vamanaprāye tyāgaṇeṃ |
niścayātmaka teṃci bolaṇeṃ | pratyayācēṃ || 39 ||*

Whatever conjecture has appeared upon this ‘speech’, this only is to be given up as if it was vomit. Then definitely there will be this ‘speech’ of that *nirgun* understanding.

Jakýchkoli pochybností či domněnek, které vyvstanou v této „řeči“, je potřeba se zbavit, jako by to byly zvratky. Potom je jisté, že tu bude „řeč“ tohoto *nirguna* pochopení.

40. जेंचि पिंडीं तेंचि ब्रह्मांडीं। प्रचित नाही कीं रोकडी।
पंचभूतांची तांतडी। दोहीकडे ॥ ४० ॥

*jeṃci piṇḍīṃ teṃci brahmāṇḍīṃ | pracita nāhīṃ kīṃ rokaḍī |
pañcabhūtāñci tāṃtaḍī | dohīkaḍe || 40 ||*

Whatever is in the *pinda* is in the *brahmāṇḍa*. But how can this be perceived without the

sagun ‘experience’? For without this ‘experience’, there are these *two bodies and the hurriedness of the five elements (names and forms and conjectures). *(The individual body/*pinda* and this universal body/*brahmanda*)

Vše, co je v *pindě*, je i v *brahmándě*. Ale jak to může být vnímáno bez „zkušenosti“ *saguna*? Protože bez této „zkušenosti“ jsou tu jen tato *dvě těla a shon pěti elementů (jména, formy a domněnky). *(Individuální tělo/*pinda* a univerzální tělo/*brahmánda*.)

41. म्हणोनि देहीचें थानमान। हा तों अवघाचि अनुमान।

आतां येक समाधान। मुख्य तें कैसें ॥ ४१ ॥

mhaṇoni dehīceṁ thānamāna | hā toṁ avaghāci anumāna |

ātām yeka samādhāna | mukhya teṁ kaisēṁ || 41 ||

Therefore when you give respect to these two bodies of *pinda* and *brahmanda*, then thoughtlessness becomes all these conjectures and then, how can this ‘now’ be that *samadhan* of the One?

A proto když přikládáš váhu těmto dvěma tělům, *pindě* a *brahmándě*, potom se bezmyšlenkovitost stane všemi těmi pochybnostmi a domněnkami. Jak by potom toto „ted“ mohlo být spokojeností/*samádhan* onoho Jediného?

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

अनुमाननिर्शाननाम समास पांचवा ॥ ५ ॥ ९.५

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

anumānanirśānanāma samāsa pāñcavā || 5 || 9.5

Tímto končí 5. kapitola 9. dásaky knihy Dásbódh s názvem „Odstranění domněnek“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2016

9.6 Promluva o gunách a formě

समास सहावा : गुणरूपनिरूपण

samāsa sahāvā : guṇarūpanirūpaṇa

Discourse on the gunas and form

|| Śrī Rām ||

1. आकाश जैसे निराकार। तैसा ब्रह्माचा विचार।
तेथें वायोचा विकार। तैसी मूळमाया ॥ १ ॥

*ākāśa jaiseṁ nirākāra | taisā brahmācā vicāra |
tetheṁ vāyocā vikāra | taisī mūlamāyā || 1 ||*

When this great element space is that formless *svarup* then, there is the thoughtlessness of *brahman*. And when that thoughtless ‘there’ is like the wind then, there is *mula maya*. (This is the subtle relationship of *prakruti* and *purush*. But when there is no wind/*prakruti* then, that space/*purush* is not ie. witnessing is not, and there is the thoughtless Self. And when the wind is then, thoughtlessness is not and there is witnessing and the ‘I am’ feeling)

Jakmile se prostor (nejjemnější element) stane bezforemnou *svarúpu*, pak zavládne bezmyšlenkovitost (stavu) *brahman*. A když se (naopak) tato bezmyšlenkovitost „tam“ stává větrem, potom je to *múla mája* (Toto je jemný vztah *prakruti* a *puruši*. Ale když tu není žádný vítr/*prakruti*, pak tu není ani prostor/*puruša*, tj. nedochází k pozorování a je tam přítomné bezmyšlenkovité Já. A když je tu vítr, dochází k pozorování a pocitu „já jsem“ a tudíž bezmyšlenkovitost není „přítomna“).

2. हें दासबोधीं असे बोलिलें। ज्ञानदशकीं प्रांजळ केलें।
मूळमायेत दाखविलें। पंचभूतिक ॥ २ ॥

*heṁ dāsabodhīṁ ase bolileṁ | jñānadaśakīṁ prāñjaḷa keleṁ |
mūlamāyēnta dākhavileṁ | pañcabhūtika || 2 ||*

That thoughtlessness and this ‘speech’ are within these words of the *dasbodh*. But these have been made into this knowledge of the ten senses and there has appeared the sense objects (ie. *body consciousness*). The *dasbodh* has been shown that within this ‘speech’ of *mula maya*, there is that thoughtless Self and these objects made of the five elements.

Tato bezmyšlenkovitost a tato „řeč“ jsou součástí těchto slov knihy *Dásbódh*. Avšak

slova byla přeměněna v poznání deseti smyslů a objevily se smyslové objekty (tj. tělesné vědomí). V *Dásbódhu* (v *dášace 7 a 8*) bylo ukázáno, že uvnitř této „řeči“ *múla máji* (základní iluze) je toto bezmyslenkovité Já a rovněž tyto objekty utvořené z pěti elementů.

3. तेथें जाणीव तो सत्वगुण। मध्य तो रजोगुण।
नेणीव तमोगुण। जाणिजे श्रोतीं ॥ ३ ॥
tetheṁ jāṇīva to satvaguna | madhya to rajoguna |
neṇīva tamoguna | jāṇije śrotīṁ || 3 ||

When ‘there’ is knowing then, there is that *brahman* and the *sattva guna*. And in the middle, there is that *brahman* and *rajo guna*. And when there is no knowing then, there is that *brahman* and *tamo guna*. Therefore the good listener should know that *brahman*.

Tam, kde je poznání, je *brahman* a *sattva guna*. Uprostřed je *brahman* a *radža guna*; a tam, kde je nevědomost, tam je *brahman* a *tama guna*. Proto by měl dobrý posluchač znát *brahman*.

4. म्हणाल तेथें कैची जाणीव। तरी ऐका याचा अभिप्राव।
पिंडीं माहाकारण देहीं सर्व। साक्षिणी अवस्था ॥ ४ ॥
mhaṇāla tetheṁ kaimcī jāṇīva | tarī aikā yācā abhiprāva |
piṇḍīṁ māhākāraṇa dehīṁ sarva | sāksṇīṇī avasthā || 4 ||

If it is asked, “What is this knowing that has appeared upon the *brahman*?” Then just listen and you will come to learn the importance of this ‘speech’. This ‘speech’ or knowing that is within the *pinda* is called the supra-causal/*maha-karana*. In this supra-causal body there is this ‘all’ and therefore there is this state of witnessing (this ‘all’ is the witnessed).

Vnesete-li otázku: „Co je tím poznáním, které se navršilo na *brahman*?“, pak prostě naslouchejte a přijďte na to, jak důležitá je tato „řeč“/„já jsem“. Tato „řeč“ neboli poznání, které je uvnitř těla (*pinda*) se nazývá supra-kauzální tělo (*máhákárana*). V něm je toto „vše“ a proto je tam stav pozorování (*toto „vše“ je pozorováno*).

5. तैसी मूलप्रकृती ब्रह्मांडींचें। देह माहाकारण साचें।
म्हणोन तेथेंजाणीवेचें। अधिष्ठान आलें ॥ ५ ॥
taisī mūlaprakṛtī brahmāṇḍīṅcēṁ | deha māhākāraṇa sācēṁ |
mhaṇona tetheṁjāṇīvecēṁ | adhiṣṭhāna ālēṁ || 5 ||

And this *maha-karana* body within the *pinda* is truly the *mula prakṛti/maya* of the *brahmanda* and in this way, there is this state of witnessing (ie. the One Witness is seeing the *brahmanda* and the *pinda* within it). Therefore that *brahman* ‘there’ has become this substratum ‘here’ (ie. *purush/prakṛti*) from which knowing takes place.²¹

²¹ *siddharameshwar maharaj*- Space is not the fifth element but is knowledge. Supra-causal and causal bodies are also not bodies but are knowledge. Earth, water, fire and wind are the four elements and the two bodies are gross and subtle. The concept of space is relative to the other four elements and the concept of causal and supra-causal bodies is relative to the other two bodies. These concepts are only to make the understanding easier.

A *máhá-káрана* uvnitř těla je vlastně *mája brahmándy/múla prakruti*, a tímto způsobem tu probíhá pozorování (tj. *Samojediný Svědek vnímá/chápe brahmándu* a tělo uvnitř ní). Proto *brahman* „tam“ se stal živnou půdou přítomného „tady“ (tj. *puruša/prakruti*), ze které raší poznání.²²

6. असो मूलमायेभीतरि। गुप्त त्रिगुण वास करी।
 पष्ट होती संधी चतुरी। जाणावी गुणक्षोभिणी ॥ ६ ॥
aso mūlamāyebhītarīm | gupta triguṇa vāsa karī |
paṣṭa hotī saṁdhī caturīm | jāṇāvī guṇakṣobhīṇī || 6 ||

Both that hidden *purush* (Witness) and these three *gunas* (as potential for manifestation) are staying within this *mula maya*. And when this space/*sandhi*²³ is clearly perceived within the other four elements then, it should be known as the ‘agitation of the *gunas*’/*guna-kshobini* (In *mula maya* the awakening of the *gunas* has not taken place and so we say that there is potential for manifestation. Here there is witnessing or effortless knowing and ‘I see myself everywhere’. When there is the slight ‘agitation of the *gunas*’ or *guna maya* then there is *sattva guna* or knowing and there is the appearance of something outside of myself. Then that imperceptible space becomes the object)

Skrytý Svědek (*puruša*) a tři *guny* (jakožto potenciál k projevu) jsou uvnitř *múla máji*. Jakmile je prostor/*sandhi* zřetelně vnímán také uvnitř dalších čtyř elementů, začnete si uvědomovat jakési „vyrušení *gun*“ neboli *guna-kšóbinī* (V *múla máje* došlo k probuzení *gun*, a tím je tu možnost projevu. Je tu pozorování neboli bezusilovné rozpoznávání a pocit „já se vidím všude“. Když tu je nepatrné „rozrušení *gun*“ neboli *guna mája*, pak tam je přítomna *sattva guna* neboli poznání a vyvstání něčeho mimo mne. Poté se tento nevnímátný prostor stává objektem).²⁴

7. जैस तृणाचा पोटराकळा। पुढें उकलोन होये मोकळा।
 तैसी मूलमाया अवलीळा। गुण प्रसवली ॥ ७ ॥
jaisa ṭṛṇācā poṭarākaḷā | puḍherṁ ukalona hoye mokaḷā |
taisī mūlamāyā avalīḷā | guṇa prasavalī || 7 ||

Then just like a closed grain that starts to split and open out, so too, *mula maya*

²²*Siddharamేశvar Mahārādž* – Prostor není pátý element, ale samotné poznání. Supra-kauzální tělo a kauzální tělo – to rovněž nejsou dvě těla, ale poznání. Země, voda, oheň a vítr jsou čtyři elementy a dvě (zbylá) těla, tj. hrubé a jemné tělo. Koncept prostoru se váže s dalšími čtyřmi elementy a koncept kauzálního a supra-kauzálního těla je spojen se zbylými dvěma těly (tj. hrubé a jemné tělo). Tyto koncepty jsou pouze určeny k snadnějšímu pochopení.

²³*siddharameshwar maharaj*- To do your daily prayers is not the chanting of the *gayatri mantra* but it is to recognize clearly and distinctly that space/*sandhi* between every action, every word and every thought. In that space there shines the light of the Self and to hold one’s attention there continuously, is what is meant by performing the *gayatri mantra*. Therefore, performing prayers is to understand the meaning conveyed by the words of the *gayatri* and to verify by your own experience that the light of the Self is there in that space. Otherwise, what will be achieved by merely reciting the words and not understanding the meaning?

²⁴*Siddharamేశvar Mahārādž* – Provádět pravidelné denní modlitby - to neznamená odzpívat si *gájatří mantru*, ale jasně a nesporně rozpoznat (volný) prostor/*sandhi* mezi každým činem, slovem a myšlenkou. V tomto prostoru září světlo Já a udržovat zde nepřetržitě pozornost je tím správným prováděním *gájatří mantry*. Proto prováděním modliteb je míněno správné pochopení významu slov *gájatří mantry*; pak si musíte na základě své vlastní zkušenosti ověřit, že světlo Já je v tomto prostoru (přítomné). Co lze jinak získat pouhým recitováním slov *mantry* a nepochopením jejího významu?

naturally expands into the *gunas*.

Podobně jako zavřené zrno začne pučet a rozvíjet se, tak se i *mūla māja* přirozeně rozvine do *gun*.

8. मूलमाया वायोस्वरूप। एक गुणक्षोभिणीचें रूप।
गुणविकार होतांचि अल्प। गुणक्षोभिणी बोलिजे ॥ ८ ॥
mūlamāyā vāyosvarūpa | aīka guṇakṣobhinīcēṁ rūpa |
guṇavikāra hotāṁci alpa | guṇakṣobhinī bolije || 8 ||

mula maya is this wind element along with that hidden *purush*. Listen (forget the objective world and just let that which is coming, come) and let there be this knowing form of *guna-kshobini*. In this way, *mula maya* has become the slightest of disturbances in the *gunas*.

mūla māja je element větru spolu se skrytým *purušou*. Poslouchejte a necht tu je tato forma poznání zvaná *guna-kšobinī* (zapomeňte na tento objektivní svět a nechte to, co přichází, přijít). Tímto způsobem se *mūla māja* stane těmi nejmenšími rozruchy *gun*.

9. पुढें जाणीव मध्यस्त नेणीव। मिश्रित चालिला स्वभाव।
तेथें मातृकास ठाव। शब्द जाला ॥ ९ ॥
puḍheṁ jāṇīva madhyasta neṇīva | miśrita cālilā svabhāva |
tetheṁ mātrkāsa ṭhāva | śabda jālā || 9 ||

Afterwards there is the spontaneous mixing together of this knowing/*sattva*, not knowing/*tama* and this combination is called *rajo guna*. But when that *brahman* is this place of *prakruti* then, there is this ‘word’.

Poté tu dojde k spontánnímu smíchání *sattva guny* (poznání) s *tama gunou* (nevědomost) a tato směs se nazývá *radža guna*. Avšak když se *brahman* stane tímto místem *prakruti*, přemění se ve „slovo“.

10. तो शब्दगुण आकाशीचा। ऐसा अभिप्राव येथीचा।
शब्देचि वेदशास्त्रांचा। आकार जाला ॥ १० ॥
to śabdaguṇa ākāśīcā | aisā abhiprāva yethīcā |
śabdeṁci vedasāstrāṁcā | ākāra jālā || 10 ||

When that *brahman* is this ‘word’ or pure *sattva guna* then, there is the importance of space/*akash* ‘here’. Afterwards due to this ‘word’, the *vedas* and *shasthras* (and the ‘many’ words) were formed.

Když je *brahman* tímto „slovem“ neboli ryzí *sattva gunou*, pak „zde“ nabývá na významu prostor/*ákáša*. Poté byly kvůli „slovu“ zformovány *védy*, *śāstry* (a “mnoho“ slov).

11. पंचभूतें त्रिगुणाकार। अवघा वायोचा विकार।
जाणीवनेणीवेचा विचार। वायोचि करितां ॥ ११ ॥
pañcabhūteṁ triguṇākāra | avaghā vāyocā vikāra |
jāṇīvanēṇīvecā vicāra | vāyoci karitām || 11 ||

As explained before, the five great elements dwell within these three *gunas* and therefore everything created is a modification of this wind (iee. *mula maya*). For on account of this wind, that pure thoughtless Self appears as this play of knowing/not knowing (ie. *rago guna* and objectification)

Jak jsem vysvětlil předtím, pět jemných elementů prodlévá uvnitř třech *gun*, a proto vše stvořené je modifikací *múla máji*/větru (základní iluze). Kvůli této iluzi/větru se toto ryzí bezmyslenkovité Já jeví jako hra poznání/nevědomosti (tj. *radžas guny* a objektivizace).

12. वायो नस्तां कैंची जाणीव। जाणीव नस्तां कैंची नेणीव।

जाणीवनेणीविस ठाव। वायोगुणों ॥ १२ ॥

vāyo nastāṁ kair̥ncī jāṇīva | jāṇīva nastāṁ kair̥ncī neṇīva |
jāṇīvanenīvesa thāva | vāyogunēm || 12 ||

If there is no wind then, how can there be knowing? And if knowing is not then, how can there be ‘not knowing’? Therefore this place of ‘knowing/knowing’ (this waking state of names and forms) is also due to this pure *sattva guna* of the wind.

Jestliže tam není iluze/vítr, jak tam může být poznání? A není-li tam poznání, jak tam může být „nevědomost“? Proto toto místo (tímto místem je myšlen bdělý stav plný jmen a forem) „poznání/nevědomosti“ tu je také díky této ryzí *sattva guně* základní iluze/větru.

13. जेथें मुळीच नाही चळण। तेथें कैचें जाणीवलक्षण।

म्हणोनि वायोचा गुण। नेमस्त जाणावा ॥ १३ ॥

jether̥m muḷīca nāhī caḷaṇa | tether̥m kair̥ncem jāṇīvalakṣaṇa |
mhaṇoni vāyocā guṇa | nemasta jāṇāvā || 13 ||

If ‘here’ at the root, there is absolutely no movement then, how can this attention of knowing be ‘there’? (Without movement there is no thing to know). Therefore, one should know this calm pure *sattva guna* of the wind.

Pokud „zde“ ve zdroji není sebemenší pohyb, potom jak „tam“ může být soustředěnost samotného poznání? (Bez pohybu tam není nic, co by něco znalo). Proto je třeba, abyste znali tuto tichou ryzí *sattva gunu* základní iluze/větru.

14. येकापासून येक जालें। हें येक उगेंचि दिसोन आलें।

स्वरूप मुळीच भासलें। त्रिगुणभूतांचें ॥ १४ ॥

yekāpāsūna yeka jāler̥n | her̥m yeka uger̥nci disona āler̥n |
svarūpa muḷīca bhāsaler̥n | triguṇabhūtānceṁ || 14 ||

From that One *brahman*, another has appeared and then that One still and silent Self started to see. Afterwards that One *svarup* at the root appeared as the three *gunas* and the great elements. (From One came the two; from the two came the three; from the three came the five and from the five came the ‘many’)

Ze Samojediného *brahman* vyvstalo něco dalšího a toto Samojediné klidné a tiché Já začalo vnímat. Poté přirozenost/*svarūpa* Samojediného, jež je v samotném zdroji, vyvstala v podobě třech *gun* a pěti jemných elementů. (Z Jednoho vzešly dvě (prakrti/pu-

ruša); z dvou vzešly tři (*guṇy*); z třech vzešlo pět (elementů) a z pěti vyvstalo „mnoho“ (objektů).

15. ऐसा हा मुळींचा कर्दमु। पुढें पष्टतेचा अनुक्रम।
सांगतां येकापासून येक उगमु। हें हि खरें ॥ १५ ॥
aisā hā muḷīṅcā kardamu | puḍheṁ paṣṭatecā anukramu |
sāṅgatāṁ yekāpāsūna yeka ugamu | heṁ hi khareṁ || 15 ||

In this way, there is that thoughtless Self and this *mix of *mula maya* at the root and afterwards there is the process of it becoming manifest. And when this process is reversed then, this *mula maya* returns to that One and there is only thoughtlessness.
*(*mula purush* mixed and apparently inseparable from His *mula maya*)

Tímto způsobem se uskutečňuje projev tohoto bezmyšlenkovitého Já; během tohoto procesu je *múla puruša* nejprve zdánlivě oddělen od Své *múla máji* (*prakruti*) a poté se stane projeveným. A je-li tento proces opačný, pak se *múla mája* vrací do Samojediného Já a (*zůstává*) tu pouze bezmyšlenkovitost.

16. वायोच कर्दम बोलिला। तयापासून अग्नि जाला।
तोहि पाहातां देखिला। कर्दमुचि ॥ १६ ॥
vāyoca kardama bolilā | tayāpāsūna agni jālā |
tohi pāhātāṁ dekhilā | kardamuci || 16 ||

This mix of the wind is this ‘speech’ and from this there comes the fire element (ie. *something is there outside of myself*). But when you examine this fire element, you understand that it is also this mix of *prakruti/purush*.

Tato směs *múla máji*/větru je touto „řečí“ a od ní přichází element ohně (tj. *něco je tam mimo mne*). Když však prozkoumáte element ohně, pochopíte, že tu je taktéž směs *prakruti/puruši*.

17. अग्निपासून जालें आप। तेंहि कर्दमस्वरूप।
आपापासून पृथ्वीचें रूप। तेंहि कर्दमरूपी ॥ १७ ॥
agnipāsūna jāleṁ āpa | teṅhi kardamasvarūpa |
āpāpāsūna pṛthvīceṁ rūpa | teṅhi kardamarūpī || 17 ||

From the fire the water element appeared. But this is also this mix along with that thoughtless *swarup*. From the water the earth form has come and therefore, this is also within this mixed-form. (The original mix becomes more objective but everything has come from that One thoughtless *swarup* only. Then there is this mix of *prakruti/purush*, then the *guṇas*, then the elements and then the objects)

Z ohně se objevil element vody. Avšak toto je také směs smíchaná s bez-myšlenkovitou *swarúpou*. Z vody vzešel element země a tudíž i toto je součástí této smíchané formy. (Původní směs se stává víc a víc objektivní, nicméně vše vzešlo jediné z této Samojediné *swarúpy*, ze které nejprve vzejde tato směs *prakruti* a *puruši*, a poté přicházejí na řadu *guṇy*, pak elementy, a nakonec objekty/věci).

18. येथें आशंका उठिली। भूतांस जाणीव कोठें देखिली।

तरी भूतांत जाणीव हे ऐकिली। नाही वार्ता ॥ १८ ॥

*yethem āśamkā uṭhīlī | bhūtāṁsa jāṇīva koṭhem dekhilī |
tarī bhūtāṁta jāṇīva he aikilī | nāhīm vārtā || 18 ||*

Here, a doubt arises. “Where is this knowing that perceives these elements? If this knowing is within the elements then, I have not heard this mentioned before.”

Zde vyvstává pochybnost: „Kde je poznání (vědomí), jež vnímá tyto elementy? Jestliže je toto poznání uvnitř elementů, pak je třeba podotknout, že to nebylo dříve zmíněno.

19. जाणीव म्हणजे जाणतें चळण। तेंचि वायोचें लक्षण।

वायोआंगी सकळ गुण। मागां निरोपिलें ॥ १९ ॥

*jāṇīva mhaṇije jāṇateṁ caḷaṇa | teṁci vāyocēṁ lakṣaṇa |
vāyoāṅgīm sakala guṇa | māgām niropileṁ || 19 ||*

Knowing means ‘to know a movement’ and then that Reality has become like this wind (ie. Knower, knowing and known). Therefore as was explained previously, in the body of this wind (ie. one moving form) there is this ‘all’ *guna* of pure *sattwa* (ie. ‘All is myself’. And when you take a little step out of yourself then, there appears an object outside of myself ie. *sattwa guna*).

Poznání/vědomí značí „poznat pohyb“ a pak se Skutečnost stane jako (by) vítr/*mūla māja* (tj. trojice - Znalec, rozpoznávání a to poznané). Proto jak bylo vysvětleno dříve, v těle pohyblivé formy/větru je *sattva guna* „všeho“ (tj. „Vše je mé já. A když učiním malý krok ze svého já, potom se objeví věc/objekt mimo mne samotného neboli mimo *sattva gunu*/vše).

20. म्हणोन जाणीवनेणीवमिश्रीत। अवघें चालिलें पंचभूत।

म्हणोनियां भूतांत। जाणीव असे ॥ २० ॥

*mhaṇona jāṇīvaneṇīvamīśrīta | avagheṁ cālileṁ pañcabhūta |
mhaṇoniyāṁ bhūtāṁta | jāṇīva ase || 20 ||*

Therefore because of this knowing *sattwa guna* there can be the mixing of knowing and not-knowing and then there can be the functioning of the five great elements and then everything can appear. Therefore your question is answered; within the elements there is this knowing.

Proto jen díky vědoucí *sattva guně* tam může existovat směs poznání a nevědomosti (*radžas guna*) a taktéž fungování pěti jemných elementů; a až potom se mnohé může projevit. Tímto je tedy vaše pochybnost/otázka vyjasněna; samotné poznání je uvnitř pěti elementů.

21. कोठें दिसे कोठें न दिसे। परी तें भूतीं व्यापून असे।

तिक्षण बुद्धी करितां भासे। स्थूल सुक्ष्म ॥ २१ ॥

*koṭhem dise koṭhem na dise | parī teṁ bhūtīṁ vyāpūna ase |
tikṣaṇa buddhī karitāṁ bhāse | sthūla sukṣma || 21 ||*

In some places it sees and in some places it does not see but this knowing is within and pervades these elements.²⁵ And when your *buddhi* is sharp like a sword then, you can

²⁵ *siddharameshwar maharaj*- In man and other animate beings, this living principle is very clearly evident

make these gross appearances into that subtle *brahman* by means of this knowing (the *buddhi* decides if it is real or false. If he decides the gross is false then, he will not care for it and then naturally knowing sees and while remaining in this knowing, this also will go off, of its own accord).

Na některých místech to poznává a na jiných ne, avšak toto poznání je uvnitř a prostupuje všemi elementy²⁶. A když je vaše *buddhi* ostré jako břitva, můžete transcendovat tyto hrubohmotné objekty v jemné *brahman* pomocí tohoto poznání/vědomí (*buddhi* rozhodne, zda je něco skutečné či falešné. Jestliže rozhodne, že hrubohmotné je falešné, pak se o to již nestará a pak přirozeně samotné poznání/vědomí vnímá a chápe, a zatímco přetrváváte v tomto poznání/vědomí, i ono se samo od sebe vytratí).

22. पंचभूतै आकारली। भूती भूतै कालवली।
तरी पाहातं भासली। येक स्थूल येक सूक्ष्म ॥ २२ ॥
pañcabhūtaim ākārālī | bhūtīm bhūtaim kālavālīm |
tārī pāhātam bhāsalīm | yeka sthūla yeka sūkṣma || 22 ||

These five great elements have become the many different forms due to the *mixing of each element with the other elements. And so that One subtle *brahman* has appeared as a gross body/*jīva*. *(See 8.4; When each element contains one eighth of each other element and half of its own when it becomes gross)

Těchto pět jemných elementů se stalo mnoha různými formami vzhledem k promíchání každého z elementů s dalšími elementy. A tak se toto Samojediné jemné *brahman* zjevilo jako hrubé tělo/*džíva*. (viz. 8.4.; Pokud každý element obsahuje jednu osminu každého dalšího elementu a polovinu své vlastní podstaty, pak se stane hrubohmotným).

23. निरोधवायो न भासे। तैसी जणीव न दिसे।
न दिसे परी ते असे। भूतरूपे ॥ २३ ॥
nīrodhavāyo na bhāse | taisī jaṇīva na dise |
na dise parī te ase | bhūtarūpeṁ || 23 ||

But just as a still wind has no appearance, so too, this knowing of the *sattwa guna* does not see the ‘many’ forms of this world. Though no world is seen still, that Reality

---

but in inanimate objects, its nature is not clearly seen. This is not the effect or fault of this living principle; this is the effect and fault of the limiting concept. Observe the water that rises out of a fountain. The water gushing out from the fountain is vibrant and active. This is the effect of the limiting concept/form of the fountain. And in a tank, the still water appears dense and calm. This is the effect of the limiting concept of the tank. In reality, water is neither only moving nor only still. In the same way, this one form of the living principle pervades the whole living and non-living creation. This living principle, due to the limiting knowing faculty (ie. brain), is the cause of sentience in man but in other objects because there is no existence of the limiting knowing faculty, there is insentience.

²⁶ *Siddharaméšvar Mahārādž*: V člověku a dalších živých bytostech je tento vitální princip zcela patrný, avšak v neživých objektech není podstata tohoto principu zcela zřejmá. To není následek či chyba tohoto vitálního principu; to je následek a chyba limitujícího konceptu. Sledujte vodu, jež tryská z fontány. Tato voda tryskající z fontány je vibrující a aktivní. To je následek limitujícího konceptu/formy fontány. Na rozdíl od toho voda v nádrži vypadá kompaktně a klidně. To je následek limitujícího konceptu nádrže. Ve skutečnosti však voda není ani pouze tekoucí/v pohybu, ani pouze stojatá/v klidu. Stejně tak tato samojediná forma vitálního principu prostupuje celou živou a neživou přírodou/stvořením. Tento vitální princip je v důsledku limitující rozpoznávající schopnosti/mozku člověka příčinou cítění/vnímání, avšak co se týče ostatních (neživých) objektů, tam je v důsledku neexistence limitující rozpoznávající schopnosti necítěním/nevnímáním)

is there along with this wind element (ie. *purush/prakruti* and the ‘all’ is perceived).

Avšak stejně jako se klidný vítr nijak neprojevuje, tak i poznání/vědomí *sattva guny* nevnímá „mnoho-foremnost“ tohoto světa. Skutečnost je tam spolu s elementem větru, přestože není vnímán žádný svět (tj. *není vnímáno nic víc než puruša/prakruti* a “vše”).

24. निरोधवायो न भासे। तैसी जणीव न दिसे।
न दिसे परी ते असे। भूतरूपे ॥ २३ ॥
nīrodhavāyo na bhāse | taisī jaṇīva na dise |
na dise parī te ase | bhūtarūpeṁ || 23 ||

And just as fire is in wood but it is not seen (ie. *an un-manifest potential exists*), so too, this knowing is in the still wind but has not appeared (ie. *knowing is there as un-manifest potential within this wind and guna maya makes it begin to manifest*). Like this is this knowing, but the *jīva* within that One *brahman* cannot behold this.

A jako je oheň ve dřevě, ale není vidět, tak není zjevné také toto vědomí obsažené v nehybném větru (tj. *vědomí je tam jako neprojevený potenciál uvnitř elementu větru, a guna mája ho učiní projevu možným*). Takové je toto vědomí, ale *džíva* uvnitř Samojediného *brahman* toto nedokáže spatřit.

25. भूते वेगळालीं दिसती। पाहातां येकचि भासती।
बहुत धूर्तपणे प्रचिती। वोळखावी ॥ २५ ॥
bhūteṁ vegalālīm̐ disatī | pāhātām̐ yekaci bhāsatī |
bahuta dhūrtapaṇeṁ pracitī | volakhāvī || 25 ||

These great elements are understood when separated out by *vivek* and then you can understand that the One (*nirguna*) has appeared Itself as Its reflection, this *sagun* form. Therefore this ‘all’ within this ‘experience’ should be recognized through wisdom.

Jemné elementy jsou pochopeny poté, kdy jsou vyseparovány pomocí rozlišovací schopnosti/*vivéka*. Poté dokážete pochopit, že Samojediné (*nirguna*) se Samo o sobě zjevilo jako Vlastní odraz, tedy jako *saguna* forma. Proto by mělo být prostřednictvím moudrého nahlížení rozpoznáno toto „vše“ uvnitř této „zkušenosti“.

26. ब्रह्मापासुन मूलमाया। मूलमायेपासून गुणमाया।
गुणमायेपासून तया। गुणास जन्म ॥ २६ ॥
brahmāpāsuna mūlamāyā | mūlamāyepāsūna guṇamāyā |
guṇamāyepāsūna tayā | guṇāsa janma || 26 ||

From *brahman* has come *mula maya* and from *mula maya* there has come *guna maya*. Then from *guna maya*, the *gunas* are born.

Z *brahman* vzešla *mūla mája* a z ní vzešla *guna mája*. A z *guna máji* jsou zrozeny *guny*.

27. गुणापासूनियां भूते पावली। पष्ट दशेतें।
ऐसीयांचीं रूपें समस्तें। निरोपिलीं ॥ २७ ॥
guṇāpāsūniyām̐ bhūteṁ pāvalī | paṣṭa daśeteṁ |

aisīyāmcīm rūpeṁ samastem | niropilīm || 27 ||

From the *gunas* the five great elements acquire a manifest state and they appear before the ten senses. In this way these ‘many’ forms have appeared from this ‘speech’.

Z *gun* získá projev všech pět elementů a ty se pak (hmotně) zjeví před pěti smysly. Tímto způsobem z “řeči“ vyvstalo „mnoho“ různých forem.

28. आकाश गुणापासून जालें। हें कदापी नाही घडलें।
शब्दगुणास कल्पिलें। आकाश वायां ॥ २८ ॥
ākāśa guṇāpāsūna jālem | hem kadāpī nāhī ghaḍalem |
śabdaguṇāsa kalpilem | ākāśa vāyām || 28 ||

When from this pure *sattva guṇa*, space appears (ie. when the imperceptible space becomes the object then there is the knowing *sattva guṇa* and the pure *sattva* disappears), then that thoughtless *svaṛup* cannot be accomplished. For then that thoughtless is imagined as this ‘word’ and so there is space and this wind.

Když se z ryzí *sattva guṇy* objevil prostor (tj. když se nevnímátný prostor stává objektem, pak je tu vědomá *sattva guṇa*, a ryzí *sattva guṇa* zmizí), pak tato bezmyšlenkovitá *svaṛúpa* nemůže být dosažena, protože je představována jako „slovo“, a tudíž je tu element prostoru a větru/*múla máji*.

29. येक सांगतां येकचि भावी। उगीच करी गथागोवी।
तया वेड्याची उगवी। कोणें करावी ॥ २९ ॥
yeka sāṅgatām yekaci bhāvī | uḡīca karī gathāgovī |
tayā veḍyācī ugavī | koṇem karāvī || 29 ||

That One either understands thoughtlessness or that One becomes a *jīva* and starts imagining and unnecessarily creates this great entanglement. Then who can release that One from this mad confusion?

Samojediné Já buďto chápe bezmyšlenkovitou *svaṛúpu*, nebo se stává *džívou*, a začne si všelico představovat a nadbytečně vytváří velkou spleť. Kdo Ho pak dokáže zbavit tohoto šíleného zmatku?

30. सिकविल्यां हि कळेना। उमजविल्यां हि उमजेना।
दृष्टांतेंहि तर्केना। मंदरूप ॥ ३० ॥
sikavilyām hi kaḷenā | umajavilyām hi umajenā |
drṣṭāntēmhi tarkenā | maṅdarūpa || 30 ||

Even if he is taught, still that *nirgun* cannot be understood. And even if he understands still, he has not *understood (He is beyond understanding and cannot be made an object of understanding). Even this *sagun* form cannot be realized if you apply the logic of these similes (the similes can only be used to infer this ‘I am’, to coax the mind into dropping its logic and perceiving that which remains). *(*maharaj*- how to kiss yourself? . . . if he says he understands then, he has not understood)

I když je žák poučen, přesto tuto bezmyšlenkovitost/*nirguna* nemůže poznat. A i kdyby tomu porozuměl, přesto to *nechápe (Samojediné Já je mimo intelektuální chápání)

a nelze z toho učinit objekt k porozumění). Dokonce nelze pochopit ani tuto *saguna* formu, pokud k tomu použijete logiku těchto přirovnání (přirovnání lze pouze použít k vyvození pocitu „já jsem“, tedy dostat mysl k momentu, kdy opustí svou logičnost a vnímá to, co zůstává).*(*maharaj*- how to kiss yourself? . . . if he says he understands then, he has not understood)

31. भूतांहून भूत थोर। हा हि दाविला विचार।
परी भूतांवडिल स्वतंत्र। कोण आहे ॥ ३१ ॥
bhūtāmhūna bhūta thora | hā hi dāvilā vicāra |
parī bhūtāmvadila svataṁtra | koṇa āhe || 31 ||

So it has been proved that from one element another element comes and that thoughtlessness is *brahman*. But how can the eldest of these great elements (ie. space) be that independent *brahman*?

Takže bylo potvrzeno, že z jednoho elementu vychází další element, a že bezmyšlenkovitost je *brahman*. Ale jak může být prostor, tedy prvorozený, nejstarší z jemných elementů, tímto nezávislým *brahman*?

32. जेथें मूलमाया पंचभूतिक। तेथें काये राहिला विवेक।
मूलमायेपरतें येक। निर्गुणब्रह्म ॥ ३२ ॥
jethem mūlamāyā pañcabhūtika | tethem kāye rāhilā viveka |
mūlamāyeparateṁ yeka | nirguṇabrahma || 32 ||

When ‘here’ is *mula maya* containing the elements then, how can that *brahman* ‘there’ stay? When this space is ‘here’ then, how can there be the *vivek* of *brahman*, for that One *nirgun brahman* is beyond *mula maya*.

Když „zde“ je *mūla mājā*, jež obsahuje všechny elementy, pak jak „tam“ může přebývat toto *brahman*? Je-li prostor „zde“, pak jak tam může být rozlišovací schopnost/*vivēka* dokonalého *brahman*? Vždyť Samojediné *nirguna brahman* je mimo (za/před) *mūla mājou*.

33. ब्रह्मीं मूलमाया जाली। तिची लीळा परीक्षिली।
तंव ने निखळ वोटली। भूतंत्रिगुणांची ॥ ३३ ॥
brahmīṁ mūlamāyā jāli | ticī līlā parīkṣilī |
taṁva ne nikhaḷa votalī | bhūteṁtriguṇāṁcī || 33 ||

This *mula maya* has appeared in *brahman* and her ‘play’ has been examined. Her ‘play’ is that pure *svarup* being placed in a mould made up of the three *gunas* and the great elements.

mūla mājā se objevila v *brahman* a její „hra“ byla přezkoumána. Ve skutečnosti to je ryzí *svarūpa*, jež je zasazena v „půdě“ složené ze tří *gun* a pěti jemných elementů.

34. भूतें विकारवंत चत्वार। आकाश पाहातां निर्विकार।
आकाश भूत हा विचार। उपाधीकरितां ॥ ३४ ॥
bhūteṁ vikāravaṁta catvāra | ākāśa pāhātāṁ nirvikāra |
ākāśa bhūta hā vicāra | upādhīkaritāṁ || 34 ||

Then there is space, the possessor of these four other modifications of wind, fire, water and earth. But when you properly understood this space then, it is that unmodified *swarup*. That thoughtless Self has appeared as this space element, on account of the limiting concepts.

Samotný prostor, jakýsi držitel čtyř dalších elementů/modifikací, tj. větru, ohně, vody a země, je po důkladném prozkoumání chápán jako neměnná/nemodifikovaná *svarúpa*. Bezmyšlenkovité Já se objevilo jako element prostoru kvůli limitujícím konceptům.

35. पिंडीं व्यापक म्हणोन जीव। ब्रह्मांडीं व्यापक म्हणोन शिव।

तैसाच हाहि अभिप्राव। आकाशाचा ॥ ३५ ॥

pīṇḍīm vyāpaka mhaṇona jīva | brahmāṇḍīm vyāpaka mhaṇona śiva |
taisāca hāhi abhiprāva | ākāśācā || 35 ||

When it pervades as space in the *pinda* then, there is the *jiva*. When it pervades as space in the *brahmanda* then, there is *shiva*. In this way, that thoughtless Self has become space (ie. space is and yet it is not. It is a conundrum. *siddharameshwar maharaj* ‘when you look at the moon you do not see that which is present between the moon and your nose. When you focus your attention there then, space appears’: You who are that imperceptible *brahman* becomes space by this act of attention)

Když prostupuje Já jakožto prostor tělem/*pinda*, je tu *džíva*. Prostupuje-li jakožto prostor universálním „vše“/*brahmánda*, je tu *šiva*. Tímto způsobem se bezmyšlenkovité Já stalo prostorem (tj. prostor je a přesto není. Je to hádanka. *Siddharaméšvar Mahárádž*: „Když se díváte na měsíc, nevidíte to, co je přítomné mezi měsícem a vaším nosem. Jakmile tam zaměříte svou pozornost, objeví se prostor. Vy, jež jste nevnímatelné *brahman*, se tímto aktem soustředění se/pozornosti stáváte prostorem.“).

36. उपाधीमचें सापडलें। सूक्ष्म पाहातां भासलें।

इतुक्यासाठी आकाश जालें। भूतरूप ॥ ३६ ॥

upādhīmaceṅ sāpaḍaleṅ | sūkṣma pāhātāṅ bhāsaleṅ |
itukyāsāṭhīm ākāśa jāleṅ | bhūtarūpa || 36 ||

When that subtle *brahman* gets caught in the limiting concepts of *jiva* or *shiva* then it appears. On account of the limiting concepts, space has appeared and there are these elemental forms (then you are the base of the manifest forms).

Je-li jemné *brahman* sevřeno v limitujících konceptech *džívvy* nebo *šívvy*, pak se projeví. Kvůli omezujícím konceptům se objevil prostor a jsou tu tyto elementární formy (poté jste základnou projevených forem).

37. आकाश अवकाश तो भकास। परब्रह्म तें निराभास।

उपाधीं नस्ता जें आकाश। तेंचि ब्रह्म ॥ ३७ ॥

ākāśa avakāśa to bhakāsa | parabrahma teṅ nirābhāsa |
upādhīm nastā jeṅ ākāśa | teṅci brahma || 37 ||

Space is an ‘interval’ and then that *brahman* becomes void and empty like zero. But that *parabrahman* is imperceptible, beyond any appearance. When the limiting concepts are destroyed then, this space of *mula maya* is that *brahman* (when nothing remains to pervade then even knowing is not required; knowing is *maya* and she brings the 5 great

elements).

Prostor je „rozestup/mezera“ a tudíž se *brahman* stává prázdné jako nula. Avšak absolutní *parabrahman* je nevnímátné, tudíž mimo jakýkoliv projev. Jakmile jsou zničeny limitující koncepty, pak je prostor *múla máji* samotné *brahman* (když tu nic nezbude k vnímání/prostoupení, pak ani vědomí není zapotřebí; vědomí je *mája* a je to ona, která přivádí pět elementů).

38. जाणीव नेणीव मध्यमान। हेंचि गुणाचें प्रमाण।
येथें निरोपिलें त्रिगुण। रूपेसहित ॥ ३८ ॥
jāṇīva neṇīva madhyamāna | heṅci guṇācēṁ pramāṇa |
yethēṁ niropileṁ triguṇa | rūpeṁsahita || 38 ||

When there is knowing, not knowing/ignorance and the mix of the two then, that thoughtless Truth has become these *gunas*. Then ‘here’ becomes the expansion of three *gunas* along with the elements.

Je-li tu poznání, nevědomost, a směs obojího, pak se bezmyslenkovitá Pravda stává *gunami*. Potom se přítomné „zde“ stane rozpínavostí třech *gun* společně s pěti elementy.

39. प्रकृती पावली विस्तारातें। पुढे येकाचें येकचि होतें।
विकारवंतचि तयातें। नेम कैचा ॥ ३९ ॥
prakṛtī pāvālī vistārāteṁ | puḍhe yekācēṁ yekaci hotēṁ |
vikāravāntaci tayāteṁ | nema kaimcā || 39 ||

prakṛuti has expanded and then to that One there appeared a *jīva*. Then how can the possessor of these other four elements (ie. space) be that Reality?

Prakṛuti se rozšířila a následně se Samojedinému Já zjevil *džíva*/jedinec. Jak pak může být prostor, držitel dalších čtyř elementů, touto Skutečností?

40. काळें पांढरें मेळवितां। पारवें होतें तत्वता।
काळें पिवळें मेळवितां। हिरवें होये ॥ ४० ॥
kāḷeṁ pāṁḍhareṁ melavitāṁ | pāraveṁ hotēṁ tatvatā |
kāḷeṁ pivāḷeṁ melavitāṁ | hiraveṁ hoye || 40 ||

When black and white get mixed together, grey becomes apparent. When black and yellow get mixed, there appears green.

Smíchá-li se černá s bílou, zjevně vznikne barva šedá. Když se smíchá černá se žlutou, objeví se zelená barva.

41. ऐसैं रंग नानापरी। मेळवितां पालट धरी।
तैसैं दृश्य हें विकारी। विकारवंत ॥ ४१ ॥
aiseṁ raṅga nānāparī | melavitāṁ pālaṭa dhari |
taiseṁ ḍṛśya heṁ vikārī | vikāravānta || 41 ||

When many different colours get mixed together then changes are conceived of. In this same way also, that thoughtless *swarup* appeared as this visible ‘all’ and then, many

changes were conceived of when this space and its modifications (wind, fire etc) are mixed together (then there is objectification).²⁷

Mícháte-li mnoho různých barev, pak dochází k změnám. Stejně tak tato bezmyšlenkovitá *svarúpa* se objevila jako viditelné „vše“ a následně došlo k mnoha změnám poté, co se prostor a jeho modifikace (vítr, oheň, voda a země) smísily dohromady (potom dochází k objektivizaci)²⁸.

42. येका जीवनें नाना रंग। उमटों लागती तरंग।
पालटाचा लागवेग। किती म्हणोन पाहावा ॥ ४२ ॥
yekā jīvanem nānā raṅga | umaṭom lāgatī taraṅga |
pālāṭācā lāgavega | kitī mhaṇona pāhāvā || 42 ||

The one water becomes many colours when a wave is produced. And the wave is a movement of change. Therefore the mind should understand that still *nirgun*. (The wave rising out of the stillness of the ocean appears as a separate changing form and in the same way, due to *maya*, the elements and forms appear as separate and changing in that thoughtless *svarup*)

Z jedné vody se stane mnoho barev ve chvíli, kdy je vytvořena vlna na vodě. A vlna je pohyb změny. Proto by měla mysl poznat tuto klidnou *nirgunu*. (Vlna vyvstávající z klidného oceánu vypadá jako oddělená měnící se forma a stejně tak kvůli iluzi/*múla mája* se v této bezmyšlenkovité *svarúpe* elementy a formy jeví jako oddělené a měnící se.)

²⁷ *siddharameswar maharaj*- That thoughtless Knower has become this variegated visible world; a picture painted by our own thoughts. But look carefully and understand that within this gross world there is, inside and outside, this knowledge beyond the colours. My dear disciples, doing the *guru's mantra* with eyes half closed, *drushti anta drushti suranga. karuniya samadrushti maga. nana tarheche ranga suranga. raktashwetapita ahe. pudhe nilavarna teja janave. . .* (These are extracts from the *guru's daily bhajan*. It means; seeing with inner vision there is that beautiful form. This is the vision of knowledge. Then the many and various colours are this one beautiful form. When the red, white, and yellow are seen with this knowingness, then everywhere will be the splendour of that infinite Self). *nilavarma te bimbakashi, chaitanyachi musa tyamadhye vastu jadali ase*. And when you understand the splendour of that Self hidden within this mould of *chaitanya* then, this is the study of your Self.

And now open wide your half-closed eyes and with those open eyes understand what is outside. Understand it is you, that Self who is seeing yourself outside. Then everywhere is this Lord of the colours. Take anything and understand it is that Self. When everything outside is broken, smashed and burnt to ashes then, that One splendour will be seen.

²⁸ *Siddharaméšvar Mahárádž*: Bezmyšlenkovitý Znalec se stal tímto pestrým viditelným světem; obrazem namalovaným našimi vlastními myšlenkami. Ale pečlivě se dívejte a pochopte, že uvnitř tohoto hrubohmotného světa je jak uvnitř, tak vně toto poznání ukryté za barvami. Moji drazí žáci, opakujte *guru mantru* s napůl zavřenými očima. Nyní bude následovat verš z *bhadžanů*: . . . *društi ánta društi suranga, karunijá sama-društi maga, náná tarhéčé ranga suranga, rakta švéta-pita áhé pudhé nilavarna tédza dzánávé . . .* Toto je ukázka z odpoledních *bhadžanů*. Význam je tento: „Zřením s vnitřní vizí/vhledem je tu tato krásná forma. To je vize poznání. Potom jsou mnohé různé barvy touto samojedinou krásnou formou. Jsou-li červená, bílá a žlutá viděny s tímto uvědoměním, pak vše bude nádhera/vznešenost tohoto nekonečného Já.“

Nyní pokračování výše uvedeného verše z odpoledních *bhadžanů*: . . . *nilavarna té bimbá káší, čaitanjáci musa tjámadhé vastu džadalí asé. . .* Význam je tento: „A když chápeš nádheru tohoto Já skrytou uvnitř formy *čajtanji*, potom je toto tím pravým studiem vlastního Já.“

A nyní otevři plně své předtím napůl zavřené oči a s tímto otevřenými očima pochop, co se nachází vně. Uvědom si, že to jsi ty, toto Já, které vidí sebe sama vně. Poté je všude tento Bůh barev. Zaměř se na cokoli a pochop, že to je toto Já. Když je vše vně rozlomeno, rozbito a spáleno na popel, pak bude tato Samojediná nádhera spatřena.

43. येका उदकाचे विकार। पाहातां दिसती अपार।
पांचा भूतांचे विस्तार। चौऱ्यासी लक्ष योनी ॥ ४३ ॥
yekā udakāce vikāra | pāhātāṃ disatī apāra |
pāncā bhūtāṃce vistāra | cauṛyāsī lakṣa yonī || 43 ||

When you understand then, there is that One unlimited and boundless. And when that One looks outward then, there is this modification of the water *element and the expansion of the five elements into the eighty-four principles of a *jīva*. *(Soft formation of form ie. objectification, like the wave being seen rather than the water of the ocean)

Když to poznáte, potom tam je neomezené a neohraničené Samojediné Jedno. A když toto Jedno pohlédne vně, potom tam je tato změna elementu vody a rozšíření pěti elementů do osmdesáti čtyř principů *džívy* (jemné zformování formy, tj. zpředmětnění, jako např. vlny, jež je viděna místo vody oceánu).

44. नाना देहाचें बीज उदक। उदकापसून सकळ लोक।
किडा मुंगी स्वापदादिक। उदकेंचि होयें ॥ ४४ ॥
nānā dehācēṃ bīja udaka | udakāpasūna sakāḷa loka |
kiḍā muṅgī svāpadādika | udakēnci hoyēṃ || 44 ||

This water ('soft' objectification) is the seed of 'many' bodies and from this water of objectification there comes this world of the 'all' also. The insects, ants and animals etc. have all come from this water/objectification. (If one 'looks up' or inwards and understands then, the mind becomes quiet and this water/objectification merges in the 'all'; if one 'looks down' or outwards and imagines then, the mind stirs and there is further objectivity and the 'soft' becomes gross. Then taking yourself to be an individual body, you see 'many' other creatures, like insects etc.)

Tato voda ("jemné" zpředmětnění) je semenem „mnoha“ těl a z této vody objektivizace přichází také tento svět univerzálního vědomí/„vše“. Hmyz, červy, zvířata a další živé bytosti vzešly z této vody/zpředmětnění. (Jestliže někdo „nachází“ neboli pohlédne dovnitř, a pochopí, potom se mysl zklidní a tato voda/zpředmětnění se rozpustí v univerzálním vědomí/„vše; jestliže někdo „shlíží“ neboli pohlédne vně a začne si (všelico) představovat, mysl se zneklidní a dochází k dalšímu zhmotnění a „jemné“ se stává hrubým. Potom se pokládáte za individuální tělo, vidíte „mnohá“ další stvoření, jako jsou červy, hmyz atd.)

45. शुक्लित शोणीत म्हणजे नीर। त्या नीराचें हें शरीर।
नखें दंत अस्तिमात्र। उदकाच्या होती ॥ ४५ ॥
śuklīta śoṇīta mhaṇije nīra | tyā nīrācēṃ heṃ śarīra |
nakhēṃ darṇta astimātra | udakācyā hotī || 45 ||

The man's seminal fluid and blood are this water (it is only because of objectification that body consciousness arises and separate and distinct forms or parts are seen, like blood as being different from sweat or seminal fluid. Otherwise if there is no care for the individual body then, this one moving 'all' form is perceived). That thoughtless *swarup* and this 'all' body have become this water of objectivity. Even the nails, teeth and bones are borne of this objectification of this water element. (There is that thoughtless objectless *swarup* and then this wind of the 'all' ie. just knowing the original 'object';

then objectification becomes more and more gross and forms are perceived and given names. And from the ‘soft’ objects of this water there comes the ‘many’ hard objects due to gross body consciousness. In this way, the One has been broken into so ‘many’ separate words, objects and parts)

Sperma a krev jsou touto vodou (je to pouze kvůli zpředmětnění, že vyvstane tělesné vědomí a oddělí se a pak jsou vidět rozdílné formy neboli části, jako je krev, jež se liší od potu či spermatu. Pokud tam však není starost o individuální tělo, pak je vnímána tato jednotná pohyblivá forma univerzálního vědomí/„vše“). Tato bezmyšlenkovitá *svar-úpa* a toto univerzální tělo/„vše“ se staly touto vodou zpředmětnění. I nehty, zuby a kosti jsou stvořeny z této objektivizace elementu vody. (Je tam bezmyšlenkovitá bezforemná/bezpředmětná *svarúpa* a potom tento vítr/iluze univerzálního vědomí/„vše“, tj. prosté poznání/prapůvodního „objektu“; potom se zpředmětnění stává víc a víc hrubším a jsou vnímány formy a těm dávána jména. A z “jemných“ objektů této vody přichází „mnoho“ hrubohmotných objektů v důsledku tělesného vědomí. Tímto způsobem byla Jednota roztržena do „mnoha“ oddělených objektů a částí).

46. मुळ्यांचे बारीक पागोरे। तेणें पंथें उदक भरे।

त्या उदकेंचि विस्तारे। वृक्षमात्र ॥ ४६ ॥

muḷyāñce bārīka pāgore | teṇeṃ pañtheṃ udaka bhare |

tyā udakemci vistāre | vṛkṣamātra || 46 ||

(This objectification is explained by using the metaphor of the tree. This tree is *maya*.) At the root there are the finest of tendrils and due to these the whole tree is filled with this water. In the same way, from the root of this ‘I am’ there has come this ‘soft’ objectification and this ‘soft’ objectification has become a gross body.

(Toto zpředmětnění je vysvětleno použitím symbolu stromu. Tímto stromem je *mája*.) U kořene jsou drobné úponky a díky nim je celý strom zásobován vodou. Stejně tak z kořene pocitu „já jsem“ vzešla tato „jemná“ objektivizace a z ní vzešlo hrubohmotné tělo.

47. अंबवृक्ष मोहरा आले। अवघे उदकाकरितां जाले।

फळीं फुलीं लगडले। सावकास ॥ ४७ ॥

ambavṛkṣa moharā āle | avaghe udakākaritāṃ jāle |

phaḷīṃ phulīṃ lagaḍale | sāvakāsa || 47 ||

The blossoms have appeared on the mango tree on account of this water; for due to this water everything appears. In the *leaves, in the flowers and in the fruits there is this water. *(ie. leaves are the different sources of birth, flowers are the experiences and the fruits are the pleasures and pains; all are due to objectification)

Na mangovníku se objevily květy díky závlaze vodou; v důsledku vody se vše projeví. Voda je v listech, květech a plodech (tzn. listy jsou rozdílné zdroje zrození, květy jsou zkušenosti a plody jsou radosti a bolesti; vše je tu kvůli objektivizaci).

48. खोड फोडुन अंबे पाहातां। तेथें दिसेना सर्वथा।

खांच्या फोडुन फळें पाहातां। बोलीं सालें ॥ ४८ ॥

khoda phoḍuna ambe pāhātāṃ | tetheṃ disenā sarvathā |

khāṁdyā phoḍuna phaleṁ pāhātārī | volīm sāleṁ || 48 ||

If the trunk (ie. *guna maya*) gets smashed and opened out then there is only this sour water (ie. if you destroy this knowing of *guna maya* then, it will expand outwards and become more and more objective). But ‘there’ in *brahman* nothing is seen. And if the branches (ie. *gunas*) are smashed and opened out then, the only fruit you will see is this wet bark or skin (if the *gunas* are allowed to expand out then, a gross body is seen).

Jestliže je kmen (tj. *guna mája*) pořezán, uvnitř dostaneme pouze trpkou vodu (tzn. jestliže zničíte toto poznání *guna máji*, potom expanduje vně a stává se víc a víc objektivní). Avšak „tam“ v *brahman* není nic vidět. A jestliže větve s ovocem (tj. *guny*) roztříštíte a otevřete, pak jediné ovoce, které uvidíte, je tato vlhká kůra neboli slupka (pokud dovolíte *gunám* expandovat, pak spatříte hrubé tělo).

49. मुळापासून सेवटवरी। फळ नाही तदनंतरि।
जळरूप फळ चतुरी। विवेकें जाणावें ॥ ४९ ॥
muḷāpāsūna sevṭavarī | phala nāhīṁ tadanāntarī |
jalarūpa phala caturī | vivekēṁ jāṇāvēṁ || 49 ||

From the root to the outer branches there is no fruit inside the tree. The fruit is made up of this water/objectification and the wise should know this through *vivek*.

Uvnitř stromu (od kořene po větve) nenajdete žádné ovoce. Plody (ovoce) vzniknou z této vody/objectivizace a moudrý by si toho měl být vědom prostřednictvím *vivéký*.

50. तेचि जळ सेंड्या चढे। तेव्हां वृक्षमात्र लगडे।
येकाचें येकचि घडे। येणें प्रकारें ॥ ५० ॥
teñci jala seṁḍyā caḍhe | tevḥāṁ vṛkṣamātra lagaḍe |
yekācēṁ yekaci ghaḍe | yeṇēṁ prakāreṁ || 50 ||

It is only when this water reaches the extremities (ie. far from the *atma*) that thick bunches of fruit appear. In this way that One *brahman* has become this *jīva*. (ie. when one is simply knowing then, the fruits of pleasures and pains do not appear. But when this knowing ie. forgetting everything, is given up then, objectification expands and a gross body with pains and pleasures appears)

Jen když se tato voda dostane do krajních výběžků (tj. daleko od *átman*), pak se objeví trsy ovoce. Tímto způsobem se Samojediné Brahman stane *džívou* (tj. když je někdo prostým bytím/poznáním, pak se (v něm) neprojevují plody potěšení a utrpení. Ale když se vzdáte tohoto poznání (tj. zapomenutí všeho), pak se rozšíří objektivizace a dojde k zpředmětnění hrubého těla a spolu s tím se objeví utrpení a potěšení).

51. पत्रें पुष्पें फळें भेद। किती करावा अनुवाद।
सूक्ष्म दृष्टीनें विशद। होत आहे ॥ ५१ ॥
patreṁ puṣṭheṁ phaleṁ bheda | kitī karāvā anuvāda |
sūkṣma drṣṭīneṁ viśada | hota āhe || 51 ||

When there are these different leaves, flowers and fruits then the mind just keeps repeating these same experiences over and over again (*maharaj*- you wake up in the morning and do the same old thing over again). But by subtle vision there is that clear

thoughtless *swarup*.

Jsou-li tu tyto odlišné listy, květy a plody, pak mysl prostě opakovaně stále dokola udržuje stejné prožitky (*Randžit Mahárádž: Probudíte se ráno a děláte stejné zažité věci znova a znova*). Avšak díky jemnému vhledu je tam tato jasná bezmyšlenkovitá *svarúpa*.

52. भूतांचे विकार सांगों किती। क्षणक्षणा पालटती।

येकाचे येकचि होती। नाना वर्ण ॥ ५२ ॥

bhūtānce vikāra sāṅgoriṁ kitī | kṣaṇakṣaṇā pāḷaṭatī |

yekāce yekaci hotī | nānā varṇa || 52 ||

How can one understand thoughtlessness when there are the ‘many’ modifications of the elements changing from moment to moment? For that One *brahman* has become a *jiva* and there are ‘many’ colours and forms.

Jak můžete chápat bezmyšlenkovitost, když tam je „mnoho“ modifikací elementů, měnících se okamžik za okamžikem? Samojediné *brahman* se stalo *džívou* a je tu „mnoho“ barev a forem.

53. त्रिगुणभूतांची लटपट। पाहों जातां हे खटपट।

बहुरूप बहु पालट। किती म्हणोन सांगावा ॥ ५३ ॥

triguṇabhūtānci laṭapaṭa | pāhoṁ jātāṁ he khaṭapaṭa |

bahurūpa bahu pāḷaṭa | kitī mhaṇona sāṅgāvā || 53 ||

If you try to understand that thoughtless *swarup* when there is the noise and restlessness of the three *gunas* and five great elements then, there is only more toil and suffering. These ‘many’ forms only bring ‘many’ changes and therefore the ‘many’ should be made into that thoughtless Self.

Pokud se snažíte chápat tuto bezmyšlenkovitou *svarúpu*, potom tu je rámus a neklid třech *gun* a pěti elementů. Čeká je tu jen více dřiny a utrpení. Těchto „mnoho“ forem přináší jen „mnohé“ změny, a proto by se tato „mnohost“ měla přeměnit v bezmyšlenkovité Já.

54. ये प्रकृतीचा निरास। विवेकें वारावा सावकास।

मग परमात्मा परेश। अनन्यभावे भजावा ॥ ५४ ॥

ye prakṛtīcā nirāsa | vivekeṁ vārāvā sāvakāsa |

maga paramātmā pareśa | ananyabhāveṁ bhajāvā || 54 ||

By *vivek* the effortless dissolution of *prakṛuti* is achieved. Then there is that *paramatma*, beyond *ishwara* (ie. no Knower/*ishwara* and no known) when you make your *bhajans* with the understanding of no-otherness.

Pomocí rozlišování/*vivéka* je dosaženo tohoto bez-usilovné rozpuštění *prakṛuti*. Poté, kdy provádíte své *bhadžany* s pochopením nedvojnosti (*nic dalšího*), tam je *paramátma*, jež je za „stavem“ *íšvara* (tj. *paramátma* je bez Znalce/*íšvara* a bez poznaného).

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

गुणरूपनिरूपणनाम समास सहावा ॥ ६ ॥ ९.६

*iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
guṇarūpanirūpaṇanāma samāsa sahāvā || 6 || 9.6*

Tímto končí 6. kapitola 9. dšaky knihy Dšbódh s názvem „Promluva o gunách a formě“.

Překlad z angličtiny – Aleš Adámek 2016

9.7 Odstranění myšlenek

समास सातवा : विकल्पनिरूपण
samāsa sātavā : vikalpanirūpaṇa
Removal of Thoughts

|| Śrī Rām ||

1. आधी स्थूल आहे येक। तरी मग अंतःकरण पंचक।
जाणतेपणाचा विवेक। स्थूलाकरितां ॥ १ ॥
ādhi sthūla āhe yeka | tarī maga antaḥkaraṇa pañcaka |
jāṇatepaṇācā viveka | sthūlākaritām || 1 ||

The listener said, “I feel that at the beginning, there is the gross body and then afterwards there comes the fivefold *antah-karana*. And that it is on account of the gross body, that there can be this knowingness.”

Tazatel řekl, „Mám pocit, že na počátku je nejprve hrubé tělo a teprve poté přijde pětídílná *antah-karana*/vnitřní nástroj (*antahkarana, manas, čitta, buddhi, ahankāra*). A že jen díky hrubému tělu tu může být pochopení a *vivēka*.

2. तैसेंचि ब्रह्मांडेवीण कांहीं। मूलमायेसि जाणीव नाही।
स्थूलाच्या आधारें सर्व हि। कार्य चाले ॥ २ ॥
taiseñci brahmāṇḍevīṇa kāñhīṅ | mūlamāyesi jāṇīva nāhīṅ |
sthūlācyā ādhāreṅ sarva hi | kārya cāle || 2 ||

“Without the *brahmānda*, *mula maya* would have nothing to know. And if it was not for the gross then, this action of the ‘all’ could not take place (ie. ‘He does everything’).”

Kdyby tu nabyla *brahmānda*, tak by *mula mája* neměla co poznávat. A kdyby tu nebylo hrubé tělo, tak by toto „vše“ nemohlo vykonávat žádné činnosti. (Tedy ‘On dělá vše’.)

3. तैसेंचि ब्रह्मांडेवीण कांहीं। मूलमायेसि जाणीव नाही।
स्थूलाच्या आधारें सर्व हि। कार्य चाले ॥ २ ॥
taiseñci brahmāṇḍevīṇa kāñhīṅ | mūlamāyesi jāṇīva nāhīṅ |
sthūlācyā ādhāreṅ sarva hi | kārya cāle || 2 ||

“If this gross is not there then, where would the *antah-karana* stay?” Such was the question that arose within the listener. Listen to this reply. (*maharaj- you think that*

without the body you cannot live)

Kdyby tu nebylo hrubé tělo, kde by pak přebývala *antah-karana*?“ Takovéto otázky tazatel kladl. Poslechněte si nyní, jaké se mu dostalo odpovědi. (*Randžit Mahárádž – Myslíte si, že nemůžete žít bez těla.*)

4. कोसले अथवा कांटेघरें। नाना पृष्ठभागीं चालती घरें।
जीव करिती लहानथोरें। शक्तीनुसार ॥ ४ ॥

kosale athavā kāṅṭeghareṁ | nānā pṛṣṭhibhāgīṁ cālatī ghareṁ |
jīva karitī lahānathoreṁ | śaktīnusāra || 4 ||

There are the cocoons of the silk worms and there are the shells of the snails. In the same way, that One is able to move and function due to these outer abodes. That ‘great within the small’ (*brahman within the jīva*) has created these *jīvas*, through His power of *mula maya*. (From *mula maya* this gross world has been imagined or wished)

„Larvy bource morušového mají kokon a hlemýždi mají ulity. Podobně se ono Jediné může pohybovat a jednat pomocí těchto vnějších příbytků. Toto „veliké uvnitř malého“ (*brahman uvnitř džívy*) vytvořilo tyto džívy díky Své síle *mula máji*. (Z *mula máji* byl tento hrubý svět vytvořen pomocí představivosti a touhy.)

5. शंख सिंपी घुला कवडें। आधीं त्यांचें घर घडे।
किंवा आधीं निर्माण किडे। हें विचारावें ॥ ५ ॥

śaṅkha simpī ghulā kavaḍeṁ | ādhīṁ tyāṅceṁ ghara ghaḍe |
kiṁvā ādhīṁ nirmāṇa kiḍe | heṁ vicāraṁ || 5 ||

There are the conches, the shells and the small and large cowries; but tell me, in the beginning was the house of that creature formed or in the beginning was the small creature formed? Therefore there should be the thoughtlessness of *brahman*. (ie. the subtle came first and then the gross was created; therefore realize the subtle by leaving the gross creations)

Existují všemožné mušle, lastury a malí i velcí zavínutci (*druh plže s barevnou ulitou*), zamysli se ale nad tím, co vzniklo jako první – tito tvorové, nebo jejich příbytky? Proto by tu mělo být toto bez-myšlenkovité *brahman*. (Tedy jemné přišlo jako první a teprve potom bylo stvořeno hrubé; proto pochop jemné tím, že opustíš hrubé.)

6. आधी प्राणी ते होती। मग घरें निर्माण करिती।
हे तों प्रत्यक्ष प्रचिती। सांगणें नलगे ॥ ६ ॥

ādhī prāṇī te hotī | maga ghareṁ nirmāṇa karitī |
he toṁ pratyakṣa pracitī | sāṅgaṇeṁ nalage || 6 ||

In the beginning, that Reality has appeared in the *prana* and then That has made its home there. That thoughtless Self which is within this *sagun* ‘experience’ entered into a gross body and started to experience through the sense organs.

Na počátku se Skutečnost objevila v *práně* a To se zde zabydlelo. Ono bez-myšlenkovité Já, které je uvnitř této *saguna* „zkušenosti“ vstoupilo do hrubého těla a začalo zakoušet prostřednictvím smyslových orgánů.

7. तैसैं आधी सूक्ष्म जाण। मग स्थूल होतें निर्माण।
येणें दृष्टांतें प्रश्न। फिटला श्रोतयांचा ॥ ७ ॥

*taiserim ādhī sūkṣma jāṇa | maga sthūla hoterim nirmāṇa |
yeṇerim dṛṣṭānterim praśna | phiṭalā śrotayāṁcā || 7 ||*

Know that in the beginning there is that subtle *brahman* and then the gross gets created. By thinking over these examples that were given the doubt of the listener was removed.

Pochop, že na počátku je jemné *Brahman*, a poté je stvořeno to, co je hrubé.“ Posлуchač začal o těchto příkladech přemýšlet a jeho pochybnosti se rozplynuly.

8. तव श्रोता पुसे आणीक। जी आठवलें कांहीं येक।
जन्ममृत्युचा विवेक। मज निरोपावा ॥ ८ ॥

*tava śrotā puse āṇīka | jī āṭhavaleṁ kāṁhīṁ yeka |
janmamṛtyuca vīveka | maja niropāvā || 8 ||*

Thus the listener understood and at that time there was simply knowing and this visible creation was wiped away ([he forgot this body consciousness](#)). But then again that One within this ‘thing’, remembered and another thought arose in the stillness of *brahman*. He said, “Master, tell me about birth and death.”

Porozuměl odpovědím a v tu chvíli tu zůstalo pouhé poznání, protože viditelné stvoření bylo vymazáno ([zapomněl na tělesné vědomí](#)). Ale potom si opět ono Jedno uvnitř této „věci“ vzpomnělo a v tichém a nehybném *Brahman* vyvstala další myšlenka. Posлуchač se zeptal: „Mistře, řekni mi o zrození a smrti.“

9. कोण जन्मास घालितें। आणी मागुता कोण जन्म घेतें।
हें प्रत्यया कैसें येतें। कोण्या प्रकारें ॥ ९ ॥

*koṇa jnmāsa ghālīterim | āṇī māgutā koṇa janma ghetem |
hem pratyayā kaiseṁ yetem | koṇyā prakāreṁ || 9 ||*

“Who gets born and who takes another birth after the death of this body? And how can that thoughtless *nirgun* understanding come when there is this body?”

Kdo se rodí a kdo získává po smrti tohoto těla další tělo? A jak může přijít bez-myšlenkovité *nirguna* pochopení, je-li tu toto tělo?“

10. ब्रह्मा जन्मास घालितो। विष्णु प्रतिपाल करितो।
रुद्र अवघें संहारितो। ऐसैं बोलती ॥ १० ॥

*brahmā janmāsa ghālīto | viṣṇu pratipāla karīto |
rudra avagheṁ saṁhāritīto | aiseṁ bolatī || 10 ||*

It is said that, lord *brahma* puts one in birth and that *vishnu* is the protector. And that *rudra* is the destroyer of everything.

([Odpověď zněla:](#)) Říká se, že pán *Brahma* dává člověku zrození a že *Višnu* zrozené ochraňuje. A že *Rudra* je ničitelem všeho.

11. तरीं हें प्रवृत्तीचें बोलणें। प्रत्ययास आणी उणें।

प्रत्यय पाहातां श्लाघ्यवाणें। होणार नाहीं ॥ ११ ॥

*tarīm hem pravṛticeṃ bolāṇem | pratyayāsa āṇī uṇem |
pratyaya pāhātām ślāghyavāṇem | hoṇāra nāhīm || 11 ||*

That is what is traditionally said, but such talk can never bring true understanding. But if you understand that *nirgun* then, these traditional ideas cannot remain.

Toto říká tradice, ale takové koncepty nemohou nikdy vést k pochopení. Když pochopíš tuto *nirgunu*, tak se takovéto tradiční představy rozplynou.

12. ब्रह्मास कोणें जन्मास घातलें। विष्णूस कोणें प्रतिपाळिलें।

रुद्रास कोणें संव्हारिलें। माहाप्रळई ॥ १२ ॥

*brahmyāsa koṇem janmāsa ghātalem | viṣṇūsa koṇem pratipāḷilem |
rudrāsa koṇem saṃvohārelem | māhāpralāim || 12 ||*

For who is the one who gave birth to **brahma*? And who protects *vishnu* and who destroys *rudra* in the great dissolution? **(And then who is the one who gives birth to the one who gave birth to brahma; and on and on)*

Protože kdo je ten, kdo dal zrození **Brahmovi*? A kdo ochraňuje *Višnu* a kdo zničí *Rudru*, až přijde Velké Rozplynutí/*māhāpralaya* (na konci *kalpy*?) **(A tedy kdo je ten, kdo dal zrození tomu, kdo dal zrození Brahmovi; a tak dále a tak dále.)*

13. म्हणौनि हा सृष्टीभाव। अवघा मायेचा स्वभाव।

कर्ता म्हणों निर्गुण देव। तरी तो निर्विकारी ॥ १३ ॥

*mhaṇauni hā sṛṣṭibhāva | avaghā māyecā svabhāva |
kartā mhaṇom nirguṇa deva | tarī to nirvikārī || 13 ||*

But when that thoughtless Self has the conviction of a gross world then, everything is of the nature of *maya*. And then that One says, “The *nirgun* God is the doer and still, He is unmodified and unchanging.” *(ie. taking oneself to be a body brings these questions of birth and doing and doer and karma etc.)*

Ale jakmile toto bez-myšlenkovité Já začne věřit v hrubý svět, potom je všude jen *mája*. A potom toto Jedno říká: „Bůh/*nirguna* je konatelem, a přesto je bez vlastností a neměnný.“ *(Tedy považuje-li se člověk za tělo, vyvstanou tyto otázky o zrození, konání, konateli, karmě a tak dále.)*

14. म्हणावें माया जन्मास घाली। तरी हे आपणचि विस्तारली।

आणी विचारितां थारली। हें हि घडेना ॥ १४ ॥

*mhaṇāveṃ māyā janmāsa ghālī | tarī he āpaṇaci vistāralī |
āṇī vicāritām thāralī | hem hi ghaḍenā || 14 ||*

Or he may say, “*maya* is the giver of birth and all this is the expansion of her.” But there is no proper vivek here and so thoughtlessness will not be accomplished *(you are the thoughtless Self, therefore stay out of all this conjecture)*.

Nebo může také říkat: „*Mája* je dárce zrození a toto vše je jejím projevením.“ Ale takový postoj postrádá správné rozlišování/*vivěku* a bez-myšlenkovitého stavu tak nemůže být dosaženo. *(Jsi bez-myšlenkovité Já, a proto opusť takovéto pochybnosti a námitky.)*

15. आतां जन्मतो तो कोण। कैसी त्याची वोळखण।
आणी संचिताचें लक्षण। तेंहि निरोपावें ॥ १५ ॥
ātām janmato to koṇa | kaisī tyācī voḷakhaṇa |
āṇī samcitāceṁ lakṣaṇa | teṁhi niropāveṁ || 15 ||

But still the listener raises the question, “Now, what is it that takes birth and how can that be recognized? And explain to me, what is this **sanchita karma?*” **(Accumulated fruits of past actions)*

Posluchač však přesto položí otázku: „Takže, co je to, co se rodí a jak je možné to rozpoznat? A vysvětlíš mi, co je to **sančita karma?*“ **(nahromaděné plody minulých činů)*

16. पुण्याचें कैसें रूप। आणी पापाचें कैसें स्वरूप।
याहि शब्दाच आक्षेप। कोण कर्ता ॥ १६ ॥
puṇyāceṁ kaiseṁ rūpa | āṇī pāpāceṁ kaiseṁ svarūpa |
yāhi śabdāca ākṣepa | koṇa kartā || 16 ||

“What is the nature of merit and how can that *svarūpa* have sin? And who is that ‘doer’ who has become so attached to this ‘word’?”

„Co je podstatou ctnosti a jak může tato *svarūpa* hřešit? A kdo je tím ‘konatelem’, který se tak připojal k tomuto ‘světu’?“

17. हें कांहींच न ये अनुमाना। म्हणती जन्म घेते वासना।
परी ते पाहातां दिसेना। ना धरितां न ये ॥ १७ ॥
heṁ kāṁhīṁca na ye anumāna | mhaṇatī janma ghetē vāsana |
parī te pāhātāṁ disēna | nā dharitāṁ na ye || 17 ||

When that thoughtless Self and also this ‘thing’ are not understood then, there are these ‘many’ conjectures. Then that One (*who has stopped listening*) says, “It is said the *vasana* takes birth, but this is not something that one can understand for it cannot be seen nor can it be conceived of.”

(Odpověď zněla:) Není-li tu pochopení bez-myšlenkovitého Já a není-li tu ani pochopení ‘věci’/‘vše’, potom tu je ‘mnoho’ takovýchto domněnek a pochybností. Potom ono Jediné (*které přestalo naslouchat*) řekne: „Říká se, že zrození je tu v důsledku *vāsany*, ale tomu nelze nijak porozumět, protože to nemůže být viděno ani pochopeno rozumem.“

18. वासना कामना आणी कल्पना। हेतु भावना मति नाना।
ऐशा अनंत वृत्ती जाणा। अंतःकर्णपंचकाच्या ॥ १८ ॥
vāsana kāmanā āṇī kalpanā | hetu bhāvanā mati nānā |
aiśā ananta vṛttī jāṇā | antaḥkarṇapañcakācyā || 18 ||

When there is this original *vasana* (*desire to be*), desires and thoughts; and when there is this original intent, feelings and ‘many’ opinions; then know that this endless *atma* and this *vritti* have appeared as this five-fold *antah-karana*. (*Then that purush and knowing vritti, appear as this knowing of antah-karana and mind, buddhi, chitta and ego*)

Je-li tu tato prvotní *vāsana* (touha být), žádosti a myšlenky a je-li tu tento původní záměr, pocity a „mnoho“ názorů, potom pochop, že toto nekonečné *átma* a toto *vritti* se zjevilo v podobě pětídílné *antah-karany*. (Potom se *puruša* a poznávající *vritti* jeví jako poznání získávané prostřednictvím *antah-karany*, myslí, *buddhi*, *čitty*, *ega*.)

19. असो हें अवघें जाणीव यंत्र। जाणीव म्हणजे स्मरणमात्र।
त्या स्मरणास जन्मसूत्र। कैसें लागे ॥ १९ ॥

*aso heṁ avagheṁ jāṇīva yaṁtra | jāṇīva mhaṇije smaraṇamātra |
tyā smaraṇāsa janmasūtra | kaiseṁ lāge || 19 ||*

This knowing-devise (the five-fold *antah-karana* of the *pinda*) brings the ‘many’ things. But in truth, knowing means simply remembering. And how can you attach that intricate business of birth to this remembering? (When there is simply this knowing, there is knowledge and then, the birth of the *jiva*, ‘many’ desires, thoughts and concepts etc., will not arise)

Tento vnitřní nástroj poznávání (pětídílná *antah-karana pindy*) přináší „mnoho“ věcí. Ale poznávání znamená ve skutečnosti prosté rozpomínání. A jak bys mohl spojovat takovou komplikovanou věc jako zrození s nějakým rozpomínáním? (Je-li tu prosté poznávání, vzniká poznatek, ale nedochází ještě k žádnému zrození *džívy* s jeho „mnoha“ touhami, myšlenkami, koncepty a tak dále.)

20. देहो निर्माण पांचा भूतांचा। वायो चाळक तयाचा।
जाणणें हा मनाचा। मनोभाव ॥ २० ॥

*deho nirmāṇa pāṁcā bhūtāṁcā | vāyo cāḷaka tayācā |
jāṇaṇeṁ hā manācā | manobhāva || 20 ||*

The body is made of the five elements and the wind (*chaitanya*) is the mover of these. And due to this knowing *sattva guṇa*, there arises the many intentions of the mind. (In *mula maya* there is knowledge and this moving *chaitanya*, but they are one and the same).

Tělo je vytvořeno z pěti elementů a vítr (*čajtanja*) je jeho hybatelem. A kvůli této poznávající *sattva guṇě* vyvstává v mysli mnoho záměrů. (V *mula máje* je poznání a tato pohybující *čajtanja*, ale tyto dva aspekty jsou jedno a totéž.)

21. ऐसें हें सहजचि घडलें। तत्वांचें गुंथाडें जालें।
कोणास कोणे जन्मविलें। कोण्या प्रकारें ॥ २१ ॥

*aiseṁ heṁ sahajaci ghaḍaleṁ | tatvāṁceṁ guṁthāḍeṁ jāleṁ |
koṇāsa koṇe janmavileṁ | koṇyā prakāreṁ || 21 ||*

In this way, that thoughtless and natural Self has taken form and there came this entanglement of the gross elements. Then the listener asks, “But who has given birth to whom and how has it happened?”

Tímto způsobem toto bez-myšlenkovité a přirozené Já získalo formu a tím vznikl tento spletenec hrubých elementů. Posлуchač se dále zeptal: „Ale kdo dal komu zrození a jak se to odehrálo?“

22. तरी हें पाहातां दिसेना। म्हणोन जन्मचि असेना।

उपजला प्राणी येना। मागुता जन्मा ॥ २२ ॥
tārī heṁ pāhātārṁ disenā | mhaṇona janmaci asenā |
upajalā prāṇī yenā | māgutā janmā || 22 ||

“Even if you investigate this still nothing can be proved and so it may even be said that there are no more births and the one in the *prana* does not take birth again.”

A i kdybychom to začali zkoumat, stejně nebudeme mít jistotu, jak to je, takže by se dalo říci, že tu nejsou žádná další zrození a že jedinec v *práně* se už nezrodí.

23. कोणासीच जन्म नाही। तरी संतसंगे केलें काई।
 ऐसा अभिप्राव सर्वहि। श्रोतयांचा ॥ २३ ॥
koṇāsīca janma nāhīṁ | tarī santasaṅgerṁ kelerṁ kāī |
aisā abhiprāva sarvahi | śrotayāṁcā || 23 ||

“And if there are no more births for anyone then, why should we keep the company of the Saint?”

A jestliže tu už pro nikoho nejsou žádná další zrození, proč bychom měli vyhledávat společnost Světců/*santa-sanga*?“ Takovéto otázky kladl posluchač.

24. पूर्वी स्मरण ना विस्मरण। मधेचि हें जालें स्मरण।
 अंतर्यामी अंतःकर्ण। जाणती कळा ॥ २४ ॥
purvīṁ smarāṇa nā vismarāṇa | madheṁci heṁ jāleṁ smarāṇa |
aṁtaryāmīṁ aṁtaḥkarṇa | jāṇatī kalā || 24 ||

The speaker said, previously there was neither remembering nor forgetting. The in the middle, that thoughtless Self remembered and in this remembering there came the *antah-karana* and this ‘art’ of knowing.

Přednášející odpověděl: původně tu nebylo žádné rozpomínání ani zapomínání. Potom se toto bez-myšlenkovité já rozpomnělo a kvůli tomu přišla *antah-karana* a tato „schopnost“ poznávat.

25. सावध आहे तों स्मरण। विकळ होतां विस्मरण।
 विस्मरण पडतां मरण। पावती प्राणी ॥ २५ ॥
sāvadhā āhe toṁ smarāṇa | vikaḷa hotāṁ vismarāṇa |
vismarāṇa paḍatāṁ marāṇa | pāvātī prāṇī || 25 ||

When one is alert then, there is remembering and when one breaks this alertness, then there is forgetting. Forgetting means to become infatuated with something and then, that One comes into the *prana* (therefore due to infatuation/desires one enters into the *prana*)

Je-li člověk bdělý, je tu rozpomínání, a když bdělost poleví, je tu zapomínání. Zapomínání znamená, že je člověk něčím zaslepen, a potom se toto Jedno stává jedincem v *práně* (tedy kvůli zaslepenosti/touhám člověk poklesne do *prány*).

26. स्मरण विस्मरण राहिलें। मग देहास मरण आलें।
 पुधें जन्मास घातलें। कोणास कोणें ॥ २६ ॥

*smaraṇa vismaraṇa rāhilerī | maga dehāsa maraṇa ālerī |
pudherī janmāsa ghātalem | koṇāsa koṇem || 26 ||*

When both this remembering and forgetting stay (ie. *rajo guṇa*), then death comes to the body. Then who is there to put someone in another birth? (Implying there is no other who can put you in birth but this remembering and forgetting/*rajo guṇa*. Therefore we are ourselves responsible for our taking another birth. Due to your own longings and the result of past actions/*sanchit karma* another birth/body is taken)

Je-li tu přítomno současně toto rozpomínání a zapomínání (*tedy guṇa radžas*), potom přichází smrt těla. Jak tu potom může být někdo, kdo by udělal člověku další zrození? (Tedy není tu nikdo další, kdo by ti udělal nové zrození, kromě tohoto rozpomínání a zapomínání/*guṇy radžas*. Proto jsme to my sami, kdo je zodpovědný za naše další zrození. Další zrození/tělo se objeví kvůli našim vlastním touhám a jako důsledek našich minulých činů/*sančita karma*.)

27. म्हणोनी जन्मचि असेना। आणी यातना हि दिसेना।
अवघी वेर्थचि कल्पना। बळावली ॥ २७ ॥
*mhaṇonī janmaci asenā | āṇī yātanā hi disenā |
avaghī verthaci kalpanā | baḷāvalī || 27 ||*

But the listener said, “Therefore, there is no birth and the sufferings of hell are also not there and everything is just the overflowing of useless imagination.”

Ale posluchač řekl: „Z toho tedy ale vyplývá, že tu není žádné zrození a nejsou tu ani žádná pekelná muka a všechno jsou to jen výplody bujné fantazie.“

28. म्हणौन जन्मचि नाही कोणासी। श्रोतयांची आशंका ऐसी।
मरोन गेलें तें जन्मासी। मागुतें न ये ॥ २८ ॥
*mhaṇauna janmaci nāhīṁ koṇāsī | śrotayāṁcī āśaṅkā aisī |
marona gelem teṁ janmāsī | māguteṁ na ye || 28 ||*

“It follows therefore that no-one takes birth again.” Such is the feeling of the listener. “Having died and gone, one cannot take birth again and return.”

A dále z toho plyne, že se nikdo znovu nerodí.“ Takové byly pocity naslouchajícího, který pokračoval: „Zemře-li člověk, je pryč a už se nikdy nevrátí, aby prožil další zrození.“

29. वाळलें काष्ठ हिरवालेना। पडिलें फळ तें पुन्हां लागेना।
तैसें पडिलें शरीर येना। जन्मास मागुतें ॥ २९ ॥
*vāḷalem kāṣṭha hiravalēnā | paḍileṁ phala teṁ punhām lāgenā |
taiseṁ paḍileṁ śarīra yenā | janmāsa māguteṁ || 29 ||*

“The dried wood does not sprout again and the fallen fruit does not attach itself again. In the same way, the fallen body does not come again in birth.”

Uschlý strom už se nikdy znovu nezazelená a ovoce, které spadlo ze stromu, už nikdy nevyskočí zpátky. Podobně se zesnulé tělo nemůže nikdy znovu zrodit.

30. मडकें अवचितें फुटलें। फुटलें तें फुटोनिच गेलें।

तैसैचि पुन्हां जन्मलें। नाही मनुष्य ॥ ३० ॥

*maḍakerṁ avaciterṁ phuṭalerṁ | phuṭalerṁ teṁ phuṭonica gelem |
taiserṁci punhām janmaleṁ | nāhīm manuṣya || 30 ||*

“An earthen pot gets suddenly broken and when broken it remains broken. And in this same way, there is no rebirth for that man.”

Když se rozbije hliněný hrnec, zůstane už navždy rozbitý. A úplně stejně se mrtvý člověk nemůže už nikdy znovu zrodit.

31. येथें अज्ञान आणी सज्ञान। सारिखेच जालें समान।

ऐसा बळावला अनुमान। श्रोतयांसी ॥ ३१ ॥

*yetherṁ ajñāna āṇī saññāna | sārīkheca jāleṁ samāna |
aisā balāvalā anumāna | śrotayāṁsī || 31 ||*

‘Here’ (*maya*) is ignorance as well as knowledge, though they appear to be the same (ie. *mula maya* is knowledge of ‘I am’, but this is also ignorance of one’s Reality). And due to both of these mixing together there is this conjecture of the listener and that simply goes on increasing and never stops.

„Zde“ (*v máje*) je nevědomost i poznání, přestože se zdá, že splývají (tedy *mula mája* je poznání „já jsem“, ale zároveň je to také nevědomost ohledně své vlastní podstaty/Skutečnosti). A kvůli tomu, že se tyto dva aspekty pomíchaly, jsou tu tyto posluchačovy pochybnosti a domněnky, které nikdy nekončí a jen se zvětšují.“

32. वक्ता म्हणे हो ऐका। अवघें पाषांड करू नका।

अनुमान असेल तरी विवेका। अवलोकावें ॥ ३२ ॥

*vaktā mhaṇe ho aikā | avagheṁ pāṣāṁḍa karūrṁ nakā |
anumāna asela tarī vīvekā | avalokāveṁ || 32 ||*

The speaker says, *sajjana* listen and stop inventing these stories. When such conjecture comes then, one should be alert *vivek*, think deeply.

Přednášející řekl: Posluchači! Přestaň se svými dedukcemi a poslouvej! Vznikají-li v tobě takovéto pochybnosti, buď bdělý, použij rozlišování/*vivéku* a pořádně přemýšlej.

33. प्रेत्नेवीण कार्य जालें। जेविल्यावीण पोट भरलें।

ज्ञानेवीण मुक्त जालें। हें तों घडेना ॥ ३३ ॥

*pretneṁvīṇa kārya jāleṁ |jevilyāvīṇa poṭa bharaleṁ |
jñāneṁvīṇa mukta jāleṁ | heṁ toṁ ghaḍenā || 33 ||*

Without effort does an action get performed? Without eating does the belly get filled? Without knowledge can there be Liberation? If you think this is the case then, that thoughtless *paramatma* will never be accomplished (ie. you have to make *vivek*).

Může být nějaká činnost vykonána, aniž bychom vyvinuli náležitě úsilí? Můžeme naplnit žaludek, aniž bychom se najedli? Může být dosaženo Osvobození, aniž by tu bylo poznání? Pokud si myslíš, že ano, tak nikdy nemůžeš dosáhnout tohoto bez-myšlenkového *paramátman* (tedy musíš provádět *vivéku*).

34. स्वयं आपण जेविला। त्यास वाटे लोक धाला।
परंतु हें समस्तांला। घडले पाहिजे ॥ ३४ ॥
svayem āpaṇa jevilā | tyāsa vāṭe loka dhālā |
paramtu hem samastāmlā | ghaḍale pāhije || 34 ||

When you naturally enjoy the fruits of past actions (ie. whatever comes let it come ie. *sanchit karma* and whatever goes let it go; for ‘I am everything, everywhere’) then, that *paramatma* feels that this world of the ‘all’ is satisfying (one has taken knowledge as true and then one feels satisfaction/bliss; but this is not the Reality). But this ‘all’ should accomplish that thoughtless Reality.

Pokud si přirozeně užíváš plodů svých minulých činů (tedy cokoli má přijít, ať přijde - *sančita karma* - a cokoli má odejít, ať odejde; protože ‘já jsem všechno a všude’), potom *paramátman* bere tento svět „všeho“ jako uspokojivý (člověk pokládá poznání za něco skutečného a cítí proto uspokojení/blaženost; ale to není ještě Skutečnost). Ale toto „vše“ by mělo dosáhnout oné Skutečnosti, která je za myslí.

35. पोहणें सिकला तो तरेल। पोहणें नेणें तो बुडेल।
येथें हि अनुमान करील। ऐसा कवणु ॥ ३५ ॥
pohaṇem sikalā to tarela | pohaṇem neṇem to buḍela |
yethem hi anumāna karīla | aisā kavaṇu || 35 ||

The one who has learned to swim will be saved and the one who does not know how to swim, will drown. But even ‘here’ in this ‘all’ of *maya*, why should one make all this conjecture (and take body consciousness)? (If you remain in this ‘all’ of *maya* still you will also drown, but it is necessary that this ‘all’ should be understood, if you are ever to be saved)

Ten, kdo se naučil plavat, se ve vodě zachrání, ale kdo plavat neumí, ten se utopí. Ale ani „zde“, v tomto „vše“ *máji*, není přece důvod pro to, abys vytvářel všechny ty dedukce a domněnky (a přijímal tak tělesné vědomí). (Ustrneš-li v tomto „vše“ *máji*, i tady se můžeš utopit – aby ses zachránil, je nutné, aby toto „vše“ bylo pochopeno.)

36. तैसें जयास ज्ञान जालें। ते ते तितुकेच तरले।
ज्याचें बंधनचि तुटलें। तोचि मुक्त ॥ ३६ ॥
taiseṁ jayāsa jñāna jāleṁ | te te titukeca tarale |
 jyācem baṁdhanaci tuṭaleṁ | toci mukta || 36 ||

When that knowledge of *atma* comes to *mula maya*, then one will be saved. When the bondage of that *purush* has been broken then, He is liberated.

Člověk bude zachráněn, jakmile do *mula máji* vstoupí poznání *átman*. Jakmile jsou pouta svazující *purušu* rozlomena, je osvobozen.

37. मोकळा म्हणे नाही बंधन। आणी प्रत्यक्ष बंदी पडिले जन।
त्यांचें कैसें समाधान। तें तुम्ही पाहा ॥ ३७ ॥
mokalā mhaṇe nāhīm baṁdhana | āṇī pratyakṣa baṁdīm paḍile jana |
 tyāṁcem kaiseṁ samādhāna | tem tumhī pāhā || 37 ||

The One who is free says, “There is no bondage” and yet people are imprisoned by

their sensory perception. How can they gain that *samadhan*? Understand you are that Reality!

Ten, kdo je svobodný, říká „neexistuje spoutanost“ a přesto ostatní jsou uvězněni ve svých smyslových počtcích. Jak mohou dosáhnout spokojenosti/*samádhan*? Pochop, že jsi Skutečnost!

38. नेणे दुसऱ्याची तळमळ। तें मनुष्य परदुःखसीतळ।
तैसाच हाहि केवळ। अनुभव जाणावा ॥ ३८ ॥
neṇe dusaṛyācī taḷamaḷa | teṁ manuṣya para-duḥkhasītaḷa |
taiśāca hāhi kevaḷa | anubhava jāṇāvā || 38 ||

Due to ignorance there is turmoil for this ‘all’ yet, man is oblivious to the suffering of this ‘all’. And in the same way, you should know that this ‘experience’ is also a suffering for that thoughtless pure knowledge (the Reality is still suffering due to the ‘all’).

Kvůli nevědomosti je tu zmatek kolem tohoto „vše“, ale člověk si přesto nevšimá utrpení tohoto „vše“. Měl bys vědět, že podobně je tato „zkušenost“ utrpením pro toto bezmyšlenkovité čiré poznání (Skutečnost stále ještě v důsledku tohoto „vše“ trpí).

39. जयास आत्मज्ञान जालें। तत्वे तत्व विवंचिलें।
खुणेसी पावतांच बाणलें। समाधान ॥ ३९ ॥
jayāsa ātmajñāna jāleṁ | tatveṁ tatva vivāncileṁ |
khuneṣī pāvataṁca baṇaleṁ | samādhāna || 39 ||

When to *mula maya*, that knowledge of *atma* has come and the elements have been chosen by the elements (ie. the elements go to the elements and remain like a dream); then that *nirgun* understanding is adorned with *samadhan*.

Když do *mula máji* vstoupí poznání *átman* a elementy byly vybrány pomocí elementů (tedy elementy jdou k elementům a zůstanou jen jako sen), potom je toto *nirguna* pochopení korunováno spokojeností/*samádhan*.

40. ज्ञानें चुके जन्ममरण। सगट बोलणें अप्रमाण।
वेदशास्त्र आणी पुराण। मग कासयासी ॥ ४० ॥
jñāneṁ cuke janmamarāṇa | sagaṭa bolaṇeṁ apramāṇa |
vedaśāstra āṇī purāṇa | maga kāsayāsī || 40 ||

Due to that knowledge of *atma*, birth and death are avoided and along with that, this ‘speech’ has lost its authority. Then of what use will be the *vedas*, the *shasthras* and the *puranas*? (Unless you understand that you are that *atma* then, there will always be the theories and concepts of the different scriptures)

Díky tomuto poznání *átma* jsou zrození a smrt vymazány a spolu s tím tato „řeč“ ztratí svou autoritu. K čemu jsou potom *védy*, *śāstry* a *purány*? (Dokud nepochopíš, že jsi toto *átma*, tak tu neustále budou teorie a koncepty různých svatých textů.)

41. वेदशास्त्रविचारबोली। माहानुभावांची मंडळी।
भूमंडळीं लोक सकळी। हें मानीतना ॥ ४१ ॥
vedaśāstravicārabolī | māhānubhāvāṁcī maṁḍalī |

bhūmaṁḍalīm loka sakalī | heri mānītanā || 41 ||

This ‘speech’, the thoughtless Self, the *śastryas* and the *vedas* are all in the company of the great experienced (it is up to you to choose which one you want; do you want intellectual knowledge or direct pure knowledge of the Self). But in the gross world and this world of the ‘all’, thoughtlessness is not respected.

Tato „řeč“, toto bez-myšlenkovité Já a *śāstry a védy* – to vše je vždy úzce spjato se společenstvím velkých a vznešených světců (je na tobě, co si budeš přát – chceš intelektuální poznání, nebo nezprostředkované a čiré poznání Já?). Ale v hrubém těle a ve světě tohoto „vše“ není to, co je za myslí respektováno.

42. अवघे होतां अप्रमाण। मग आपलेच काय प्रमाण।

महणोन जेथें आत्मज्ञान। तोचि मुक्त ॥ ४२ ॥

avagheṁ hotāṁ apramāṇa | maga āpaleṁca kāya pramāṇa |
mhaṇona jetheri ātmajñāna | toci mukta || 42 ||

Even this ‘speech’ has come from these unauthorized things of this world of names and forms, therefore how can your ‘speech’ have any real authority (that which comes from the false must also be false)? Only when this ‘speech’ is dropped can that *nirgun* authority be understood. Therefore only when ‘here’ is that knowledge of *atma*, is there Liberation.

Dokonce i tato „řeč“ pochází z pochybných věcí tohoto světa jmen a forem, takže jak by mohla tvá „řeč“ mít nějakou opravdovou váhu? (To, co vzešlo z nepravdivého, musí samo být také nepravdivé.) Svrchovaná autorita *nirguny* může být pochopena jedině tehdy, když opustiš tuto „řeč“. Proto Osvobození je tu jedině tehdy, když je „zde“ poznání *Ātma*.

43. अवघे च मुक्त पाहातां नर। हाहि ज्ञाचा उद्गार।

ज्ञानेविण तो उद्धार। होणार नाही ॥ ४३ ॥

avaghe ca mukta pāhātāṁ nara | hāhi jñācā udgāra |
jñānevīṇa to uddhāra | hoṇāra nāhīṁ || 43 ||

A man may feel that he is free of everything but this is a mere utterance of true knowledge (ie. the liberation of ‘I am’ is not true knowledge). Without that knowledge of *atma*, one will not be lifted out of illusion.

Člověk se může cítit od všeho osvobozen, ale to je pouhé slovní vyjádření pravého poznání (tedy osvobození, kdy je člověk ve stavu „já jsem“ není ještě pravé poznání). Bez poznání *Ātma* nemůže být člověk definitivně vysvobozen z iluze.

44. आत्मज्ञान कळों आले। म्हणोन दृश्य मिथ्या जालें।

परंतु वेदा लाविलें। सकळास येणें ॥ ४४ ॥

ātmajñāna kaḷom āle | mhaṇona dṛśya mithyā jāleṁ |
paraṁtu vedhā lāvileṁ | sakalāsa yeṇeṁ || 44 ||

Even if one gains that knowledge of *atma* and this visible ‘all’ becomes false, still attraction and deception again attach themselves to this ‘all’ (ie. the ‘all’ is the wish to know and to be and this wish returns unless that Self is established. Then like the

grain of salt dropped in the ocean, you can never return)

Dokonce i když už má člověk poznání *Átma* a toto viditelné „vše“ je pro něj nepravdivé, stejně tu znovu může vyvstat klam a příchyllost k tomuto „vše“. (Tedy toto „vše“ je touhou vědět a být a tato touha se vrací, dokud se poznání Já plně nestabilizuje. Potom se už nelze vrátit zpátky k iluzi, stejně jako zrnko soli vhozené do oceánu, se rozpustí a nikdy už se nevrátí do své původní formy.)

45. आतां प्रश्न हा फिटला। ज्ञानी ज्ञानें मुक्त जाला।
अज्ञान तो बांधला। आपले कल्पनेने ॥ ४५ ॥
ātām praśna hā phiṭalā | jñānī jñāneṁ mukta jālā |
ajñāna to bāṁdhalā | āpale kalpaneneṁ || 45 ||

But if there is this *sagun* understanding then, all these questions will be answered (therefore forget everything). A *gnyani* is liberated by this knowledge and the ignorant are bound by their concepts.

Je-li tu však toto pochopení *saguna*, potom všechny tyto otázky budou zodpovězeny (a proto zapomeň na vše). *Džňánin* je osvobozen tímto poznáním a nevědomí jsou spoutáni svými koncepty.

46. विज्ञानासारिखें अज्ञान। आणी मुक्तासारिखें बंधन।
निश्चयासारिखा अनुमान। मानूंचि नये ॥ ४६ ॥
vijñānāsārikheṁ ajñāna | āṇī muktāsārikheṁ baṁdhana |
nīścayāsārikhā anumāna | mānūṁci naye || 46 ||

Can *vignyan* be like ignorance and can liberation be like bondage? Conviction should not be regarded as the same as guesswork.

Můžeme snad Nejvyšší Poznání/*vidžňānu* považovat za nevědomost/*adžňānu* a osvobození za spoutanost? Nesmíme ztotožňovat pevné přesvědčení s pouhými domněnkami.

47. बंधन म्हणजे कांहींच नाही। परी वेदा लाविलें सर्व हि।
यास उपावचि नाही। कळल्यावांचुनी ॥ ४७ ॥
baṁdhana mhaṇije kāṁhīṁca nāhīṁ | parī vedhā lāvīleṁ sarva hi |
yāsa upāvaci nāhīṁ | kaḷalyāvāṁcunī || 47 ||

Bondage means, this ‘thing’ even is not there. But even this ‘all thing’ (liberation from gross body consciousness) attracts and deceives (it still wants to know and be). There is no remedy for this ‘speech’, other than the understanding of *nirgun*.

Spoutanost znamená, že tu není dokonce ani tato „věc“. Ale i tato „věc“/“vše“ (osvobození od hrubého tělesného vědomí) vábí a klame (i zde je stále ještě touha vědět a být). Pro tuto „řeč“ není jiného léku, než pochopení *nirguny*.

48. कांहींच नाही आणी बाधी। हेंचि नवल पाहा आधी।
मिथ्या जाणजेना बद्धि। म्हणोन बद्ध ॥ ४८ ॥
kāṁhīṁca nāhīṁ āṇī bādhi | heṁci navala pāhā ādhīṁ |
mithyā jāṇijena baddhi | mhaṇona baddha || 48 ||

When this ‘thing’ is not understood by the ignorant, then there is suffering. And when this ‘thing’ is not known by the *gnyani* then, at the source there is that thoughtless marvel. And if one does not know that these bindings are false then, one is called a *baddha*/bonded.

Pokud tuto „věc“ nezná nevědomý člověk, je tu utrpení. Ale když tuto „věc“ (již) nezná *džňánin* (protože překročil poznání), potom tam ve zdroji je tento bez-myšlenkovitý zázrak. A když člověk neví, že tyto svazující věci jsou falešné, nazývá se *baddha*/spoutaný.

49. भोळा भाव सिद्धी जाव। हा उधाराचा उपाव।
 रोकडा मोक्षाचा अभिप्राव। विवेकें जाणावा ॥ ४९ ॥
bhoḷā bhāva siddhī jāva | hā udhārācā upāva |
rokaḍā mokṣācā abhiprāva | vivekeṁ jāṇāvā || 49 ||

It is a false hope that guileless, simple blind faith can bring thoughtlessness. It is a mere hope that later you will get liberation. The purpose of this *vivek*, is to gain immediate liberation and understand you are He at this very moment (ie. the freedom of this ‘I am’ is to be understood here and now; nothing needs to be changed, only the mind should be quiet and rest in knowing).

Je bláhové myslet si, že naivní, jednoduchá slepá víra může vyústit ve stav za myšlenkami. Je to jen lichá naděje, že někdy v budoucnu dosáhnete osvobození. Smyslem rozlišování/*vivéka* je získat okamžitou realizaci a pochopit, že jsi On právě teď! (Tedy svobodu tohoto „já jsem“ je nutné pochopit tady a teď; není potřeba nic měnit, jen mysl by měla být tichá a spočívát v poznání.)

50. प्राणी व्हावया मोकळा। आधी पाहिजे जाणीवकळा।
 सकळ जाणतां निराळा। सहजचि होये ॥ ५० ॥
prāṇī vḥāvayā mokaḷā | ādhīṁ pāhije jāṇīvakalā |
sakaḷa jāṇatāṁ nirālā | sahajaci hoye || 50 ||

For to be freed in the *prana*, there should be this art of knowing, at the source. And afterwards you will come to understand that, the One who knows this ‘all’, is naturally separate from it.

Protože k tomu, aby se člověk osvobodil z *prány*, musí tu být především umění poznávat. Poté pochopíte, že onen Samojediný, kdo zná toto „vše“, je od toho přirozeně oddělen.

51. कांहींच नेणजे तें अज्ञान। सकळ जाणजे तें ज्ञान।
 जाणिव राहातां विज्ञान। स्वयेंचि आत्मा ॥ ५१ ॥
kāṁhīṁca neṇije teṁ ajñāna | sakaḷa jāṇije teṁ jñāna |
jāṇīva rāhātāṁ vijñāna | svayemci ātmā || 51 ||

To not know this ‘thing’, then that Reality is ignorance. To know this ‘all’, then that Reality is knowledge. When knowing ceases this is *vignyan* and naturally there is that *atma* only.

Neznat tuto „věc“ znamená, že Skutečnost je ve stavu nevědomosti. Znat toto „vše“ znamená, že se Skutečnost nachází ve stavu poznání. A když i poznání odejde, je tu stav za poznáním/*vidžňána* a zůstane tu jen *Átman*.

52. अमृत सेऊन अमर जाला। तो म्हणे मृत्यु कैसा येतो जनाला।
तैसा विवेकी म्हणे बद्धाला। जन्म तो कैसा ॥ ५२ ॥
amṛta seūna amara jālā | to mhaṇe mṛtyu kaisā yeto janālā |
taisā vivekī mhaṇe baddhālā | janma to kaisā || 52 ||

The one who tastes the nectar/*amrut* becomes immortal and says, “How can there be death?” In the same way, a *viveki* says, “How can there be the birth of the bonded for me?”

Ten, kdo ochutná nektar/*amrut*, se stane nesmrtelným a řekne: „Jak by tu mohla být smrt?“. Podobně ten, kdo použije *vivéku*, řekne: „Jak by tu pro mě mohlo být zrození a stav spoutanosti?“

53. जाणता म्हणे जनार्ते। तुम्हांस भूत कैसे झडपितें।
तुम्हास वीष कैसे चढतें। निर्विष म्हणे ॥ ५३ ॥
jāṇatā mhaṇe janāṛteṁ | tumhāṁsa bhūta kaise jhaḍapiteṁ |
tumhāsa vīṣa kaiseṁ caḍhateṁ | nirviṣa mhaṇe || 53 ||

The One who knows this ‘all’, says to the people, “Why are you possessed of these elements ([objectification](#))?” And the one who has not been conquered by ego says, “Why are you affected by this poison of passion?”

Onen Samojediný, kdo poznal toto „vše“, řekne ostatním lidem: „Proč jste tak posedlí elementy ([objektivizací](#))?“ A ten, kdo nebyl ovládnut egem, řekne: „Proč jste otráveni jedem vášně?“

54. आधी बद्धासारिकें व्हावें। मग हें नलगेचि पुसावें।
विवेक दूरी ठेऊन पाहावें। लक्षण बद्धाचें ॥ ५४ ॥
ādhiṁ baddhāsārikeriṁ vhaḍavēṁ | maga heṁ nalageci pusāvēṁ |
viveka dūri ṭheūna pāhāvēṁ | lakṣaṇa baddhācēṁ || 54 ||

If you want to be like the bonded then, thoughtlessness at the root is not required and should be wiped out. *vivek* should be left far behind and then, there will be the attainment of this attention of the bonded.

Pokud ale mermomocí chcete zůstat spoutaní, pak bezmyšlenkovitost není v zásadě požadována a mela by být vyhlazena. Musíte se střežit rozlišování/*vivéka* a potom spolehlivě dosáhnete kýženého stavu spoutanosti.

55. निजेल्यास चेईला तो। म्हणे हा कां रे वोसणातो।
अनुभव पाहाणेंचि आहे तो। तरी मग निजोन पाहावा ॥ ५५ ॥
nijelyāsa cēlā to | mhaṇe hā kāṁ re vosanāto |
anubhava pāhāṇeṁci āhe to | tarī maga nijona pāhāvā || 55 ||

That *paramatma* who is awake says to the one who is *sleeping, “Why is that thoughtless Self raving in its sleep?” And when this ‘experience’ understands that *paramatma* then, even while in His sleep, He will understand. *([ie. the one who is fast asleep to its real nature](#))

Toto *Paramátma*, které je vzhůru, říká tomu, kdo *spí: „Proč je toto bezmyšlenkovité Já

ve svém snu jako pomínuté?“ A když tato zkušenost chápe Paramátman, pak i během Svého spánku Ono (Já) chápe. *(tedy ten, kdo spí a nevnímá svou pravou přirozenost)

56. ज्ञात्याची उगवली वृत्ती। बद्धाऐसी न पडेल गुंती।
भुकेल्याची अनुभवप्राप्ती। धाल्यास नाही ॥ ५६ ॥
jñātyācī ugavalī vṛttī | baddhāisī na paḍela guṅtī |
bhukelyācī anubhavaprāptī | dhālyāsa nāhīn || 56 ||

When this knowing *vṛitti* of the Knower has been unravelled, then one does not fall into the entanglements of the bonded. Just as the experience of the one who is hungry is not like the experience of the one who is satisfied.

Jakmile dojde k tomu, že se chaotický stav rozvířené mysli (*vṛitti*) rozmotá a zklidní, potom se už člověk nenechá znovu chytit do sítě spoutanosti. Zkušenost člověka, který je sytý, je úplně jiná, než zkušenost toho, kdo hladoví.

57. इतुकेन आशंका तुटली। ज्ञानं मोक्षप्राप्ती जाली।
विवेक पाहातां बाणली। अंतरस्थिती ॥ ५७ ॥
itukena āśāṅkā tuṭalī | jñāṇeṁ mokṣaprāptī jāli |
viveka pāhātāṅ bāṅalī | amtarasthītī || 57 ||

This much clears away the doubts. Liberation comes to the One with that knowledge of *atma*. For when you understand *viveka*, then thoughtlessness is imbibed in your inner space/‘I am’.

Tímto výkladem by měly být pochybnosti rozpuštěny. Osvobození získá ten, kdo dosáhne poznání *Ātma*. Protože když pochopíš *vivéku*, tak se stav bez myšlenek stane integrální součástí tvého vnitřního prostoru/“já jsem“.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
विकल्पनिरसननाम समास सातवा ॥ ७ ॥ ९.७
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
vikalpanirasananāma samāsa sātavā || 7 || 9.7

Tímto končí x. kapitola x. daśaky knihy Dásbódh s názvem „Odstranění myšlenek“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2016

9.8 Konec těla

Nadpis marathi...

समास आठवा : देहांतनिरूपण

samāsa aṭhavaḥ : dehāntanirūpaṇa

The End of the Body

|| Śrī Rām ||

1. ज्ञाता सुटला ज्ञानमते। परंतु जन्म कैसा बद्धाते।
बद्धाचे काये जन्मते। अंतकाळीं ॥ १ ॥
*jñātā suṭalā jñānamateḥ | paraṁtu janma kaisā baddhāteḥ |
baddhācēḥ kāye janmateḥ | antakālīṁ || 1 ||*

“The Knower has been released due to His understanding of knowledge. But why is there birth for the bonded? And what is it of the bonded that takes birth after he dies?”

„Znalec byl uvolněn/osvobozen díky Svému pochopení poznání. Ale proč tu existuje zrození pro spoutaného? A co je tím, co se poté, co spoutaný zemře, znovu narodí?”

2. बद्ध प्राणी मरोन गेले। तेथे कांहीच नाही उरले।
जाणिवेचे विस्मरण जाले। मरणापूर्वी ॥ २ ॥
*baddha prāṇī marona gele | tetheḥ kāñhīcā nāhīḥ uraleḥ |
jāṇivece vismaraṇa jāleḥ | maraṇāpūrvī || 2 ||*

“For when the bonded in the *prāṇa* die then, ‘there’ and this ‘thing’ do not remain. For before death there has to be the forgetting of this knowledge.” (*maharaj- when you die, knowledge goes off. If you have knowledge, you cannot die...then ignorance goes off and all that remains is this strong desire to have a body*)

„Neboť když spoutaný v *prāṇě* zemře, potom „tam“ nic, ani tato „věc“, nezůstane. Protože před smrtí tam musí být zapomenutí tohoto poznání.“ (*Randžit Maharádž: Když zemřete, poznání ustane. Jestliže máte poznání, nemůžete zemřít ... pak nevědomost ustane a nezůstane nic než silná touha mít tělo.*)

3. ऐसी घेतली आशंका। याचें उत्तर ऐका।
आतां दुश्चीत होऊं नका। म्हणे वक्ता ॥ ३ ॥

*aisi ghetali āśarīkā | yācem uttara aikā |
ātām duścīta hoūm nakā | mhaṇe vaktā || 3 ||*

This question has arisen, therefore listen to this reply. Now, there should not be any *duchit* (forgetting of one Self), says the Master.

Tato otázka vyvstala, proto si vyslechněte odpověď. Nyní by zde nemělo být žádné zapomenutí na samojediné Já/*duścīta*, říká Mistr.

4. पंचप्राण स्थले सोडिती। प्राणरूप वासनावृत्ती।
वासनामिश्रीत प्राण जाती। देह सोडुनिया ॥ ४ ॥
*pañcaprāṇa sthaleṁ soḍīti | prāṇarūpa vāsanāvṛttī |
vāsanāmiśrīta prāṇa jāti | deha soḍuniyā || 4 ||*

The five *pranas* get released from their places of confinement and then there is this *prana* form and the *vasana vritti* (ie. the ‘I want to be’ *vasana*/existence and this knowing *vritti*/knowledge; they are inseparable). And it is this *vasana* mixed with the *prana* that leaves the body.

Pět prán se uvolnilo ze svého sevření a poté tam zůstává jedna forma *prány* a *vāsana + vritti* (tj. *vāsana* „já chci být/existovat“ a *poznávající vritti*/poznání jsou nerozlučně spojené). A je to tato *vāsana* smíchaná s *pránou*, jež opouští tělo.

5. वायोसरिसी वासना गेली। ते वायोरूपेचि राहिली।
पुन्हां जन्म घेऊन आली। हेतुपरत्वे ॥ ५ ॥
*vāyosarisī vāsanā gelī | te vāyorūpeṁci rāhīlī |
punhām janma gheūna ālī | hetuparatveṁ || 5 ||*

This *vasana* leaves along with the wind/*vayu* and then that One stays with this wind form (ie. ‘all’). And then again a birth is taken by virtue of this aspiration to be (so, it is this *vasana* or the strong desire to exist that is the cause of birth. The body is said to have died when, the life energy/*prana* leaves. This *prana* that had been confined within the limiting concept of the body now freely merges in the wind ie. the one moving form or *chaitanya*, and in this there is this *vasana*. *maharaj*- ‘sleep is a small death’; Death is but ignorance, an end of this knowledge of the world).

Tato *vāsana* opouští tělo spolu s dechem/*vāju* a To Samojediné zůstává s formou větru (zde vítr = já jsem = vše = dech = vzduch = *čajtanja*). A poté opětovně dojde k zrození na základě touhy být (takže je to tato *vāsana*, neboli silná touha být, existovat, jež je příčinou zrození. Tělo je prohlášeno za mrtvé ve chvíli, když ho opustí životní energie/prána. Tato prána, jež byla sevřena uvnitř limitujícího konceptu těla, nyní volně přejde do universálního vzduchu/vše, tj. v jednu hybnou formu neboli *čajtanju*, a v ní je tato *vāsana* obsažena. *Randžit Maharádž*: „Spánek je malá smrt“. Smrt není nic než nevědomost, konec tohoto poznání světa).

6. कित्येक प्राणी निःशेष मरती। पुन्हां मागुते जीव येती।
ढकलून दिल्लें तेणें दुखवती। हस्तपादादिक ॥ ६ ॥
*kityeka prāṇī niḥśeṣa maratī | punhām māgute jīva yetī |
ḍhakaḷūna dilhem teṇeṁ dukhavatī | hastapādādika || 6 ||*

That One within the ‘many’ gets utterly destroyed in the *prana* when It returns again as a *jiva*. Then He is shoved out and given hands and legs etc. and that Reality is made to suffer so much.

To Jedno uvnitř „mnoha“ poté, kdy se navrátí opět jako *džíva*, je zcela zastřeno v *práně*. Džíva je vytlačen (z *dělohy*) a jsou mu dány ruce a nohy a další části, a Skutečnost je tak odkázána vytrpět si toho hodně.

7. सर्पदृष्टी जालियां वरी। तीं दिवसां उठवी धन्वंतरी।

तेव्हां ते माघारी। वासना येते कीं ॥ ७ ॥

*sarpadr̥ṣṭī jāliyāṁ varī | tīṁ divasāṁ uṭhavī dhanvaṁtarī |
tevhāṁ te māghārī | vāsanā yete kīṁ || 7 ||*

After having been bitten by the snake of desires for these three days (ie. today, yesterday and tomorrow), one awakes within this blessed ‘I am’ and then again that *vasana* returns back here (ie. one tires of this worldly life and goes to a Master. The Master explains, ‘You are knowledge.’ The *sadhak* churns this over in his mind and then this understanding comes. But the habits of the mind are strong and again his mind slips back into these worldly thoughts. Such is this battle within the mind of the *sadhak*)

Je-li člověk uštknut hadem tužeb po tři dny (tj. dnes, včera a zítra), trpí a nakonec se probudí a spočine uvnitř tohoto požehnaného „já jsem“. Jenže *vāsana* (touha být) se opět navrátí zpět (tj. člověk je znaven tímto světským životem a jde k Mistrovi. Mistr mu vysvětlí: „Ty jsi poznání.“ *Sádhaka* si to v mysli přebere a poté přichází pochopení. Avšak zvyky mysli jsou natolik silné, že jeho mysl opět sklouzne na úroveň světských myšlenek. Takový je boj uvnitř mysli *sádhaky*).

8. कित्येक सेवें होऊन पडती। कित्येक तयांस उठविती।

येमलोकीं हून आणित्ती। माघारे प्राणी ॥ ८ ॥

*kityeka sevem̐ hoūna paḍatī | kityeka tayāṁsa uṭhavītī |
yemalokīṁhūna āṇitī | māghāre prāṇī || 8 ||*

That One within the ‘many’ falls into these corpses and that One within the ‘many’ makes them to stand up. And from that world where death does not reign (ie. knowledge), it is brought back again into the *prana* (where death reigns).

To Jedno uvnitř „mnoha“ tudíž upadá do (pomíjivosti) mrtvol, ale taktéž mrtvoly vysvobodí/uvolní. A z místa, kde smrt nenastane (tj. poznání), je To Jedno přiváděno nazpět do *prány* (kde smrt nastane).

9. कित्येक पुर्वीं श्रापिले। ते शापे देह पावले।

उश्रापकाळीं पुन्हां आले। पूर्वदेहीं ॥ ९ ॥

*kityeka purvīm̐ śrāpile | te śāpē deha pāvale |
uśrāpakālīm̐ punhāṁ āle | pūrvadehīm̐ || 9 ||*

Due to its previous curse (“You are a body”), that One within the ‘many’ gets the curse of another body. After mitigation of that curse (ie. when understanding comes), then he enters into the body that was previous to this body (ie. by *vivek* the gross body becomes the subtle body, the subtle becomes the causal etc.)

Díky svému předchozímu prokletí (prokletí ve smyslu „Ty jsi tělo“) je Jedno uvnitř „mnoha“ přivedeno do dalšího těla. Po zmírnění tohoto prokletí (tj. jakmile přichází pochopení) džíva vstoupí do těla, které transcenduje to předchozí (tj. pomocí *vi-véky*/roziřování se hrubé tělo stane jemným tělem, jemné se stane kauzálním, atd.).

10. कित्येकीं बहु जन्म घेतले। कित्येक परकाया प्रवेशले।

ऐसे आले आणी गेले। बहुत लोक ॥ १० ॥

kityekīm bahu janma ghetale | kityeka parakāyā praveśale | aise āle āṇī gele | bahuta loka || 10 ||

Within that One within the ‘many’, many births have been taken. That One within the ‘many’ first entered into this body of the ‘all’ and then this world of the ‘all’ comes and goes through so many births (due to our ignorance of this ‘all’ body, there is the “I am a body” concept).

Uvnitř Samojediného, v němž je „mnohost“, dořlo k nespočtu zrození. Toto Jedno uvnitř „mnoha“ nejprve vstoupí do těla universálního „vře“. Tento universální svět „vřeho“ pak prochází mnoha zrody (protože neznáme toto universální tělo „vřeho“, je tu koncept „já jsem tělo“).

11. फुंकल्यासरिसा वायो गेला। तेथे वायोसून निर्माण जाला।

म्हणोन वायोरूप वासनेला। जन्म आहे ॥ ११ ॥

phuṅkalyāsarisā vāyo gelā | tetheṁ vāyosūna nirmāṇa jālā | mhaṇona vāyorūpa vāsanelā | jnama āhe || 11 ||

When this wind leaves the body along with the exhalation (you are this wind and you leave this body along with the final exhalation) then ‘there’/*brahman*, this desire to be is created (as long as this desire remains then that *brahman* cannot be understood). Therefore, it is this *vasana* as this wind form that gets born (I want to be’; knowledge takes a birth but you say, “I was born”).

Když dech výdechem opustí tělo (vy jste tímto dechem a posledním výdechem opouřtíte tělo), pak je „tam“/v *brahman* vytvořena *vāsana* (touha být) (dokud tato touha trvá, pak *brahman* nelze pochopit). Proto je to tato *vāsana* jakořto forma dechu/větru, jeř se narodí (já chci být, existovat; poznání se narodí, ale vy říkáte: „Já jsem se narodil“).

12. मनाच्या वृत्ती नाना। त्यांत जन्म घेते वासना।

वासना पाहातां दिसेना। परंतु आहे ॥ १२ ॥

manācyā vṛttī nānā | tyānta janma ghetē vāsanā | vāsanā pāhātām disenā | paraṁtu āhe || 12 ||

And when this knowing *vṛitti* is the ‘many’ thoughts of the mind then, this *vasana* takes birth in these thoughts (then it comes down into body consciousness and wants to know so many things). And then even if you try to search for it still, this *vasana* is not seen; but it is there. (ie. the *vasana* and *vṛitti* are inseparable like the light and heat of the sun. In the beginning, they just want to be and to know, like the understanding of a new child or the moment of awaking from sleep. But as soon as they are attached to the ‘many’ thoughts, they get identified/superimposed upon the gross body and then that ego says, “I know this and I am so and so” etc.).

A když je poznávající *vritti* (touha znát) „mnoha“ myšlenkami myslí, pak se *vāsana* narodí v těchto myšlenkách (neboli poté sestoupí do tělesného vědomí a chce znát tak mnoho věcí). I když se ji snažíte najít, spatřit ji nelze; ale tato *vāsana* tam je. (tj. *vāsana* a *vritti* jsou neoddělitelné jako světlo a horko slunce. Na začátku je tu prostá touha být (*vāsana*) a poznávat (*vritti*), jako je prosté poznávání narozeného dítěte nebo jako je okamžik probuzení hned po probrání se ze spánku. Ale jakmile je tu zaujetí „mnoha“ myšlenkami, způsobí ztotožnění se s hrubým tělem, a ego pak říká: „Já znám toto a já jsem takový a takový“, atd.).

13. वासना जाणिजे जाणिवहेत। जाणीव मुळींचा मूळतंत।
मूळमायेंत असे मिश्रित। कारणरूपें ॥ १३ ॥

*vāsana jāṇije jāṇivaheta | jāṇīva muḷīncā mūḷataranta |
mūlamāyeṃta ase miśrita | kāraṇarūpeṃ || 13 ||*

This *vasana* should be known along with this original intent to know. This knowing is the subtle connection to the source/root (and therefore this knowing that is within the gross body is the means to return to the source). This *vasana* is mixed in *mula maya* and it is with the causal form also (ie. in *mula maya* there is the hidden *mula purush*. And *mula maya* is the *vritti* to know, the unmanifested *gunas* and elements and this *vasana* to be. ‘Here’ there is effortless knowing and being. But when this is forgotten ie. the ignorance of the causal body, then this *vasana* wants to be a body and this *vritti* wants to know so ‘many’ things).

Je tudíž třeba pochopit tuto *vāsana* spolu s původním záměrem „znát“ (*vritti*). Toto poznání je jemné spojení se zdrojem/kořenem (a proto toto poznání, které je uvnitř hrubého těla, slouží jako prostředek k návratu do zdroje). Tato *vāsana* je zamíchána do *mula máji* a ona je taktéž spojena s kauzálním tělem (tj. v *mula máji* je skrytý *mula puruša*. A *mula mája* je *vritti*/touha poznávat, neprojevené *guny* a elementy a taktéž *vāsana*/touha být. „Zde“ je neusilovné vědomí a bytí. Avšak když je to zapomenuto, tudíž když do popředí přichází nevědomost kauzálního těla, pak kvůli *vāsane* zatoužíte být tělem a tato *vritti* chce poznávat tak „mnoho“ věcí).

14. कारणरूप आहे ब्रह्मांडी। कार्यरूपें वर्ते पिंडी।
अनुमानितां तांतडीं। अनुमानेना ॥ १४ ॥

*kāraṇarūpa ahe brahmāṇḍī | kāryarūpeṃ varte piṇḍī |
anumānitāṃ tāṅṭāḍī | anumāneṇā || 14 ||*

This *causal form is within the *brahmanda* (ie. universe) and on account of these effect, that One stays within the *pinda* (the universe and body are the effects of this causal body). By hurried conjecture this cannot be understood. *(The causal body is ignorance of *mula maya* and the cause of the *brahmanda* and *pinda*. Then the *gunas* appear and the elements manifest. This causal body is present within the *brahmanda* and *pinda* and in fact, if these are forgotten, then this the ignorance of the causal body will reveal *mula maya* once more. Thus the causal body is the ‘other side’ of the knowledge of *mula maya* and it also contains this knowing *vritti*, *vasana* to be, that hidden *swarup* and the unmanifest *gunas* and elements. But when these *gunas* and elements manifest and appear as these effects then, the *vasana* wants a specific body and the *vritti* wants to know so ‘many’ things and that thoughtless One says, “I am Mr. so and so” and this knowing and being appear to be the properties of the gross body)

Toto *kauzální tělo je uvnitř *brahmándy* (tj. vesmíru) a kvůli tomuto dopadu Samoje-
diné pobývá uvnitř *pindy* (vesmír a tělo jsou dopady tohoto kauzálního těla). Kvapnými
domněnkami toto však nelze pochopit. *(kauzální tělo je nevědomost mula máji a pří-
čina *brahmándy* a *pindy*. Poté se objeví guny a projeví elementy. Toto kauzální tělo
je přítomné uvnitř *brahmándy* a *pindy*, a jestliže je obojí zapomenuto, pak díky tomu
dojde k opětovnému odhalení universálního vědomí/*mula máji*. Tímto je kauzální tělo
„druhou stranou“ poznání mula máji a obsahuje taktéž poznávající *vritti*, *vásanu* být,
skrytou *svarúpu* a neprojevené *guny* a elementy. Ale když se *guny* a elementy projeví
a zjeví jako tyto dopady, pak *vásana* chce specifické tělo a *vritti* chce znát tak „mnoho“
věcí a toto bezmyslenkovité Jedno řekne „Já jsem pan/paní xy“ a toto poznávání a bytí
se zdá být vlastnostmi hrubého těla).

15. परंतु आहे सूक्ष्मरूप। जैसे वायोचे स्वरूप।
सकळ देव वायोरूप। आणी भूतसृष्टि॥ १५॥
paraṃtu āhe sūkṣmarūpa | jaiseṃ vāyoche svarūpa |
sakaḷa deva vāyorūpa | āṇī bhūtasṛṣṭi || 15 ||

But this is *brahman's* form and in this way, that *svarup* has become like this wind form
(He has forgotten Himself and become His reflection). This ‘all’ and that God (*mula*
puruṣa) are this wind form and it is this manifests and becomes these great elements
and this gross creation. (Therefore understand that whatever you see or perceive is His
form but He can never be seen; though He is the only Truth and He is always there)

Avšak toto je forma *brahman* a tímto způsobem se *svarúpa* stala jako forma dechu/*větru*
(Ono/*brahman* zapomnělo na Sebe samo a stalo se Svým odrazem). Toto „vše“ a Bůh
(*mula puruša*) jsou formou dechu/*čajtanja* a právě tato forma se projeví jako jemné
elementy a hrubohmotné stvoření. (Proto pochopte, že vše, co vidíte či vnímáte, je
Jeho forma, ale Ono/*brahman* nelze nikdy spatřit; takže *brahman* je jediná a vždy
přítomná Pravda).

16. वायोमध्ये विकार नाना। वायो पाहातां तरी दिसेना।
तैसी जाणीववासना। अति सूक्ष्म॥ १६॥
vāyomadhye vikāra nānā | vāyo pāhātāṃ tarī disenā |
taiśī jāṇīvavāsanā | ati sūkṣma || 16 ||

Within this wind there are the ‘many’ modifications. But if you understand this wind
then, you will not see these ‘many’ things. In this way, that very subtle *brahman* and
this knowing *vritti* and this *vasana* to be, has appeared as the body and ‘many’ things.

Uvnitř této *čajtanji*/dechu je „mnoho“ modifikací. Ale jakmile pochopíte (podstatu)
čajtanji/dechu, přestanete spatřovat „mnoho“ věcí. Tímto způsobem se jemné *brahman*,
poznávající *vritti* (touha poznávat) a *vásana* (touha být) objevily jako (individuální)
tělo a “mnoho“ věcí.

17. त्रिगुण आणी पंचभूतें। हे वायोमध्ये मिश्रिते।
अनुमानेना म्हणोन त्यातें। मिथ्या म्हणों नये॥ १७॥
triguṇa āṇī pañcabhūteṃ | he vāyomadhye miśrite |
anumānenā mhaṇona tyāteṃ | mithyā mhaṇoṃ naye || 17 ||

The three *gunas* and the five elements and that thoughtless *swarup* are mixed in this wind. When you understand this wind then, conjecture cannot remain and one will not call this *vasana* false (ignorance of Reality brings *mula maya* and ignorance of *mula maya* brings conjecture and then they say, this *vasana* cannot be understood. But this *vasana* is understood when you understand the nature of *mula maya*).

Tři guny, pět elementů a bezmyšlenkovitá *svarúpa* jsou smíchány v tomto větru/dechu. Když plně pochopíte (podstatu) dechu/iluze, pak tu nezůstanou žádné domněnky, a nebudete již označovat tuto *vásanu* za falešnou (neznalost Skutečnosti přináší *mula máju* a neznalost *mula máji* přináší domněnky a lidé pak říkají, že tuto *vásanu* nelze pochopit. *Vásanu* však lze pochopit za předpokladu, že poznáte přirozenost/podstatu *mula máji*).

18. सहज वायो चाले। तरी सुगंध दुर्गंध कळों आले।
उष्ण सीतळ तप्त निवाले। प्रत्यक्ष प्राणी ॥ १८ ॥
sahaja vāyo cāle | tarī sugaṁdha durgaṁdha kaḷom āle |
uṣṇa sītala tapta nivāle | pratyakṣa prāṇī || 18 ||

If that natural and still *brahman* moves as this wind then, the good smells and bad smells are understood to be the same only (everything is knowledge only; then there is neither good nor bad, attraction nor repulsion). But then hot and cold and excitement and peace are perceived by the senses in the *prana* (and one says “I am hot, cold” etc. and there is attraction and repulsion and the concepts created in the mind ie. gross body consciousness)

Pokud se toto přirozené a nehybné *brahman* pohybuje jako vítr/vzduch, pak jsou pachy a vůně brány za totožné (vše je jen a jen poznání; potom tu neexistuje ani dobré ani zlé, ani přitažlivé, ani odpudivé). Avšak potom je v *práně* vnímáno pomocí smyslů horko a chlad, rozrušení a klid (a vy řeknete: „Je mi teplo, je mi zima, atd., a je tu přitažlivost a odpor, a koncepty vytvořené v mysli, tzn. hrubém tělesném vědomí).

19. वायोचेनि मेघ वोळती। वायोचेनि नक्षत्रं चालती।
सकळ सृष्टीची वर्तती गती। सकळ तो वायो ॥ १९ ॥
vāyoceni megha voḷatī | vāyoceni nakṣatreṁ cālatī |
sakaḷa sṛṣṭīcī vartatī gatī | sakaḷa to vāyo || 19 ||

Due to this wind, the clouds of ignorance move away and due to this wind, the whole galaxy spins (it all depends upon where you place your attention; if you stay as this wind the whole gross creation slips from view; if you become the effect/*pinda* then, this whole gross creation appears). This ‘all’ exists and functions as a gross body and this ‘all’ is the wind also.

Díky tomuto větru/dechu mraky nevědomosti odvanou a díky němu se otáčí celá galaxie (vše záleží na tom, kam umístíte svou pozornost; jestliže přebýváte jako dech, pak se veškeré hrubohmotné stvoření vytratí z pohledu; jestliže se stanete dopadem/tělem, pak se celé hrubé stvoření zjeví). Toto „vše“ existuje a funguje jako hrubé tělo a toto „vše“ je rovněž dechem.

20. वायोरूपें देवतें भूतें। आंगी भरती अकस्मातें।

वीध केलियां प्रेतें। सावध होतीं॥ २०॥

vāyorūperṁ devateṁ bhūteṁ | āṅgīm̐ bharatī akasmāteṁ |
vīdha keliyāṁ preteṁ | sāvadhā hotīm̐ || 20 ||

Due to this wind, there are the gods (ie. three *guṇas*) and the great elements. And when these suddenly become manifest they fill this ‘all’ body and this dead body becomes alert (there was this wind or ‘all’ and the *guṇas* and elements are not manifest ‘here’. But the moment this ‘all’ is forgotten ie. as soon as other thoughts arise, then suddenly the *guṇas* and elements manifest and one becomes objective and body consciousness comes. The process is very sudden, take waking up as an example. You know nothing, you are in your Self, then you awake and there is this ‘all’ or *aum*. But our habit has become so strong and instead of resting in this ‘I am’, we start thinking and planning for the day and we suddenly take ourselves to be a body)

Díky tomuto větru/dechu tu jsou *Brahma, Višnu, Rudra* (tj. tři *guṇy*) a jemné elementy. A když se náhle projeví, vyplní toto universální tělo/„vše“ a mrtvé tělo se stane bdělé (tam byl dech neboli „vše“, zatímco *guṇy* a elementy „zde“ nejsou projeveny. Ale ve chvíli, kdy je toto „vše“ opomenuto, tj. jakmile vyvstanou další myšlenky, pak se náhle projeví *guṇy*, elementy, člověk se stane objektivní, a přichází tělesné vědomí. Proces je velmi náhlý; vezměte si například probuzení se spánku. Nevíte nic, jste ve svém Já, potom se probudíte, a je tam ihned toto „vše“ neboli *aum*. Avšak náš zvyk se stal natolik silným, že místo abychom spočívali v universálním „já jsem“/„vše“, začneme promýšlet a plánovat denní program a okamžitě se začneme pokládat za tělo).

21. वारें निराळें न बोले। देहामधें भरोन डोले।

आळी घेऊन जन्मा आले। कित्येक प्राणी॥ २१॥

vāreṁ nirāḷeṁ na bole | dehāmadheṁ bharonā ḍole |
ālī gheūna janmā āle | kityeka prāṇī || 21 ||

This *‘ghost of the *brahmin*’ takes a birth due to unfinished business of desires and hopes. But then he finds this buried treasure of ‘I am’ and by unravelling the entanglement of the ‘many’, sensory perception is put to an end. *(Reference to a superstition; but actually body consciousness is this ‘ghost of the *brahmin*’, the ghost/imagination of the Knower of *brahman* is a *jīva*).

Tento *přízrak se narodí kvůli nedokončené práci tužeb a nadějí. Avšak potom adept nalézá zakopaný poklad pocitu „já jsem“/„vše“. Nezamotáváte-li se nadále ve spletenině „mnohosti“, je smyslové vnímání ukončeno. *(zde myšleno jako pověra; avšak tělesné vědomí je vskutku tím „přízrakem *brahmína*“; přízrakem/představou Znalce *brahman* je *džīva*)

22. राहाणें ब्रह्मणसमंघ जाती। राहाणें ठेवणीं सांपडती।

नाना गुंतले उगवती। प्रत्यक्ष राहाणें॥ २२॥

rāhāṇeṁ brahmaṇasamaṅgha jāti | rāhāṇeṁ thevaṇīm̐ sāṁpḍatī |
nānā guṁtale ugavatī | pratyakṣa rāhāṇeṁ || 22 ||

When this wind is made still then even this ‘I am’ does not remain (and that is Reality), but when this wind fills a gross body then, the body nods back and forth. For when that One within the ‘many’ has any longings, it takes birth in the *prana*. (You may

have forgotten everything and then only you remain; everything you see is yourself. But the moment a desire arises and you take this as your desire then, body consciousness immediately again springs up)

Je-li tento vítr/dech ztišen, pak ani pocit „já jsem“ nezůstává (a to je Skutečnost), ale když tento vítr zaplní hrubé tělo, to se začne kymácet dopředu a dozadu, neboť má-li toto Jedno uvnitř „mnoha“ nějaké touhy, narodí se v *práně* (Nechť na vše zapomenete a poté jedině vy zůstáváte; vše, co vidíte, je vámi. Jenže zde vyvstane nějaká touha a vy tuto touhu přijmete za svou, a tím se okamžitě opět vynoří tělesné vědomí).

23. ऐसा वायोचा विकार। येवंचे कळेना विस्तार।
सकळ कांहीं चराचर। वायोमुळें ॥ २३ ॥
aisā vāyocā vikāra | yevaṁce kaḷenā vistāra |
sakaḷa kāṁhīm carācara | vāyomuḷeṁ || 23 ||

Such is this modification of the wind. When it expands outward then, that *nirgun* cannot be understood. This ‘all thing’ is the whole animate and inanimate creation and it is because of this wind.

Taková je tato modifikace větru/dechu. Pokud se rozvine směrem ven, *nirgunu* pochopit nelze. Tato „universální věc/vše“ je veškerá živá a neživá příroda/stvoření, jež je tu díky tomuto dechu/větru.

24. वायो स्तब्धरूपे सृष्टीधर्ता। वायो चंचळरूपे सृष्टीकर्ता।
न कळे तरी विचारीं प्रवर्ता। म्हणजे कळे ॥ २४ ॥
vāyo stabdharūpeṁ sṛṣṭīdhartā | vāyo cañcālarūpeṁ sṛṣṭīkartā |
na kaḷe tarī vicārīṁ pravartā | mhaṇije kaḷe || 24 ||

The non-moving form of this wind is the supporter of the gross creation and its moving form is the doer in this gross creation. If this is not understood then, one should enter within that thoughtless *swarup*. (Without that *swarup* and wind there could be no gross creation. And it is this wind/‘all’ that is truly doing everything in this gross world; yet due to ignorance, we say, “I am doing”)

Nehybná forma dechu (vědomí) je živitelem hrubohmotného projevu/stvoření a její hybná forma (*prána*) je konatelem v tomto hrubohmotném projevu. V případě, že toto nechápete, je třeba, abyste se usebrali a spočinuli uvnitř této bezmyslenkovité *swarúpy*. (Bez této *swarúpy* a dechu by tu nemohl být hrubohmotný projev. A je to právě toto „vše“/dech, jenž v tomto hrubohmotném světě cokoliv uskutečňuje; přesto kvůli nevědomosti říkáme: „Já (to) dělám“.)

25. मुळापासून सेवटवरी। वायोचि सकळ कांहीं करी।
वायोवेगळें कर्तुत्व चतुरीं मज निरोपावें ॥ २५ ॥
muḷāpāsūna sevaṭavarī | vāyoci sakaḷa kāṁhīm karī |
vāyovegaḷeṁ kartutva caturīm maja niropāveṁ || 25 ||

From *mula maya* to this gross creation, the wind is the only doer and this is the ‘all thing’. That which is separate from this wind’s power of doing, should be discoursed to ‘me’ by the wise (ie. by that understanding of *nirgun*).

Dech (*prāna*) je od *mula māji* až po hrubohmotné stvoření jediným konatelem a označuje se to jako „universální věc/vše“. To, co je od této vitální (*prānické*) síly konání odloučeno, by „mi“ měl moudrý světec vysvětlit (tj. pomocí pochopení *nirguny*).

26. जाणीवरूप मूलमाया। जाणीव जाते आपल्या ठाया।

गुप्त प्रगट होऊनियां। विश्वीं वर्ते ॥ २६ ॥

*jāṇīvarūpa mūlamāyā | jāṇīva jāte āpalyā ṭhāyā |
gupta praḡaṭa hoūniyāṁ | viśvīm varte || 26 ||*

This knowing form is *mula maya* and where this knowing disappears, that is your thoughtless place. And that functions in this universe by being that hidden *purush* and His manifest *prakruti*.

Tato poznávající forma je *mula māja* a tam, kde se poznání vytratí, sídlí ne-myšlení. A to funguje všude ve světě tím způsobem, že je tímto skrytým *purušou* a Jeho projevenou *prakrti*.

27. कोठें गुप्त कोठें प्रगटे। जैसें जीवन उफाले आटे।

पुढें मागुता वोघ लोटे। भूमंडळीं ॥ २७ ॥

*koṭheṁ gupta koṭheṁ praḡaṭe | jaiseṁ jīvana uphāle āṭe |
puḍheṁ māḡutā vogha loṭe | bhūmaṁḍalīm || 27 ||*

Due to this ‘all’, that hidden *purush* is realized and due to this ‘all’, He becomes the manifest *prakruti* and then flows like this river of knowledge. And when this dries up, again it manifests like a flood through this world ([knowledge ends and gross objectification rushes in](#)).

Díky tomuto „vše“ dojde k uvědomění *puruší*. Díky tomuto „vše“ se On (*puruša*) stává projevenou *prakrti* a pak pluje jako řeka poznání. A když tato řeka vyschne, opět se projeví všude ve světě jako povodeň ([ihned se přivalí hrubé zpředmětnění ve chvíli, kdy poznání vyschne/skončí](#)).

28. तैसाच वायोमधें जाणीवप्रकार। उमटे आटे निरंतर।

कोठें विकारें कोठें समीर। उगाच वाजे ॥ २८ ॥

*taisāca vāyomadheṁ jāṇīvaprakāra | umaṭe āṭe niraṁtara |
koṭheṁ vikāreṁ koṭheṁ samīra | ugāca vāje || 28 ||*

Like this is this *vasana* to be, within the wind. It is that *parabrahman* becoming apparent and disappearing again ([when you awake it appears and when you go to sleep it disappears](#)). In some places it is this modification of the ‘all’ and in some places it is the gusting winds of the ‘many’. And then that still and silent makes so much noise (“I am so and so, [this is my wife](#)” etc.etc.).

Vāsana být je podobně taková. Tato *vasana* je přítomna uvnitř dechu. *Parabrahman* se projeví a opětovně zmizí ([když se probudíte, parabrahman se projeví, a když usnete, zmizí](#)). Někde se to projevuje jako přeměna „všeho“, a jinde jako prudké návaly/poryvy větru „mnohosti“. A potom tento tichý a klidný dech/vítr nadělá takový hluk (“já jsem takový a takový, [toto je moje žena](#)“ atd. atd.).

29. वारीं आंगावरून जाती। तेणें हातपाये वाळती।

वारां वाजतां करपती। आलीं पिकें ॥ २९ ॥
vārīm āṅgāvarūna jāti | teṇem hātapāye vālatī |
vārām vājatām karapatī | ālīm pikeṁ || 29 ||

If this wind that moves through this ‘I am’ body was to leave the gross body, then the arms and legs would become lifeless (it is due to this ‘I am’ that, the body appears and is said to have life). It is due to the effects of this wind that one gets burnt on the funeral pyre and another gets born (this whole objective creation is due to the wind).

Jestliže tento dech, jenž proudí skrze universální tělo/„já jsem“, jednou tělo opustí, pak jsou náhle ruce a nohy bez života (jen díky pocitu „já jsem“/dechu se tělo projeví a je prohlášeno za živé). Někdo je spálen na pohřebišti a jiný se právě narodí a to jen v závislosti na dechu (jeho účinkem) (celý objektivní svět je tu díky dechu).

30. नाना रोगांचीं नाना वारीं। पीडा करिती पृथ्वीवरी।
 वीज कडाडी अंबरीं। वायोमुळें ॥ ३० ॥
nānā rogāncīṁ nānā vārīm | pīḍā karitī pṛthvīvarī |
vīja kaḍāḍī aṁbarīm | vāyomuḷeṁ || 30 ||

Then there are the ‘many’ rituals and pilgrimages and the ‘many’ diseases. This distressful condition comes as soon as there is gross objectification. The thunder in the space that is made by lightning is because of this wind (the thunder is the ego “I am so and so” and the flashes of lightning is the mind revealing something in the darkness of ignoranceand; then it says, “What is this and what is that?”)

Potom tu je „mnoho“ rituálů, poutí a “mnoho“ nemocí. Tento strastiplný stav nastává ve chvíli, kdy dojde k hrubohmotnému zpředmětnění. Blesk a hrom je tu následkem větru (hrom je ego „já jsem takový a takový“, a záblesk je mysl odhalující něco v temnotě nevědomosti, přičemž člověk pak řekne: „Co je toto a co je tamto?“).

31. वायोकरितां रागोद्धार। कळे वोळखीचा निर्धार।
 दीप लागे मेघ पडे हा चमत्कार। रागोद्धारीं ॥ ३१ ॥
vāyokaritām rāgoddhāra | kaḷe volakhīcā nirdhāra |
dīpa lāge megha paḍe hā camatkāra | rāgoddhārīm || 31 ||

Due to this wind, one is rescued from the passions and attractions and that Knower of this known is understood. When this flame of knowledge is lit then, the clouds of ignorance are dispersed and this ‘all’ and that thoughtless Self are rescued from passions and attractions.

Díky tomuto dechu je adept zachráněn z vášní a přitažlivostí a jen díky němu je poznán Znalec toho poznaného. Jakmile je zapálen plamen poznání, dojde k rozehnutí mraků nevědomosti a universální „já jsem“/„vše“ a bezmyšlenkovité Já se vysvobodí z pout vášní a přitažlivostí.

32. वायो फुंकितां भुली पडती। वायो फुंकितां खांडकें करपती।
 वायोकरितां चालती। नाना मंत्र ॥ ३२ ॥
vāyo phuṅkitām bhulī paḍatī | vāyo phuṅkitām khāṁḍakeṁ karapatī |
vāyokaritām cālatī | nānā maṁtra || 32 ||

But when this wind blows like a storm then one forgets one's Self. When this wind blows then these broken pieces are tossed around (ie. body consciousness comes and it brings objectification. Then that unbroken Self is broken up into 'many' pieces) and lose their fortitude. And then, because of this wind, the 'many' *mantras are effective (ie. "I am so and so and this is my wife"). *(*siddharameshwar maharaj*- every word is a *mantra*...every word has power)

Ale pokud tento dech/vítr zuří jako vichřice, adept zapomíná na své pravé Já. V této bouři jsou všude okolo poházeny polámané kusy (tj. přichází tělesné vědomí a přináší s sebou objektivizaci. Poté je toto neporušené Já rozlomeno na „mnoho“ kusů) a tito jednotlivci ztrácí svou sílu ducha. A potom se pomocí dechu začne recitovat „mnoho“ manter (tj. „já jsem takový a onaký, toto je moje žena“). (Siddharaméšvar Maharádž: Každé slovo je mantra ... každé slovo má sílu).

33. मंत्रं देव प्रगटती। मंत्रं भूते अखरकिती।

बाजीगरी वोडंबरी करिती। मंत्रसामर्थ्ये ॥ ३३ ॥

mantram deva pragatati | mantram bhūteṁ akharakiti |

bājīgarī voḍambarī karitī | mantrasāmarthyēṁ || 33 ||

Due to the *mantra* "I am a body", God becomes manifest and due to the *mantra* 'I am He', these great elements are destroyed. Due to this *mantra* "I am a body", there is the performance of worthless magic (ie. this is a woman, this is a man and instantly a woman and man appear. Due to conceptualization, that pure knowledge turns into this and that and pains and pleasures etc. etc.).

Kvůli mantře „já jsem tělo“ se projeví Bůh a díky mantře „já jsem On“ dojde k zničení jemných elementů. Kvůli mantře „já jsem tělo“ je prováděna bezcenná magie (tzn. toto je žena, toto je muž a na základě toho se muž a žena okamžitě objeví. Kvůli představitosti se toto ryzí poznání přemění v to či ono, v bolesti a potěšení, atd.).

34. राक्षसांची मावरचना। ते हे देवांदिकां कळेना।

विचित्र सामर्थ्ये नाना। स्तंबनमोहनादिके ॥ ३४ ॥

rākṣasāñcī māvaracanā | te he devāṅdikāṁ kaḷenā |

vicitra sāmartyēṁ nānā | stambanamohanādikeṁ || 34 ||

This illusory creation of the demon (ie. ignorance) is not understood by God (knowledge can know no ignorance). And it is because of this wondrous wind that the 'many' appears charming and attractive (this wind/'all' is the charming and attractive and this gets superimposed upon the objects).

Toto iluzorní stvoření démona (tj. nevědomosti) není Bohem pochopeno (poznání nemůže znát nevědomost). A je to díky tomuto úžasnému dechu/životní síle, že se „mnozí“ jeví být okouzlující a přitažliví (tato okouzlující a přitažlivá životní síla/dech neboli „vše“ je zahalena v objektech).

35. धडचि पिसें करावें। पिसेंच उमजवावें।

नाना विकार सांगावे। किती म्हणोनी ॥ ३५ ॥

dhaḍaci piṣeṁ karāveṁ | piṣeṁca umajavāveṁ |

nānā vikāra sāṅgāve | kitī mhaṅṇonī || 35 ||

That pure and unbroken Self is made mad by the *mantra* “I am a body” and the mad are made to understand by the *mantra* ‘I am He’. Due to these *mantras* there are the ‘many’ modifications and therefore the ‘many’ should understand thoughtlessness.

Ryzí a nepřetržitě Já je mantrou „já jsem tělo“ dohnáno k šílenství, a ti šílení/hloupí jsou přivedeni mantrou „Já jsem On“ k poznání. Kvůli těmto mantrám tam je „mnoho“ modifikací a proto by „mnohost“ měla pochopit bezmyslenkovitost.

36. मंत्री संग्राम देवाचा। मंत्री साभिमान ऋषीचा।

महिमा मंत्रसामर्थ्याचा। कोण जाणे॥ ३६॥

maṅtrīṃ saṅgrāma devācā | maṅtrīṃ sābhimāna ṛṣicā |

mahimā maṅtrasāmarthyācā | koṇa jāṇe || 36 ||

There is conflict with God because these *mantras* create separation (ie. every word is a *mantra*). And within these *mantras* there is the pride of the *rishis* who says ‘I am He’. Who can know the power of this ‘I am’ *mantra*?

Je tu konflikt s Bohem, neboť tyto mantry vytvářejí oddělenost (tj. každé slovo je *mantra*). A v těchto *mantrách* je hrdost *rišijů*, kteří prohlašují „Já jsem On“. Kdo dokáže poznat (*skrytou*) sílu této *mantry* „já jsem“/„vše“?

37. मंत्री पक्षी आटोपिती। मूशकें स्वापदे बांधती।

मंत्री माहसर्प खिलिती। आणी धनलाभ॥ ३७॥

maṅtrīṃ pakṣī āṭopitī | mūśakēṃ svāpadeṃ bāṇdhatī |

maṅtrīṃ māhasarpa khilitī | āṇī dhanalābha || 37 ||

Within this *mantra*, the opinions are subdued and within this *mantra* the little mouse called mind and the tiger called *maya* are bound. Within this *mantra* the great snake of passion is restrained. And within this *mantra* true wealth is achieved.

Uvnitř této *mantry* „já jsem“ dojde k utlumení všech názorů a myš zvaná mysl a tygr zvaný *mája* jsou zde spoutáni. Uvnitř této *mantry* dojde ke zkrocení velkého hada vášně a je dosaženo velkého bohatství.

38. आतां असो हा प्रश्न जाला। बद्धाचा जन्म प्रत्यया आला।

मागील प्रश्न फिटला। श्रोतयाचा॥ ३८॥

ātāṃ aso hā praśna jāḷā | baddhācā janma pratyayā āḷā |

māgīla praśna phiṭalā | śrotayācā || 38 ||

Now, when this question (ie. who takes birth?) of the bonded mind becomes that thoughtless understanding then, the birth of the bonded becomes that *nirgun* understanding. Then the previous questions of the listener are broken. (Everything that we have taken to be so gross and real are truly only concepts that we have held and these appear the moment we forget this *aum* upon awaking. But they can disappear just as quickly when we use *vivek*)

Nyní, když se spoutaná mysl se svou otázkou (tj. kdo se narodí?) stane bezmyslenkovitým pochopením, se zrození spoutaného stane/přemění v pochopení *nirguna*. Poté budou předchozí otázky posluchače rozlousknuty (Vše, co jsme pokládali za reálné a projevené/hrubohmotné, není vskutku nic než koncepty, které jsme si drželi. Tyto

koncepty se objeví ve chvíli, kdy zapomeneme na *aum*/ „vše“ hned po probuzení. Ale ony mohou stejně tak rychle zmizet poté, kdy použijeme rozlišování/*vivéka*).

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

देहांतनिरूपणनाम समास आठवा ॥ ८ ॥ ९.८

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

dehāntanirūpaṇanāma samāsa āṭhavā ॥ 8 ॥ 9.8

Tímto končí 8. kapitola 9. dašky knihy Dásbódh s názvem „Konec těla“.

Překlad z angličtiny – Aleš Adámek 2016

9.9 Odstranění tělesného vědomí

समास नववा : संदेहवारण

samāsa navavā : saṁdehavāraṇa

Removal of Body Consciousness

|| Śrī Rām ||

1. ब्रह्म वारितां वारेना। ब्रह्म सारितां सारेना।
ब्रह्म कांहीं वोसरेना। येकीकडे ॥ १ ॥
brahma vāritāṁ vārenā | brahma sārītāṁ sārenā |
brahma kāṁhīṁ vosarenā | yekīkaḍe || 1 ||

The listener said, “If *brahman* prohibits but cannot be prohibited; if *brahman* pushes aside but cannot be pushed aside; if *brahman* has never come to this side where this empty ‘thing’ was created.”

Tazatel řekl: „Jestliže *Brahman* zakazuje, ale nemůže být zakázáno; jestliže *Brahman* odsunuje, ale nemůže být odsunuto; jestliže *Brahman* nikdy nepřišlo sem na tuto stranu, kde byla stvořena tato prázdná „věc“;

2. ब्रह्म भेदितां भेदेना। ब्रह्म छेदितां छेदेना।
ब्रह्म परते होयेना। केलें तरी ॥ २ ॥
brahma bheditāṁ bhedenā | brahma cheditāṁ chedenā |
brahma parateṁ hoyenā | kelerṁ tarī || 2 ||

“If *brahman* penetrates but cannot be penetrated; if *brahman* pervades but is never pervaded; if *brahman* is on the other side and has not been created.”

jestliže *Brahman* proniká, ale nemůže být proniknuto; jestliže *Brahman* prostupuje, ale nemůže být prostoupeno; jestliže *Brahman* je na druhé straně a nebylo stvořeno;

3. ब्रह्म खंडेना अखंड। ब्रह्मी नाही दुसरें बंड।
तरी कैसें हें ब्रह्मांड। सिरकलें मधें ॥ ३ ॥
brahma khaṁḍenā akhaṁḍa | brahmīṁ nāhīṁ dusareṁ baṁḍa |
tarī kaiseṁ heṁ brahmāṁḍa | sirakalerṁ madherṁ || 3 ||

“If *brahman* is unbroken and cannot be broken and if another cannot arise in *brahman* then, how has the *brahmanda* entered within that thoughtless *swarup*?”

jestliže je *Brahman* nepřetržité a nemůže být přetrženo a jestliže nic druhého nemůže v *Brahman* vzniknout, jak je potom možné, že se v této bez-myšlenkovité *svarūpě* objevila *brahmānda*?

4. पर्वत पाषाण सिळा सिखरें। नाना स्थळें स्थळांतरें।
भूगोळरचना कोण्या प्रकारें। जालीं परब्रह्मीं ॥ ४ ॥

parvata pāṣāṇa silā sikhareṃ | nānā sthaḷeṃ sthaḷāntareṃ |
bhūgōḷaracanā koṇyā prakāreṃ | jāḷīṃ parabrahmīṃ || 4 ||

“The mountains, stones, boulders and peaks are seen. There are so many places and places within places, but how is it possible that this created world has appeared in that *parabrahman*?”

Člověk vidí hory, kamení, balvany a vrcholky. Existuje tak mnoho míst a spousta míst na těchto místech, ale jak se vůbec mohlo stát, že se tento stvořený svět objevil v *Parabrahman*?”

5. भूगोळ आहे ब्रह्मामधें। ब्रह्म आहे भूगोळामधें।
पाहातं येक येकामधें। प्रत्यक्ष दिसे ॥ ५ ॥

bhūgōḷa āhe brahmāmadheṃ | brahma āhe bhūgōḷāmadheṃ |
pāhātāṃ yeka yekāmadheṃ | pratyakṣa diṣe || 5 ||

The Master says, you may say, this world is in *brahman* and *brahman* is in this world. But if you understand correctly then, there is that One *brahman* within this world, otherwise you will be seeing through your eyes.

Mistr řekl: Můžeš říci, že tento svět je přítomen v *Brahman* a že *Brahman* je přítomno v tomto světě. Ale máš-li správné pochopení, potom víš, že ono Samojediné *Brahman* je přítomno v tomto světě, protože jinak by to znamenalo, že se stále ještě díváš jen pomocí fyzických očí.

6. ब्रह्मीं भूगोळें पैस केला। आणी भूगोळहि ब्रह्मं भेदिला।
विचार पाहातां प्रत्यय आला। प्रत्यक्ष आतां ॥ ६ ॥

brahmīṃ bhūgōḷeṃ paisa kelā | āṇī bhūgōḷahi brahmeṃ bhedilā |
vicāra pāhātāṃ pratyaya ālā | pratyakṣa ātāṃ || 6 ||

You may say, this world has expanded within *brahman* and this world is penetrated by *brahman*. But when you understand thoughtlessness then, this world seen through the senses becomes that *nirgun* Self.

Můžeš říci, že se tento svět projevil uvnitř *brahman* a že tento svět je prostoupen *brahman*. Ale pokud pochopíš bez-myšlenkovitost, potom se tento svět viděný prostřednictvím smyslů stane oním *nirguna* *Ātman*/Já.

7. ब्रह्मं ब्रह्मांड भेदिलें। हें तों पाहतां नीटचि जालें।
परी ब्रह्मास ब्रह्मांडें भेदिलें। हें विपरीत दिसे ॥ ७ ॥

brahmeṃ brahmāṇḍa bhedileṃ | heṃ toṃ pāhātāṃ nīṭaci jāleṃ |
parī brahmāsa brahmāṇḍeṃ bhedileṃ | heṃ viparīta diṣe || 7 ||

You may say, *brahman* penetrates the *brahmānda*. But when you understood this pro-

perly then, there is only that thoughtless *swarup*. And if there is the *brahmānda* penetrating the *brahman* then, that thoughtless *swarup* has not been understood and you are still seeing through your eyes.

Můžeš říci, že *brahman* proniká *brahmāndou*. Ale pokud máš správné pochopení, tak víš, že tu je pouze tato bez-myšlenkovitá *svarúpa*. A je-li tu *brahmānda* pronikající *brahman*, potom tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* nebyla pochopena a ty stále vidíš jen fyzickýma očima.

8. भेदिलें नाहीं म्हणावें। तरी ब्रह्मीं ब्रह्मांड स्वभावें।

हैं सकळांस अनुभवें। दिसत आहे ॥ ८ ॥

bhedileṁ nāhīm mhaṇāveṁ | tarī brahmīṁ brahmāṇḍa svabhāveṁ |
heṁ sakalāṁsa anubhaveṁ | disata āhe || 8 ||

It therefore should be said, the *brahmānda* has not penetrated *brahman* and yet it appears there is a *brahmānda* within *brahman*. For it is due to body consciousness that you feel that there is a *brahmānda* full of many things, but in truth, there is only that thoughtless *brahman* ‘experiencing’.

Je potřeba jasně prohlásit, že *brahmānda* nepronikla do *brahman*, přestože se zdá, že *brahmānda* je uvnitř *brahman*. Je to proto, že kvůli tělesnému vědomí máš pocit, že tu je *brahmānda* plná mnoha věcí, avšak ve skutečnosti je tu jen ono bez-myšlenkovité *brahman*, které „zakouší“.

9. तरी हें आतां कैसें जालें। विचारून पाहिजे बोलिलें।

ऐसें श्रोतीं आक्षेपिलें। आक्षेपवचन ॥ ९ ॥

tarī heṁ ātāṁ kaiseṁ jāleṁ | vicārūna pāhije bolileṁ |
aiseṁ śrotīṁ ākṣepileṁ | ākṣepavacana || 9 ||

And if you were to ask, “Then, how has that thoughtless *brahman* appeared as this ‘experience’?” Then your ‘experience’ still lacks that thoughtless understanding. Such doubts arise within the listeners when the listeners become doubtful.

Pokud by ses zeptal: „Tak jak se toto bez-myšlenkovité *brahman* mohlo objevit jako tato „zkušenost“?“, je to známkou toho, že tvá „zkušenost“ stále postrádá ono bez-myšlenkovité pochopení. Takové nejasnosti vzniknou v posluchačích, kteří jsou zasaženi pochybnostmi.

10. आतां याचें प्रत्युत्तर। सावध ऐका निरोत्तर।

येथें पडिले किं विचार। संदेहाचे ॥ १० ॥

ātāṁ yācēṁ pratyuttara | sāvadhā aikā nirottara |
yetheṁ paḍile kiṁ vicāra | saṁdehāche || 10 ||

The Master says, reply to these doubts in such a way that every doubt will go off. Therefore listen, be alert and free of all doubt. Then how will that thoughtless Self fall again into body consciousness?

Mistr dále řekl – je potřeba na tyto nejasnosti odpovědět tak, aby se všechny pochybnosti rozplynuly. A proto poslouchejte, buďte bdělí a bez pochybností. Takže jak může toto bez-myšlenkovité Já opět poklesnout do tělesného vědomí?

11. ब्रह्मांड नाही म्हणो तरी दिसे। आणी दिसे म्हणो तरी नासे।
आतां हें समजती कैसें। श्रोतेजन॥ ११॥
brahmāṇḍa nāhīm mhaṇo tarī dise | āṇī dise mhaṇo tarī nāse |
ātām hem samajatī kaiseṁ | śrotejana || 11 ||

If that *One was to say, “The *brahmāṇḍa* is not and still it is seen and though it is seen, still it is not” then, confusion reigns. Then how can the listeners gain this ‘experience’ and that thoughtless understanding? *(That One who has forgotten Himself and takes Himself to be a body)

IKdyby ono *Jediné řeklo: „*Brahmāṇḍa* není, a přesto je viděno, a přestože je viděno, tak stejně není“, vznikl by v tom pěkný zmatek. Takže jak tedy mohou posluchači získat tuto „zkušenost“ a ono bez-myšlenkovité pochopení? *(Ono Jediné, které zapomnělo na Sebe sama a považuje se za tělo.)

12. त्वं श्रोते जाले उद्धित। आहोँ म्हणती सावचित्त।
प्रसंगें बोलों उचित। प्रत्योत्तर॥ १२॥
taṁva śrote jāle uddhita | āhoṁ mhaṇatī sāvacitta |
prasamgeṁ bolom ucita | pratyottara || 12 ||

Upon hearing this, the listeners were very eager to hear what the Master had to say. They said, “Please *swamī*, explain this to us; we are attentive, for we are very keen to gain this ‘I am’ experience.”

Když to posluchači uslyšeli, začali být velice zvědaví, co jim Mistr poví. Řekli: „Prosíme, *svámí*, vysvětli nám to; jsme pozorní, protože dychtíme získat tuto zkušenost ‘já jsem’.“

13. आकाशीं दीपास लाविलें। दीपें आकाश परतें केलें।
हैं तों घडेना पाहिलें। पाहिजे श्रोतीं॥ १३॥
ākāśīṁ dīpāsa lāvileṁ | dīpeṁ ākāśa parateṁ keleṁ |
hem toṁ ghaḍenā pāhileṁ | pāhije śrotīṁ || 13 ||

If a lamp is lit in the space, does the light of that lamp force the space aside? The listener should understand that this does not happen.

Zapálíme-li v prostoru lampu, odstrčí snad její světlo prostor stranou? Posluchač by měl pochopit, že to se nestane.

14. आकाशीं दीपास लाविलें। दीपें आकाश परतें केलें।
हैं तों घडेना पाहिलें। पाहिजे श्रोतीं॥ १३॥
ākāśīṁ dīpāsa lāvileṁ | dīpeṁ ākāśa parateṁ keleṁ |
hem toṁ ghaḍenā pāhileṁ | pāhije śrotīṁ || 13 ||

Neither the water nor the fire nor the wind can move aside the wholeness of the sky. For the sky completely pervades all these and does not move.

Ani voda, oheň či vítr nemohou odstrčit nekonečný prostor. Protože prostor jimi zcela proniká a je nehybný.

15. अथवा कठीण जाली मेदनी। तरी गगनं केली चाळणी।

पृथ्वीचें सर्वांग भेदूनी राहिलें गगन ॥ १५ ॥

*athavā kaṭhīṇa jālī medanī | tarī gaganem kelī cāṅaṇī |
pṛthvīcem sarvāṅga bhedūnī rāhileṁ gagana || 15 ||*

Or even if this hard earth has appeared, still it is pervaded by the sky. And the sky remains when there is this ‘all’ body penetrating this earth. (The sky is the backdrop on which this ‘all’ or knowledge has appeared and therefore when in this knowledge, the gross world has appeared on account of objectification, still this sky is there)

Dokonce i když se objeví tvrdá země, stejně jí prostor zcela proniká. A prostor tu zůstává i tehdy, když je tu tělo tohoto „vše“, a proniká touto zemí. (Prostor je pozadím, na kterém se toto „vše“ čili poznání zjevuje. Proto když se v tomto poznání v důsledku objektivizace objeví hrubý svět, prostor tu je stále.)

16. याची प्रचित ऐसी असे। जें जडत्वा आलें तितुकें नासे।

आकाश जैसें तैसें असे। चळणार नाही ॥ १६ ॥

*yācī pracita aisī ase | jeṁ jaḍatvā āleṁ titukeṁ nāse |
ākāśa jaiseṁ taisēṁ ase | caḷaṅāra nāhīm || 16 ||*

Like this is this ‘experience’, it is forever there pervading this whole creation. Whatever has become gross, that much will get destroyed but the space will not be disturbed, for it is as it is.

A podobně je na tom tato „zkušenost“ – je tu neustále a proniká vším stvořeným. Cokoli se stalo hrubým, to bude zničeno, ale prostor tím není zasažen, protože je takový, jaký je.

17. वेगळेपण पाहावें। तयास आकाश म्हणावें।

अभिन्न होतां स्वभावें। आकाश ब्रह्म ॥ १७ ॥

*vegalepaṇa pāhāveṁ | tayāsa ākāśa mhaṅāveṁ |
abhinna hotāṁ svabhāveṁ | ākāśa brahma || 17 ||*

When separateness remains, then that *brahman* should be called space. And when separateness does not remain then, this space is *brahman*. (As long as some thing other is perceived then, space will be its backdrop. But that imperceptible space is in truth, the Oneness of *brahman*)

Je-li tu stále oddělenost, potom lze toto *brahman* nazývat prostorem. Ale když tu oddělenost není, potom je tento prostor *brahman*. (Dokud člověk vnímá nějakou věc jako něco druhého, odděleného, potom je pozadím této věci prostor. Ale tento nevnímátný prostor je ve skutečnosti Jednotou *Brahman*.)

18. तस्मात् आकाश चळेना। भेद गगनाचा कळेना।

भासलें ब्रह्म तयास जाणा। आकाश म्हणावें ॥ १८ ॥

*tasmāta ākāśa caḷenā | bheda gaganācā kaḷenā |
bhāsaleṁ brahma tayāsa jāṅā | ākāśa mhaṅāveṁ || 18 ||*

Thus, though the space does not move still, this distinction of a sky cannot be known in *nirgun*. And when *brahman* appears then, that should be called space (ie. when *brahman* is the backdrop on which this world or this ‘all’ appears then, He is called

space. When they are both made false then, the space is called *brahman*)

A proto, i když je prostor nehybný, tak přesto tato zvláštnost/význačnost prostoru nemůže být poznána v *nirguně*. A když se *Brahman* začne projevovat, potom by se mu mělo říkat prostor. (tedy je-li *Brahman* pozadím, na kterém se zjevuje tento svět, čili toto „vše“, potom se Mu říká prostor. A je-li svět či toto „vše“ pochopeno jako falešné, potom se prostoru říká *Brahman*.)

19. निर्गुण ब्रह्मसैं भासलैं। कल्पूं जातां अनुमानलैं।
 म्हणोन आकाश बोलिलैं। कल्पनेसाठीं ॥ १९ ॥
nirguṇa brahmaseṁ bhāsaleṁ | kalpūṁ jātaṁ anumānaleṁ |
mhaṇona ākāśa bolileṁ | kalpanesāṭhīṁ || 19 ||

That *nirgun brahman* has appeared due to imagination and then on this space more conjecture arose. Therefore on account of imagination, there is this space and the ‘speech’ (‘I am’).

Toto *nirguna brahman* se kvůli představivosti začalo projevovat a poté se v tomto prostoru začaly objevovat různé pochybnosti. Proto, kvůli představivosti, je tu tento prostor a tato „řeč“ („já jsem“).

20. कल्पनेसि भासे भास। तितुकें जाणावें आकाश।
 परब्रह्म निराभास। निर्विकल्प ॥ २० ॥
kalpanesi bhāse bhāsa | titukēṁ jāṇāvēṁ ākāśa |
parabrahma nirābhāsa | nirvikalpa || 20 ||

On account of imagination, an appearance appears and that much should be known as space (ie. zero). *parabrahman* is without appearance and without imagination (ie. *nirvikalpa*).

Kvůli představivosti se projevené jeví a do určité míry je třeba to chápat jako prostor (tedy jako *nulu*). *Parabrahman* je však bez projevu a mimo představivost (tedy *nirvikalpa*).

21. पंचभूतांमधें वास। म्हणौन बोलिजे आकाश।
 भूतांतरीं जो ब्रह्मांश। तेंचि गगन ॥ २१ ॥
pañcabhūtāṁmadheṁ vāsa | mhaṇauna bolije ākāśa |
bhūtāntarīṁ jo brahmāṁśa | teṁci gagana || 21 ||

When that *brahman* resides within the five great elements then, He should be called space. That part of *brahman* within these elements is the *purush* and then He is said to be like the sky.

Pokud toto *Brahman* přebývá uvnitř pěti elementů, mělo by se Mu říkat prostor. Tato složka *Brahman* uvnitř elementů je *puruša* a On je potom přirovnáván k prostoru.

22. प्रत्यक्ष होतें जातें। अचळ कैसें म्हणावें त्यातें।
 म्हणोनियां गगनातें। भेदिलें नाहीं ॥ २२ ॥
pratyakṣa hotēṁ jāteṁ | acaḷa kaiseṁ mhaṇāvēṁ tyāteṁ |
mhaṇoniyāṁ gaganāteṁ | bhedileṁ nāhīṁ || 22 ||

The objects of your senses come and go; how can they be called that unchanging *brahman*? Therefore, that which is not divided is called the sky. (*maharaj*- the world is nothing but a thought. How can it be true. Thoughts differ always)

Objekty tvých smyslů přicházejí a odcházejí; jak by potom mohly být nazývány neměnným *Brahman*? A proto to, co je nerozdělené, se nazývá prostor. (*Randžit Mahárádž* – Svět není nic jiného než myšlenka. Jak by mohl být pravdivý? Myšlenky se neustále mění.)

23. पृथ्वी विरोन उरे जीवन। जीवन नस्तां उरे अग्न।
अग्न विज्ञतां उरे पवन। तोहि नसे ॥ २३ ॥
pr̥thvī virona ure jīvana | jīvana nastāṁ ure agna |
agna vijhatāṁ ure pavana | tohi nase || 23 ||

When the great element earth/*prithvi* melts away then, the great element water remains. When the water is destroyed, fire remains. When the fire is extinguished and the wind remains then, that *brahman* is not (ie. becoming progressively subtler or less objective. When the element earth appears then an individual form is clearly known. And if you think about that object over and over then, body consciousness is reinforced. But if you don't dwell upon this object then, it becomes less real/solid. Then it melts away in the the water element; the place where individual forms begin to form. There they appear out of knowingness, like waves appearing on the surface of the ocean. This knowingness is the elemental fire. There something is known separate from yourself. If you continue to refrain from thinking then, there is only knowing; no effort is required 'here' and this is existence, the feeling 'I am He'. This wind is the known and it automatically brings with it the feeling of space as a backdrop. But that backdrop which is always there and cannot be focused upon is, in truth, *brahman*. But, you like the thoughts, you invite the thoughts in, "Come and sit down")

Když dojde k rozpuštění velkého elementu země/*prithvi*, zůstane tu velký element vody. Po zničení vody zůstává oheň. Po uhašení ohně zůstává vítr a ono *brahman* není. (Tedy jde o postupný proces zjemňování a snižování objektivitu. Je-li element země plně projevový, je individuální forma jasně patrná. A když o tomto objektu stále dokola přemýšlíte, tělesné vědomí se upevňuje. Ale když nejste poutáni k tomuto objektu, stává se čím dál tím méně skutečným/hmatatelným. Nakonec se rozpustí v elementu vody – což je místo, kde se individuální formy začínají vytvářet. Tam se zjevují díky poznávání, jako vlny na hladině oceánu. Tato schopnost poznávat/*knowingness* je představována elementem ohně. Díky ní poznáváme něco, co je od nás odděleno. Když ale zastavíme proces myšlení, je tu jen čiré poznání; není tu potřeba žádné úsilí a je tu čirá existence, pocit „já jsem On“. Element větru je tím, co je poznáno a to s sebou automaticky přináší pocit prostoru, který je v pozadí toho všeho. Ale toto pozadí, které je tu vždy přítomné, avšak na které se nelze zaměřit, je ve skutečnosti *Brahman*. Ale my máme myšlenky rádi, a zveme je dál - „Pojďte a sedněte si“)

24. मिथ्या आलें आणी गेलें। तेणें खरें तें भंगलें।
ऐसें हें प्रचितिस आलें। कोणेंपरी ॥ २४ ॥
mithyā ālēm āṇī gēlēm | teṇēm khareṁ tēm bhāṅgalēm |
aiseṁ heṁ pracitīsa ālēm | koṇēmparī || 24 ||

The false comes and goes and due to this, that Truth gets broken. How then will these comings and goings of the false ever bring this ‘experience’ or thoughtlessness?

Falešné přichází a odchází a kvůli tomu je Pravda znehodnocena. Jak by mohly tyto příchody a odchody falešného přivodit tuto „zkušenost“ čili bez-myšlenkovitost?

25. भ्रमें प्रत्यक्ष दिसते। विचार पाहतां काय तेथे।
भ्रममूल या जगाते। खरें कैसें म्हणावें॥ २५॥

*bhrameṁ pratyakṣa disateṁ | vicāra pāhatāṁ kāya tetheṁ |
bhramamūla yā jagāteṁ | khareṁ kaiseṁ mhaṇāveṁ || 25 ||*

From this delusion of the ‘all’ there has come the seeing through the senses. But if you understand thoughtlessness then, what will be seen in *brahman*? And if this ‘I am’ is the root of all delusion then, how could this gross world ever be called true? (The gross is an appearance upon the original delusion of ‘I am’; *maharaj*- the base is ignorance. That which comes from the wrong base, how can it be true?)

Z klamu, kterým je toto „vše“, vzniklo naše vnímání prostřednictvím smyslů. Ale pochopíš-li bez-myšlenkovitost, co bys chtěl v *brahman* vnímat? A je-li toto „já jsem“ kořenem všeho klamného, jak bychom mohli tento hrubý svět pokládat za pravdivý? (Hrubý svět je projevem, který vyvstává z původního klamu/iluze „já jsem“; *Randžit Mahárádž* – základem je nevědomost. A jak může být to, co vznikne z chybného základu, pravdivé?)

26. भ्रम शोधितां कांहींच नाही। तेथे भेदिले कोणें काई।
भ्रमें भेदिलें म्हणतां ठाई। भ्रमचि मिथ्या॥ २६॥

*bhrama śodhitāṁ kāṁhīṁca nāhīṁ | tetheṁ bhedileṁ koṇeṁ kāī |
bhrameṁ bhedileṁ mhaṇatāṁ ṭhāīṁ | bhramaci mithyā || 26 ||*

When the delusion is searched through, then even this ‘thing’ is not. Then who could or how could that *brahman* be penetrated by anything? It is this totally false delusion that says, “This delusion has penetrated *brahman*.”

Je-li to, co je klamné/*bhrama* důkladně prozkoumáno, nezůstane tu dokonce ani tato „věc“. Tak jak by potom mohlo být *brahman* čímkoli proniknuto? To jen tato naprostá nevědomost říká, že „Tento klam pronikl/prostoupil *brahman*.“

27. भ्रमाचें रूप मिथ्या जालें। मग सुखें म्हणावें भेदिलें।
मूळीं लटिकें त्यानें केलें। तेंहि तैसें॥ २७॥

*bhramāceṁ rūpa mithyā jāleṁ | maga sukheṁ mhaṇāveṁ bhedileṁ |
mūḷīṁ laṭikeṁ tyāneṁ keleṁ | teṁhi taisēṁ || 27 ||*

When this delusion of the ‘all’ has been made false then, with by all means, you can say, “Yes, it has penetrated *brahman*”. But at the very root you know, the false made the false and that thoughtless *swarup* is just as It always is.

Jakmile pochopíš, že klam tohoto „vše“ je falešný, potom můžeš beze všeho říkat: „Ano, prostupuje to *brahman*“. Ale ve skutečnosti moc dobře víš, že falešné vytvořilo falešné a ona bez-myšlenkovitá *svarúpa* je stále stejná, jako byla vždy.

28. लटिक्यानें उदंड केले। तरी आमुचें काय गेले।
केले म्हणतांच नाथिले। शाहाणे जाणती ॥ २८ ॥

*laṭikyāneṃ udanḍa keleṃ | tarī āmuceṃ kāya geleṃ |
keleṃ mhaṇatāṃca nāthileṃ | śāhāṇe jāṇatī || 28 ||*

And then if you were to say that, that vast *paramatma* has created this ‘all’ through delusion still, what does it matter to us? And even if you say, “It has been created” (see V.1, 2) still the wise know it is non-existent.

A když potom řekneš, že toto nezměrné *paramátma* vytvořilo prostřednictvím klamu toto „vše“, co na tom sejde? A i kdybys řekl „bylo to stvořeno“ (viz 5.1.2), tak moudří stejně vědí, že je to ne-existující.

29. सागरामधे खसखस। तैसें परब्रह्मीं दृश्य।
मतिसारिखा मतिप्रकाश। अंतरीं वाढे ॥ २९ ॥

*sāgarāmadheṃ khasakhasa | taisēṃ parabrahmīṃ dṛśya |
matisārikhā matiprakāśa | antarīṃ vāḍhe || 29 ||*

Like a poppy seed in the ocean is this visible within that *parabrahman*. Whatever appears in the light of your understanding, that understanding will grow within your inner space (this knowledge or consciousness is so ‘plastic’ and compliant that it becomes whatever you choose to make of it. If you choose to remain in body consciousness then, in that way it will grow. If you choose to expand it, like space, then in that way it will also grow).

Toto viditelné je utopeno v *Parabrahman* jako zrnko máku v oceánu. Cokoli vyvstává ve světle tvého pochopení, může ve tvém vnitřním prostoru dál růst. (Toto poznání či vědomí je tak „tvárné“ a poddajné, že se stane tím, čím si zamaneš. Pokud si vybereš, že chceš zůstat v tělesném vědomí, potom se bude tvé poznání rozrůstat tímto směrem. A pokud budeš chtít své vědomí rozšířit neomezeně jako prostor, začne růst zase tímto směrem.)

30. मती करितां विशाल। कवळो लागे अंतराल।
पाहातां भासे ब्रह्मगोल। कवीठ जैसे ॥ ३० ॥

*matī karitāṃ viśāla | kaḅalo lāge antarāla |
pāhātāṃ bhāse brahmagola | kavīṭha jaiseṃ || 30 ||*

If you increase your understanding then, it will can embrace the whole intervening space. When you start to expand then, the *brahmānda* will appear like the fruit of the wood-apple tree (it is a large fruit with a very hard outer shell. It is difficult to break open but inside it is soft and sweet. If you leave your thoughts then, you allow yourself to be like the space that pervades the gross and hard *brahmānda*. But allowing yourself to be without thought is like inviting a stranger into the place you once occupied ie. a ‘you’ you have not met before. We say they universe is so huge because we have become so small. But what is the size of a dream?).

Pokud budeš rozšiřovat své pochopení, bude za chvíli schopné obejmout celý všeprostupující prostor. Začneš-li růst, potom se ti *brahmānda* začne jevit jako plod *kavīṭha* (ovoce nazývané „dřevěné jablko“ či „sloní jablko“ – je to veliký kulatý plod stromu *limonia acidissima* s nesmírně tvrdou skořápkou. Je těžké ji rozlousknout, ale uvnitř se

skrývá výborná a aromatická dužina. Pokud opustíš své myšlenky, tak sis dovolil být jako prostor, který proniká hrubou a tvrdou *brahmándou*. Ale když se odvážíš být bez myšlenek, je to jako kdybys pozval cizince a nabídl mu místo, které jsi obýval původně ty – tím cizincem je „já“, které jsi dosud nikdy nepotkal. Říkáme, že vesmír je tak obrovský, protože jsme se stali tak malými. Ale jakou velikost má sen?)

31. वृत्ति त्याहून विशाल। करितां ब्रह्मांड बद्रीफल।
 ब्रह्माकार होतां केवल। कांहींच नाही ॥ ३१ ॥
vṛtti tyāhūna viśāla | karitām brahmāṇḍa badriphala |
brahmākāra hotām kevala | kāṁhīmca nāhīm || 31 ||

And if this knowing *vṛtti* expands further then, this created world/*brahmāṇḍa* is like a *badri* fruit (a small fruit with only a fine skin and a one large seed within it). And when there is only that ‘Dweller in the *brahman*’ then, that is pure knowledge and even this ‘thing’/knowledge cannot remain (let this one space, that you limit within your concepts, free; *maharaj*- make yourself so big that you disappear).

A když se toto poznávající *vṛtti* zvětší ještě více, potom se ti tento stvořený svět/*brahmāṇḍa* bude zdát jako plod *badri* (malé ovoce *ziziphus jujuba* – nazývané také „indická datle“ – s jemnou slupkou a jednou velkou peckou). A je-li tu pouze „Ten, jenž dlí v *Brahman*“, je tu čiré poznání a nezůstane tu ani tato „věc“/poznání. (Nech tento prostor, který omezuješ svými koncepty, být; *Randžit Mahárádž* – Staň se tak velikým, až se ztratíš.)

32. आपण विवेकें विशालला। मयादेवेगळा जाला।
 मग ब्रह्मगोळ देखिला। वटबीजन्यायें ॥ ३२ ॥
āpaṇa vivekēṁ viśālalā | mayādevegāḷa jālā |
maga brahmagōḷa dekhilā | vaṭabījanāyēṁ || 32 ||

For if through *vivek*, you expand so much that you go beyond all boundaries and limits then, this *brahmāṇḍa* is understood to be like the seed of a banyan tree (ie. this seed of a huge tree that continually makes new roots and keeps expanding outwards is very small; *maharaj*- knowledge is a point only...a point means, it is nothing... and from this house of knowledge, the whole world has sprouted).

Protože pokud se pomocí *vivék*y zvětšíš natolik, že překročíš všechny hranice a omezení, potom se pro tebe *brahmāṇḍa* stane tak malou jako semínko stromu *banyan* (indický národní strom *ficus benghalensis* – toto malinké semínko je schopno vytvořit tak obrovský strom s mohutnými a rozvětvenými kořeny, které se stále rozrůstají; *Randžit Mahárádž* – poznání je jenom malý bod... bod znamená, že to není nic... a z tohoto domu poznání vyvstal celý svět.)

33. होतां त्याहून विस्तीर्ण। वटबीज कोटिप्रमाण।
 आपण होतां परिपूर्ण। कांहींच नाही ॥ ३३ ॥
hotām tyāhūna viśtīrṇa | vaṭabīja koṭipramāṇa |
āpaṇa hotām paripūrṇa | kāṁhīmca nāhīm || 33 ||

And when you expand beyond this banyan *seed that is just like this knowing pure *sattwa guṇa* then, you become *paripurna*/complete and this ‘thing’ no longer is there.

*(In the seed the tree is not seen; it is there as potential only ie. if imagined it would grow and just keep growing and from one tree a whole forest can come. This seed is knowledge or the pure *sattva guna*; it is but a thought, the first thought and from this thought ‘many’ thoughts can come)

A když se zvětšíš natolik, že zmizí i toto *semínko *banyanu*, které je jako tato poznávající čirá *sattva guna*, potom se staneš úplným/dokonalým/*paripúrna* a tato „věc“ přestane pro tebe existovat. *(Strom není v semínku vidět. Je tam, ale jen v možnosti – tedy když si ho začneš představovat vytvářet, tak roste a z jediného stromu může vzniknout celý les. Toto semínko je poznání neboli čirá *sattva guna*; je to jen myšlenka, prvotní myšlenka, ze které může vzejít „mnoho“ dalších myšlenek.)

34. आपण भ्रमें लाहानाळला। केवळ देहधारी जाला।
तरी मग ब्रह्मांड त्याला। कवळेल कैसें ॥ ३४ ॥
āpaṇa bhramem lāhānāḷalā | kevaḷa dehadhārī jālā |
tārī maga brahmāṇḍa tyālā | kavaḷela kaisēṁ || 34 ||

But if, due to this delusion of ‘I am’, you become small, then that pure knowledge appears to be the holder of a body (“I am Mr so and so”). Then afterwards, how can it be understood that this *brahmāṇḍa* is in fact that *brahman*?

Ale když se kvůli klamu „já jsem“ staneš malým, potom se toto čiré poznání začne jevit jako někdo, kdo má tělo. („Já jsem pan ten a ten.“) Jak potom můžeš pochopit, že tato *brahmāṇḍa* je ve skutečnosti *brahman*?

35. वृत्ती ऐसी वाढवावी। पसरून नाहीच करावी।
पूर्णब्रह्मास पुरवावी। चहूंकडे ॥ ३५ ॥
vṛttī aisī vāḍhavāvī | pasarūna nāhīṅca karāvī |
pūrṇabrahmāsa puravāvī | chahūṅkaḍe || 35 ||

Therefore this knowing *vṛitti* should be made to increase. Then while increasing it is made to nothing and that complete *brahman* will be present everywhere.

A proto je důležité, aby se toto poznávající *vṛitti* začalo zvětšovat. Postupným zvětšováním nakonec zmizí a stane se ničím. Potom bude toto dokonalé *brahman* úplně všude.

36. जंव येक सुवर्ण आणितां। तेणें ब्रह्मांड मढवितां।
कैसे होईल तें तत्वतां। बरें पाहा ॥ ३६ ॥
janva yeka suvarṇa āṇitāṅ | teṅeṅ brahmāṇḍa maḍhavitāṅ |
kaise hoīla teṅ tatvatāṅ | bareṅ pāhā || 36 ||

When that One brings this ‘I am’ then, this *brahmāṇḍa* is covered inside and outside with ‘I am He’. But truly how can this be that Reality? Understand, I do not exist.

Když toto Jediné sestoupí na úroveň „já jsem“, potom je tato *brahmāṇḍa* pokryta uvnitř i vně myšlenkou „já jsem On“. Ale jak by toto mohla být opravdová Skutečnost? Musíš pochopit, že „já neexistuji.“

37. वस्तु वृत्तिस कवळे। तेणें वृत्ति फाटोन वितुळे।

निर्गुण आत्माच निवळे। जैसा तैसा ॥ ३७ ॥
vastu vṛttisa kavale | teṇem vṛtti phāṭona vitule |
nirguṇa ātmāca nivale | jaisā taisā || 37 ||

This *vritti* cannot understand that Self. For He breaks and dissolves this *vritti* and then, that *nirguṇa atma* shines clearly. For It is as only It is.

Toto *vritti* nemůže pochopit Já. Proto musí On rozbít a rozpustit *vritti*, aby mohlo *nirguṇa átma* začít jasně zářit. Protože Ono je takové, jaké je.

38. येथें फिटली आशंका। श्रोते हो संदेह धरू नका।
 अनुमान असेल तरी विवेका। अवलोकावें ॥ ३८ ॥
yethem phiṭalī āśankā | śrote ho samdeha dharūṁ nakā |
anumāna asela tarī vivekā | avalokāveṁ || 38 ||

Then the doubt ‘here’ is destroyed. My dear listener, do not hold body consciousness, for this will only bring conjecture and guesswork. You should use *vivek*.

Potom je pochybnost tohoto „zde“ zničena. Můj milý posluchači, nesetrvávej v tělesném vědomí, protože to přináší jenom pochybnosti a domněnky. Měl bys používat *vivéku*.

39. विवेकें तुटें अनुमान। विवेकें होये समाधान।
 विवेकें आत्मनिवेदन। मोक्ष लाभे ॥ ३९ ॥
vivekeṁ tuṭeṁ anumāna | vivekeṁ hoye samādhāna |
vivekeṁ ātmanivedana | mokṣa lābhe || 39 ||

By *vivek*, conjecture is broken. By *vivek* there is total contentment. By *vivek* you surrender to the *atma* and Liberation is gained.

Pomocí *vivéky* lze pochybnosti zničit. *Vivéka* přináší naprostou spokojenost/*samādhāna*. Díky *vivéce* se odevzdáš svému *átma* a dosáhneš Osvobození.

40. केली मोक्षाची उपेक्षा। विवेकें सारिलें पूर्वपक्षा।
 सिद्धांत आत्मा प्रत्यक्षा। प्रमाण न लगे ॥ ४० ॥
kelī mokṣācī upekṣā | vivekeṁ sārileṁ pūrvapakṣā |
siddhānta ātmā pratyakṣā | pramāṇa na lage || 40 ||

For when that One does not care for this liberation of ‘I am’ then, this original hypothesis will, due to *vivek*, be moved aside (see V.1) and there will be that *siddhant atma*. That Truth does not require your eyes or senses.

Protože pokud se ono Jediné nestará o „já jsem“ (tedy o osvobození nižšího stupně), potom je díky *vivéce* tato původní hypotéza/domněnka/*pūrvapakṣa* („já jsem“) odsunuta stranou (viz 5.1.) a místo ní se objeví nepochybná Pravda/*siddhānta átma*. Tato Pravda nevyžaduje potvrzení tvých očí a dalších smyslů.

41. हे प्रचितीचीं उत्तरें। कळती सारासारविचारें।
 मननध्यासें साक्षात्कारें। पावन होईजे ॥ ४१ ॥
he pracitīcīṁ uttareṁ | kaḷatī sārāsāravicāreṁ |
mananadhyāseṁ sākṣātkāreṁ | pāvana hoīje || 41 ||

Due to this reply ‘I am He’, there is that thoughtless understanding and due to this thoughtlessness, the One understands Its Reality. For due to *manana* and *nididhyas* one will be purified by becoming God (*satshatkar*).

Díky této odpovědi „já jsem On“ je tu bez-myšlenkovité pochopení a díky tomuto bez-myšlenkovitému pochopení může ono Jediné pochopit Skutečnost. Protože díky rozvažování/*manana* a rozjímání/*nididhjášana* se člověk pročistí a stane se Bohem (*sá-kšátkár*).

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
संदेहवारणनाम समास नववा ॥ ९ ॥ ९.९
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
saṁdehavāraṇanāma samāsa navavā ॥ 9 ॥ 9.9

Tímto končí 9. kapitola 9. částky knihy Dásbódh s názvem „Odstranění tělesného vědomí“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2016

9.10 Přednáška o *Átman*

समास दहावा : स्थितिनिरूपण
samāsa dahāvā : sthitinirūpaṇa
The Discourse on the Atma

|| Śrī Rām ||

1. देउळामधें जगन्नायेक। आणी देवळावरी बैसला काक।
परी तो देवाहुन अधिक। म्हणों नये कीं ॥ १ ॥
deuḷāmadheṁ jagannāyeka | āṇī devalāvarī baisalā kāka |
parī to devāhuna adhika | mhaṇoṁ naye kīṁ || 1 ||

Within the temple (ie. this 'I am') there is the 'Lord of the world' and on this temple there sits a crow. But he should not be said to be greater than God.

Uvnitř chrámu (tj. tohoto poznání“ „já jsem“) je“ „Pán světa“ a na chrámu sedí vrána. Nemělo by se však říkat, že vrána je větší než Bůh.

2. सभा बैसली राजद्वारीं। आणी मर्कट गेलें स्तंभावरी।
परी तें सभेहून श्रेष्ठ चतुरीं। कैसे मानावें ॥ २ ॥
sabhā baisalī rājadvārīṁ | āṇī markṭa geleṁ stambhāvarī |
parī teṁ sabhehūna śreṣṭha caturīṁ | kaise mānāveṁ || 2 ||

The assembled are sitting in the royal palace and a monkey (ie. your mind) climbs up upon a pillar there. But why would the wise honour him more than this assembly ('I am')?

V královském paláci se shromáždili lidé, a opice (tj. vaše mysl) vylezla na sloup v hale. Proč by se ale měla vzdávat větší čest opici než shromáždění ("já jsem") ?

3. ब्रह्मण स्नान करून गेले। आणी बक तैसेचि बैसले।
परी ते ब्रह्मणपरीस भले। कैसे मानावे ॥ ३ ॥
brahmaṇa snāna karūna gele | āṇī baka taiseci baisale |
parī te brahmaṇaparīsa bhale | kaise mānāve || 3 ||

The *brahmin* (Knower of brahman) has taken His bath in the sacred river (the *ganga* of knowledge) and gone away. And the crane continues to stand in the waters. But why should he be honoured as pure like the *brahmin*?

Brahmín ([Znalec brahman](#)) se vykoupal v posvátné řece ([ganga poznání](#)) a odešel. Vrána ovšem nadále zůstala stát na kraji řeky. Proč by ale měla být uctívána stejně, jako je poctěn brahmín, jakožto to ryzí?

4. ब्रह्मणामधे कोणी नेमस्त। कोणी जाले अव्यावेस्त।

आणी स्वान सदा ध्यानस्त। परी ते उत्तम नव्हे ॥ ४ ॥

brahmaṇāmādheṃ koṇī nemasta | koṇī jāle avyāvasta |
āṇī svāna sadā dhyānasta | parī teṃ uttama navhe || 4 ||

Within the *brahmīn* there is the one who is restrained in passions and the one who is disorderly and confused (*ie. jīva*). And this dog (*ie. jīva*) is always lost in thoughts but not in that thoughtless.

Uvnitř brahmína je to ([poznání](#)), co je umírněno v touhách, ale i ten, kdo je rozvášněný a zmatený (*tj. džíva neboli jedinec*). A tento pes (*tj. džíva*) není v bezmyšlenkovitosti, nýbrž se vždy ztrácí v myšlenkách.

5. ब्राह्मण लक्षमुद्रा नेणे। मार्जर लक्षविषई शाहाणे।

परी ब्रह्मणापरीस विशेष कोणे। म्हणावे तयासी ॥ ५ ॥

brāhmaṇa lakṣamudrā neṇeṃ | mārjara lakṣaviṣāṃ śāhāṇeṃ |
parī brahmaṇāparīsa viśeṣa koṇeṃ | mhaṇāveṃ tayāsī || 5 ||

The **brahmīn* does not concentrate on a particular form of meditation/*mudra* and the wise cat is totally concentrating on the mouse below him. But who would say that this concentration of the cat is greater than that pure knowledge of the *brahmīn*? **(He concentrates on That which cannot be concentrated upon)*

Brahmín* se nesoustředí na určitou formu meditace/*mudra*. Mazaná kočka zcela upřes pozornost na myš, která kolem ní běhá. Ale kdo by tvrdil, že soustředěnost kočky je větší než čiré poznání brahmína? **(On se soustředí na To, na co se nelze soustředit).*

6. ब्रह्मण पाहे भेदाभेद। मक्षिका सर्वास अभेद।

परी तीस जाला ज्ञानबोध। हें तों न घडे कीं ॥ ६ ॥

brahmaṇa pāhe bhedābheda | makṣikā sarvāṃsa abheda |
parī tīsa jāla jñānabodha | heṃ toṃ na ghaḍe kīṃ || 6 ||

The *brahmīn* understands *vivek* and sees no differences in this world. Yet even the fly sees shit and sugar as the same. Still has the understanding of knowledge come to the fly? He has not accomplished that thoughtless *swarup*.

Brahmín chápe *vivéku* a nevidí žádný rozdíl v tomto světě. Přesto i moucha nerozlišuje mezi hovnem a cukrem. Má se tedy za to, že moucha došla k pochopení poznání? Moucha přeci nedospěla k bezmyšlenkovité *svarúpě*.

7. उंच वस्त्रें नीच ल्याला। आणी समर्थ उघडाच बैसला।

परी तो आहे परिक्षिला। परीक्षवंतीं ॥ ७ ॥

uñca vastreṃ nīca lyālā | āṇī samartha ughaḍāca baisalā |
parī to āhe parikṣilā | parikṣavāntīṃ || 7 ||

The lowly man adorns this body with the most expensive of clothes and the Saint is

resting, naked and completely open. But He is a Knower knowing.

Malý (obyčejný) člověk zkrášluje tělo drahými šaty a světec spočívá nahý a zcela otevřený. Ale On je Znalcem poznání.

8. बाह्याकार केला अधिक। परी तो अवघा लोकि।
 येथें पाहिजे मुख्य येक। अंतरनिष्ठा ॥ ८ ॥
bāhyākāra kelā adhika | parī to avaghā lokika |
yethem pāhije mukhya yeka | antaraniṣṭhā || 8 ||

If someone dwells in the external then, he can make so much but, everything that he makes is worldly. 'Here', inner faith in that Supreme One is required.

Jestliže se někdo zabývá jen vnějším (světem), pak toho sice může hodně vykonat, ale vše, co učiní je světské.“ „Zde“ je požadována vnitřní víra v to Nejvyšší Samojediné.

9. लोकि बरा संपादिला। परी अंतरीं सावध नाही जाला।
 मुख्य देवास चुकला। तो आत्मघातकी ॥ ९ ॥
lokika barā saṁpādilā | parī antarīm sāvadhā nāhīm jālā |
mukhya devāsa cukalā | to ātmaghātakī || 9 ||

The one who has acquired worldly wisdom but is not alert within this inner space, has missed that Supreme God and so is a killer of his *ātma*.

Ten, kdo získal světské poznání, ale postrádá uvědomění uvnitř tohoto vnitřního prostoru, propásl Nejvyššího Boha, a je tudíž zabiják svého *ātma*.

10. देवास भजतां देवलोक। पित्रांस भजतां पित्रलोक।
 भूतांस भजतां भूतलोक। पाविजेतो ॥ १० ॥
devāsa bhajatām devaloka | pitrāṁsa bhajatām pitraloka |
bhūtāṁsa bhajatām bhūtaloka | pāvijeto || 10 ||

The one who makes his *bhajan* to a god will attain the world of that god. The one who makes the *bhajan* to his ancestors achieves the world of his ancestors (ie. this world of birth and death). And whoever makes the *bhajan* of the elements, will attain the elements (ie. objectify). (*siddharameshwar maharaj* asked his disciples to be the earth element for a week; experience being made of all that is dry and hard. Then he asked them to be the water element; experience being everything that is soft and malleable. And then fire and then wind and finally experience being space)

Ten, kdo velebí ve svých bhadžanech boha, získá svět tohoto boha. Ten, kdo v bhadžanech opěvuje své předky, dosáhne svět svých předků (tj. tento svět zrození a smrti). A kdo zpívá bhadžany ve chvále pěti elementů, získá (tj. objektivizuje/zhmotní) elementy. (*Siddharamేశvar Maharádž* nařídil svým žákům, aby jeden týden byli elementem země; ti pak sebe zakoušeli jako vše, co je suché a hrubohmotné. Potom jim řekl, aby byli elementem vody; ti zakoušeli sebe jako vše, co je jemné a poddajné/tvárné. Potom sebe zakoušeli jako element ohně, potom element větru a nakonec byli elementem prostoru).

11. जेणें जयास भजावें। तेणें त्या लोकासी जावें।

निर्गुणीं भजतां व्हावें। निर्गुणचि स्वयें ॥ ११ ॥

jeṇem jayāsa bhajāverm | teṇem tyā lokāsī jāverm |

nirguṇīm bhajatām vḥāverm | nirguṇaci svayem || 11 ||

If one makes their *bhajan* to *mula maya* and knows nothing is true then, one goes to this world of the ‘all’. And if one makes their *bhajan* in the *nirgun* then, naturally there is that *nirgun* only.

Jestliže se věnujete ve svých bhadžanech iluzi/mula máji a víte přitom, že nic není skutečné, pak se dostáváte na úroveň univerzálního vědomí“/„vše“. A pokud provádíte své bhadžany v *nirguna*/bez kvalit, pak tam přirozeně je jen tato *nirguna*.

12. निर्गुणाचें कैसें भजन। निर्गुणीं असावें अनन्य।

अनन्य होतां होईजे धन्य। निश्चयेंसीं ॥ १२ ॥

nirguṇācem kaisēṁ bhajana | nirguṇīm asāverm ananya |

ananya hotām hoīje dhanya | niścayēṁsīm || 12 ||

How to do that *nirgun bhajan*? In the *nirgun* there should be ‘no-otherness’ and when there is ‘no-other’ then you are truly blessed.

Jak lze provádět *nirguna* bhadžan? V *nirguně* by nemělo být“ „nic dalšího“ a když tam je tato ne-dvojnost“/„nic dalšího“, pak jste vskutku požehnaní.

13. सकळ केलियाचें सार्थक। देव वोळखावा येक।

आपण कोण हा विवेक। पाहिला पाहिजे ॥ १३ ॥

sakaḷa keliyācem sārthaka | deva voḷakhāvā yeka |

āpaṇa koṇa hā viveka | pāhilā pāhije || 13 ||

If this ‘all’ is to achieve its final goal then, that One God should be recognized. *vivek* is when should search and find out, who am I. And then you should make yourself thoughtless.

Má-li toto“ „vše“ dospět k svému konečnému cíli, pak je třeba, aby byl rozpoznán Samojediný Bůh. Je třeba při tomto šetření použít *vivéku*/rozlišování, abyste zjistili, kdo jste. Tedy nalezněte odpověď na otázku“ „Kdo jsem Já?“. A potom byste měli přebývat v bezmyšlenkovitosti.

14. देव पाहातां निराकार। आपला तो माईक विचार।

सोहं आत्मा हा निर्धार। बाणोन गेला ॥ १४ ॥

deva pāhātām nirākāra | āpalā to māīka vicāra |

soham ātmā hā nirdhāra | bāṇona gelā || 14 ||

When you understand God is formless then, your form is false and there is thoughtlessness. This *so-ham atma* (‘I am *atma*’) should totally imbibe that thoughtless understanding, I do not exist.

Když chápete, že Bůh je bezforemný, potom je vaše forma falešná a je tu bezmyšlenkovitost. Toto“ „já jsem átma“/só-ham átma by mělo zcela nasát toto bezmyšlenkovité pochopení“ „já neexistuji“.

15. आतां अनुमान तो काई। वस्तु आहे वस्तुचा ठाई।
 देहभाव कांहींच नाही। घांडोळितां ॥ १५ ॥
ātām anumāna to kāi | vastu āhe vastucā ṭhāīm |
dehabhāva kāñhīmca nāhīm | dhāṇḍoḷitāñ || 15 ||

When you rest in the ‘now’ then, how can there be conjecture? Then how could there possibly be any conjecture when that Self is in Its own place? For when body consciousness has been thoroughly investigated then, even this ‘thing’ is not. (This ‘thing’ is a body also, it is your form. While He is formless)

Jestliže spočíváte v“ „přítomném nyní“, pak jak tam může být nějaká domněnka? Jak by tam mohly být možné dohady, je-li Já na svém pravém místě? Neboť pokud je tělesné vědomí důkladně prošetřeno, pak i tato“ „věc“ přestává existovat. (Tato“ „věc“ je také tělo, je to vaše forma. Zatímco On je bezforemný).

16. सिद्धास आणी साधना। हा तों अवघाच अनुमान।
 मुक्तास आणी बंधना। आडळेना ॥ १६ ॥
siddhāsa aṇī sādhanā | hā toñ avaghāca anumāna |
muktāsa aṇī bañdhana | āḍalenā || 16 ||

If ‘many’ *sadhanas* are brought to the *siddha* then, that thoughtless Self has become the conjectures of this world. If bondage is brought to the Liberated then that thoughtless *swarup* can never meet Its own Self. (You are the liberated *siddha* and there are so many different kinds of *sadhanas* when you feel, “I am bound”. A change of mind is all that is required, ‘I was and am forever free, what need do I have of concepts now’)

Jestliže je“ „mnoho“ *sáadhan* vnuceno *siddhovi*, pak se toto bezmyšlenkovité Já stává dohady tohoto světa. Pokud je spoutanost způsobena tomu, kdo je Osvobozený, pak tato bezmyšlenkovitá *svarúpa* nemůže nikdy potkat Své Já (Vy jste volný/osvobozený *siddha*, a ve chvíli, kdy pocítíte“ „já jsem spoutaný“, začne ihned existovat mnoho rozličných druhů *sáadhan*/duchovních praxí. Jediné, co je nutné, je změnit mysl. Je třeba mysli říci: „Byl jsem a navždy budu volný, tak k čemu jsou mi nyní nějaké koncepty.“)

17. साधनें जें कांहीं साधावें। तें तों आपणचि स्वभावें।
 आतां साधकाच्या नावें। सुन्याकार ॥ १७ ॥
sāadhanem jem kāñhīm sādhaṅverñ | teñ toñ āpaṇaci svabhāṅverñ |
ātām sādhakācyā nāṅverñ | sunyākāra || 17 ||

If this ‘thing’ is acquired through *sadhana* then, that thoughtless Reality has become you (‘I am’). And when there is this ‘I am’ of the *sadhak* then, he is dwelling in zero/nothing (*sadhak*/achiever, *sadhana*/the achieving and *sadhya*/the thing to be achieved).

Jestliže si tuto“ „věc“ prostřednictvím *sádhany* osvojíte, pak se tato bezmyšlenkovitá Skutečnost stane vámi (“já jsem“). A když tam je toto“ „já jsem“ *sádhaky*, pak spočívá v prázdnotě/nic (*sádhaka*/dosahovatel, *sádhana*/dosažení, a *sadhya*/věc, kterou je třeba dosáhnout.)

18. कुल्लाळ पावला राजपदवी। आतां रासभें कासया राखावी।
 कुल्लाळपणाची उठाठेवी। कासया पाहिजे ॥ १८ ॥

*kullāla pāvālā rājapadaṅgā | ātām rāsabheṁ kāsayā rākhāvī |
kullālapaṅcā uṭhāṭheṅ | kāsayā pāhije || 18 ||*

But if the potter attains the King's throne, why would he now continue to take care of his donkey (ie. the body)? For why would he need the toil and trouble of being a potter?

Jestliže získá hrnčír královský trůn, proč by se měl nadále starat o svého osla (tj. tělo)? Proč by se měl nadále plahočit a trápit jako hrnčír, když je králem?

19. तैसा अवघा वृत्तीभाव। नाना साधनांचा उपाव।
साध्य जालियां कैचा ठाव। साधनांसी ॥ १९ ॥
*taiśā avaghā vṛttībhāva | nānā sādhanāṅcā upāva |
sādhya jāliyāṅ kairīcā ṭhāva | sādhanāṅsī || 19 ||*

In the same way, when everything in the world becomes the understanding of this knowing *vṛitti* then, why is there the need for the 'many' *sadhanas*? And when there is the accomplished/*siddha* then, where is the place for accomplishing/*sadhana* (ie. knowing)?

Stejně tak platí, že když se vše ve světě stane pochopením tohoto poznávajícího *vṛitti*, proč by tam mělo být zapotřebí“ „mnoho“ *sáadhan*? A když tam je realizovaná bytost/*siddha*, kde je potom místo pro dosažení/*sáadhanu* (tj. poznání)?

20. साधनें काये साधावें। नेमें काये फळ घ्यावें।
आपण वस्तु भरंगळावें। कासयासी ॥ २० ॥
*sādhaneṅ kāye sādhaṅveṅ | nemeṅ kāye phaḷa ghyāveṅ |
āpaṅa vastu bharaṅgāḷāveṅ | kāsayāśī || 20 ||*

What then could possibly be achieved by achieving? What fruit can be obtained by the one who has reached their goal? When you are the Self, why should You wander?

Co by se mohlo dosáhnout dosažením? Jaké výsledky může získat ten, kdo dosáhl jejich cíle? Proč bys měl Ty bloudit, když jsi Já?

21. देह तरी पांचा भूतांचा। जीव तरी अंश ब्रह्मींचा।
परमात्मा तरी अनन्याचा। ठाव पाहा ॥ २१ ॥
*deha tarī pāṅcā bhūtāṅcā | jīva tarī aṅśa brahmīṅcā |
paramātmā tarī ananyācā | ṭhāva pāhā || 21 ||*

If you are a body then you are made up of five elements and if you are a *jīva* then, you are just a part of *brahman*. Understand, you are *paramatma* and then there is that place of no-otherness.

Jestliže jsi tělem, potom jsi utvořen z pěti elementů a jestliže jsi *džīva*, potom jsi součástí *brahman*. Pochop, že jsi *paramátman*, a potom tam je toto dosažení ne-dvojnosti/ničeho dalšího.

22. उगेंचि पाहातां मीपण दिसे। शोध घेतां कांहींच नसे।
तत्वे तत्व निरसे। पुढें निखळ आत्मा ॥ २२ ॥

*ugerñci pāhātārñ mīpaṇa dise | śodha ghetārñ kāñhīmca nase |
tatveñ tatva nīrase | puḍheñ nīkhaḷa ātmā || 22 ||*

If you superficially look then, this I-ness sees a world of ‘many’ forms. But when a thorough search is made then, this ‘thing’ (I-ness) even is not. For when each element is dissolved into the previous element then, afterwards there is that pure *atma*.

Pokud nahlížíte povrchně, pak jáství vidí svět“ „mnoha“ forem. Ale když uskutečníte důkladné zkoumání, potom neexistuje ani tato“ „věc“ (jáství). Neboť je-li každý element rozpuštěn do předešlého elementu, nakonec tam zůstává toto ryzí *átma*.

23. आत्मा आहे आत्मपणें। जीव आहे जीवपणें।
माया आहे मायापणें। विस्तारली॥ २३॥
*ātmā āhe ātmapaṇeñ | jīva āhe jīvapaṇeñ |
māyā āhe māyāpaṇeñ | vistāralī || 23 ||*

You are that *atma* by being the *atma*. You are the *jīva* by being a *jīva*. And *māyā*/illusion is due to you being *māyā* and then, this *māyā* expanded. (You are whatever you believe your Self to be!)

Vy jste toto *átma* jsouce *átma*. Vy jste *džīva* jsouce *džīva*. A *májā*/iluze je tu proto, že jste *májou*; a tak se tato *májā* postupně rozšířila. (Vy jste to, čemu věří vaše Já, že je!)

24. ऐसें अवघेंचि आहे। आणी आपण हि कोणीयेक आहे।
हें सकळ शोधून पाहे। तोचि ज्ञानी॥ २४॥
*aīseñ avagheñci āhe | āṇī āpaṇa hi koṇīyeka āhe |
heñ sakāḷa śodhūna pāhe | toci jñānī || 24 ||*

Because of this world, you are a *jīva* and yet you also are that One within this ‘I am’. When that thoughtless Self searches and understands this ‘all’ (I-ness) then, He is the *gnyani*.

Kvůli projevenému světu jste *džīva*, a přesto jste také to Samojediné uvnitř pocitu“ „já jsem“. Když bezmyšlenkovité Já pátrá a pochopí“ „vše“/„já jsem“, pak je On *džñāninem*.

25. शोधू जाणें सकळांसी। परी पाहों नेणे आपणासी।
एक ज्ञानी येकदेसी। वृत्तिरूपें॥ २५॥
*śodhū jāṇeñ sakāḷāñsī | parī pāhoñ neṇe āpaṇāñsī |
aīka jñānī yekadesī | vṛttirūpeñ || 25 ||*

If one *searches then, this ‘all’ can be found. But if the one who understands this ‘all’ does not know that He is knowing His own reflection then, such a *gnyani* is limited to this ‘I am’ form. *(Seek and ye shall find; knock and the door will be opened; *maharaj*-where there is a will, there is a way)

Jestliže hledáte*, pak lze nalézt toto“ „vše“. Ale když ten, kdo chápe toto“ „vše“, neví, že On poznává Svůj vlastní odraz, pak je takový *džñānin* omezen na formu“ „já jsem“. *(Hledej a nalezněš; klepej a dveře se otevrou; *Randžit Maharádž*: Tam, kde je vůle,

tam je cesta).

26. तें वृत्तिरूप जरी पाहिलें। तरी मग कांहींच नाहीं राहिलें।
 प्रकृतिनिरासें अवघेंचि गेलें। विकारवंत ॥ २६ ॥
teṁ vṛttirūpa jarī pāhileṁ | tarī maga kāṁhīṁca nāhīṁ rāhileṁ |
prakṛtinirāseṁ avagheṁci geḷeṁ | vikāravaṁta || 26 ||

But when He understands this ‘I am’ form, then this will not remain. When this world of many forms and this *prakṛti* are cast off then, the Knower of these modifications is also gone. (When nothing is known, how can the Knower remain the Knower)

Ale když On pochopí tuto formu“ „já jsem“, pak již tato forma nezůstane. Je-li tento svět mnoha forem a *prakṛti* opuštěna, pak je Znalec těchto modifikací také pryč. (Když není nic známo, jak může Znalec zůstat Znalcem?).

27. उरलें तें निखळ निर्गुण। विवंचितां तेंचि आपण।
 ऐसी हे परमार्थाची खूण। अगाध आहे ॥ २७ ॥
uraleṁ teṁ nikhala nirguṇa | vivaṁcitāṁ teṁci āpaṇa |
aisī he paramārthācī khūṇa | agādha āhe || 27 ||

Then that pure *nirgun* remains. Through investigation, you are That only. Such is that thoughtless understanding of *paramarth*. It is unfathomable (beyond mind and logic).

Potom zůstává ryzí *nirguna*. Po důkladném prošetření jsi jedině To. Takové je bezmyšlenkovité pochopení *paramārtha*. Je nepochopitelné (tedy za myslí a logikou).

28. फळ येक आपण येक। ऐसा नाहीं हा विवेक।
 फळाचें फळ कोणीयेक। स्वयेंचि होईजे ॥ २८ ॥
phala yeka āpaṇa yeka | aisā nāhīṁ hā viveka |
phlāceṁ phala koṇīyeka | svayēnci hoīje || 28 ||

But if there is this fruit of the known and the One who knows then, you are there, I-ness is there. Then that One and the other remain and there cannot be the *vivek* of no-otherness. The fruit of all fruit is that One within this ‘I am’ and That should naturally be.

Avšak je-li tam výsledek poznaného a Jedno, které poznává, pak jste tam i vy, neboli je tam“ „jáství“. Potom toto Jedno a další zůstávají a nemůže tam být tudíž přítomna *viveka* neboli rozpoznání“ „ničeho-dalšího“. Plodem všech plodů je toto Jedno uvnitř pocitu“ „já jsem“, a To by mělo prostě jen přirozeně existovat.

29. रंक होता राजा जाला। वरें पाहातां प्रत्यय आला।
 रंकपणाचा गल्बला। रंकीं करावा ॥ २९ ॥
raṅka hotā rājā jāḷa | vareṁ pāhātāṁ pratyaya āḷa |
raṅkapaṇācā galbalā | raṅkīṁ karāvā || 29 ||

Then the beggar has become the King (ie. *atma*). When you understood thoughtlessness then, you are that *nirgun* Self. Only the beggar begs! (We beg from the objects of the world, please make me happy. But the one who is desireless, is the *atma*)

Potom se z žebráka stane Král (tj. *átma*). Když chápete bezmyšlenkovitost, potom vy jste touto *nirgunou* Já. Pouze žebrák žebrá! (My úpěnlivě požadujeme od objektů světa: „Prosím, učíte mě šťastným.“ Avšak ten, kdo je bez žádostí, je *átma*)

30. वेद शास्त्रे पुराणें। नाना साधनें निरूपणें।

सिद्ध साधु ज्याकारणें। नाना सायास करिती ॥ ३० ॥

*veda śāstrem purāṇeṁ | nānā sādhanerṁ nirūpaṇeṁ |
siddha sādhu jyākāraṇeṁ | nānā sāyāsa karitī || 30 ||*

There are the *vedas*, the *shasthras* and the *puranas*; there are the ‘many’ discourses and ‘many’ *sadhanas*. You are the *siddha* and *sadhu* but on account of all these *sadhanas*, That makes ‘many’ great efforts.

Jsou tu *védy*, *śāstry* a *purány*; je tu „mnoho“ rozprav a „mnoho“ *sáadhan*. Ty jsi *siddha* a *sádhu*, ale kvůli všem těm *sáadhanám* vykonává To (*dokonalé*) „mnoho“ úsilí.

31. तें ब्रह्मरूप आपणचि आंगें। सारासारविचारप्रसंगें।

करणें न करणें वाउगें। कांहींच नाहीं ॥ ३१ ॥

*teṁ brahmarūpa āpaṇaci āṅgeṁ | sārāsāravīcārāprasāṅgeṁ |
karaṇeṁ na karaṇeṁ vāugeṁ | kāṁhīṁca nāhīṁ || 31 ||*

You are *brahman*’s form on account of your ‘all’ body but, when this becomes that thoughtless Self and this ‘thing’ is not, then the question of ‘to do’ or ‘not to do’ does not arise. (To do or not do *sadhana* does not arise; am I there or am I not there, does not arise when there is no-otherness)

Ty jsi forma *brahman* vzhledem k vlastní univerzální formě „/„vše“. Když se tato forma stane bezmyšlenkovitým Já a tato „věc“ není přítomná, pak otázka „dělat“ či „nedělat“ nevyvstává. (otázky typu „Dělat či nedělat *sáadhanu*“ či „Jsem tu nebo tu nejsem“ nevyvstanou poté, kdy tam je ne-dvojnost, neboli tu není nic dalšího)

32. रंक राजआज्ञासि भ्यालें। तेंचि पुढें राजा जालें।

मग तें भयेचि उडालें। रंकपणासरिसें ॥ ३२ ॥

*raṅka rājaājñāsī bhyāleṁ | teṁci puḍheṁ rājā jāleṁ |
maga teṁ bhayeci uḍāleṁ | raṅkapaṇāsarisereṁ || 32 ||*

The beggar had fear of the King’s orders. But then the beggar became the King and left his fears, along with his begging.

Žebrák měl strach z nařízení krále. Ale potom se stal králem a opustil tento strach, spolu se svým žadoněním (*žebráním*).

33. वेदें वेदाज्ञेनें चालावें सच्छास्त्रें शास्त्र अभ्यासावें।

तीर्थें तीर्थास जावें। कोण्या प्रकारें ॥ ३३ ॥

*vedeṁ vedājñeneṁ cālāveṁ sacchāstrem śāstra abhyāsāveṁ |
tīrtheṁ tīrthāsa jāveṁ | koṇyā prakāreṁ || 33 ||*

Then why would the *vedas* follow the dictates of the *vedas*? Then why would the *shasthras* study the *shasthras* and why would the place of pilgrimage go to the pilgrimage place?

Proč by měly *védy* dodržovat příkazy *véd*? Proč by měly *śástrī* studovat *śástrī* a proč by mělo poutní místo navštívit poutní místo?

34. अमृतं सेवावे अमृत। अनन्तं पाहावा अनन्त।
भगवंतं लक्षावा भगवंत। कोणा प्रकारं ॥ ३४ ॥
amṛteṁ sevāveṁ amṛta | ananteṁ pāhāvā ananta |
bhagavaṁteṁ lakṣāvā bhagavaṁta | koṇā prakāreṁ || 34 ||

Then why would the nectar of immortality drink the immortal nectar and how would the endless see the *endless and why would God concentrate on God? *(You are the immortal, endless God; *maharaj-* put an end to the ‘endless’)

Proč by měl nektar nesmrtnosti pít nesmrtný nektar a jak má nekonečné vidět *nekonečné, a proč by se měl Bůh soustředit na Boha? (*Ty jsi nesmrtný, nekonečný Bůh; *Randžit Maharádž: Ukonči“ „nekonečné“*).

35. संत असंत त्यागावे। निर्गुणं निर्गुणासी भंगावे।
स्वरूपं स्वरूपी रंगावे। कोण्या प्रकारं ॥ ३५ ॥
saṁta asaṁta tyāgāve | nirguṇeṁ nirguṇāsī bhaṅgāveṁ |
svarūpeṁ svarūpīṁ raṅgāveṁ | koṇyā prakāreṁ || 35 ||

Then how could the Truth give up the untrue and how could the *nirgun* break the *nirgun* and how could that *svarup* have the pleasure of Its *svarup*?

Jak by se potom mohla Pravda vzdát nepravdy a jak by mohla *nirguna* přerušit *nirgunu* a jak by mohla mít *svarúpa* potěšení ze Své *svarúpy*/přirozenosti?

36. अंजनें ल्यावे अंजन। धनें साधावे धन।
निरंजनें निरंजन। कैसें अनुभवावे ॥ ३६ ॥
aṁjanem lyāveṁ aṁjana | dhaneṁ sādhaṁveṁ dhana |
niraṁjanem niraṁjana | kaiseṁ anubhāveṁ || 36 ||

Then why would *aṁjana* be applied to the *aṁjana* (*maharaj-* that which gives the vision of knowledge)? And what wealth could wealth acquire? And how could that which is beyond experience, experience Itself?

Proč by měla být *andžana* (oční lék/mast) aplikována na *andžanu*? (*andžana je dle Randžita Maharádže to, co uděluje vizi poznání*)? A co by získalo bohatství nabytím bohatství? A jak by mohlo to, co je mimo zkušenost, zakusit Sama sebe?

37. साध्य करावे साधनासी। ध्येये धरावे ध्यानासी।
उन्मनें आवरावे मनासी। कोण्या प्रकारं ॥ ३७ ॥
sādhyā karāveṁ sādhanāsī | dhyeyem dharāveṁ dhyānāsī |
unmanem āvarāveṁ manāsī | koṇyā prakāreṁ || 37 ||

Then what would achieving achieve? Then how could there be a meditation that holds an object of meditation? And then where would there be a mind that has to be controlled by *unmana* (ie. no-mind)?

A čeho by mělo dosahování dosáhnout? Jak může objekt meditace kontemplovat sama

sebe? A jak může ne-mysl/*unmana* kontrolovat mysl?

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

स्थितिनिरूपणनाम समास दहावा ॥ १० ॥ ९.१०

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

sthitinirūpaṇanāma samāsa dahāvā ॥ 10 ॥ 9.10

Tímto končí 10. kapitola 9. částky knihy Dásbódh s názvem „Přednáška o Átman“.

Překlad z angličtiny – Aleš Adámek 2016

